

STRATEGIE KOMUNITNĚ VEDENÉHO MÍSTNÍHO ROZVOJE

MAS ROZVOJ TANVALDSKA NA OBDOBÍ 2014-2020

„Region s nejlepšími vyhlídkami“

Rozvoj Tanvaldska z.s., Jiřetín pod Bukovou 103, 468 43 Albrechtice v J.h.

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc
Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00216

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
INVESTICE DO VAŠÍ BUDOUCNOSTI

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Obsah

1. Úvod.....	7
1.1. Základní informace o MAS Rozvoj Tanvaldska	7
1.1.1. Identifikace právnické osoby, popis místního partnerství a orgány.....	7
1.1.2. Zdůvodnění vymezení MAS v území.....	8
1.2. Historie MAS, zkušenosti s rozvojem území.....	9
1.3. Popis komunitního projednávání.....	9
1.4. Přehled členů týmu pro přípravu a zpracování strategie	10
1.5. Proces tvorby a východiska zpracování SCLLD	11
2. Analytická část – socioekonomická analýza území.....	12
2.1. Vymezení území a jeho základní popis	12
2.1.1. Poloha území, členské obce MAS	12
2.1.2. Fyzicko – geografická charakteristika	14
2.2. Obyvatelstvo.....	16
2.2.1. Vývoj počtu obyvatel na území MAS Rozvoj Tanvaldska.....	16
2.2.2. Věkové složení obyvatel MAS Rozvoj Tanvaldska	18
2.2.3. Vzdělanostní struktura obyvatel na území MAS Rozvoj Tanvaldska	19
2.3. Technická infrastruktura.....	20
2.4. Doprava	24
2.5. Bydlení	32
2.6. Životní prostředí	38
2.6.1. Odpadové hospodářství.....	38
2.6.2. Ochrana ovzduší	40
2.6.3. Ochrana vod	41
2.6.4. Ochrana půdy	44
2.6.5. Energetika – obnovitelné zdroje energie.....	45
2.7.6. Vyhodnocení území obcí spadajících do VCHÚ	46
2.7. Život v obcích.....	50
2.7.1. Spolky.....	50
2.7.2. Vzdělání, školství	50
2.7.3. Bezpečnost	53
2.7.4. Kultura, sport.....	54
2.7.5. Zdravotnictví a sociální služby	57

2.7.6. Komerční občanská vybavenost	59
2.8. Podnikání, výroba, zaměstnanost.....	63
2.8.1. Ekonomická aktivita obyvatel.....	63
2.8.2. Zaměstnanost	65
2.9. Řízení obcí, informovanost, spolupráce	72
2.10. Cestovní ruch	77
2.10.1. Popis území.....	77
2.10.2. Památky v území.....	79
2.10.3. Ubytování a infocentra	81
2.11. Vyhodnocení rozvojového potenciálu území	84
2.11.1. Územní plánování	84
2.11.2. Rozvojová území.....	85
2.11.3. Oblasti s lidským potenciálem	88
2.11.4. Oblasti s rozvojovým potenciálem	91
2.11.5. Využití vlastních prostředků v území k rozvoji	92
2.12. Celková SWOT analýza	95
2.12.1. Interpretace závěrů SWOT analýzy.....	97
2.13. Analýza problémů a potřeb	98
2.13.1. Monitoring rozvojových potřeb.....	98
2.13.2. Souhrnná rekapitulace výstupů analýzy problémů a potřeb.....	100
3. Strategická část.....	102
3.1. Strategické, specifické cíle, indikátory SCLLD	102
3.2. Rozvojová opatření.....	105
3.3. Priorizace návrhové části SCLLD MAS.....	110
3.3.1. Příznivé podmínky pro podnikání/ekonomický rozvoj	110
3.3.2. Kvalitní podmínky pro život obyvatel	110
3.3.3. Rozvinutá infrastruktura	110
3.4. Vazba na horizontální témata.....	111
3.5. Integrované a inovativní prvky v SCLLD.....	111
3.6. Vazba na strategické dokumenty	113
3.7. Akční plán s popisem programových rámců.....	115
3.7.1. Programový rámec Integrovaný regionální operační program	116
3.7.2. Programový rámec Operační program zaměstnanost.....	121
3.7.3. Programový rámec Program rozvoje venkova	130

3.7.4. Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání	141
3.7.5. Grafické znázornění struktury programových rámců	142
4. Implementační část	144
4.1. Popis řízení strategie	144
4.1.1. Řídící struktura a odpovědnosti	144
4.1.2. Realizační struktura a zamezení střetu zájmů	147
4.1.3. Komunikace MAS	150
4.2. Popis administrativních postupů	151
4.2.1. Vyhlášení výzvy	151
4.2.2. Hodnocení projektů	152
4.2.3. Výběr projektů	153
4.3. Popis animačních aktivit	155
4.4. Popis spolupráce MAS na národní a mezinárodní úrovni	156
4.4.1. Historie spolupráce MAS	156
4.4.2. Plánovaná spolupráce MAS	157
4.5. Monitoring a evaluace	157
4.5.1. Nástroje vyhodnocování SCLLD	158
4.5.2. Proces monitoringu a vyhodnocování SCLLD	158
5. Zdroje dat	161
6. Seznam příloh	162

Seznam použitých zkratk

AOPK	agentura ochrany přírody a krajiny
BD	bytový dům
BJ	bytová jednotka
CSÚIS	centrální systém účetních informací státu
CZ – NACE	klasifikace ekonomických činností dle Českého statistického úřadu
CZT	centrální zásobování teplem
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČOV	čistička odpadních vod
ČR	Česká republika
ČSAD	Česká autobusová doprava
ČSÚ	Český statistický úřad
DČOV	domácí čistička odpadních vod
EIP	Evropská inovační partnerství
ERÚ	energetický regulační úřad
ESI	Evropské strukturální a investiční fondy
EU	Evropská unie
EZFRV	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
FO	fyzická osoba
CHKO	chráněná krajinná oblast
IČ	identifikační číslo
ISKP2014+	informační systém konečného příjemce 2014+
ISÚ	integrovaná strategie území
IZS	integrovaný záchranný systém
JN	Jablonec nad Nisou
KD	kulturní dům
KoPÚ	komplexní pozemková úprava
KPSS	katalog poskytovatelů sociálních služeb
KPSVL	koordinovaný přístup k sociálně vyloučeným lokalitám
LB	Liberec
LEADER	Program LEADER ČR určený pro místní akční skupiny
LFA	méně příznivé oblasti
LK	Liberecký kraj
MAS	místní akční skupina
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPIN	Metodický pokyn pro využití integrovaných nástrojů
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MRT	Mikroregion Tanvaldsko
MOS	Meziobecní spolupráce
MS2014+	Monitorovací systém pro programové období 2014-2020
MŠ	mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MZe	Ministerstvo zemědělství
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NČI2014+	národní číselník indikátorů 2014 - 2020
NNO	nestátní nezisková organizace
NUTS	nomenklatura územních statistických jednotek
OPTP	Operační program technická pomoc
OPZ	operační program zaměstnanost
ORP	obec s rozšířenou působností
OSVČ	osoba samostatně výdělečně činná

OZE	obnovitelný zdroj energie
PO	právnícká osoba
PR	programový rámec
PRV	Program rozvoje venkova
RD	rodinný dům
ŘO	řídící orgán
SCLLD	strategie komunitně vedeného místního rozvoje
SDH	sdružení dobrovolných hasičů
SEA	posuzování vlivů na životní prostředí
SOLK	Sdružení obcí libereckého kraje
SVP	střediska výchovné péče
SVS	Severočeská vodárenská společnost
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
SZP	společná zemědělská politika
ÚFIS	prezentační systém finančních a účetních informací státu z CSÚIS
ÚP ČR	úřad práce České republiky
ÚP	územní plán
ÚPO	územní plán obce
ÚPSÚ	územní plán sídelního útvaru
ZŠ	základní škola
ZUŠ	základní umělecká škola

1. Úvod

1.1. Základní informace o MAS Rozvoj Tanvaldska

1.1.1. Identifikace právnické osoby, popis místního partnerství a orgány

Identifikace právnické osoby

Přesný název MAS:	Rozvoj Tanvaldska z.s.
Sídlo MAS:	468 43 Jiřetín pod Bukovou 103
Statutární zástupce:	Ing. Josef Kucin
Právní forma MAS:	spolek
IČ:	26988607
Kraj:	Liberecký
NUTS II:	Severovýchod

Popis místního partnerství

Rozvoj Tanvaldska o.s. vzniknul jako občanské sdružení podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů realizující v oblasti své působnosti mezisektorové partnerství zástupců podnikatelského sektoru, veřejné správy a neziskového sektoru dne 20.1.2005. Vznik inicioval Mikroregion Tanvaldsko. Obce, neziskové organizace a podnikatelé tohoto regionu patřili také mezi zakládající členy MAS Rozvoj Tanvaldska. Od července 2014 má Rozvoj Tanvaldska, dle Zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, statut zapsaného spolku, tj. Rozvoj Tanvaldska z.s.

Hlavním cílem spolku je celkový rozvoj regionu, především na principech iniciativy Evropské unie LEADER. LEADER je společná iniciativa Evropské unie zaměřená k posílení venkovského prostoru, je postavená na těchto znacích:

- každý region má svoje specifika, která mohou být při správném využití jeho šancemi
- nejlepší znalost regionu mají ti, kteří v něm bydlí a působí, aktivní subjekty vytvářejí tzv. místní akční skupinu (MAS), která určitým způsobem může spoluvytvářet svůj region
- do partnerství jsou zapojeni zástupci komunální sféry, podnikatelé, neziskové organizace, fyzické osoby apod., tím dochází k výměně zkušeností a k plnému využití místního potenciálu

Rozvoj Tanvaldska se zaměřuje na následující činnosti:

- příprava projektů a zajištění jejich realizace v programu LEADER a dalších podle stanovených kritérií a podmínek pro jednotlivé programy,
- aktivní spolupráce mezi jednotlivými členy sdružení, jako i spolupráce s dalšími partnerskými sdruženími, resp. fyzickými a právnickými osobami,
- spolupráce se svazky obcí, orgány státní správy a orgány samospráv obcí, měst a kraje,
- poskytování poradenství při zpracovávání žádostí o dotace a granty všem zájemcům na svém území působnosti,
- poskytování informací o sobě a své činnosti v propagačních materiálech, na webových stránkách a podobně
- pomoc se zpracováním strategických plánů obcí, měst a mikroregionů
- spolupráce se základními a středními školami, práce s dětmi a mládeží, realizace vzdělávacích aktivit dětí a mládeže.

K 31.12. 2015 měla členská základna 44 partnerů tohoto složení:

- veřejný sektor zastoupený 15 obcemi a 3 jimi založenými společnostmi
- soukromý neziskový sektor zastoupený 16 organizacemi
- soukromý podnikatelský sektor zastoupený 10 obchodními společnostmi, OSVČ, živnostníky, zemědělci a fyzickými osobami

V MAS je vytvořeno těchto pět zájmových skupin:

1. Rozvoj infrastruktury (4 členi)
2. Zkvalitnění života v území (16 členů)
3. Podpora podnikání (7 členů)
4. Rozvoj cestovního ruchu (13 členů)
5. Ochrana přírody (4 členi)

1.1.2. Zdůvodnění vymezení MAS v území

Území, na kterém MAS působí, je geograficky a tématicky ucelené. Z velké části se rozkládá v pohoří Jizerských hor a Krkonoších. Region patří celostátně částečně mezi hospodářsky slabé oblasti. Příčinou tohoto stavu je do značné míry úpadek textilního a sklářského průmyslu, který byl pro tento region tradiční. Většina obcí má na svém území velkoplošně chráněné území CHKO Jizerské hory nebo CHKO Krkonoše. Základ území působnosti MAS Rozvoj Tanvaldska původně tvořily obce ORP Tanvald, které byly současně také totožné s obcemi Mikroregionu Tanvaldsko. Později se připojily další čtyři sousedící obce. MAS Rozvoj Tanvaldska zasahuje jen do Libereckého kraje. Ze severní strany je jeho území omezeno státní hranicí s Polskem.

Základní vnější východiska vymezení MAS v území í:

- Geograficky spojitě území podél řeky Kamenice
- významná přírodní lokalita Jizerských hor a Krkonoš
- příhraniční oblast s Polskem

Základní vnitřní východiska vymezení MAS v území í:

- rozšíření možnosti rozvoje a stabilizace využití a osídlení území obcí
- malá četnost silných podnikatelských subjektů
- malý sortiment nabídky pracovních příležitostí v území
- orientace území na cestovní ruch
- propojenost veřejnou dopravou

Z výše uvedených východisek pak vyplývá argumentace pro logiku území MAS Rozvoj Tanvaldska

Z těchto východisek vyplývá i argumentace pro logiku území MAS Rozvoj Tanvaldska z.s.

- geograficky ucelené území podél toku řeky Kamenice a jejích přítoků
- existence subjektů spolupracujících v části nebo v celém území MAS
- navazující dopravní síť
- obdobná problematika pracovních příležitostí v jednotlivých částech území
- aktivní neziskové organizace v celém území
- cenné přírodní prvky v celém území
- lokalizace celého území MAS Rozvoj Tanvaldska z.s. do Libereckého kraje a NUTS II Severovýchod
- lokalizace 15 obcí MAS na území Turistického regionu Jizerské hory

Na těchto principech probíhal celý proces vytváření profilování MAS Rozvoj Tanvaldska z.s., je i podkladem pro tvorbu strategických dokumentů spolku.

1.2. Historie MAS, zkušenosti s rozvojem území

Ihned po svém vzniku v roce 2005 MAS Rozvoj Tanvaldska zpracovala svoji strategii rozvoje území. Se svojí žádostí v rámci Programu rozvoje venkova na realizaci své strategie však neuspěla a strategie nebyla finančně podpořena. Z tohoto důvodu MAS fungovala jen formálně, protože neměla finance na profesionalizaci kanceláře. V roce 2011 byla činnost MAS naplno obnovena s cílem připravovat novou strategii na období 2014 - 2020. K její přípravě využila v roce 2013 dotaci na projekt Získávání dovedností, animace a provádění od MZe a také dotaci na přípravu strategie v rámci Operačního programu Technická pomoc od MMR ČR. MAS také realizovala jeden projekt spolupráce nazvaný Kumštýři na horách a v kraji. Členové vedení MAS a také manažerka se účastnili řady školení a seminářů vedoucích ke zvýšení úrovně znalosti problematiky MAS a řízení projektů. Cenným zdrojem zkušeností byla metodická pomoc poskytnutá kanceláři LAG Podralsko a MAS Frýdlantsko. MAS úzce spolupracuje se starosty všech členských obcí, jak v rovině ORP tak i v rovině Mikroregionu Tanvaldsko, při tvorbě a realizaci jejich rozvojových dokumentů a komunitních plánů.

Území MAS Rozvoj Tanvaldska v letech 2005 – 2011 zahrnovalo 11 obcí, korespondujících s územím ORP Tanvald. V následujících letech se díky propagaci metody LEADER přidaly další čtyři obce. V programovém období 2007 – 2013 vyhlásila MAS jednu tréninkovou výzvu. Rozvoj Tanvaldska se rovněž zapojil do projektu spolupráce "Evaluace a monitoring" .

1.3. Popis komunitního projednávání

Rok 2012

Tvorbu Komunitně vedené místní strategie (SCLLD) MAS Rozvoj Tanvaldska zahájila v roce 2012 ustavením pracovní skupiny pro SCLLD. Proběhla první jednání ohledně důležitosti jejího vypracování pro čerpání finančních zdrojů v období 2014 - 2020. Do diskuzí byli zapojeni všichni členové MAS a další subjekty působící v území (školy, podnikatelé, neziskové organizace ad.). V období červen až listopadu 2012 byly u široké veřejnosti prostřednictvím dotazníkové ankety „Pomozte změnit místo kde žijete“, zjišťovány potřeby území a plány obcí na realizaci akcí a aktivit v období 2014 – 2020. Kancelář MAS a pracovní skupina pro přípravu SCLLD výstupy z ankety vyhodnotila a utřídila podle okruhů problematiky do šesti oblastí a následně tento výstup byl prezentován veřejnosti a na jednání svazku obcí Mikroregion Tanvaldsko. Tyto výstupy jsou jedním z hlavních podkladů pro tvorbu SCLLD. V lednu 2012 MAS vyhlásila výzvu k předkládání projektových záměrů všech aktérů v území na období 2014 -2020.

Rok 2013

Pracovní skupina pro přípravu SCLLD vyhodnotila doručené projektové záměry od aktérů v území, které se rovněž staly jedním z podstatných zdrojů informací pro přípravu a zaměření strategie. Výstupy z provedených šetření byly intenzivně diskutovány na všech místních úrovních a spolu s dalšími statistickými daty tak daly základ ke vzniku strategie.

Rok 2014

V červenci 2014 se na čtyřech různých místech v území MAS uskutečnilo veřejné projednávání návrhu strategie. Facilitace na těchto projednáváních byla zajištěna specialistou na tuto činnost. Diskuze se zaměřovaly na konzultaci analytické části SCLLD a hledání východisek pro návrhovou část strategie. Jednání pracovní skupiny byla otevřena širší veřejnosti. Po jednáních byla tato část SCLLD schválena valnou hromadou a následně k 31. 8. 2014 předána řídicímu orgánu (MMR) ke zveřejnění na webových stránkách a možnému připomínkování široké veřejnosti. Ve 2. polovině roku se pracovní skupina zabývala převážně návrhovou částí strategie. Po celý rok byly konzultovány otázky implementace ve vazbě na úpravy

požadavků standardizace řízení MAS. Výsledkem byla aktualizace základních interních dokumentů MAS a jejich implementace do SCLLD.

V období únor – prosinec 2014 byl prostřednictvím vlastního podrobného dotazníkového šetření zjišťován současný stav v obcích na území MAS Rozvoj Tanvaldska v součinnosti se získáváním dat pro projekt Meziobecní spolupráce realizovaný Svazem měst a obcí ČR. V srpnu 2014 se uskutečnilo dotazníkové šetření k projektovým záměrům v oblasti sociální a zaměstnanosti ve spolupráci s Agenturou pro sociální začleňování.

Rok 2015

Jedním z kroků nutných ke schválení SCLLD MAS řídicím orgánem je její standardizace, tou MAS Rozvoj Tanvaldska úspěšně prošla. Také v tomto roce probíhaly intenzivní práce na finalizaci SCLLD spojené s diskuzemi s místními aktéry, včetně diskuzí a jednání spojených s projektem „Podpora rozvoje meziobecní spolupráce“. V říjnu 2015 byli aktéři v území vyzváni k předložení svých aktualizovaných projektových záměrů utříděných dle jednotlivých opatření operačních programů IROP, PRV, OPZ. Vyhodnocení uvedených šetření, analýzu, potřeb obcí a utřídění získaných informací k potřebám území do jednotlivých plánovaných operačních programů zpracovala kancelář MAS Rozvoj Tanvaldska. S roztříděnými daty dále pracovali pracovníci kanceláře, určení k přípravě strategie pod vedením manažerky MAS společně s pracovníky Mikroregionu Tanvalsko, zástupci NNO i podnikatelů.

Další projednávání nové strategie probíhá na valných hromadách Rozvoj Tanvaldska z.s. svazku obcí Mikroregion Tanvaldsko a setkáních starostů v územní působnosti MAS Rozvoj Tanvaldska. Jednání jsou včas oznamována a jsou veřejná – účastnit se mohou i NNO a podnikatelé z území MAS Rozvoj Tanvaldska.

Rok 2016

Úprava a doplnění analytické i návrhové části CLLD na základě aktualizovaných dat z území probíhala až do ledna 2016. Výstupy z jednotlivých šetření jsou průběžně aktualizovány a doplňovány nové informace získané na jednáních obcí ORP Tanvald a Mikroregionu Tanvaldsko. Těchto jednání se pravidelně účastní i zástupci kanceláře MAS Rozvoj Tanvaldska. SCLLD byla dopracována, projednána a schválena valnou hromadou Rozvoj Tanvaldska.

1.4. Přehled členů týmu pro přípravu a zpracování strategie

Kancelář MAS:

Ing. Josef Kucin, předseda MAS
Tereza Šolcová, projektová manažerka

Pracovní skupina pro SCLLD:

Mgr. Marek Hotovec, předseda Mikroregionu Tanvaldsko
Jiří Černý, starosta obce Zlatá Olešnice
Jiřina Voláková, starostka obce Držkov
Ing. Blanka Patrová, fyzická osoba
Petr Jakoubě, fyzická osoba, zastupuje soukromý podnikatelský sektor
RNDr. Jiřina Vargová, zastupuje NNO MS Černá Studnice
Mgr. Jana Ducháčková, zastupuje NNO TJ Sokol Zlatá Olešnice
Ing. Kateřina Preusslerová, zastupuje NNO Železniční spol. Tanvald o.p.s.

Spolupracující subjekty:

Ing. Jana Davidová, ARR Nisa s.r.o., konzultace a metodická pomoc při tvorbě analytické části SCLLD
Ing. Petr Ponikelský, e-Rozvoj s.r.o., konzultace a metodická pomoc při tvorbě strategické části SCLLD
Ing. Filip Šafařík, e-Rozvoj s.r.o., konzultace a metodická pomoc při tvorbě strategické části SCLLD
Ing. Stanislav Sojka, SEAL s.r.o, vizualizace dat
RNDr. Blažena Hušková, Labyrinth Pro, s.r.o., facilitace veřejných projednání SCLLD

1.5. Proces tvorby a východiska zpracování SCLLD

Strategie komunitně vedeného územního rozvoje (SCLLD) je v rámci programového období EU 2014-2020 jedním ze tří typů integrovaných nástrojů vymezených Ministerstvem pro místní rozvoj ČR v Metodickém pokynu pro využití integrovaných nástrojů v programovém období 2014-2020 (MPIN). Předkládaná SCLLD vychází z Nařízení (EU) Evropského parlamentu a Rady č 1303/2013 (zejména čl. 33) a je metodicky v souladu s podmínkami MPIN, resp. těmi částmi, které odpovídají struktuře a rozsahu materiálu, který je předkládán jako výstup z projektu financovaného Operačním programem Technická pomoc. Z hlediska struktury obsahuje a rozpracovává předkládaná SCLLD všechny základní předepsané části. Shrnuje informace o řešené místní akční skupině, specifikuje proces a aktéry zpracování strategie a jejich rozsah zapojení do projektu, zvýšená pozornost je věnována popisu komunitního přístupu v rámci zpracování SCLLD.

Součástí strategie je dále socioekonomická analýza čerpající jednak z veřejných datových zdrojů a také z vlastních zjištění při komunitních projednávání. Obsahuje tedy kromě specifikace a hodnocení statistických údajů také zhodnocení problémů a potřeb vnímaných obyvateli regionu. Jednotlivé tematické kapitoly socioekonomické analýzy jsou přehledně shrnuty formou dílčích SWOT analýz, jejich výstupy jsou následně zakomponovány do celkové SWOT analýzy, která prošla expertním hodnocením důležitosti jednotlivých výroků ve vazbě na shromážděné analytické podklady. Na základě všech analytických podkladů a kvalitativního hodnocení výroků celkové SWOT analýzy jsou v závěru analytické části společně s identifikací rozvojového potenciálu území formulovány souhrnné analytické závěry, které uzavírají logickou strukturu analýzy a tvoří přechodový můstek do strategické části.

Následující strategická část obsahuje popis východisek, mise a vize SCLLD, návrh strategických a specifických cílů specifikovaných do úrovně opatření. Strategická část je formulována s ohledem na návrhové období SCLLD a zohledňuje zásadní problémy, potřeby, příležitosti a možná ohrožení řešeného území. Strategie je navržena jako reálná a realizovatelná. Cílem strategie je identifikovat realizační potenciál všech relevantních rozvojových oblastí a specifikovat realizační opatření tak, aby jejich výstupy a výsledky ovlivňovaly rozvoj území v širším měřítku s pozitivními multiplikačními efekty a s důrazem na tvorbu synergických a komplementárních vazeb. Do formulace strategické části SCLLD vstoupily též poznatky z aktuálních rozvojových dokumentů obcí, mikroregionu a dalších územních struktur. Lze konstatovat, že strategická část SCLLD je s výstupy těchto dokumentů kompatibilní a naopak optikou širšího území vytváří podmínky pro efektivnější realizaci územních projektů. Nedílnou součástí podkladů pro co nejpřesnější specifikaci strategické části jsou výsledky provedeného monitoringu absorpční kapacity v území, jehož shrnutí je součástí strategie. Díky tomuto monitoringu se podařilo výrazně lépe vyhodnotit (a zakomponovat do dokumentu) nejen potřeby území vyplývající z interpretace statistických dat a informací, ale i reálné potřeby vyplývající z požadavků aktérů regionálního rozvoje. Zpracovaná strategická část bere v úvahu „hlavní témata řešené CLLD“ dle MPIN. Pro potvrzení důležitosti potřeb území prošla strategická část, resp. opatření této části, prioritací prostřednictvím expertního hodnocení řešitelským týmem SCLLD. Výsledky této prioritizace jsou shrnuty v kapitole 3.3 a definují východiska pro věcný i časový postup implementace SCLLD. V úrovni specifických cílů byly následně obsahově definovány indikátory jejich naplnění (jedná se o indikátory strategie). Předkládaná SCLLD dále obsahuje popis integrovaných a inovativních rysů promítnutých jak do procesu zpracování SCLLD, tak do formulací zejména strategické části.

MAS Rozvoj Tanvaldska bude realizovat část specifických cílů a jejich dílčí opatření prostřednictvím tří operačních programů – IROP, OPZ a PRV. V akčním plánu, který je rovněž součástí strategické části

následuje popis jednotlivých programových rámců, zaměřených na tyto operační programy. Programové rámce pro jednotlivé operační programy jsou uvedeny v souladu s podmínkami MPIN i příslušnými metodickými pokyny a doporučeními jednotlivých řídicích orgánů.

V prosinci 2015 získal Rozvoj Tanvaldska Osvědčení o standardizaci. V závěrečné implementační části strategie je v souladu s tímto osvědčením popsána řídicí struktura a odpovědnosti MAS, administrativní postupy, animační aktivity i plánované projekty spolupráce s dalšími MAS i subjekty z území působnosti MAS Rozvoj Tanvaldska. V souladu s MPIN jsou popsány nástroje a proces vyhodnocování SCLLD.

Součástí CLLD Rozvoj Tanvaldska 2014 - 2020 jsou přílohy, obsahující finanční plán na období 2017 – 2023, včetně souhrnného finančního plánu na celé období realizace strategie a indikátory pro jednotlivá opatření, realizovaná prostřednictvím programových rámců. Dále podrobná mapa území působnosti MAS Rozvoj Tanvaldska a seznam obcí, které se na území působnosti nachází. V rámci příloh SCLLD je uvedena i analýza rizik realizace strategie včetně způsobu jejich eliminace.

2. Analytická část – socioekonomická analýza území

Cílem analytické části je popis sledovaného území především na základě dostupných statistických dat, informací od jednotlivých obcí, ale i dalších zdrojů informací, které umožní porovnat jednotlivá území MAS s vyššími územně správními jednotkami (Liberecký kraj a Česká republika) a definovat výchozí stav území pro následné hodnocení jeho vývoje. Dále pak vytvořit celkovou SWOT analýzu a definovat vybrané oblasti rozvoje, které budou klíčovými vstupy pro zpracování strategické části dokumentu a navazujícího akčního plánu.

V této analýze jsou sledovány ukazatele v časovém vývoji v rozmezí let 2008 až 2011, resp. 2012 nebo jsou využity základní srovnávací ukazatele z let 2008 a 2011, resp. 2012. Použité ukazatele berou v úvahu vazbu na indikátory resp. ukazatele obsažené v Národním číselníku indikátorů 2014+ (NČI 2014+), přičemž tam, kde je to vhodné, jsou využity i další ukazatele mimo rámec NČI 2014+.

2.1. Vymezení území a jeho základní popis

2.1.1. Poloha území, členské obce MAS

Území MAS Rozvoj Tanvaldska se nachází v Libereckém kraji a je tvořena 15 obcemi okresu Jablonec nad Nisou (Albrechtice v Jizerských horách, Desná, Držkov, Jiřetín pod Bukovou, Josefův Důl, Kořenov, Lučany nad Nisou, Nová Ves, Plavy, Smržovka, Tanvald, Velké Hamry, Zásada, Zlatá Olešnice), v okrese Semily leží obec Harrachov. Statut města má 6 z nich – Desná, Harrachov, Smržovka, Tanvald, Velké Hamry a Lučany, přičemž Tanvald je obcí s rozšířenou působností (ORP – obec III. stupně) a zároveň obcí s pověřeným obecním úřadem (POU - obec II. stupně). Statut městys má obec Zásada. Ve sledovaném území žije víc než 25 000 obyvatel, přičemž nejvíce obyvatel, přibližně 26 %, žije ve městě Tanvald. Rozloha území MAS Rozvoj Tanvaldska je přibližně 237 km².

Obrázek č.1: Oblast působnosti MAS Rozvoj Tanvaldska

Zdroj: www.masrt.cz

Tabulka č.1: Členské obce MAS Rozvoj Tanvaldska

P.č.	Město, obec, městys	IČ	Adresa
01.	Obec Albrechtice v Jizerských horách	00262277	Albrechtice v Jizerských horách 226
02.	Město Desná	00262307	Krkonošská 318, Desná II
03.	Město Harrachov	00275697	Harrachov 150
04.	Obec Jiřetín pod Bukovou	00832022	Jiřetín p.B. 103
05.	Obec Josefův Důl	0026391	Dolní Maxov 218, Josefův Důl
06.	Obec Kořenov	00262421	Kořenov 480
07.	Obec Nová Ves nad Nisou	00262498	Nová Ves nad Nisou 281
08.	Obec Plavy	00262587	Plavy 186
09.	Město Smržovka	00262579	Nám. T.G. Masaryka 600
10.	Město Tanvald	00262587	Palackého 359, Tanvald
11.	Město Velké Hamry	00262595	Velké Hamry 362
12.	Obec Zlatá Olešnice	00262625	Zlatá Olešnice 172
13.	Město Lučany	00262 455	Lučany nad Nisou 333
14.	Obec Držkov	00262315	Držkov 9
15.	Městys Zásada	00262617	Zásada 188

Zdroj: www.masrt.cz

2.1.2. Fyzicko – geografická charakteristika

Po stránce geologické stavby náleží území MAS Rozvoj Tanvaldska do několika oblastí. V severní části území tvoří geologickou stavbu území převážně starohory až prvohory. V jižní části území převažují prvohory. MAS Rozvoj Tanvaldska geomorfologicky náleží do provincie Česká vysočina a subprovincie Krkonošsko – jesenické (Sudetské). Řešené území je z geologického hlediska poměrně homogenní. Nachází se zde rozptýlená ložiska nerostných surovin lokálního významu, např. v obci Kořenov (netěžená ložiska peloidů pro léčebné účely) a v obcích Velké Hamry a Tanvald (výskyt ložisek nerostných surovin – žula). Hospodářské využití těchto ložisek je však problematické (ochranná pásma vodních zdrojů, CHKO, KRNP, komplikovaná dopravní dostupnost). Převážnou část území zasahuje vysoká či střední kategorie radonového indexu geologického podloží, dále se na řešeném území vyskytují poddolovaná území (Harrachov, Tanvald, Velké Hamry, Kořenov, Plavy, Zlatá Olešnice) a sporadicky se také vyskytují lokální sesuvná území (Harrachov, Desná, Tanvald, Smržovka, Velké Hamry). (*Rozbor udržitelného rozvoje území ORP Tanvald – úplná aktualizace 2012*).

Díky svému geomorfologickému charakteru náleží území MAS Rozvoj Tanvaldska do třech klimatických oblastí, jak byly vymezeny dle Quitta (Quitt, 1971), když v celé ČR je 13 těchto oblastí. Nejchladnější, malou oblastí CH4, je severní část Kořenova v okolí oblasti Jizerské louky. Část ostatního území Kořenova a Harrachova spadající pod Jizerské hory a Krkonoše náleží do klimatické oblasti CH6. Ostatní území MAS Rozvoj Tanvaldska leží v chladné klimatické oblasti CH7.

Tabulka č.2 : Klimatické oblasti v MAS Rozvoj Tanvaldska

Parametr	CHLADNÁ		
	CH4	CH6	CH7
počet letních dnů	0-20	10-30	10-30
počet dnů s pr.teplotou $\geq 10^{\circ}\text{C}$	80-120	120-140	120-140
počet mrazových dnů	160-180	140-160	140-160
počet ledových dnů	60 -70	60-70	50-60
pr. teplota v lednu v $^{\circ}\text{C}$	-6 až -7	-4 až -5	-3 až -4
pr. teplota v dubnu v $^{\circ}\text{C}$	2 až 4	2 až 4	4 až 6
pr. teplota v červenci v $^{\circ}\text{C}$	12-14	14 až 15	15 až 16
pr. teplota v říjnu v $^{\circ}\text{C}$	4 až 5	5 až 6	6 až 7
počet dnů se srážkami $\geq 1\text{ mm}$	120-140	140-160	120-130
srážky ve vegetačním období	600-700	600-700	500-600
srážky v zimním období	400-500	400-500	350-400
počet dnů se sněhovou pokrývkou	140-160	120-140	100-120
počet dnů zamračených	130-150	150-160	150-160
počet dnů jasných	30-40	40-50	40-50

Zdroj: Quitt, E. (1971): Klimatické oblasti Československa

Hydrograficky patří oblast MAS Rozvoj Tanvaldska k povodí Labe, je odvodňována řekou Kamenicí a jejími přítoky a k povodí Odry, do kterého spadá řeka Lužická Nisa. Z obcí MAS pouze obec Lučany nad Nisou patří k povodí Odry. Z hlediska vodního hospodářství je řešené území významným zdrojem povrchové pitné vody (vodárenské nádrže Desná – Souš a Josefův Důl) a je soběstačné v zásobování pitnou vodou. V oblasti se nachází chráněná oblast přirozené akumulace vod CHOPAV (Jizerské hory, Krkonoše).

Řešené území se vyznačuje vysokou lesnatostí a vysokým podílem trvale travních porostů na zemědělském půdním fondu (ZPF) a nízkým podílem orné půdy na výměře ZPF (dáno geomorfologickými a klimatickými podmínkami v území). Společným znakem území MAS Rozvoj Tanvaldska jsou významné přírodní hodnoty. Obce Kořenov a Harrachov leží v území KRNP. Ostatní obce MAS, kromě Zásady, leží na území CHKO Jizerské hory. Na území MAS jsou tři přírodní památky, šest přírodních rezervací a dvě národní přírodní rezervace. Dále lze v území nalézt 23 památných stromů, 1 památné stromořadí a dvě skupiny památných stromů. Na území MAS se rovněž nacházejí lokality NATURA 2000. Jsou to evropsky významné lokality (Krkonoše, Rašeliniště Jizerky, Smědava, Údolí Jizery a Kamenice) a ptačí oblasti (Krkonoše, Jizerské hory).

2.2. Obyvatelstvo

2.2.1. Vývoj počtu obyvatel na území MAS Rozvoj Tanvaldska

Základní údaje o obcích

Tabulka č.3 : Základní údaje o obcích v MAS Rozvoj Tanvaldska

Obec	Počet obyvatel k 31.12.2014	Počet částí obce	Rozloha (ha)
Albrechtice v Jiz.horách	320	2	2 454
Desná	3 113	3	1 258
Džkov	558	1	597
Harrachov	1 499	4	3 663
Jiřetín pod Bukovou	510	1	331
Josefův Důl	887	4	2 201
Kořenov	957	5	5 587
Plavy	1 042	2	520
Lučany nad Nisou	1 743	3	1 313
Nová Ves nad Nisou	769	2	471
Smržovka	3 683	1	1 481
Tanvald	6 531	3	1 245
Velké Hamry	2 746	2	932
Zlatá Olešnice	502	4	1 594
Zásada	889	1	611
Celkem	25 749	36	23 787

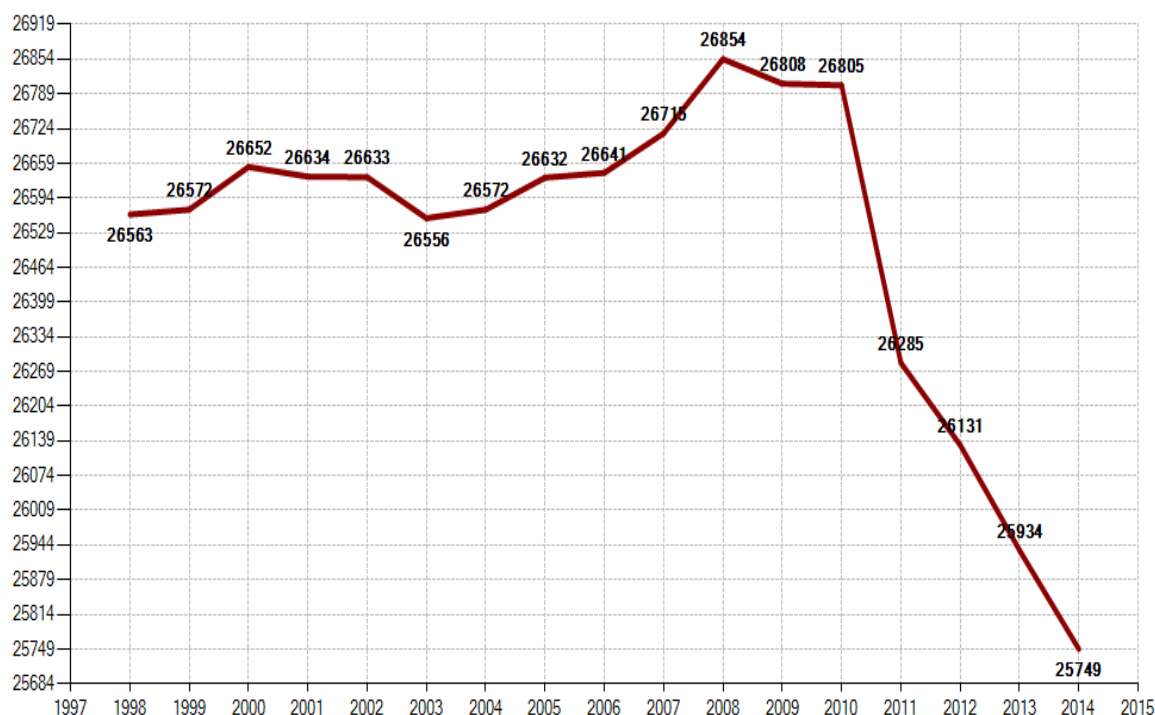
Zdroj: ČSÚ

Populačně největšími sídly jsou Tanvald, Smržovka, Desná a Velké Hamry. V dalších třech obcích žije mezi 2000 a 1000 obyvateli (Lučany nad Nisou, Harrachov, Plavy). Největší rozlohu nemají obce s největším počtem obyvatel, ale obce Kořenov a Harrachov, kde značnou část území představují neobydlené oblasti Jizerských hor a Krkonoš. Obec Kořenov má zároveň největší počet částí obce.

Tabulka č.4: Administrativní členění obcí v MAS Rozvoj Tanvaldska

Obec	Počet částí obce	Části obce
Albrechtice v Jizerských horách	2	Albrechtice v Jizerských horách, Mariánská Hora
Desná	3	Desná I, Desná II, Desná III
Džkov	1	Držkov
Harrachov	4	Harrachov, Mýtiny, Nový Svět, Rýžoviště
Jiřetín pod Bukovou	1	Jiřetín pod Bukovou
Josefův Důl	4	Josefův Důl, Antonínov, Dolní Maxov, Karlov
Kořenov	5	Kořenov, Jizerka, Polubný, Příchovice, Rejdice
Nová Ves nad Nisou	2	Nová Ves nad Nisou, Horní Černá Studnice
Plavy	2	Plavy, Haratice
Lučany nad Nisou	3	Lučany nad Nisou, Horní Maxov, Jindřichov
Smržovka	1	Smržovka
Tanvald	3	Tanvald, Šumburk nad Desnou, Žďár
Velké Hamry	2	Velké Hamry, Bohdalovice
Zlatá Olešnice	4	Zlatá Olešnice, Lhotka, Návarov, Stanový
Zásada	1	Zásada

Graf č. 1: Vývoj počtu obyvatel v obcích MAS Rozvoj Tanvaldska v letech 2001-2014

Pozn.: počet obyvatel se vždy vztahuje k 1.1. daného roku.

Zdroj: ČSÚ

Pět obcí z MAS (Albrechtice v Jizerských horách, Lučany nad Nisou, Smržovka, Velké Hamry, Zásada) zaznamenaly, od roku 2001 do roku 2012, nárůst počtu obyvatel. Výraznější nárůst zaznamenaly obce Smržovka (5,7%) a Lučany nad Nisou (9,8%), což lze přičíst jejich výhodné poloze v blízkosti města Jablonec nad Nisou. Naopak nejvyšší pokles obyvatel zaznamenaly obce Desná (8,9%) a Tanvald (4,1%). Celkově došlo na území MAS k poklesu počtu obyvatel o 2,4%. Ve srovnání s Libereckým krajem i ČR nelze populační vývoj hodnotit příznivě, neboť v Libereckém kraji se počet obyvatel zvýšil o 2,4 % a v ČR o 2,3 %.

Pohyb obyvatel

Níže uvedená tabulka zobrazuje souhrn pohybu obyvatel přirozenou (narození, zemřelí) i migrační (přistěhovalí, vystěhovalí) měnou v jednotlivých obcích. Zcela zřejmých je několik faktů. Šest obcí ze čtrnácti (Albrechtice v Jizerských horách, Desná, Kořenov, Lučany, Smržovka a Velké Hamry) zaznamenalo nárůst počtu obyvatel migrací. Nejvýraznější nárůst migrací se projevil u obce Velké Hamry, což lze mj. přičíst existenci domova důchodců v obci, kam se stěhují senioři ze širokého okolí. Výrazný přírůstek migrací zaznamenala také obec Lučany nad Nisou, což je pravděpodobně dáno tím, že obec lze považovat z urbanistického hlediska za zázemí Jablonce nad Nisou. Největší úbytek migrací zaznamenala obec Harrachov, což je pravděpodobně způsobeno úbytkem trvale žijících obyvatel na úkor rekreantů. Největší úbytek přirozenou měnou byl zaznamenán u obce Velké Hamry.

Tabulka č.5 : Pohyb obyvatel v obcích MAS Rozvoj Tanvaldska od 1.1.2001 do 1.1.2012

Obec	Narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek přirozený	Přírůstek migrační	Přírůstek celkový
Albrechtice v J. h.	35	52	158	128	-17	30	13
Desná	377	418	1 130	1 337	-41	-207	-248
Držkov	59	89	191	188	-30	3	-27
Jiřetín pod Bukovou	49	80	240	302	-31	-62	-93
Josefův Důl	100	160	368	368	-60	0	-60
Kořenov	82	158	455	430	-76	25	-51
Lučany nad Nisou	214	177	748	560	37	188	225
Nová Ves nad Nisou	96	87	382	253	9	129	146
Plavy	140	135	343	406	5	-63	-58
Smržovka	454	431	1 557	1 341	23	216	239
Tanvald	896	775	2 846	3 054	121	-208	-87
Velké Hamry	337	638	1 505	1 073	-301	432	131
Zásada	95	113	361	289	-18	72	54
Zlatá Olešnice	45	71	199	209	-26	-10	-36
Harrachov	165	165	362	644	0	-282	-282
CELKEM	3 144	3 549	10 845	10 582	-405	263	-134

Zdroj: ČSÚ

2.2.2. Věkové složení obyvatel MAS Rozvoj Tanvaldska

Tabulka č.6: Struktura obyvatel podle hlavních věkových skupin a vývoj mezi lety 1991 a 2011 (%).

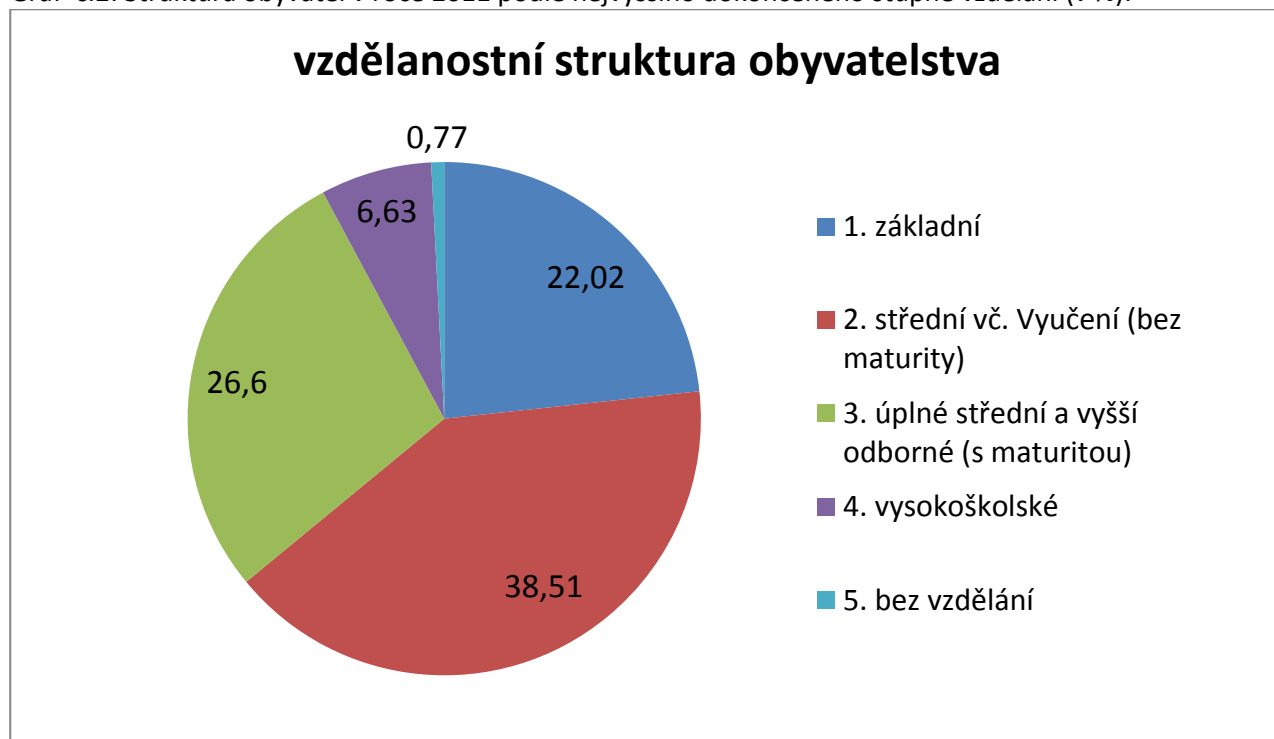
Obec	1991			2011			změna 1991-2011 (%)		
	0-14	15-64	65+	0-14	15-64	65+	0-14	15-64	65+
Albrechtice v Jizerských horách	17,47	67,17	15,36	12,82	68,95	17,38	-26,61	2,65	13,13
Desná	23,22	65,44	11,34	13,61	69,94	15,88	-41,39	6,87	40,08
Držkov	17,74	62,45	19,81	13,11	68,16	18,16	-26,09	9,15	-8,31
Jiřetín pod Bukovou	23,04	67,79	9,18	12,29	73,04	14,36	-46,63	7,75	56,50
Josefův Důl	28,43	64,38	7,19	10,08	72,87	16,67	-64,55	13,19	131,82
Kořenov	18,30	69,00	12,70	12,72	65,60	20,91	-30,49	-4,93	64,64
Lučany nad Nisou	18,98	66,05	14,97	13,28	68,51	17,68	-30,02	3,74	18,08
Nová Ves nad Nisou	17,57	68,00	14,43	17,02	76,03	12,06	-3,10	11,81	-16,47
Plavy	18,22	67,25	14,53	14,10	71,74	13,87	-22,60	6,68	-4,57
Smržovka	20,20	66,58	13,21	16,05	68,47	15,09	-20,54	2,84	14,17
Tanvald	20,74	66,03	13,22	16,01	69,33	14,49	-22,81	4,99	9,55
Velké Hamry	22,10	67,36	10,55	14,44	68,52	16,49	-34,67	1,72	56,35
Zásada	18,32	62,38	19,29	15,30	64,71	19,46	-16,51	3,73	0,87
Zlatá Olešnice	19,47	60,84	19,69	12,94	69,46	17,25	-33,55	14,17	-12,40
Harrachov	21,66	59,93	18,41	12,91	67,83	17,83	-40,40	13,18	-3,17
CELKEM MAS	21,08	65,98	12,95	13,92	67,23	15,84	-32,74	4,50	26,97
Liberecký kraj	21,60	66,43	11,97	14,94	69,67	15,02	-33,96	1,90	22,32
Česká republika	21,01	66,34	12,65	14,27	69,63	15,76	-30,85	4,96	25,51

Zdroj: ČSÚ

Mezi jednotlivými obcemi existují značné rozdíly ve věkové struktuře obyvatel. Nejmladší věkovou strukturu v roce 2011 měly obce Tanvald a Smržovka. Naopak nejvyšší podíl seniorů zaznamenala obec Velké Hamry. Ve srovnání s Libereckým krajem i Českou republikou má MAS Rozvoj Tanvaldska větší podíl seniorů a naopak nižší podíl osob v produktivním věku (15-64 let). V souladu s celostátním i krajským trendem se mezi lety 1991 a 2011 v MAS významně snížil podíl dětské složky v populaci (o více než 32 %!). Naopak ve všech obcích, kromě Kořenova, vzrostl podíl obyvatel v produktivním věku. I v těchto trendech lze zaznamenat mezi obcemi velké rozdíly. K výrazným změnám došlo u obce Josefův Důl, ve které se podíl dětské složky za 20 let snížil o 64,5 % a podíl seniorů vzrostl o 131,8 %. Podíl dětské složky nevzrostl u žádné obce, podíl seniorů v 10 obcích, podíl obyvatel v produktivním věku ve 13 obcích ze 14. Lze tedy prohlásit, že vzhledem ke stárnutí populace se podíl dětské složky snižuje na úkor podílu obyvatel v produktivním věku a v budoucnu lze naopak očekávat významnější přesun obyvatel mezi produktivní a seniorskou složkou populace. Výsledky z tabulky potvrzují obecný trend stárnutí populace.

2.2.3. Vzdělanostní struktura obyvatel na území MAS Rozvoj Tanvaldska

Graf č.2: Struktura obyvatel v roce 2011 podle nejvyššího dokončeného stupně vzdělání (v %).

Zdroj: ČSÚ

Podobně jako u věkové struktury, existují i ve vzdělanostní struktuře obyvatel značné rozdíly mezi jednotlivými obcemi. Nejvyšší podíl vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva a obyvatelstva s úplným středním vzděláním byl v roce 2011 zaznamenán v obci Zásada. Naopak nejnižší podíl vysokoškoláků a naopak nejvyšší podíl obyvatel se základním vzděláním byl zaznamenán v Jiřetíně pod Bukovou. MAS Rozvoj Tanvaldska má ve srovnání s Libereckým krajem a ČR horší vzdělanostní strukturu - žije zde více obyvatel bez vzdělání, se základním vzděláním vč. neukončeného a se středním vzděláním bez maturity a naopak méně obyvatel se středním vzděláním s maturitou a vysokoškolským vzděláním.

Tabulka č.7: SWOT analýza - **Obyvatelstvo**

Silné stránky	Slabé stránky
	• Vyšší podíl obyvatel pouze se základním vzděláním na území hospodářsky slabých oblastí a sociálně vyloučených lokalit MAS Rozvoj Tanvaldska • Stárnutí obyvatelstva • Pokles počtu obyvatel přirozenou měnou ve většině obcí
Příležitosti	Hrozby
• Růst atraktivity obcí pro bydlení a příchod hlavně mladých vzdělaných obyvatel • Rozvoj služeb, nabídka pracovních příležitostí a bydlení a tím příliv obyvatel do venkovských oblastí	• Odliv především ekonomicky aktivních a vzdělaných obyvatel do míst s vyšší nabídkou pracovních příležitostí • Další stárnutí obyvatel

2.3. Technická infrastruktura

Tabulka č.8: Přítomnost základní technické infrastruktury v obcích

Obec	Kanalizace	Vodovod	Plynofikace
Albrechtice v Jizerských horách	Ano	Ano	Ano
Desná	Ano	Ano	Ano
Držkov	Ano	Ano	Ano
Jiřetín pod Bukovou	Ano	Ano	Ano
Josefův Důl	Ne	Ano	Ano
Kořenov	Ano	Ano	Ano
Lučany nad Nisou	Ano	Ano	Ano
Nová Ves nad Nisou	Ano	Ano	Ne
Plavy	Ano	Ano	Ano
Smržovka	Ano	Ano	Ano
Tanvald	Ano	Ano	Ano
Velké Hamry	Ano	Ano	Ne
Zásada	Ano	Ano	Ano
Zlatá Olešnice	Ano	Ano	Ne
Harrachov	Ano	Ano	Ano

Zdroj: ČSÚ, Dotazníkové šetření v obcích

Tabulka č.9: Přehled napojení obyvatel na kanalizace a vodovody v obcích

Obec	Kanalizace	Vodovod
Albrechtice v Jizerských horách	Napojeno 85% trvale bydlících obyvatel, kanalizace ukončena nově vybudovanou ČOV. Postupně připojení dalších obyvatel, od cca 3% obyvatel splaškové odpadní vody akumulovány v odpadních jímkách. Kanalizace je v majetku obce, obec je zároveň provozovatelem.	Stav dobrý, napojeno 84% trvale bydlících obyvatel, zbývajících obyv. jsou zásobováni individuálně ze studní, předpokládaná napojení do roku 2015. Majitelem vodovodu je SVS a.s. a provozovatelem SČVAK, a.s.
Desná	V Desné I a Desné II vybudovaná kombinovaná kanal. síť, napojeno 73% trvale bydlících obyvatel, provádí se dostavba napojení Desné II a III. Majitelem kanalizace je SVS a.s. a provozovatelem SČVAK, a.s.	Vodovodní síť společná pro všechny tři části obce, na vodovodní síť Desná I napojeno 68% trvale bydlících obyvatel, nutná rekonstrukce 20% stávající vodov. sítě. Hlavní zdroj oblastního vodovodu je ÚV Souš. Majitelem vodovodu je SVS a.s. a provozovatelem SČVAK, a.s. Dva vodovody ve správě a majetku obce (Hellensten a Finsko).
Držkov	Není vybudována kanalizace pro veřejnou potřebu s napojením na ČOV, pouze dílčí úseky vyústěné do místní vodoteče. Na kanalizaci napojeno 69% trvale bydlících obyvatel. Majitelem kanalizace je SVS a.s. a provozovatel SČVAK, a.s. Schválena dostavba nové splaškové kanalizace s čištěním odpadních vod na mechanicko – biologické čistírně odpadních vod, rozšíření vodovodních řádů v obci, rok ukončení realizace 2015.	Napojeno 70% trvale bydlících obyvatel Hlavní zdroj oblastního vodovodu je ÚV Souš Majitelem vodovodu je SVS a.s. a provozovatelem SČVAK, a.s.
Harrachov	Napojeno 91,6% trvale bydlících obyvatel a 95,7% přechodně bydlících obyvatel. Majitelem kanalizace je SVS a.s. a provozovatelem SČVAK, a.s.	Napojeno 100% obyvatel, je vybudován nový přívodní řád z ÚV Souš do VDI U úpravny v Harrachově. Majitelem vodovodu je SVS a.s. a provozovatelem SČVAK, a.s.
Jiřetín pod Bukovou	Napojeno 90% trvale bydlících obyvatel. Majitelem a provozovatelem většiny kanalizace je DETOA Albrechtice a.s.. Část kanalizace je v majetku obce.	Napojeno 97% trvale bydlících obyvatel, nutná rekonstrukce 40% sítě. Majitelem kanalizace je SVS a.s. a provozovatelem SČVAK, a.s.
Josefův Důl	Není vybudovaný systém kanalizace pro veřejnou potřebu, v obci pouze dešťová kanalizace (9% obyvatel).	Napojeno 100% trvale bydlících obyvatel. Majitelem kanalizace je SVS a.s. a provozovatelem SČVAK, a.s.
Kořenov	Je vybudována ČOV a stoková síť kanalizace, napojeno 70% trvale bydlících obyvatel. Majitelem i provozovatelem kanalizační sítě je obec.	Vzhledem ke konfiguraci území, jsou jednotlivé části obce izolované, zásobení vodou drobnými vodovody z místních zdrojů a studnami. Na obecní vodovod je napojeno 30% trvale bydlících obyvatel.
Lučany nad Nisou	Napojeno 19 % trvale bydlících obyvatel. Majitelem kanalizačního přivaděče je obec, provozovatelem je SČVAK, a.s.	Napojeno 60% trvale bydlících obyvatel. Majitelem kanalizace je SVS a.s. a provozovatelem SČVAK, a.s.
Nová Ves nad Nisou	Vybudována páteřní kanalizace po celé obci a několik větví.	Zatím vybudován pouze cca 1 km. Většina obyvatel má vlastní studnu a čističku, septik nebo jímku.
Plavy	Není vybudovaný souvislý systém napojení, tři stoky, napojeno 69% trvale bydlících obyvatel. Majitelem kanalizace je SVS a.s. a, provozovatel SČVAK, a.s. Obec má vlastní ČOV v části Haratice.	Napojeno 80% trvale bydlících obyvatel Majitelem kanalizace je SVS a.s. a provozovatelem SČVAK, a.s.
Smržovka	Na ČOV odvádí 73% trvale bydlících obyvatel, 16% obyvatel – do septiků, 11% obyvatel – do bezodtokových jímek. Majitelem kanalizace je SVS a.s. a, provozovatel SČVAK, a.s., Dešťová kanalizace je ve v majetku obce.	Napojeno 91% trvale bydlících obyvatel. Majitelem kanalizace je SVS a.s. a provozovatelem SČVAK, a.s.
Tanvald	Jednotná kanalizační síť zakončená ČOV, napojeno 83% trvale bydlících obyvatel. Majitelem kanalizace	Napojeno 90% trvale bydlících obyvatel. Majitelem kanalizace je SVS a.s. a provozovatelem SČVAK, a.s.

	je SVS a.s. a, provozovatel SČVAK, a.s.	
Velké Hamry	Jednotná kanalizační síť zakončená ČOV, napojeno 60% trvale bydlících obyvatel. Majitelem kanalizačního přivaděče je obec, provozovatelem je SČVAK, a.s.	Napojeno 80% trvale bydlících obyvatel. Majitelem kanalizačního přivaděče je obec, provozovatelem je SČVAK, a.s.
Zásada	Nová splašková kanalizace zakončená KČOV, napojeno 70% trvale bydlících obyvatel. Kanalizace je v majetku Zásadské vodárenské společnosti, s.r.o.	Vodovod v majetku obce, provozovatel Zásadská vodárenská společnost, s.r.o., napojeno 95% trvale bydlících obyvatel.
Zlatá Olešnice	Napojeno 42% trvale bydlících obyvatel. Majitelem kanalizačního přivaděče je obec, provozovatelem je SČVAK, a.s.	Napojeno 84% trvale bydlících obyvatel. Vodovody jsou ve správě obce.

Zdroj: Dotazníkové šetření v obcích, Plán rozvodů vodovodů a kanalizací Libereckého kraje

Vybavenost technickou infrastrukturou je do značné míry odrazem velikosti obce, neboť malé obce mají omezené rozpočtové možnosti pro budování nákladné infrastruktury a dodavateli se vzhledem k malému počtu zákazníků rovněž nevyplatí technické sítě budovat. To platí hlavně pro kanalizaci a plynovody. Vybavenost obcí technickou infrastrukturou je na území MAS Rozvoj Tanvaldska nadprůměrná, převážně však v centrech sídel. Obce se také potýkají se špatným stavem stávající technické infrastruktury. Postupně jsou obcemi a ostatními majiteli technické infrastruktury, realizovány nutné investice do oprav a rekonstrukcí. Tyto investice se následně pak mohou projevit v ceně vodného a stočného, která v celé ČR neustále stoupá, přestože spotřeba vody klesá. Tento jev je obyvateli negativně vnímán.

Dne 25.5.2010 byl usnesením zastupitelstva Libereckého kraje č. 148/10/ZK zřízen fond ochrany vod Libereckého kraje, který je určen pro poskytování investičních dotací obcím do 2000 obyvatel nebo svazkům obcí v působnosti Libereckého kraje na rekonstrukci a modernizaci stávajících a výstavbu nových vodních děl (ČOV, kanalizací, vodovodů a náhradních zdrojů pitné vody) v souladu s Plánem rozvoje vodovodů a kanalizací LK. Dotace však činí max. 70 % a 2 mil.Kč. Některé obce mají zpracovány projektové záměry na rozšíření nebo dobudování sítí technické infrastruktury, viz níže.

Jedinou obcí bez vybudovaného systému kanalizace pro veřejnou potřebu je obec Josefův Důl. V obci je pouze dešťová kanalizace, do které jsou po předčištění v septicích zaústěny částečně i splašky (napojeno 9% obyvatel). Část rodinných domů má vybudovány bezodtokové jímky s následným vyvážením na ČOV Tanvald.

Nejmenší procento napojení trvale bydlících obyvatel na kanalizaci je u obce Lučany nad Nisou (19%). U obce Kořenov je napojení trvale bydlících obyvatel na vodovod velmi nízké (30%), což je dáno především tím, že jednotlivé části obce jsou izolované a zásobení vodou je drobnými vodovody z místních zdrojů a vlastními studnami. Ve většině obcí je majitelem a vodovodů a kanalizací firma SVS a.s. a provozovatelem firma SČVAK, a.s. U obcí Harrachov, Zásada a Zlatá Olešnice je vodovod v majetku obce. V Zásadě je provozovatelem vodovodu firma Zásadská vodárenská společnost, s.r.o. Albrechtice v Jizerských horách, Kořenov, částečně Jiřetín pod Bukovou, Zlatá Olešnice, Lučany nad Nisou, Velké Hamry, Smržovka (pouze dešťová k.) mají kanalizaci ve svém majetku. Ne vždy, jsou tyto obce zároveň provozovateli. V obci Jiřetín pod Bukovou vlastní většinu kanalizační sítě firma DETOA Albrechtice a.s., v Zásadě je to Zásadská vodárenská společnost s.r.o.

Tabulka č.10: Technická infrastruktura obcí MAS Rozvoj Tanvaldska - ostatní

Obec	veřejné osvětlení	internet WIFI provozovaný obcí	Signál mobil.sítí – O2	Signál mobil.sítí – T - Mobile	Signál mobil.sítí – Vodafone	Obecní rozhlas	Kabelová televize	kamerový systém
Albrechtice v Jizerských horách	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne	Ne	Ano
Desná	Ano	Ano	Ano	Ano - částečně	Ano	Ano	Ano	Ano
Držkov	Ano	Ne	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne	Ne
Harrachov	Ano	Ne	Ano	Ano	Ano	Ne	Ne	Ne
Jiřetín pod Bukovou	Ano	Ne	Ano	Ano	Ano	Ne	Ano	Ne
Josefův Důl	Ano	Ne	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne	Ne
Kořenov	Ano	Ne	Ano	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano
Lučany nad Nisou	Ano	Ne	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne	Ne
Nová Ves nad Nisou	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne	Ne
Plavy	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne	Ano
Smržovka	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne	Ano
Tanvald	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano
Velké Hamry	Ano	Ne	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne	Ano
Zásada	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne	Ne	Ne
Zlatá Olešnice	Ano	Ne	Ano-špatný	Ano	Ano	Ano	Ne	Ano

Zdroj: Dotazníkové šetření v obcích

Plyn je zaveden celkem ve 12 obcích. Obce Zlatá Olešnice a Velké Hamry nejsou plynofikovány. Dodávku plynu na území okresu Jablonec nad Nisou a Tanvald zajišťuje Severočeská plynárenská a.s.. Společnost patří do koncernu RWE Česká republika.

Na území MAS se nachází 2 významné zdroje CZT – v Tanvaldu Teplárenství s.r.o. a Desné Desenská teplárenská společnost. Území je plně elektrifikováno. Dodávku elektřiny zajišťuje společnost ČEZ Distribuce, a.s., jež patří do koncernu ČEZ, a.s.

Veřejné osvětlení je základní součástí technické infrastruktury, vybaveny jsou jím všechny obce MAS.

Signál mobilních sítí je na území všech obcí dostupný od všech operátorů, byť je někdy slabý a není s ním pokryto celé území.

Celkem 8 obcí má obecní rozhlas, přičemž obce Desná, Velké Hamry, Josefův Důl a Zlatá Olešnice vybudovaly obecní rozhlas v rámci projektu Varovný protipovodňový systém pro Mikroregion Tanvaldska.

Čtyři obce mají kabelovou televizi a 8 obcí má vybudovaný kamerový systém. Tanvald, Plavy, Velké Hamry a Kořenov kamerový systém vybudovaly v rámci projektu Městský kamerový dohlížecí systém v rámci Mikroregionu Tanvaldska. Systém je napojený na Policii ČR.

V rámci dotazníkového šetření některé obce uvedly své projektové záměry, týkající se rozšíření, popř. vybudování technické infrastruktury a to:

- Albrechtice v Jizerských horách – úpravy ČOV + oprava kanalizace
- Desná - dobudování plynofikace a vodovodu (Vodovod Finsko – stavební povolení, Vodovod Sedmidomky – záměr)

- Lučany nad Nisou – dobudování vodovodu (zpracovaný projektový záměr) a kanalizace (zpracovaná projektová dokumentace)
- Plavy – vybudování kanalizace u čp. Plavy 112, plynofikace III. Etapa, ulice do Velkých Hamrů (SP), stavební povolení), vodovod – lokalita u bývalého internátu (záměr)
- Smržovka – vybudování vodovodu (ul. Vysoká a ul. V Lískách)
- Velké Hamry – vybudování kanalizace v sídle Bohdalovice a Hamrska (zpracována studie), zavedení plynofikace (zpracována PD)
- Zásada - dobudování kanalizace (zpracována PD), oprava veřejného osvětlení
- Zlatá Olešnice - vybudování vodovodu v sídle Lhotka (2. Etapa, zpracována PD, stavební povolení)

Tabulka č.11: SWOT analýza – **Technická infrastruktura**

Silné stránky	Slabé stránky
• Vysoký podíl pokrytí území elektrickou sítí • Velmi dobré pokrytí území vodovody a dostatek zdrojů kvalitní pitné vody • Dobré spojové služby a pokrytí mobilními operátory na celém území	• Špatný technický stav sítí technické infrastruktury • Značné stáří vodovodních sítí • Špatný stav veřejného osvětlení ve většině obcí a tím i vysoká spotřeba el. energie
Příležitosti	Hrozby
• Využití prostředků z fondů EU na rozvoj technické infrastruktury • Využití potenciálu alternativních zdrojů energie (vodní, biomasa) • Plány obcí na rozvoj technické infrastruktury • Vytvoření technické infrastruktury (systému) k informování občanů • Aplikace nových informačních a komunikačních technologií na celé území	• Chátrání sítí technické infrastruktury z důvodu nedostatku finančních prostředků (vlivem dlouhodobého podfinancování) • Pokles počtu dotačních programů na rozvoj infrastruktury • Nedostatečná kapacita sítí může omezit možnosti podnikání

2.4. Doprava

Silniční a železniční doprava

Hlavní silniční dopravní osy představují silnice I/10 (Železný Brod – Držkov -Tanvald – Harrachov - Polsko) a I/14 (Jablonec n/N - Tanvald). V dlouhodobém horizontu je naplánovaná úprava silnice I/14 jejím napojením na jihu území města Jablonec nad Nisou přes silnici I/65 přímo na rychlostní komunikaci R35 a R10 směrem na Prahu. Mezi Jabloncem nad Nisou a Smržovkou bude silnice přeložena jižněji (Zásady územního rozvoje libereckého kraje). Významnou spojnicí je i silnice II/290 (Frýdlant – Desná), která zajišťuje přímé spojení do Frýdlantského výběžku. Silnice je přes zimu (zhruba od konce října do začátku května podle meteorologických podmínek) zavřená, kvůli ochraně pitné vody ve VD Souš, což způsobuje značné problémy obyvatelům Frýdlantska i Tanvaldska. Přímé spojení z Hejnic do Tanvaldu měří přes Souš 27 km s dobou jízdy asi 40 min., objíždkou přes Liberec a Jablonec nad Nisou 59 km s dobou jízdy zhruba 80 min.

Tuto základní kostru doplňují silnice III.třídy, které propojují všechny obce, a místní komunikace. Stav hlavních silnic I.třídy je většinou velmi dobrý. Velkým problémem však nadále zůstává stav silnic nižších tříd – především III.třídy, kde je stav velkého množství z nich hodnocen v kategorii havarijní. To platí pro celé území MAS. Přestože opravy na silniční síť probíhají každý rok, celkový stav silniční sítě nižších tříd se zhoršuje. Havarijní stav komunikací vede k omezením provozu. Při zimní údržbě se na silnice I. a II.třídy aplikuje chemické ošetření, silnice III.tříd se většinou ošetřují zdrsňujícím posypem, případně jen

pluhováním.

Vlastníky silnic I.třídy je stát (správu a údržbu zajišťuje Ředitelství silnic a dálnic), II. a III.třídy Liberecký kraj (správu a údržbu zajišťuje společnost Silnice LK, která vznikla delimitací Krajské správy silnic Libereckého kraje (KSS LK), KSS LK se stala pouze inženýrsko – investiční organizací), místních komunikací většinou obce. Náklady na údržbu sítě místních komunikací jsou vysoké z důvodu výškového profilu území, které je v zimních obdobích zatíženo extrémním spadem sněhu (některé komunikace nemohou být z tohoto důvodu udržovány vůbec – nákladovost takové údržby by byla enormní).

Velmi rozdílná je délka místních komunikací na území jednotlivých obcí. Z dotazníkového šetření vyplývá, že nejdelší síť (ve správě obce) má obec Josefův Důl (90 km), dále Tanvald (55 km), Kořenov (40 km) a nejméně Držkov (5,1 km) a Jiřetín pod Bukovou (5 km). Celkem obce MAS Rozvoj Tanvaldska mají ve své správě 417 km místních komunikací. Problémem několika obcí MAS je velké zatížení tranzitní dopravou na silnicích I.tříd v zastavěných územích.

Přes území MAS prochází 3 železniční tratě - 036 (Liberec- Tanvald – Harrachov – Szklarska Poreba), 035 (Železný Brod – Tanvald)a 034 (Smržovka - Josefův Důl). Všechny tratě patří mezi tratě regionální, vyznačují se nedostatečnými technickými parametry (nízká traťová rychlost, malý poloměr oblouků, zastaralé bezpečnostní zařízení). Významné jsou především tratě 036 a 035. Trať 036 je v úseku Tanvald – Kořenov ozubnicová a je technickou památkou.

V roce 2010 byla opět zprovozněna železniční trať v úseku Harrachov – Szklarska Poreba. Tím došlo k propojení polské a české strany Jizerských hor a Krkonoš a zároveň jedinému železničnímu spojení v rámci Euroregionu Nisa mezi Liberecko – jabloneckou aglomerací s oblastí Jelení Hory. Zprovoznění trati také přispělo k zvýšení atraktivity oblasti pro cestovní ruch a zároveň podpoře přeshraniční turistiky na české i polské straně hranice. Zlepšena byla i dopravní dostupnost střediska zimních sportů v Jakuszycích, které je jedním z hlavních center běžeckého lyžování na území Polska.

Dne 13.12.2013 došlo k podpisu mezinárodní Smlouvy o vzájemné spolupráci na úseku železniční tratě Szklarska Poreba Górna – Kořenov, jejíž předmětem je vymezení práv a povinností Libereckého kraje a Dolnoslezského vojvodství při zajišťování a organizaci veřejné železniční hromadné dopravy v přeshraničním pásmu na úseku železniční tratě Kořenov - Harrachov - Szklarska Poreba, Górna tak, aby byla efektivní a atraktivní pro cestující, a také přijatelná z ekonomického hlediska jak pro objednatele, tak i dopravce.

Dopravní obslužnost – hromadná doprava osob

Dopravní obslužnost veřejnou dopravou je v obcích MAS Rozvoj Tanvaldska velmi rozdílná a odráží se v ní poloha jednotlivých obcí (na hlavních komunikacích, u větších obcí), sídelní struktura (obec sestávající z více sídel vs. obec tvořená jedním sídlem) a rovněž spádovost za službami vyšší vybavenosti, jež obec nenabízí. Výraznou výhodou pro obce po stránce dopravního spojení je existence železnice. Nejlepší dopravní spojení z obcí MAS Rozvoj Tanvaldska, možnost dopravy vlakem, autobusem v pracovní dny i o sobotách a nedělích mají obce – Desná, Harrachov, Kořenov, Lučany nad Nisou, Plavy, Smržovka, Tanvald, Velké Hamry. Obec Jiřetín pod Bukovou má v pracovní dny možnost spojení vlakem i autobusem a o víkendech pouze vlakem. Albrechtice v J.h. mají možnost spojení pouze autobusem ve všední den, obce Držkov, Zásada a Zlatá Olešnice pouze autobusem a obec Josefův Důl pouze vlakem. Nejlepší dopravní spojení mají obce Tanvald a Smržovka, přičemž v obci Tanvald je integrované řešení autobusové a železniční dopravy řešeno Dopravním terminálem Tanvald. Celkově lze konstatovat, že dopravní obslužnost území, ve srovnání s jinými oblastmi, je dobrá. Pouze jedna obec nemá spojení v sobotu a neděli (Albrechtice). Obec Harrachov uvedla v rámci dotazníkového šetření jako nedostatečně zajištěné spojení do Polska. V zimní sezóně je zajištěné skibusem, ale mimo sezónu chybí.

Z pohledu návštěvníků i obyvatel regionu je dopravní obslužnost na ose Liberec - Jablonec nad Nisou- Smržovka – Tanvald – Desná – Kořenov – Harrachov velmi dobrá. Sestává se z intenzivní autobusové i železniční dopravy. Na trase Liberec - Tanvald jede ve všední den vlak 25 krát v obou směrech, přibližně v 40 min. intervalech. 14 vlaků jede z Liberce až do Kořenova, 8 ještě dále do Harrachova. Určitým limitem je rychlost vlakového spojení. Přestože je vzdálenost mezi Libercem a Tanvaldem 27 km, vlak tuto trasu jede bezmála hodinu. V současné době je dle informací od Správy železniční dopravní cesty připraven k realizaci projekt na zrychlení provozu vlaku, kdy klesne doba trasy Liberec - Tanvald o 10 min. Dokončen

by mě být do roku 2015. Velkou výhodou vlakového spojení z pohledu distribuce turistů v oblasti je, že počet linek o víkendu je prakticky stejný jako ve všední den. Na tuto linku navazuje přeshraniční spojení až do polského sídla Szklarska Poreba. Za problém v dopravní obslužnosti lze označit vzdálenost některých železničních uzlů (Tanvald, Kořenov, Harrachov) od center osídlení a cílových bodů.

Tabulka č.12: zajištění dopravní obslužnosti podle obcí MAS Rozvoj Tanvaldska, rok 2013

Název obce	Počet obyvatel (2013)	Zajištění DO autobusem i vlakem						Zajištění DO pouze autobusem			Zajištění DO pouze vlakem			DO veřejnou dopravou nezajištěna vůbec	
		X		S		N		X	S	N	X	S	N		
		počet spojů za provozní den													
		vlak	bus	vlak	bus	vlak	bus								
Albrechtice v Jizerských horách	346							11							SN
Desná	3 253	39	100	35	37	33	32								
Držkov	561							69	27	26					
Harrachov	1 554	26	63	30	45	28	38								
Jiřetín pod Bukovou	556	48	11										41	39	
Josefův Důl	914										48	41	39		
Kořenov	974	41	64	39	45	37	40								
Lučany nad Nisou	1 044	52	128	49	41	48	40								
Nová Ves nad Nisou	748							28	16	16					
Plavy	1 750	32	66	30	27	28	26								
Smržovka	3 670	100	105	90	20	87	22								
Tanvald	6 706	90	213	81	54	79	52								
Velké Hamry	2 845	38	85	30	27	28	25								
Zásada	890							47	8	8					
Zlatá Olešnice	507							22	6	8					

Zdroj: Analýza stavu dopravy na území Libereckého kraje (aktualizace 2013)

Autobusové linky síť hromadné dopravy na dané trase doplňují spíše na kratších úsecích. Z Liberce do Tanvaldu jezdí přímých autobusových linek minimum, většinou je třeba přestupovat v Jablonci nad Nisou a cesta trvá víc než hodinu. Z Jablonce nad Nisou je ovšem autobus na Tanvald pro železniční dopravu konkurenceschopný, ve všední den jezdí cca 30 přímých linek, délka cesty se pohybuje okolo 30 min., což je srovnatelné s délkou železničního spojení. Pro cestovní ruch klíčové víkendové spojení je u autobusů ovšem výrazně zredukované, zhruba na třetinu spojů. Na druhou stranu všechny víkendové autobusy pokračují přes Tanvald dále do Desné, Kořenova a Harrachova, tedy do významných turistických středisek (*Studie CR Jizerské hory, KÚLK 2013*).

Základní dopravní obslužnost je alespoň v turisticky nejexponovanějších lokalitách doplněna o linky, umožňující i přepravu kol a lyží. Jedná se o linky zahrnuté do systému dopravní obslužnosti Libereckého kraje a linky speciální (cyklobusové a skibusové linky). Tyto spoje propojují východiska turistických cest a významné lokality s velkými parkovišti, umožňují pohodlnou přepravu turistů do turistických středisek, ušetří potíže s parkováním a v zimních střediscích umožňují lyžování na více sjezdovkách v jednom dni,

což se týká především obce Harrachov. Skibusová a cyklobusová doprava napomáhá také k odlehčení zatížení území individuální automobilovou dopravou, kterou využívají převážně jednodenní turisté.

Velmi dobrým příkladem propojení informačních a marketingových opatření vedoucích k využívání hromadné dopravy je projekt společností České Dráhy a.s. a SKI Bižu s.r.o., které poskytují slevy na skipasy při využití vlakové dopravy. Atraktivita skibusů oproti individuální dopravě by mohla být výrazně zvýšena, pokud by skibusy nabíraly lyžaře na více místech, nejen na centrálních autobusových nádražích (*Studie CR Jizerské hory, KÚLK 2013*).

V letní sezóně slouží cykloturistům cyklobus – Jizerka, který jezdí na trase Jablonec nad Nisou – Bedřichov – Josefův důl – Tanvald – Desná - Jizerka.

V zimní sezóně je možné využít skibusy na níže uvedených trasách, vedoucích přes území MAS:

Skibusy Jizerské hory

- Jablonec nad Nisou (Pražská) - Bobová dráha Janov - Bedřichov - Maxov - Josefův Důl - Albrechtice v J.h. (Tanvaldský Špičák)
- Harrachov - Kořenov

Skibusy Krkonoše

- Jakuszyce (PL) - Harrachov - Rýžoviště (Městský skibus Harrachov)
- Hradec Králové - Hořice - L. Bělhrad - Nová Paka - Jilemnice - Harrachov
- Jičín - Valdice - Lomnice n/P - Semily - Harrachov
- Mladá Boleslav – Kosmonosy - Mnichovo Hradiště – Turnov - Železný Brod – Tanvald - Harrachov
- Česká Lípa – Mimoň - Jablonné v Podještědí – Liberec - Jablonec_n/N - Harrachov
- Rumburk – Varnsdorf – Zittau - Hrádek n/N. - Harrachov
- Praha (Černý Most) - Mladá Boleslav - Harrachov
- Okolí Rejdic

Na území MAS je také možné využít vlakových spojů s rozšířenou přepravou jízdních kol a to na tratích:

- 034 - Smržovka - Tanvald
- 035 - Tanvald - Železný Brod
- 036 - Liberec – Harrachov
- Harrachov – Szklarska Poreba Górna

Pozn. Podtržené obce leží v území MAS

Zdroj: Analýza stavu dopravy Libereckého kraje

Cyklistická doprava

Alternativou k výše popsaným druhům dopravy je cyklistická doprava, která nabízí značnou flexibilitu a částečně řeší i dopravní obsluhu v regionech. Zároveň spolu s veřejnou dopravou může sloužit jako významný regulátor individuální automobilové dopravy uvnitř obcí a může přispět ke zlepšení životního prostředí. Pro smysluplné využití cyklistické dopravy je nutné zajistit pro návštěvníky kvalitní a turisticky zajímavé cyklistické trasy. Jednotlivé trasy musí být vybaveny značením a na jednotlivých významných místech i stručnými popisky k lokalitě. Stejně významné je i zajištění základního servisu pro jednotlivé návštěvníky. Co se týká cykloslužeb (půjčovny a úschovny kol, půjčovny horských koloběžek a elektrokol, cykloservisy), tak ty nabízí firmy např. v obcích Kořenov, Albrechtice v Jizerských horách, Lučany nad Nisou, Smržovka, Tanvald (<http://www.liberecky-kraj.cz/dr-cs/k-turistika/>).

Celá oblast MAS je protkána hustou sítí cyklotras, které propojují jednotlivé významné turistické zajímavosti, nebo vedou v jejich bezprostřední blízkosti. Přehled cyklotras procházejících v MAS udává následující tabulka. Většina cyklotras vede po silnicích III.třídy, které bohužel většinou vykazují špatnou

kvalitu povrchu a technických prvků (mostky, zábradlí). Některé úseky jsou vedeny i po nezpevněných cestách, někdy i v souběhu s pěšími trasami.

Tabulka č.13: Značené cyklotrasy na území MAS Rozvoj Tanvaldska

Číslo cyklotrasy	Cyklotrasa (úsek)	Druh značení
3018	(Nové město pod Smrkem) – (Smědava) – Kořenov – Tesařov – (Paseky nad Jizerou)	Pásové
3019	Desná - Protržená přehrada	Pásové
3020	(Liberec) – (Královka) - Josefův Důl - Jizerka - Martinské údolí - Harrachov	Pásové
3022	Tanvald – Desná - Albrechtice v Jiz. horách – Antonínov – (Smědava)	Pásové
3025	Tanvald - Smržovka	Silniční
3026	Stanový - Zlatá Olešnice - Příchovice	Silniční
3038	(Jeřmanice) – (Milíře) - (Rádlo) – (Jablonec n.N.) – (Černá Studnice) – Pramen Nisy – Lučany n.N. - Karlov	Silniční
3085	Paseky nad Jizerou - Kořenov ČD - Martinské údolí	Pásové
4248	(Železný Brod) – Jílové u Držkova – Zlatá Olešnice – Tanvald - Rejdice	Silniční
4249	(Krásná huť) – Zásada – (Pěňčín) - Zásada	Silniční
4251	(Černá Studnice) – Zásada – Plavy – Zlatá Olešnice – (Sklenařice)	Pásové
4310	Albrechtice v Jiz.h. - Smržovka – (Berany)	Pásové
K1A	(Žacléř) - Harrachov	KRNAP
K2A	Harrachov – Nový svět – Mumlavský vodopád	KRNAP
K2	Harrachov – Harrachov ,Harrachovský okruh	KRNAP
K3	Harrachov – (Mýto)	KRNAP
K3A	Harrachov – Horní Kořenov	KRNAP

Pozn.: V závorce je uvedena část trasy mimo území MAS,

Zdroj: <http://www.mapy.cz>, cyklomapa Tanvaldskem na kole

Územím MAS prochází nadregionální cyklokoridor - trasa č. 22 „Krkonoško – jizerská magistrála“ (Chrastava – Náchod) v trase Jizerka - Horní Polubný - Kořenov. V současné době je tato stezka propojena s polskou sítí cykloturistických tras a vede až do Szklarske Poreby.

K modernizaci a zvýšení bezpečnosti cykloturistického propojení české a polské strany Jizerských hor přispěly realizované projekty, financované z EU, jako např. Cyklostezka Jizerka – Jakuszyce, ukončený v roce 2013, který navazuje na realizovaný projekt opravy komunikace z Kořenova do osady Jizerka a také na projekt Nové Hřebenovky a Jizerské magistrály pro pěší turistiku. Na území MAS Rozvoj Tanvaldska se také realizoval projekt Optimalizace a propagace cyklotras česko-polského cyklistického areálu (partnery projektu je město Szklarska Poreba a Mikroregion Tanvaldska), jehož hlavní náplní bylo technické zkvalitnění sítě cyklotras v Mikroregionu Tanvaldska s přímým napojením na polské cyklotrasy regionu Szklarske Poreby a dále realizace společných marketingových i propagačních partnerských aktivit. Přidanou hodnotou tohoto projektu bylo vytvoření společné turistické nabídky aktivní, zážitkové cykloturistiky pro široké cílové skupiny návštěvníků na obou stranách hranice i z dalších evropských regionů.¹

Dále pak tematicky územím vede rozvojový cyklokoridor – Greenway Jizera, který prochází obcí Kořenov. (Zdroj: Analýza stavu dopravy Libereckého kraje).

¹ <http://www.tanvaldsko.cz>

Součástí páteřní trasy č.22, vedoucích přes území obcí MAS Rozvoj Tanvaldska, je roku 2006 vybudovaná cyklostezka Járy Cimrmana, která vede z Navarova přes Tanvald a Desnou k Protržené přehradě a končí na česko-polské hranici Jizerka – Orle (www.smrzovka.cz).

V roce 2013 byl realizován Česko – Saský projekt Hřebenovka, v rámci kterého byly vyznačeny tři paralelní trasy pro turisty, cyklisty a běžkaře, které procházejí známými územími českoněmeckého pohraničí, ale i místy méně významnými. Značená cyklotrasa prochází také územím MAS Rozvoj Tanvaldska, a to v místech: Smržovka, Jiřetín pod Bukovou, Albrechtice v Jizerských horách, Mariánská hora, Antonínov, Dolní Maxov a Jizerka.

V rámci projektu Doprovodná turistická infrastruktura Tanvaldska (zadavatelem byl Svazek obcí Mikroregionu Tanvaldsko), byla v roce 2011 pořízena síť odpočinkových míst s přístřešky na cyklistických a turistických trasách ve všech obcích Mikroregionu Tanvaldsko se vzájemně provázaným informačním a navigačním systémem k významným turistickým atraktivitám. Odpočinková místa s touto turistickou nabídkou slouží turistům a i místním obyvatelům při jejich výletech krajinou. Vznikly v Harrachově u železničního nádraží, v Josefově Dole u Skalní vyhlídky, ve Zlaté Olešnici v centru obce a ve Stanovém, v blízkosti centra Jiřetína pod Bukovou, pod Mariánskou horou v Albrechticích v Jizerských horách, v Příchovicích, na Smržovce, na Filouně v Plavech (Mikšova hora), v Tanvaldu na Světlé, v sedle Špičáku, u vyhlídky Terežinka, pod přírodní vyhlídkou Muchov, v Desné na Novině, Nýčových domcích a u Protržené přehrady (www.tanvaldsko.info).

Obce Kořenov, Tanvald a Albrechtice v J.h. uvedly v rámci dotazníkového šetření zájem o vybudování nové cyklotrasy (obdobu singltreku) v turistickém areálu U čápa.

Vertikální doprava – lanové dráhy

Na území MAS Rozvoj Tanvaldska slouží také k přepravě osob, převážně turistů, i několik lanových drah.

Tabulka č. 14: Lanové dráhy na území MAS Rozvoj Tanvaldska

Název	Obec	Provoz
Sedačková lanovka Albrechtice – Tanvaldský Špičák	Albrechtice v Jizerských horách	zimní a letní
Sedačková lanovka Harrachov – Čertova hora	Harrachov	celoroční
Sedačková lanovka Harrachov – můstky	Harrachov	zimní
Sedačková lanovka Harrachov – Rýžoviště	Harrachov	zimní
Sedačková lanovka Kořenov – Rejdice	Kořenov	zimní

Zdroj: <http://www.liberecky-kraj.cz/dr-cs/k-turistika/>

Letecká doprava

Na území obcí MAS Rozvoj Tanvaldska se nenachází letiště pro veřejnou dopravu.

Pěší doprava

Obyvatelé území MAS využívají pěší dopravu pouze na krátkých úsecích, většinou k přepravě do zaměstnání, za nákupy nebo na stanoviště veřejné dopravy. V obcích však mnohdy je nedostatečně zajištěna bezpečnost a ochrana chodců v provozu na pozemních komunikacích, a to v podobě vybudovaných chodníků, přechodů pro chodce, míst k přecházení, osvětlení nebezpečných úseků apod. V dotazníkovém šetření obce uvedly cca 34 km chodníků podél místních komunikací. Často komunikace nejsou zpřístupněny osobám se sníženou schopností pohybu a orientace.

Převážně návštěvníci území MAS využívají k pěší přepravě také značených pěších tras, kterými je území hustě protkáno.

Tabulka č. 15: Přehled turistických značených pěších tras v MAS Rozvoj Tanvaldska

Barva	Trasa
Červená	(Hejnice) - (Smědava) - Josefův Důl - (rozhledna Slovanka) - (Janov nad Nisou) - (Milíře)
Modrá	Jizerka - Desná - Příchovice - Kořenov
Modrá	(Mšeno nad Nisou) - rozhledna Bramberk - Horní Lučany - Smržovka Pustina
Modrá	Smržovka - Držkov - zřícenina Návarov - Velké Hamry - Tanvald
Zelená	Zřícenina Návarov - Stanový - (Vysoké nad Jizerou)
Červená	Jizerka - Mýtiny - Nový svět - (Jakuszyce (PL))
Zelená	Lučany nad Nisou - Pod Skalní vyhlídkou – Smržovka – (Nová Ves) – (Jablonecké Paseky) – Bramberk rozc. – Horní Maxov – Pod Bukovou horou - Peklo
Žlutá	Dolní Smržovka - Muchov - Svárov - Příchovice – Dolní Maxov – Josefův Důl sklárna
Žlutá	Jiřetín Pod Bukovou – Pod Bukovou horou
Žlutá	(Kristiánov) – Josefův Důl údolí Kamenice – Josefův Důl sklárna – Josefův Důl Lesní brána – Mariánskohorské boudy – Jizerka – Karlovský most
Modrá	(Pod Čihadlem) - Vodopády Jedlové - Josefův Důl sklárna – Dolní Maxov – (rozhledna Slovanka)
Červená	(Pod Slovankou) - rozhledna Bramberk - Lučany nad Nisou – (Černá Studnice) – Tanvald – Desná – Souš pod přehradou
Zelená	Jiřetín pod Bukovou - rozhledna Tanvaldský Špičák - Tanvald – Příchovice – rozhledna Štěpánka – Dolní Kořenov
Žlutá	Kořenov žst. – Polubný – Sedlo Pod Zámky
Modrá	Nový Svět – Harrachov bus – Mumlavský vodopád - Krakonošova snídaně – (Labský Důl) – (Špindlerův mlýn)
Žlutá	Harrachov kemp – Kamenice Harrachova strouha - Mumlavský vodopád - Rýžoviště – (Studenov) – (Dolní Rokytnice)
Zelená	Harrachov lan. - Harrachov lyž.můstky – Pod Čertovou horou – (Rokytnice nad Jizerou)
Zelená	Harrachov bus - Rýžoviště – (Ručičky – Dvoračky – Jilemnická bouda)

Pozn.: V závorce je uvedena část trasy mimo území MAS, Zdroj: www.mapy.cz

Z předchozích informací je zřejmé, že územím prochází dostatečná síť cyklostezek a stezek pro pěší, která pomáhá přivádět turisty z přetížených částí Jizerských hor a Krkonoš do území MAS Rozvoj Tanvaldska.

Doprava v klidu

Doprava v klidu je koncepčním způsobem řešena zejména ve městech MAS Rozvoj Tanvaldska. Problematické parkování je zejména v obytných částech měst (panelová sídliště, jiné bytové domy), které kapacitně nedostačují poptávce po parkovacích místech rezidentů. Problematická situace je též ve frekventovaných střediscích cestovního ruchu v období turistické sezóny, kdy požadavky nerezidentů výrazně převyšují potenciální kapacitu území. Nevyřešené parkování tak značným způsobem komplikuje dopravní situaci v obcích, snižuje dopravní bezpečnost na komunikacích a zatěžuje životní prostředí (odpadky, ničení veřejné zeleně).

Tabulka č.16: SWOT analýza - **Doprava**

Silné stránky	Slabé stránky
• Poloha území na hlavních dopravních tazích (silnice I/10, I/14) • Vysoká hustota silniční sítě • Existence železničních tratí (035,036) • Silniční i železniční přeshraniční spojení • Hustá síť cyklotras a pěších tras • Provoz cyklobusové a skibusové dopravy, četnost vlakových spojů pro přepravu kol • Dobrá dopravní dostupnost vyšších správních center – Jablonec nad Nisou a Liberec. • Dobrá dopravní obslužnost obcí i z okolních regionů, velké množství vlakových spojů • Možnost čerpání prostředků EU na rozvoj dopravní infrastruktury	• Špatná a zhoršující se kvalita krajských a místních komunikací • Vysoké náklady na údržbu sítě místních komunikací • Úseky silnic I.tříd výrazně zatížené tranzitní dopravou • Nedostačující kvalita železničních tratí – nízké rychlosti, zastaralé zabezpečovací zařízení • Nedostatek parkovacích kapacit v území a jejich nevybavenost • Problematické vazby železničních uzlů ve vztahu k centrům a cílovým bodům dopravy (Tanvald, Kořenov, Harrachov) • Vedení většiny cyklotras po silnicích III.třídy (špatná kvalita – povrchy, technické prvky) • Častý souběh pěších tras a cyklotras
Příležitosti	Hrozby
• Prostředky nejen z fondů EU na rozvoj dopravní a infrastruktury • Rozvoj cyklistické dopravy, oddělené jízdní pruhy pro cyklisty, rozšíření cyklobusové a skibusové dopravy • Přeložka silnice I/10,14 • Oprava železnice Liberec – Tanvald • Zlepšení systémů prevence a represe v oblasti bezpečnosti silničního provozu • Využití alternativních způsobů dopravy (mikrobusy, svoz na nákupy...)	• Další zhoršení kvality silniční sítě • Chátrání železničních tratí • Nárůst zátěže z kamionové dopravy • Odklad realizace staveb dopravní infrastruktury • Omezení investic do průběžné údržby a oprav dopravní a technické infrastruktury • Útlum veřejné dopravy hlavně do malých obcí, v důsledku snižování veřejné podpory • Další nekontrolovaný růst individuální automobilové dopravy (IAD) a pohybu rekreantů používajících IAD • Ekonomické zvýhodnění individuální automobilové dopravy před veřejnou dopravou

2.5. Bydlení

Domovní fond

Tabulka č.19: Domovní fond v MAS Rozvoj Tanvaldska (podle Sčítání lidu, domů a bytů 2011)

	Počet domů			Podíl		Neobydlené domy s byty		Obydlené domy - počet		
	Σ	RD	BD	RD	BD	Σ	podíl z celkového počtu domů	Σ	RD	BD
Obec										
Albrechtice v Jizerských horách	182	169	5	92,86	2,75	78	42,86	104	93	3
Desná	760	644	93	84,74	12,24	278	36,58	482	373	89
Držkov	195	177	16	90,77	8,21	56	28,72	139	121	16
Harrachov	525	388	82	73,90	15,62	157	29,90	363	271	56
Jiřetín pod Bukovou	93	72	18	77,42	19,35	28	30,11	64	44	18
Josefův Důl	291	242	29	83,16	9,97	52	17,87	239	191	29
Kořenov	453	381	42	84,11	9,27	205	45,25	247	184	39
Lučany nad Nisou	589	542	32	92,02	5,43	146	24,79	442	396	32
Nová Ves nad Nisou	239	229	3	95,82	1,26	40	16,74	199	190	2
Plavy	286	249	33	87,06	11,54	61	21,33	224	190	31
Smržovka	932	790	110	84,76	11,80	189	20,28	743	613	108
Tanvald	1 030	793	162	76,99	15,73	211	20,49	816	588	160
Velké Hamry	653	570	67	87,29	10,26	202	30,93	451	373	65
Zásada	326	308	9	94,48	2,76	90	27,61	236	220	9
Zlatá Olešnice	336	319	10	94,94	2,98	198	58,93	138	123	9
CELKEM MAS	6890	5639	711	85,24	10,32	1991	28,90	4887	7970	666
Liberecký kraj	92345	79441	10471	86,03	11,34	18900	20,47	73380	61122	10240
Česká republika	2158119	1901126	214760	88,09	9,95	356933	16,54	1800075	1554794	211252

Pozn.: Součet kategorií rodinné domy a bytové domy nemusí odpovídat údajům v kategorii celkem, zbytek připadá na kategorii ostatní domy.

Zdroj: ČSÚ

Podíl rodinných domů na celkovém domovním fondu nepřevyšuje průměr za ČR i za Liberecký kraj. Nejnížší je podíl rodinných domů v Harrachově, Tanvaldu a Jiřetíně pod Bukovou. V Tanvaldu ovlivňuje hodnotu existence velkého sídliště panelových domů. Vyšší než krajský i republikový průměr je podíl neobydlených domů na domovním fondu. Jako neobydlené jsou uváděny domy, v nichž v době sčítání lidu nikdo neuvedl obvyklý pobyt. Velká většina neobydlených domů je využívána k rekreaci. Nejmenší podíl neobydlených domů, z celkového počtu domů, je v obci Josefův Důl (17,87%). V turisticky atraktivních lokalitách - Albrechticích v J.h. a Kořenově – je podíl neobydlených domů mezi 40 a 50 %. Nejvyšší hodnotu má Zlatá Olešnice s 58 %. Obec Harrachov uvedla při dotazníkovém šetření jako problém velké množství neobsazených domů, většinou apartmánového typu, které často mění své majitele a jejich přínos pro obec je téměř nulový.

Tabulka č.20: Stáří a technická vybavenost domovního fondu v MAS Rozvoj Tanvaldska

Obec	Obydlené domy - období výstavby nebo rekonstrukce							Obydlené domy - technická vybavenost			
	Počet							Počet			
	Celkem	1919 a dříve	1920 - 1970	1971- 1980	1981- 1990	1991- 2000	2001 - 2011	Přípoj na kanalizační síť	Vodovod	Plyn	Ústřední topení
Albrechtice v Jizerských horách	104	27	24	9	13	10	13	50	85	57	80
Desná	482	117	164	53	56	42	34	167	427	126	313
Držkov	139	20	60	14	21	14	9	45	128	21	105
Harrachov	363	37	61	72	63	84	33	311	322	230	282
Jiřetín pod Bukovou	64	10	11	10	17	12	1	42	58	14	52
Josefův Důl	239	105	55	15	17	17	15	-	210	77	155
Kořenov	247	77	60	30	19	29	15	65	210	46	158
Lučany nad Nisou	442	155	113	19	24	51	60	108	375	274	327
Nová Ves nad Nisou	199	51	73	15	15	18	18	52	171	9	163
Plavy	224	40	91	30	22	25	14	59	207	55	159
Smržovka	743	249	215	48	62	66	77	195	676	409	555
Tanvald	816	196	283	85	65	62	60	273	699	373	564
Velké Hamry	451	107	148	39	32	59	54	148	401	29	296
Zásada	236	32	101	27	27	16	25	139	216	54	176
Zlatá Olešnice	138	22	50	17	21	18	7	53	119	0	104
CELKEM MAS	4 887	1 245	1 509	483	474	523	435	1 707	4 304	1 776	3 489
Liberecký kraj	73 380	16 565	20 626	9 683	9 031	7 353	7 948	34 237	66 892	33 441	54 462
Česká republika	1 800 075	230 908	623 757	269 255	213 648	196 874	219 379	1 099 983	1 656 010	1 088 475	1 450 328

Zdroj: ČSÚ

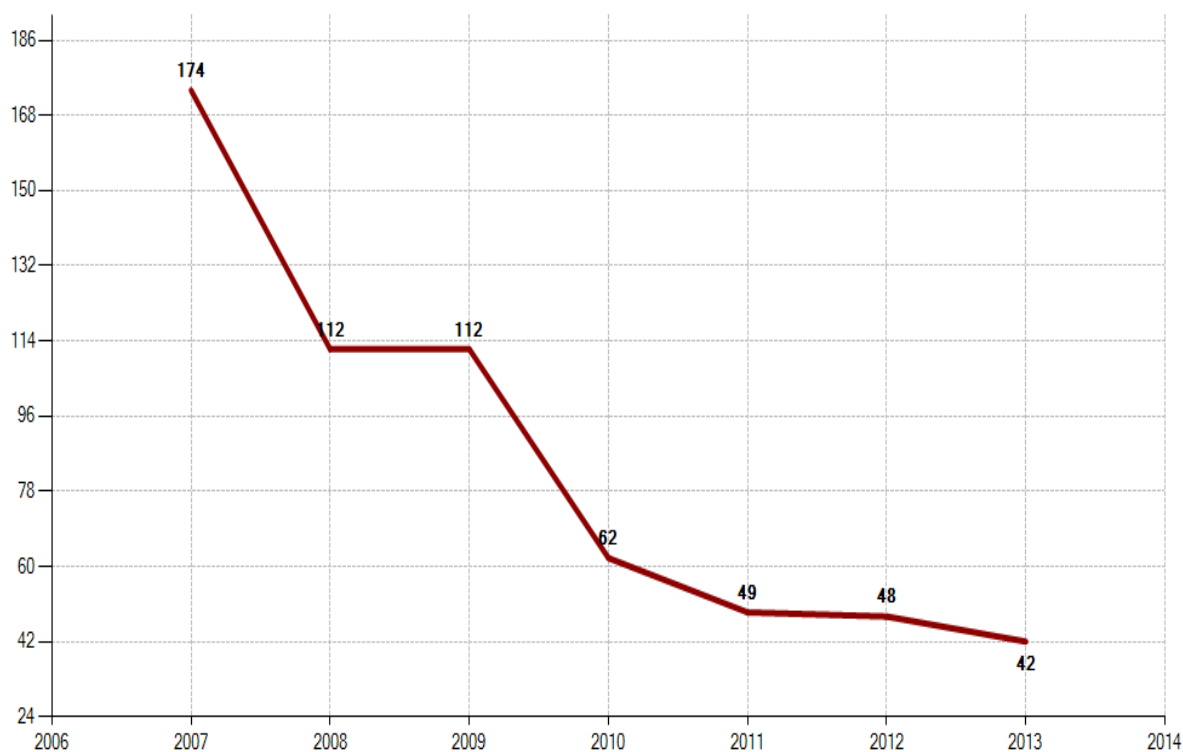
Nejvíce domů se na území MAS postavilo do roku 1970 (více jak 50% domovního fondu), což bylo více než celorepublikový i krajský průměr. V obcích Tanvald a Smržovka pochází přes 50 % domovního fondu z doby před rokem 1970. Nejmladší domovní fond nalezneme v Harrachově, kde více než 30 % domů bylo postaveno po roce 1990.

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že se některé obce potýkají s přibývajícím počtem neobydlených domů, převážně v úsecích podél hlavních silnic. K tomuto jevu přispívá vysoká míra nezaměstnanosti, odliv obyvatel z území, zatížení hlavních silnic tranzitní dopravou.

Technická vybavenost domovního fondu je v jednotlivých obcích MAS různá. Nejvyšší podíl domů připojených na kanalizaci má obec Jiřetín pod Bukovou. Ve všech obcích je na vodovod připojeno aspoň 80 % domů. V obcích Albrechtice v J.h., Harrachov, Lučany nad Nisou a Smržovka je plynofikováno více jak 55 % domů. Nejvíce domů, připojených na ústředí topení, je v obci Jiřetín pod Bukovou (81 %). Podíl domů připojených na vodovod a ústřední topení je srovnatelný s průměrem za Liberecký kraj a za ČR. Podíl domů

připojených na kanalizaci a plyn je nižší než průměr za Liberecký kraj a za ČR. Plynofikováno je na území MAS 13 obcí, domy ve Velkých Hamrech jsou zásobovány z plynových zásobníků.

Graf č.3: Dokončené byty celkem od roku 2007 do roku 2013 v území Rozvoj Tanvaldska

zdroj: ČSÚ

Bytový fond

Nejvyšší podíl bytů v bytových domech je v obci Jiřetín pod Bukovou (79 %) dále pak v obci Tanvald (72 %) a Desná (62 %), a to díky rozsáhlé sídlištní výstavbě. Nejvyšší podíl bytů v rodinných domech je v obci Albrechtice v Jizerských horách.

Tabulka č.21: Charakteristiky bytového fondu v MAS Rozvoj Tanvaldska

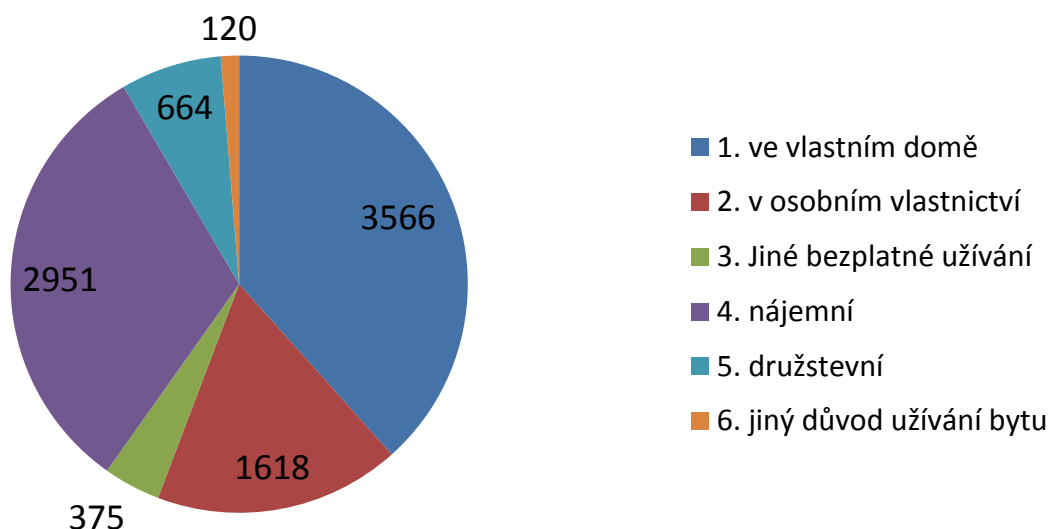
Obec	Počet obydlených bytů			Podíl (%)		Energie k vytápění				
	Celkem	Rodinné domy	Bytové domy	Rodinné domy	Bytové domy	Z kotelný mimo dům	Uhlí, koks, uhelné brikety	Plyn	Elektřina	Dřevo
Albrechtice v Jizerských horách	125	107	10	85,60	8,00	-	15	68	9	13
Desná	1 374	474	857	34,50	62,37	625	206	102	181	96
Držkov	206	136	68	66,02	33,01	6	85	14	55	32
Harrachov	668	313	318	46,86	47,60	30	22	372	81	30
Jiřetín pod Bukovou	238	47	189	19,75	79,41	19	22	66	64	7
Josefův Důl	374	217	122	58,02	32,62	6	78	111	49	77
Kořenov	375	205	141	54,67	37,60	8	103	52	65	84
Lučany nad Nisou	624	467	146	74,84	23,40	-	60	352	55	56
Nová Ves nad Nisou	232	218	7	93,97	3,02	-	144	-	38	12
Plavy	401	225	173	56,11	43,14	1	145	99	60	52
Smržovka	1 413	755	575	53,43	40,69	32	193	753	149	104
Tanvald	2 792	701	2 014	25,11	72,13	1 475	209	387	222	115
Velké Hamry	1 132	454	568	40,11	50,18	481	300	-	150	91
Zásada	336	259	65	77,08	19,35	6	112	69	73	38
Zlatá Olešnice	191	139	43	72,77	22,51	13	88	-	23	48
CELKEM MAS	10 481	4 711	5 296	45,01	50,53	2 702	1 682	2 445	1 274	855
Liberecký kraj	171 328	73 080	95 032	42,66	55,47	52 949	20 896	48 801	14 920	13 507
Česká republika	4 104 635	1 795 065	2 257 978	43,73	55,01	1 365 060	336 076	1 419 633	255 019	285 386

Zdroj: ČSÚ Liberec

Nejvýznamnějším zdrojem vytápění v obcích MAS je externí kotelna mimo dům, podíl 26,36 % je nižší než průměr za ČR (33%) a průměr za Liberecký kraj (33%). Druhým nejvýznamnějším zdrojem vytápění je plyn (23,86%), který také nepřekračuje průměr za ČR a LK. Třetím v pořadí, je uhlí, koks a uhelné brikety, jakožto ekologicky nejméně vhodné prostředky, s 15,98 % podílem, který významně překračuje průměrné hodnoty za Českou republiku (8,2 %) i Liberecký kraj (12,2 %). Elektřina (12,06%) a dřevo (8,23%) jsou doplňkovými zdroji vytápění. Energie z kotelný mimo dům je nejvýznamnějším zdrojem vytápění ve 3 obcích s významnou bytovou výstavbou panelových domů (Tanvald, Desná a Velké Hamry), uhlí v 5 obcích (Držkov, Kořenov, Plavy, Zásada a Zlatá Olešnice), ve zbylých 6 obcích je nejvíce bytů vytápěno plynem (v Albrechticích, Harrachově a Lučanech je jeho podíl přes 50 %). Vytápění bytů pomocí elektřiny nejvíce využívají obce Držkov a Jiřetín pod Bukovou. Více jak 20 % bytů využívá dřevo jako zdroj vytápění v obcích Josefův Důl, Kořenov a Zlatá Olešnice.

Graf č. 4: Právní důvod užívání obydleného bytu a průměrná plocha bytu na osobu v obcích MAS Rozvoj Tanvaldska

Právní důvod užívání bytu

Zdroj: ČSÚ

Vysoký podíl rodinných domů je určujícím faktorem pro vysoký podíl bytů ve vlastním domě, který dosahuje v celém území MAS 34 %, což je stejné jako v Libereckém kraji a méně než v ČR (34 resp. 36 %). Ve 3 obcích – Albrechtice v Jizerských horách, Zásada dosahuje více než 60 %, v Držkově a ve Zlaté Olešnici více jak 50 %, v ostatních obcích je to v rozmezí od 25 -57 %. Nájemní bydlení má největší význam v obcích Desná a Velkých Hamrech, více než 30 % bytového fondu. Významné množství bytů bylo převedeno do osobního vlastnictví především v Harrachově, Jiřetíně pod Bukovou a Tanvaldu (přes 20 % bytového fondu).

Družstevní vlastnictví pouze v obcích Desná a Tanvald převyšuje 8 %.

Průměrná plocha bytu na osobu je do velké míry odrazem struktury bytového fondu. Nejnížší obytnou plochu má obec Jiřetín pod Bukovou 28,3 m² a největší Albrechtice v Jizerských horách 34,1 m².

Bydlení pro obyvatele se sociálním vyloučením

V celé oblasti působnosti MAS Tanvaldsko není zřízeno žádné zařízení, umožňující řešit problematiku bydlení rodinám v sociálním vyloučení. Pro služby azylových domů pro rodiny, matky s dětmi či bytů pro rodiny v krizi atd., jejichž podstatou je řešení bydlení s propojením na adekvátní sociální službu, jsou rodiny přesměrovávány na Liberec, kde tyto služby nabízejí neziskové církevní organizace Charita. Jednotlivcům služby tohoto typu poskytuje Naděje v Jablonci nad Nisou, jde především ale o pomoc bezdomovcům, nikoli obyvatelům SVL.

Komunitní bydlení – cohousing

Cohousing je možné přeložit např. jako blízké sousedské bydlení / spolu - bydlení. Tento druh komunitního bydlení, které je rozšířené převážně v zahraničí, se na území MAS prozatím nevyskytuje. Na základě osobního jednání s aktéry v území bylo zjištěno, že tuto formu bydlení lze považovat za příležitost k rozvoji území. Jedná se o vědomě budované sousedské společenství, které klade důraz na hlouběji prožívané mezilidské vztahy a současně zachovává a podporuje osobní nezávislost. Každá domácnost vlastní plně zařízenou bytovou jednotku a zároveň má k dispozici společné prostory a vybavení. Obyvatelé se podílí na vzniku a fungování společenství. Cohousing vznikl jednak jako reakce na běžné formy bydlení, jednak z pragmatických důvodů (anonymita současného bydlení, extrémní individualismus, osamělost v domech

plných téměř neznámých sousedů, náročné skloubení péče o děti a domácnost a práce matek).
(<http://www.cohousing.cz/co-je-cohousing/>)

Tabulka č.22: SWOT analýza - **Bydlení**

Silné stránky	Slabé stránky
• Výhodná geografická poloha jako faktor atraktivity pro bydlení – blízkost Liberce, dobré spojení do Prahy • Vysoká atraktivita přírodního prostředí	• Nevyhovující stav sítí technické infrastruktury • Klesající počet nových bytů • Neobydlené domy podél úseků hlavních silnic • Neexistence sociálního bydlení
Příležitosti	Hrozby
• Plány obcí na rozvoj technické infrastruktury • Investice obcí do ploch pro bydlení • Využití rekreačních staveb k trvalému bydlení • Využití nových forem bydlení pro cílové skupiny ohrožené sociálním vyloučením	• Zhoršování kvality dopravních sítí a sítí technické infrastruktury • Zhoršení ekonomické situace – snížení koupěschopnosti, ztráta pracovních míst, zánik ekonomických subjektů • Odliv především mladých, vzdělaných obyvatel do míst s vyšší nabídkou pracovních příležitostí • Chátrání neobydlených bytů v hospodářsky slabých oblastech z důvodu nedostatku pracovních příležitostí

2.6. Životní prostředí

2.6.1. Odpadové hospodářství

Tabulka č.23: Zajištění odpadového hospodářství v obcích MAS Rozvoj Tanvaldska

Obec	Firma zajišťující svoz a likvidaci odpadu	Skládka	Sběrný dvůr
Albrechtice v Jizerských horách	SKS s.r.o. Jablonec nad Nisou	Ne	Ano
Desná	SKS s.r.o. Jablonec nad Nisou	Ne	Ano
Držkov	SKS s.r.o. Jablonec nad Nisou	Ne	Ne
Harrachov	Marius Pedersen, a.s.	Ne	Ano
Jiřetín pod Bukovou	svoz provádí obec s důrazem na třídění odpadu	Ne	Ano
Josefův Důl	SKS s.r.o. Jablonec nad Nisou	Ne	Ne
Kořenov	SKS s.r.o. Jablonec nad Nisou	Ne	Ne
Lučany nad Nisou	SKS s.r.o. Jablonec nad Nisou	Ne	Ano
Nová Ves nad Nisou	A.S.A. s.r.o. Liberec	Ne	Ne
Plavy	SKS s.r.o. Jablonec nad Nisou	Ne	Ano
Smržovka	SKS s.r.o. Jablonec nad Nisou	Ne	Ano
Tanvald	A.S.A. s.r.o. Liberec	Ne	Ne
Velké Hamry	A.S.A. s.r.o. Liberec	Ne	Ano
Zlatá Olešnice	SKS s.r.o. Jablonec nad Nisou	Ne	Ne
Zásada	A.S.A. s.r.o. Liberec	Ne	Ano

Zdroj: Dotazníkové šetření v obcích

Na území MAS se nenachází ani jedna skládka odpadů. Již za hranicí MAS leží významná skládka odpadů na katastru obce Košťálov, která má kapacitu 2 800 000 m³. Skládka je provozována společností Marius Pedersen a.s. Na tu se sváží komunální odpad z velké části Libereckého kraje.

Na území MAS se nenachází žádné zařízení na recyklaci / zpracování odpadů. Jedná se jak o odpady komunální, resp. tříděné, tak o bioodpady.

Na území MAS se nenachází žádná spalovna. Nejbližší spalovna komunálních odpadů je v Liberci s kapacitou 96 000 t/rok. Provozovatelem je společnost Termizo a.s. vlastněná německým akcionářem MVV ENERGIE AG. V Liberci existuje rovněž spalovna nebezpečných odpadů v areálu krajské nemocnice, provozovatelem je NELI SERVIS s.r.o. s kapacitou 700 t/rok. V Jablonci nad Nisou je také spalovna nebezpečných odpadů, provozovatel je SPL Jablonec nad Nisou s.r.o. s kapacitou 2200 t/rok. Dále pak se v Jablonci nad Nisou nachází destrukční stanice – oleje, provozovatel DOV s.r.o. s kapacitou 20000 m³/ročně. V Jablonci nad Nisou, Smržovce a Železném Brodě se nachází autovrakoviště. V Jablonci nad Nisou také provozovatel KOVONEX s.r.o. zajišťuje demontáž elektrozařízení. (KÚLK, 2011).

Obce zajišťují odpadové hospodářství smluvně s firmami na svoz a likvidaci odpadu. Sběrný dvůr má 7 obcí ze 14, obec Lučany má pouze manipulační plochu pro shromažďování odpadu. Obec Tanvald zajišťuje odvoz tříděného odpadu dle individuálních potřeb občanů. Většina obcí je zapojena při třídění odpadů do tzv. kolektivních systémů (např. Eko-com, Asekol, Elektrowin, REMA, Ekolamp), které zahrnují odvoz a následnou recyklaci tříděného odpadu. Odvoz odpadu probíhá ve sběrných dvorech a na sběrných místech obcí provozovaných v rámci jejich komunálního systému odpadového hospodářství.

V rámci projektu Vytvoření systému separace bioodpadů v Mikroregionu Tanvaldsko, spolufinancovaného z Operačního programu životního prostředí, byla vytvořena síť sběrných míst s

kompostéry pro separaci bioodpadů v 7 obcích - Harrachově, Kořenově, Smržovce, Velkých Hamrech, Jiřetíně pod Bukovou, Albrechticích v Jizerských horách a Zlaté Olešnici. V kompostérech je ukládán bioodpad z údržby zeleně zahrad rodinných i bytových domů, objektů příspěvkových organizací, zelených zbytků z kuchyní domácností i z údržby veřejné zeleně. Vzniklý kompost budou využívat držitelé těchto nádob – obce, domácnosti, příspěvkové organizace k zahradním úpravám, úpravě zeleně a rekultivaci pozemků (www.tanvaldsko.cz).

Plán odpadového hospodářství Libereckého kraje eviduje na území MAS staré ekologické zátěže. Problémem je stáří dokumentu, který byl schválen již v roce 2004. V dotazníkovém šetření ani jedna obec neuvedla starou ekologickou zátěž na svém území.

Tabulka č.24: Seznam starých ekologických zátěží v MAS Rozvoj Tanvaldska

Obec	Typ zátěže	Provozovatel	Název	Popis
Desná III	skládka	MěÚ Desná v Jizerských horách	Merklov – u tunelu	Skládka velkého rozsahu, průmyslový i komunální odpad, je bez úprav, nevhodné hydrogeologické podmínky. Byla prokázána kontaminace podzemní vody pod skládkou v domovní studni č.p. 311. Info MěÚ Desná, SFŽP: Skládka je zrekultivována. Na rekultivaci byla čerpána podpora ze SFŽP ČR.
Držkov	skládka	Technosklo s.r.o.	Technosklo s.r.o.	Byla provedena sanace in situ, ke kontaminaci vodoteče pod skládkou nedochází. Skládka je ve velmi dobrém technickém stavu. Info Technosklo s.r.o.: Skládka zlikvidována (provádělo Ingeo).
Lučany nad Nisou - Horní Maxov	skládka	OÚ Lučany nad Nisou	Pod hřbitovem	Skládka malá, na povrchu zavezená inertním materiálem, ale dochází vzhledem k nezabezpečení k divokému skládání i v okolí skládky. Studna u rekreačního objektu pod skládkou údajně kontaminována, znečištění převážně mikrobiologického charakteru, zdrojem pravděpodobně zemědělská činnost. Bylo doporučeno vyklizení zbytkových, problémových nebo separovatelných odpadů. Info OÚ Lučany n. Nisou: Je zpracován projekt rekultivace skládky, která by měla začít v nejbližší době.
Lučany nad Nisou - Jindřichov	skládka	OÚ Lučany nad Nisou	TKO Jindřichov	Skládka malého rozsahu, bezvýznamná, je překrývána velkou vrstvou inertního materiálu. Info OÚ: Stav nezměněn.
Josefův Důl	skládka	-	Antonínov	Skládka střední velikosti i významu, v kontaktu s povrchovým tokem, bez technického zabezpečení. Na skládce uložen i průmyslový odpad ze skláren. Info OÚ: Skládka zlikvidována.
Smržovka	skládka	MěÚ Smržovka	Skládka Smržovka	Skládka středního rozsahu, ale již deset let neaktivní, vodoteč pod skládkou zatrubněna. Na části skládky nový rodinný dům. Info MěÚ Smržovka: Skládka zavezena zeminou.
Harrachov	skládka	-	U Huťského rybníka, Nový Svět	Skládka je bez technického zabezpečení, většího rozsahu, v KRNAPU, v blízkosti obytné zástavby. Pod čelem skládky vytékají výluhové vody do místní vodoteče. Objem uložených odpadů cca 30 000 m ³ . Nejsou k dispozici podrobnější informace.
Harrachov	skládka	MěÚ Harrachov	Nový Svět, Na hřebeni - Kaml	Skládka byla nevhodně umístěna v národním parku KRNAP, ale pokud byl vyvezen problematický odpad, neohrožuje již životní prostředí. Nejsou k dispozici podrobnější informace.

Zdroj: Plán odpadového hospodářství Libereckého kraje

2.6.2. Ochrana ovzduší

Tabulka č.25: Pětileté průměry z let 2007-2011 pro hlavní znečišťující látky na území MAS Rozvoj Tanvaldska

Znečišťující látka	Způsob měření	Imisní limit ($\mu\text{g.m}^{-3}$)	Nejvyšší hodnota ($\mu\text{g.m}^{-3}$)
Oxid siřičitý	4. nejvyšší 24 hodinová koncentrace	125	Josefův Důl 16,9 Lučany nad Nisou 17,6
Oxid dusičitý	roční průměr	40	Desná 16,2, Tanvald 14,5
Poléťavý prach PM 10	roční průměr	40	Zásada 32,9 Držkov 32,4
Poléťavý prach PM _{2,5}	roční průměr	25	Tanvald 15,8
Benzopyren	roční průměr	1 ng.m^{-3}	0,79
Olovo	roční průměr	500 ng.m^{-3}	14 ng.m^{-3}
Arsen	roční průměr	6 ng.m^{-3}	Velké Hamry 1,88 ng.m^{-3} Desná 2,03 ng.m^{-3}
Kadmium	roční průměr	5 ng.m^{-3}	Lučany nad Nisou 17,6 ng.m^{-3}

Zdroj: http://portal.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/isko/ozko/2007-11mapy/index_CZ.html

Z hlediska úrovně znečištění ovzduší patří oblast Tanvaldska k místům s poměrně dobrou kvalitou ovzduší. Nejproblematictějším polutantem je benzopyren, který vzniká jako produkt nedokonalého spalování především z automobilové dopravy ze vznětových motorů a má karcinogenní účinky. Nejvyšší naměřená průměrná hodnota v letech 2007-2011 však nepřekročila imisní limit. Významné negativní zdravotní účinky má rovněž poléťavý prach frakce PM₁₀ (částice do velikosti 10 mikronů 10^{-5} m), který na sebe váže mnohé nebezpečné látky (těžké kovy, organické látky), které se pak snadněji dostanou do dýchacího ústrojí. Nejvyšší koncentrace poléťavého prachu PM₁₀ byla naměřena v Zásadě a Držkově. Ani zde však nebyla překročena limitní hranice. V obci Lučany nad Nisou byl trojnásobně překročen limit kadmia, který se používá ve sklářském průmyslu. Ostatní škodliviny nepřekročily v letech 2007-2011 v oblasti své imisní limity.

Tabulka č.26: Hlavní místní zdroje znečištění ovzduší

Zdroj znečištění	Látky – emise (t)							
	Tuhé emise	SO ₂	NO _x	CO	TOC	VOC	F	další
Desenská teplárenská společnost s.r.o. – Kotelná Tanvald	0,021	0,010	2,327	3,065	0,164			
Detoa Albrechtice s.r.o. – Jiřetín pod Bukovou	6,574	0,073	3,204	2,402	0,126	6,846		
PRECIOSA ORNELA, a.s. závod Desná a Polubný	0,943	0,688	32,387	3,299	0,041	0,041	0,649	plynné sloučeniny chloru 0,247
PRECIOSA ORNELA, a.s. závod Příchovice	0,855	0,550	112,289	1,178	0,009	0,009	2,050	plynné sloučeniny chloru 0,355
PRECIOSA ORNELA, a.s. závod Zásada	0,305	0,002	0,075	0,013	0,013	1,121		plynné sloučeniny chloru 0,275
Teplárenská Tanvald, s.r.o.	1,287	8,340	5,790	0,129		0,424		

SKLÁRNA A MINIPIVOVAR NOVOSAD & SYN HARRACHOV s.r.o. CZECH REPUBLIC	0,256	0,691	10	996	0,537	0,004	0,010	silné 1rg.kyseliny 0,034
---	-------	-------	----	-----	-------	-------	-------	--------------------------------

Vysvětlivky: SO_2 – oxid siřičitý, NO_x – oxidy dusíku, CO – oxid uhelnatý, TOC - organické látky vyjádřené jako TOC (celkový organický uhlík), VOC – těkavé organické látky, F –fluor a jeho 1rganické sloučeniny, Cr - chrom a jeho sloučeniny, Ni - nikl a jeho sloučeniny, Zn – zinek a jeho sloučeniny, HCl - plynné sloučeniny chloru vyjádřené jako chlorovodík

Zdroj: http://portal.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/web_generator/plants/index_CZ.html

Největší podíl na znečištění tuhými emisemi v kraji má firma DETOA Albrechtice s.r.o., zabývající se dřevařskou výrobou. Nejvíce oxidu siřičitého vypouští do ovzduší společnost Teplárenská Tanvald a.s. Na znečištění ovzduší oxidem dusíku má největší podíl PRECIOSA ORNELA, a.s. závod Desná a Polubný a PRECIOSA ORNELA, a.s. závod Příchovice, zabývající se výrobou skla, vláken a sklářských výrobků. Oxidem uhelnatým a TOC nejvíce znečišťuje území firma SKLÁRNA A MINIPIVOVAR NOVOSAD & SYN HARRACHOV s.r.o. CZECH REPUBLIC.

Na území MAS se také projevuje dálkový přenos emisí z přilehlých regionů mimo hranice ČR a to především v horských oblastech, kde velkou roli v znečištění hraje elektrárna Turów. V zimních obdobích přináší výrazné problémy lokální znečištění ovzduší způsobené lokálními topeništi, které spalují tuhá paliva.

2.6.3. Ochrana vod

Z tabelárního přehledu hodnocení povrchových vod publikovaného v Plánu oblasti povodí horního a středního Labe je zřejmé, že většina vodních toků v oblasti vyhovuje z hlediska fyzikálně-chemických složek, až na úsek Kamenice po soutok s tokem Jedlová. Z hlediska chemického stavu vyhověla polovina sledovaných vodních toků. Nevyhověl sledovaný tok Lužická Nisa po soutok s tokem Doubský potok, který je znečištěn převážně těžkými kovy a je výrazně ovlivněn znečištěním na území Jablonce nad Nisou a dále k Liberci. Šest toků bylo označeno jako potenciálně nevyhovujících z důvodu znečištění převážně těžkými kovy a jejich sloučeninami, což je způsobeno hlavně nedostatečným čištěním průmyslových odpadních vod. V biologické složce nevyhovělo svým stavem šest sledovaných vodních toků, především z hlediska vlivu na bentos a ryby.

Tabulka č.27: Hodnocení povrchových vod

Vodní tok	Chemický stav	Ekologický stav		Významný problém nakládání s vodami
		Fyzikálně- chemické složky	Biologické složky	
	Nevyhovující parametr	Nevyhovující parametr	Nevyhovující parametr	
Jedlová po ústí do toku Kamenice	Vyhovující	Vyhovující	PN	NE
			PN – ryby	
Desná po ústí do toku Kamenice	PN	Vyhovující	Nevyhovující	ANO
	PN – kovy – olovo a jeho sloučeniny,		Bentos	

	kadmium a jeho sloučeniny			
Kamenice do ústí toku Jizera	PN	Vyhovující	Vyhovující	ANO Nedostatečné čištění průmyslových odpadních vod
	PN – syntetické látky – indenopyren, benzopyren			
Nádrž Souš	PN	Vyhovující	Vyhovující	ANO
	PN – syntetické látky – indenopyren, benzopyren			
Kamenice po soutok s tokem Jedlová	Vyhovující	Nevyhovující	Nevyhovující	ANO
		Reakce vody (pH)	Bentos	
Lužická Nisa po soutok s tokem Doubský potok	Nevyhovující	Vyhovující	Nevyhovující	ANO Nedostatečné čištění průmyslových odpadních vod
	Olovo, Kadmium, Nikl, Rtuť a jejich sloučeniny		Bentos, PN - ryby	
Nádrž Josefův Důl	PN	Vyhovující	Vyhovující	ANO
	PN – kovy – kadmium a jeho sloučeniny			
Jizera po soutok s tokem Přítok z Polska	Vyhovující	Vyhovující	Vyhovující	NE
Jizera po soutok s tokem Mumlava	PN	Vyhovující	Nevyhovující	NE
	PN – kovy – kadmium a jeho sloučeniny		Bentos, PN - ryby	
Milnice po soutok s tokem Mumlava	Vyhovující	Vyhovující	Vyhovující	NE
Mumlava po soutok s tokem Jizera	Vyhovující	Vyhovující	Nevyhovující	NE
			Bentos, PN - ryby	
Jizera po soutok s tokem Oleška	PN	Vyhovující	Nevyhovující	ANO Nedostatečné čištění průmyslových odpadních vod
	PN – kovy – rtuť, olovo, kadmium a jejich sloučeniny		Bentos	
Žernovnick po ústí do toku Jizera	Vyhovující	Vyhovující	PN	ANO
			PN - Ryby	
Mumlava po soutok s Milnicí	Vyhovující	Vyhovující	Nevyhovující	ANO
			Bentos	

Vysvětlivky: PN – potenciálně nevyhovující, bentos - biocenóza zahrnující všechny živočišné (zoobentos) a rostlinné (fytoobentos) organizmy obývající břeh a dno vod

Zdroj: <http://www.pla.cz/planet/projects/planovanirov/files/navrhpop/WEB/index.html>

Tabulka č.28: Hodnocení podzemních vod

Útvar podzemních vod	Chemický stav		Kvantitativní stav	Významný problém nakládání s vodami
	Plošné zdroje znečištění	Bodové zdroje znečištění		
	Nevyhovující parametr	Nevyhovující parametr	Nevyhovující parametr	
Krystalinikum Jizerských hor v povodí Jizery a Krkonoš (ID 64140)	Vyhovující	Nevyhovující	Vyhovující	NE
		benzo(a)pyren, olovo		

Zdroj: <http://www.pla.cz/planet/projects/planovaniiov/files/navrhpop/WEB/index.html>

Útvar podzemních vod „Krystalinikum Jizerských hor v povodí Jizery a Krkonoš „ pokrývá celé území MAS. Dle výše uvedené tabulky je zřejmé, že oblast byla z hlediska přítomnosti těžkých kovů a chemickou látkou (benzo(a)pyren, nacházející se převážně ve výfukových plynech, označena za nevyhovující. Vzhledem k tomu, že hodnocení stavu se vztahuje k celému území MAS, je obtížné zjistit, nakolik se od sebe liší jednotlivé lokality v okolí obcí MAS.

Čištění vod

Jak již bylo podrobně uvedeno v kapitole 2.2, více jak polovina obcí MAS má vybudovanou kanalizaci s napojením na ČOV (7 obcí) a kořenovou ČOV (1 obec). Jedinou obcí bez vybudovaného systému kanalizace pro veřejnou potřebu je obec Josefův Důl. Pouze jedna obec (Albrechtice v Jizerských horách) uvedla ve svých projektových záměrech úpravu ČOV a 4 obce mají ve svých plánech dobudování kanalizace.

Záplavová území

Tabulka č.29 Záplavová území na tocích v území MAS Rozvoj Tanvaldska

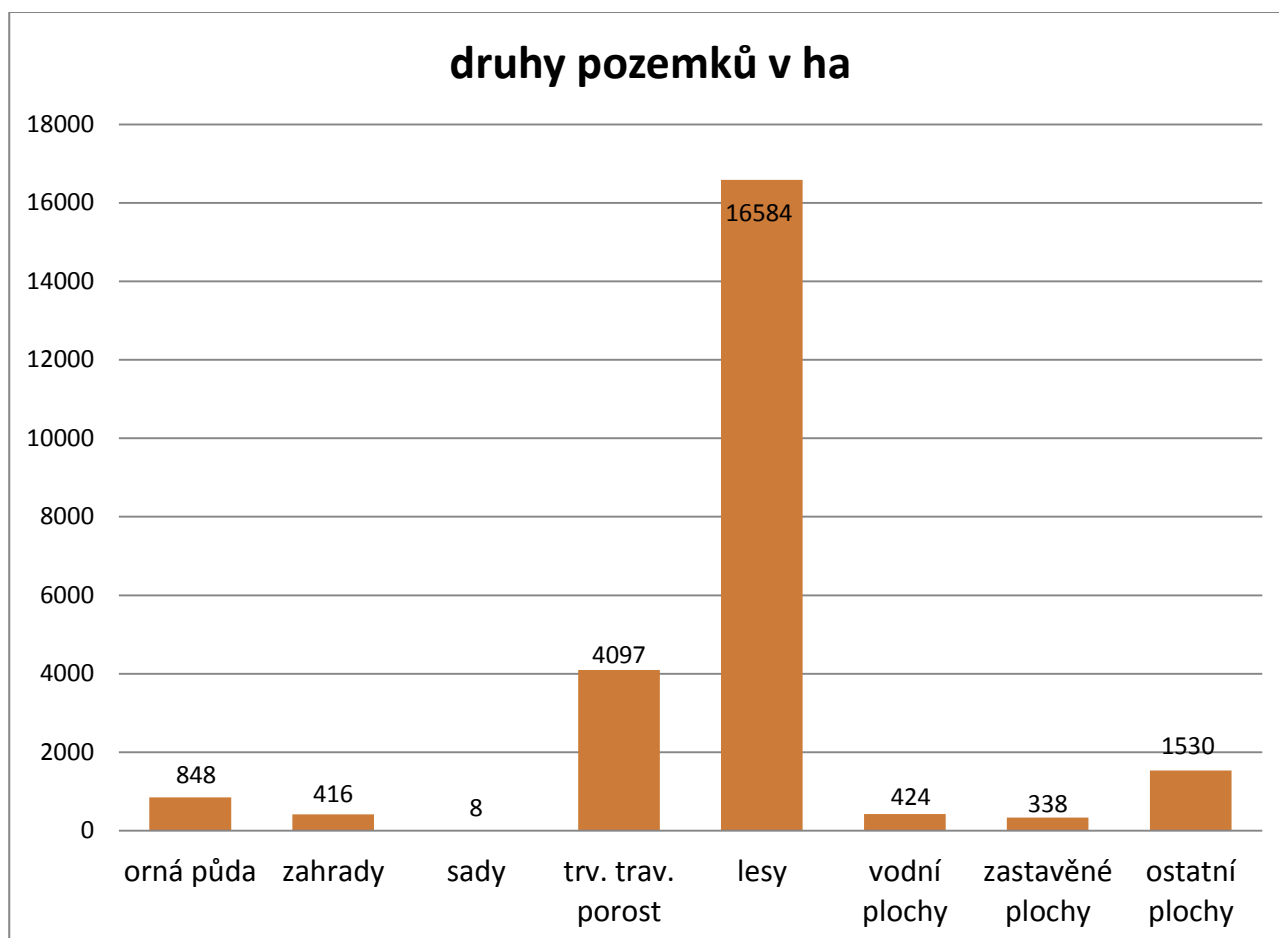
Vodní tok	Rozsah řešeného území				Záplavové čáry Q _N
	úsek		ř.km		
	od	do	od	do	
Bílá Desná	Tanvald	Desná	0,000	3,000	5,20,100
Jizera	LBC kraj	po Mumlavu	72,000	83,300	5,20,100
Jizera	LBC kraj	po Mumlavu	83,300	143,050	5,20,100
Černá Desná	Tanvald	VD Souš	0,000	4,900	5,20,100
Kamenice	Josefův Důl	Plavy	11,110	31,000	100
Mumlava	ústí	Harrachov	0,000	5,066	5,20,100

Zdroj: www.pla.cz

Na území MAS existují záplavová území zasahující do zastavěných území (Albrechtice v J.h., Harrachov, Smržovka, Tanvald, Desná, Velké Hamry, Plavy, Harrachov. V hranicích 100 leté vody leží významné části Desné, Tanvaldu, Plavů a Velkých Hamrů. Většinou se však nejedná o obytné oblasti, ale průmyslové a sportovní plochy. Pouze ve třech obcích byla dle mapového portálu KÚLK označena místa, na kterých se nachází bytové domy a to: Desná (Černá Desná, ř.km 1,5), Tanvald (Kamenice, ř.km 18,2) a Plavy (Kamenice, ř.km 11,3).

2.6.4. Ochrana půdy

Graf č.5: Druhy pozemků v MAS Rozvoj Tanvaldska

Zdroj: ČSÚ

Na území MAS Rozvoj Tanvaldska zaujímá největší podíl z hlediska druhu pozemku lesní půda (69,17 %), což ovlivňují především obce ležící na území Jizerských hor a částečně Krkonoš. Druhé místo připadá na zemědělskou půdu (21,49 %). Největší část zemědělské půdy (16,24 %) zaujímají trvalé travní porosty. Vzhledem k charakteru zdejšího klimatu je logické zcela nepatrné zastoupení ovocných sadů a neexistence vinic a chmelnic. Mezi jednotlivými obcemi však existují obrovské rozdíly, které vyplývají z charakteru krajiny, v níž obce leží. Např. obce, ležící na území Jizerských hor a Krkonoš mají oproti ostatním obcím vysoké procento lesní půdy – Albrechtice v Jizerských horách (89%), Harrachov (91%), Kořenov (83%), Jiřetín pod Bukovou (76%), Josefův Důl (76%). Vysoký podíl vodních ploch je na území obcí Desná a Josefův Důl (vždy asi 8 %) díky velkým přehradním nádržím Desná - Souš a Josefův Důl. Největší podíl orné půdy na celkové rozloze má obec Zlatá Olešnice (21%). Nejvyšší podíl zastavěných a ostatních ploch (ostatní dopravní plochy, sídelní zeleň, sportoviště, hřbitovy, plochy pro kulturu, manipulační plochy) nalezneme logicky u největších sídel - Tanvaldu a Smržovky.

S ochranou půdy souvisí i jeden z negativních důsledků lidské činnosti v krajině a tím je oplocení pozemků. S tímto negativním jevem, který způsobuje narušení tradiční průchodnosti krajiny, se potýkají i jednotlivé obce MAS. Převážně se jedná o ploty, budované novými vlastníky pozemků, které mnohdy zamezují průchodnosti nejen zvěře, ale také obyvatel daného území.

2.6.5. Energetika – obnovitelné zdroje energie

Na území obcí MAS Rozvoj Tanvaldska existují na vodních tocích regionu malé vodní elektrárny. Dále se v regionu vyskytují fotovoltaické systémy umístěné na střechách domů. Větrná elektrárna v území není žádná.

Tabulka č.30: MVE na území MAS Rozvoj Tanvaldska

Lokalita	Název společnosti, která výrobu provozuje	Instalovaný výkon [MWe]	Vodní tok
MVE Kořenov	1.elektrárenská s.r.o., České Budějovice	0,92	Jizera
MVE Kořenov	První elektrárenská Liberec, s.r.o.	0,880	Jizera
MVE Kořenov	Mňuk Karel, Mgr.	-	Jizera
MVE Josefův Důl	Petr Ševčík	0,03	Kamenice
MVE „Hadí potok“	Petr Ševčík	0,055	Šumivý potok
MVE Tanvald Hydro	KREDIT CENTRUM s.r.o.	0,756	Kamenice
MVE Plavy	KREDIT CENTRUM s.r.o.	0,250	
MVE Smržovka	KREDIT CENTRUM s.r.o.	0,2	Kamenice
MVE Jiřetín pod Bukovou	DETOA Albrechtice s.r.o.	0,06	Kamenice
MVE Janov Harrachov	Josef Havlíček	0,25	Mumlava
MVE Doprava Smržovka	FOBOS spol.s.r.o.	0,3	Kamenice
MVE Desná I.	FOBOS spol.s.r.o.	0,5	Kamenice
MVE Desná III.	SJM Enge Břetislav, Engeová Radoslava Ing., Vimmerová Iva MUDr. Henebergová	-	Kamenice
MVE Lučany nad Nisou	Jan Ondráček	0,007	Lužická Nisa
MVE Mezivodí Velké Hamry	FOBOS spol.s.r.o.	0,35	Kamenice
MVE Tanvald	Ladislav Chlupáč	0,055	Kamenice

Zdroj: Základní údaje o významných energetických subjektech, ERÚ 2011,
<http://calla.ecn.cz/atlas/detail.php?id=984>

Tabulka č.31: Fotovoltaické systémy v obcích MAS Rozvoj Tanvaldska - dle přehledu udělených licencí Energetického regulačního úřadu

Obec	Instalovaný výkon [MWe]	Držitel licence
FVS Desná	0,005	Libor Milota
FVS Jiřetín pod Bukovou	0,06	DETOA Albrechtice s.r.o.
FVS Josefův Důl	0,008	Petr Ševčík
FVS Lučany nad Nisou	0,005	Bc.Michal Vavříček
FVS Smržovka	0,005	Aleš Stránský
	0,006	MUDr. Zdeněk Havlík
	0,002	Ing. Ivan Kabrhel, CSc.
	0,004	Petr Kubín
	0,010	Aleš Nosek
FVS Tanvald	0,004	Stanislav Medlík
FVS Velké Hamry	0,058	KOVO – BOHDALOVICE, s.r.o.
	0,005	Ladislav Šír
Plavy	0,007	Josef Haba
Zásada	0,01	Ing. Petr Havel

Zdroj: <http://licence.eru.cz/detail.php?lic-id=111219802&sequence=1&total=1>

2.7.6. Vyhodnocení území obcí spadajících do VCHÚ

Na území MAS Rozvoj Tanvaldska jsou významné přírodní hodnoty. Existence velkoplošných a maloplošných území, památkově chráněné stromy a stromořadí, evropsky významných lokalit NATURA 2000 obcí na území jsou popsány v níže uvedených tabulkách.

Tabulka č.32: Velkoplošná chráněná území na území MAS Rozvoj Tanvaldska

Obec	Velkoplošná chráněná území									
	NP								CHKO	
	KRNP									
	Existence 0/1	Celé území 0/1	Zóny KRNP			Ochranné Pásmo - KRNP		KRNP + OP		
			I.	II.	III.					
Existence 0/1	Celé území 0/1	Existence 0/1	Existence 0/1	Existence 0/1	Existence 0/1	Celé území 0/1	Celé území 0/1	Existence 0/1	Celé území 0/1	
Albrechtice v Jizerských horách	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Desná	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Držkov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Harrachov	1	0	1	1	1	1	0	1	0	0
Jiřetín pod Bukovou	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Josefův Důl	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Kořenov	1	0	0	0	1	1	0	0	1	0

Lučany nad Nisou	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Nová Ves nad Nisou	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Plavy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Smržovka	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Tanvald	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Velké Hamry	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Zlatá Olešnice	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Zásada	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

V Krkonošském národním parku leží pouze obec Harrachov. V chráněné krajinné oblasti Jizerské hory leží celým svým územím čtyři obce: Albrechtice v Jizerských horách, Desná, Jiřetín pod Bukovou, Josefův Důl. Částečně na území CHKO leží šest obcí.

Tabulka č.33: Maloplošná chráněná území na území MAS Rozvoj Tanvaldska

Obec	Maloplošná chráněná území									
	PP	PP	PP	PR	PR	NPR	PR	NPR	PR	PR
	Anenské údolí	Zásada pod školou	Jindřichovský mokřad	Bukovec	Jedlový důl	Rašeliniště Jizerky	Černá jezírka	Rašeliniště Jizery	Rybí loučky	Malá Strana
	existence 0/1	existence 0/1	existence 0/1	existence 0/1	existence 0/1	existence 0/1	existence 0/1	existence 0/1	existence 0/1	existence 0/1
Albrechtice v Jizerských horách					1					
Desná										
Držkov										
Harrachov	1									
Jiřetín pod Bukovou										
Josefův Důl					1					
Kořenov				1		1	1	1	1	
Lučany nad Nisou			1							1
Nová Ves nad Nisou										
Plavy										
Smržovka										
Tanvald										
Velké Hamry										
Zlatá Olešnice										
Zásada		1								

Pozn. Pokud existuje na území obce maloplošné chráněné území ani v jenom případě se nevyskytuje na celém území obce.

Maloplošná chráněná území se vyskytují v obcích: Albrechtice v jizerských horách (1), Harrachov (1), Josefův Důl (1), Kořenov (5), Lučany nad Nisou (2).

Tabulka č.34: Památné stromy na území MAS Rozvoj Tanvaldska

Obec	Památné stromy		
	Jednotlivý strom	Stromořadí	Skupina stromů
	počet		
Albrechtice v Jizerských horách	2		
Desná	1		
Držkov	1		
Harrachov	1		
Jiřetín pod Bukovou	0		
Josefův Důl	2	1	
Kořenov	3		1
Lučany nad Nisou	0		
Nová Ves nad Nisou	5		
Plavy	1		
Smržovka	5		1
Tanvald	2		
Velké Hamry	2		
Zlatá Olešnice	2		
Zásada	1		

Památné stromy se vyskytují v 13 obcích ze 15. Nejvíce památných stromů roste na území obce Smržovka a Nová Ves nad Nisou (5). Památné stromořadí se nachází pouze v obci Josefův Důl, skupina památných stromů se vyskytuje v obcích Smržovka a Kořenov.

Tabulka č.35: Evropsky významné lokality NATURA 2000

Obec	Evropsky významné lokality										Ptačí oblasti	
	Krkonoše		Rašeliniště Jizerky		Rašeliniště Jizery		Smědava		Údolí Jizery a Kamenice		Krkonoše	Jizerské hory
	existenc e 0/1	celé územ í 0/1	existenc e 0/1	celé územ í 0/1	existenc e 0/1	celé územ í 0/1	existenc e 0/1	celé územ í 0/1	existenc e 0/1	celé územ í 0/1		
Albrechtice v Jizerských horách												1
Desná												1
Držkov									1	0		
Harrachov	1	1									1	
Jiřetín pod Bukovou												
Josefův Důl												1
Kořenov	1	0	1	0	1	0	1	0			1	1
Lučany nad Nisou												

Nová Ves nad Nisou												
Plavy												
Smržovka												
Tanvald												
Velké Hamry												
Zlatá Olešnice									1	0		
Zásada												

Evropsky významné lokality se vyskytují na území čtyř obcí, ptačí oblasti na území pěti obcí.

Nadregionální biocentra se vyskytují ve čtyřech obcích, nadregionální biokoridory v šesti obcích). Regionální biocentra se vyskytují v sedmi obcích. Regionální biokoridory se vyskytují v osmi obcích.

Z komunitního projednání vyplynula následující témata k řešení v rámci SCLLD:

- nedostatečná údržba veřejných prostranství a péče o veřejnou zeleň (s ohledem na kvalitu života v obcích a turistický ruch)
- nutnost informačních a osvětových akcí v oblasti životního prostředí (napříč věkovými skupinami)

Tabulka č.36: SWOT analýza - **Životní prostředí**

Silné stránky	Slabé stránky
• Poměrně dobrá kvalita ovzduší a vodních toků • Významné zdroje povrchové pitné vody (vodárenské nádrže Desná – Souš a Josefův Důl), území je soběstačné v zásobování pitnou vodou • Značná část území leží v CHKO Jizerské hory a KRNP, existence národních přírodních a přírodních rezervací, přírodních památek a evropsky • Existence CHKO Jizerské hory a KRNP a maloplošných chráněných území • Nárůst třídění odpadu a rozšíření sběrných míst v obcích	• Vysoká či střední kategorie radonového indexu geologického podloží v převážné části území • Omezení rozvoje území významnými limity přírodního charakteru (CHKO Jizerské hory, KRNP) • Vysoká zátěž území individuální automobilovou dopravou • Chybí zařízení na recyklaci odpadů • Nedostatečná údržba a péče o veřejnou zeleň v některých místech území • Nedostatečné povědomí o ochraně ŽP
Příležitosti	Hrozby
• Snížení role individuální automobilové dopravy, posílení role železnice • Koordinace zájmů ochrany přírody a krajiny se zájmy vlastníků a uživatelů území • Posilování pocitu sounáležitosti s územím a odpovědnosti za jeho stav a budoucí rozvoj mezi místními obyvateli (participace, celoživotní vzdělávání, místně zakotvené učení) • Využití a rozvoj potenciálu alternativních	• Nadměrné využití území pro rekreaci a sporty (nekoordinovaná výstavba) • Vandalismus, devastace přírody • Omezování veřejné dopravy, nárůst automobilismu • Výstavba bez ohledu na životní prostředí, rozšiřující se neprůchodnost krajiny • Zvýšení znečištění v obcích kvůli spalování uhlí a komunálního odpadu v sídlech

zdrojů energie (vodní, biomasa) • Zateplování domů a úspora energií • Spolupráce se zemědělci na údržbě krajiny • Výsadba a revitalizace zeleně na území obcí • Revitalizace a výsadba alejí, péče o památné stromy, solitéry • Rozšíření environmentálního vzdělávání • Zvyšování povědomí o ochraně ŽP	• Nízká priorita investic do životního prostředí ze strany obcí • Zneužívání brownfields k zakládání černých skládek • Zhoršení jakosti povrchových a podzemních vod vlivem znečištění odpadními vodami
---	---

2.7. Život v obcích

2.7.1. Spolky

V obcích MAS je volnočasová a spolková činnost obyvatel poměrně značně zastoupena jednotlivými organizacemi, oddíly, sdruženími a spolky. Obce jsou rozdílně vybaveny infrastrukturou, určenou ke kulturnímu a sportovnímu vyžití obyvatel, která mnohdy vyžaduje investice do oprav a údržby těchto zařízení nebo je v některých obcích nedostačující. Jedná se zejména o kulturní domy, multifunkční hřiště, odpočinkové zóny, místa setkávání. Infrastrukturou pro realizaci spolkové činnosti (spolkový dům / kulturní dům) jsou vybaveny všechny obce kromě Albrechtic v Jizerských horách, Harrachova, Lučany nad Nisou a Josefova Dolu. Nejrozšířenějším spolkem fungujícím kromě Jiřetína p. B. a Zásady ve všech obcích MAS Rozvoj Tanvaldska je Sbor dobrovolných hasičů, který zajišťuje nejen základní bezpečnostní funkce v obcích, ale vykonává též i významnou kulturně-společenskou funkci. Ve městech Tanvald a Smržovka provozují svoji činnost Mateřská a rodinná centra, která realizují významné aktivity v sociální oblasti a v oblasti péče o děti a rodinu.

2.7.2. Vzdělání, školství

Tabulka č.37: Seznam mateřských škol v MAS Rozvoj Tanvaldska

Název školy	Obec	Kapacita MŠ	Poznámka
Zdravá mateřská škola Desná	Desná I.	83	
Mateřská škola Lučany nad Nisou	Lučany nad Nisou	30	
Mateřská škola Smržovka	Smržovka	115	2 budovy
Mateřská škola Tanvald	Tanvald	189	3 budovy
Mateřská škola Zásada	Zásada	60	
Mateřská škola Plavy	Plavy	50	
Mateřská škola Velké Hamry I.	Velké Hamry I.	90	
Základní škola a Mateřská škola Velké Hamry II.	Velké Hamry II.	20	
Základní škola a Mateřská škola Josefův Důl	Josefův Důl	85	
Základní škola a mateřská škola Zlatá Olešnice	Zlatá Olešnice	30	
Základní škola a mateřská škola Desná	Desná v Jizerských	50	

	horách		
Základní a mateřská škola Nová Ves nad Nisou	Nová Ves nad Nisou	26	1 budova
Základní škola a mateřská škola	Albrechtice v J.h.	24	
Základní škola a Mateřská škola	Kořenov	28	
Mateřská škola Kamínek	Harrachov	65	

Zdroj: <http://rejskol.msm.cz/>, dotazníkové šetření v obcích

Vysvětlivky: Kapacita znamená celkový maximální počet míst v dané MŠ.

Mateřská škola není zastoupena v obcích Držkov a Jiřetín pod Bukovou.

Tabulka č.38: Seznam základních škol v MAS Rozvoj Tanvaldska

Název školy	Obec	Kapacita ZŠ	Typ ZŠ (délka vzdělání)	Poznámka
Masarykova základní škola	Tanvald	500	9	2 budovy
Základní škola, Tanvald	Tanvald	100	pomocná (10), speciální (10), ZŠ (9)	2 budovy
Základní škola a Mateřská škola Velké Hamry II.	Velké Hamry II.	24	9	2 budovy
Základní škola Plavy	Plavy	150	5	
Základní škola, Lučany nad Nisou	Lučany nad Nisou	180	9	2 budovy
Základní škola Smržovka	Smržovka	540	9	2 budovy
Základní škola Tanvald	Tanvald	550	9	
Základní škola Velké Hamry	Velké Hamry	450	9	
Masarykova základní škola Zásada	Zásada	200	9	
Základní škola a Mateřská škola Josefův Důl	Josefův Důl	200	9	2 budovy
Základní škola a mateřská škola Zlatá Olešnice	Zlatá Olešnice	30	5	1.-4.třída
Základní škola a mateřská škola Nová Ves nad Nisou	Nová Ves nad Nisou	65	5	1.-5.třída
Základní škola a mateřská škola Desná	Desná v Jizerských horách	500	9	2 budovy
Základní škola a mateřská škola	Albrechtice v Jizerských horách	40	5	2 budovy
Základní škola a Mateřská škola	Kořenov	35	9	
Základní škola Dr. h. c. Jana Masaryka	Harrachov	340	9	

Zdroj: <http://rejskol.msm.cz/>, dotazníkové šetření v obcích

Vysvětlivky: Kapacita znamená celkový maximální počet míst v dané ZŠ, typ školy – 9 – ZŠ s 1. i 2.stupněm., 5 – ZŠ s 1.stupněm.

Základní škola se nenachází v obcích Držkov a Jiřetín pod Bukovou.

Tabulka č.39: Seznam středních škol v MAS Rozvoj Tanvaldska

Název školy	Obec	Kapacita SŠ	Délka studia	Vyučované obory
Gymnázium, Tanvald	Tanvald	360	4,8	gymnázium všeobecné 4 roky, gymnázium všeobecné 8 let
Masarykova základní škola a Obchodní akademie Tanvald	Tanvald	112	4	obchodní akademie

Zdroj: <http://rejskol.msmt.cz/>

Vysvětlivky: Kapacita znamená celkový maximální počet míst v dané SŠ

Tabulka č.40: Seznam základních uměleckých škol v MAS Rozvoj Tanvaldska

Název školy	Obec	Kapacita ZUŠ	Obory
Základní umělecká škola Tanvald,	Tanvald	500	hudební, taneční, výtvarný a dramatický

Zdroj: <http://rejskol.msmt.cz/>

Vysvětlivky: Kapacita znamená celkový maximální počet míst v dané ZUŠ

Rozmístění škol se řídí podle velikosti obcí a stupně školy. Nejrozšířenější jsou mateřské školy a základní školy, které existují v 12 obcích. V obcích Plavy, Zlatá Olešnice a Albrechtice v J.h. ZŠ umožňuje pouze 1. stupeň vzdělání. Děti z obcí Držkov a Jiřetín pod Bukovou dojíždí do MŠ a ZŠ do okolních obcí. V obci Tanvald se nachází pomocná a speciální škola. V oblasti existují 2 střední školy - v Tanvaldu Gymnázium a Obchodní akademie. Vyšší odborná škola ani vysoká škola neexistuje v oblasti žádná. V území se nachází jediná základní umělecká škola a to v obci Tanvald.

Dojíždí se nejen do lépe vybavených obcí, ale i mimo území MAS, hlavně do Jablonce nad Nisou, na střední školy i do Liberce, na vysoké školy pak i do Prahy nebo jiných měst (Hradec Králové, Ústí nad Labem apod.). V souvislosti s úbytkem počtu dětí lze předpokládat další tlak na redukci počtu škol. Především vesnické základní školy mají malý počet žáků a jejich existence je nejistá. Úbytek počtu dětí se postupně přenesl i na střední stupeň škol. V této souvislosti je především nutné zajistit dojíždění žáků ze vzdálenějších obcí do škol.

V souvislosti s existencí sociálně vyloučených lokalit v regionu, pro jejichž obyvatele je charakteristická nižší vzdělanost, je posílení role vzdělávání v rodinách, žijících v situaci vyloučení zcela zásadní. V tomto směru mohou základním i mateřským školám významně pomoci asistenti pedagoga pro děti se sociálním znevýhodněním, na jejichž zřízení poskytuje dotaci Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy v rámci tzv. rozvojových programů. Další možností je vytváření tzv. komunitních škol, prohlubujících a spolupráci školy s rodiči. Ze stran pedagogů a výchovných poradců vyvstává nutná potřeba odborné dětské psychologické pomoci.

Pro potřeby MA21 (viz kap. 2.10) je zapotřebí provést analýzu školských zařízení, především z pohledu jejich vzdělávacích programů a zavádění principů udržitelného rozvoje do školní praxe. Nabídka vzdělávacích kurzů v oblasti je poměrně úzká. Ve Zlaté Olešnici, Tanvaldu a Smržovce existuje možnost navštěvovat jazykové kurzy. Kurzy pro seniory existují v obci Lučany nad Nisou.

Z komunitního projednání vyplynula následující témata k řešení v rámci SCLLD:

- nedostatečná, zastaralá vybavenost odborných učeben na základních školách, nutnost doplnění, obnovy, modernizace

2.7.3. Bezpečnost

Na území MAS má 8 obcí nainstalovaný kamerový systém. Kamerový systém přispívá k ochraně majetku, ochraně osob, prevenci proti vandalismu, ochraně pořádku na veřejnosti, odhalování, prevenci a postihu trestné činnosti, získávání důkazů pro orgány činné v trestním řízení.

Jak už bylo zmíněno v předešlých kapitolách, nemalým problémem regionu jsou sociálně vyloučené lokality. Někteří obyvatelé těchto lokalit jsou nezaměstnaní, mají problémy s užíváním návykových, omamných a psychotropních látek a produkují specifickou kriminalitu. Objevuje se i zvýšená kriminalita mezi dětmi a mládeží. Tento jev je v regionu zvláště ve větších městech (Tanvald, Smržovka, Velké Hamry a Desná) řešen městskou policií i Policií České republiky. Z dotazníkového šetření a z rozhovorů se zástupci MAS je zřejmé, že situace v oblasti kriminality v regionu je neklidná a je jedním z hlavních problémů. Pro zklidnění situace v této oblasti je potřeba zajistit fungující systém prevence kriminality a to na místní úrovni, do které budou zapojeny orgány veřejné správy, policie, nevládní organizace a další instituce působící v obcích. V regionu působí subjekty zaměřené na sociální služby (viz kap. 1.3.4.), jejich počet je však nedostačující. Podstatou systému prevence kriminality na místní úrovni je optimální rozložení působnosti v oblastech sociální a situační prevence s ohledem na místní situaci, potřeby a možnosti. Jedním z nástrojů prevence kriminality je asistent prevence kriminality (na území MAS Rozvoj Tanvaldska od roku 2013 působí ve Velkých Hamrech).

Tabulka č.41: Obvodní oddělení Policie ČR na území MAS Rozvoj Tanvaldska

Okres	Obvodní oddělení	Spádové obce a části
Semily	Harrachov	Harrachov, Nový Svět, Rýžoviště, Mýtiny
Jablonec nad Nisou	Tanvald	Tanvald, Šumburk nad Desnou, Žďár, Velké Hamry I, Velké hamry II, Bohdalovice, Plavy, Haratice, Zlatá Olešnice, Lhotka, Návarov, Stanový, Kořenov, Jizerka, Polubný, Příchovice, Rejdice, Desná I, Desná II, Desná III
Jablonec nad Nisou	Smržovka	Smržovka, Lučany n. N., Horní a Dolní Maxov, Jindřichov Albrechtice v Jizerských horách, Josefův Důl, Mariánská hora, Jiřetín pod Bukovou, Nová Ves n.N.
	Jablonec nad Nisou - Mšeno	Karlovy
Jablonec nad Nisou	Železný Brod	Zásada, Držkov

Zdroj: <http://www.policie.cz/clanek/krajske-reditelstvi-policie-lbk-kontakty-kontakty.aspx>

Tabulka č.42: Rizikovost dle obvodních oddělení Policie ČR na území MAS Rozvoj Tanvaldska (období leden - listopad 2013)

Obvodní oddělení	počet trestných činů v roce říjen 2013	index kriminality (na 10 000 obyvatel)	umístění v rámci obvodních oddělení ČR
Tanvald	397	258,2	192
Smržovka	303	383,0	74
Harrachov	76	480,7	43
Jablonec nad Nisou	369	266,4	176

Mšeno			
Železný Brod	165	122,4	471

Poznámka: Obvodních oddělení Policie ČR je celkem v ČR 522. Byly seřazeny od nejrizikovějšího k nejméně rizikovému. Dle výsledků za sledované období lze konstatovat, že správní Tanvaldsko patří k územím s vyšší kriminalitou.

Zdroj: <http://www.mapakriminality.cz>

Tabulka č.43: Statistika kriminality v obvodních odděleních na území MAS Rozvoj Tanvaldska (období leden-listopad 2013)

Oddělení	Kriminalita celkem	Vraždy	Násilné činy	Mravnostní činy	Krádeže vloupáním	Krádeže prosté	Majetkové činy	Ostatní činy	Zbývající činy	Hospodářské činy
Smržovka	303	0	36	1	63	94	173	37	36	13
Tanvald	397	1	57	1	80	105	210	47	54	28
Harrachov	76	0	1	2	14	21	39	19	9	6
Jablonec nad Nisou	369	0	29	3	65	144	238	43	40	16
Mšeno										
Železný Brod	165	0	21	1	43	34	81	21	31	10

Zdroj: <http://www.mapakriminality.cz>

2.7.4. Kultura, sport

Kultura

Nejdostupnějším kulturním zařízením v obcích je knihovna, které se nachází kromě Kořenova ve všech obcích MAS. Poměrně běžná jsou kulturní zařízení, zařazená do kategorie ostatní (kulturní dům apod.). Nejlepší kulturní vybavenost mají logicky větší města – Smržovka, Tanvald, Desná a obec Harrachov, která patří mezi centra cestovního ruchu. Kino existuje v pěti obcích (Desná, Harrachov, Josefův Důl, Smržovka, Tanvald -3D). Muzeum lze navštívit v 8 obcích Jiřetín pod Bukovou (2), Harrachov (4), Josefův Důl (2), Kořenov (3), Plavy (1), Smržovka (2), Velké Hamry (1), Zlatá Olešnice (1). Arboretum se vyskytuje v obcích Albrechtice v J.h. a Smržovka. Galerie a středisko pro volný čas dětí a mládeže existuje pouze v obci Smržovka.

Prakticky všechny obce pořádají pravidelně kulturní akce místního významu. Mezi nejčastější patří plesy, různé zábavy a sousedská posezení, diskotéky, pořádání dětských dnů, pálení čarodějnic, mikulášská nadílka, masopustní průvody, akce pro seniory, koncerty, divadelní představení, akce dobrovolných hasičů, pravidelné poutě, burzy. Některé akce však svým významem přesahují hranice regionu. K takovým bezesporu patří např.: Tanvaldské hudební jaro (festival vážné hudby), Přehlídka HAF v Tanvaldu (festival humoru v amatérském filmu), Tanvaldské kulturní slavnosti, O Desenského medvěda (přehlídka amatérských divadelních dětských souborů), Josefodolské divadelní jaro (festival divadelních souborů), festival Wonderfest na Smržovce - hudba na Trojzemí, Mezinárodní hudební festival Eurion na Smržovce (festival hudby, zábavy), festival Prolínání - Sen o Jizerských horách, Slet bubeníků ve Smržovce (mezinárodní putovní bubenický festival), Zas Ten Rock – rockový festival v Zásadě, Poslední výstřely II. světové války na Tanvaldsku v obci Plavy (historické bojové ukázky).

Z kulturních spolků jsou nejčastější organizace myslivců (11 sdružení), vyskytují se i organizace divadelníků (4x divadelní spolek, 1x divadelní kroužek), dále pak včelaři (4), obec Tanvald uvedla hudební seskupení – dechovou kapelu. Sdružení dobrovolných hasičů je poměrně čteně zastoupeno (14 sdružení). Dále v území působí Jizerskohorský spolek a Spolek Patron.

Sport

Všechny obce MAS mají na svém území alespoň jedno sportovní zařízení. Nejčastěji obce v rámci dotazníkového šetření uvedly dětská hřiště (20 zařízení), víceúčelová hřiště a tenisové kurty (13), fotbalová hřiště (12), nohejbalová hřiště (9), bowling (7), koupaliště a kluziště (6), bazén (5) a střelnice (3). V obcích však fungují i hřiště na plážový volejbal a golfové hřiště (Harrachov, Velké Hamry), bobová dráha (Harrachov), lanové centrum (Harrachov), areál pro jezdeckví (Kořenov, Smržovka). Sportovní hala a atletická dráha je v Tanvaldu. V obci Kořenov se nachází jedno z největších paintballových hřišť v ČR.

Obce MAS v dotazníkovém šetření uvedly četnost sportovních organizací a to: kopaná (18), volejbal (14), Sokol/Orel (8), nohejbal (8), florbal (7), tenis (6), stolní tenis (4), šipky (3), házená (2), gymnastika (2), lukostřelci (1). Obce uvedly i další sportovní oddíly: běžecké a sjezdové lyžování, badminton, cyklistiku, orientační běh, lehkou atletiku, horolezectví, jezdeckví, vodáctví, včelaři, MTB a BMX, golf a aerobik. Ze sportovních aktivit je nejvíce rozšířená kopaná (všechny obce) a volejbal (10 obcí). V 11 obcích ze 14 má své zastoupení SDH. Velké zastoupení v území mají také myslivecká sdružení (11 obcí). Dále v území působí Motoklub a Spolek SKI.

K tradičním sportovním akcím patří turnaje ve fotbale, nohejbale, volejbale, stolním tenise, tenise a ostatních výše uvedených sportovních aktivitách, až po různé turistické pochody a běžecké závody. Mezi nejvýznamnější sportovní akce obce MAS v dotazníkovém šetření uvedly např.: Memoriál Petra Škrabálka – Jiřetín pod Bukovou, Lety a skoky na lyžích - Harrachov, Zásadská pralyže – Zásada, Maraton na horských kolech - Kořenov, ICE Man - Kořenov, Běh okolo Štěpánky - Kořenov, Lety na saních - Plavy, Český pohár v raftingu – Plavy, Běh přes desenské kopce, Memoriál Josefa Balatky – Zlatá Olešnice, Memoriál Wolganga Samesche - Lučany nad Nisou.

Vhledem k přírodnímu charakteru území a velmi dobrým podmínkách pro zimní sporty, se v území nachází řada lyžařských areálů, které významně přispívají k rozvoji cestovního ruchu a k rozvoji podnikatelského prostředí v regionu.

Na území MAS je možné se také věnovat běžeckému lyžování, např. na území obcí Albrechtice v Jizerských horách, Kořenov, Josefův Důl, Zásada a Tanvald. Z běžeckých tras na území Albrechtice v J. h., Kořenov

a Josefův Důl je možné napojení na Jizerskou magistrálu, která běžkařům může nabídnout více jak 180 km upravených běžeckých tratí, v oblíbeném terénu Jizerských hor, přičemž lyžaři mohou přejet i na trasy v Krkonoších nebo na upravené tratě na polské straně. O úpravu běžeckých tratí se starají společnosti Jizerská o.p.s., Jizerky pro vás nebo Bieg Piastów v polských Jakuszczych.

Na území mnohých obcí také fungují půjčovny lyží a skiservisy (Albrechtice v J.h., Lučany nad Nisou, Zásada, Harrachov, Josefův Důl). Lyžařská škola se nachází např. v Harrachově, Lučanech nad Nisou, Zásadě, Tanvaldu. V obcích Tanvald, Albrechtice v J.h., Harrachov, Smržovka jsou půjčovny kol (v Harrachově i elektrokol) a cykloservisy.

Tabulka č.44: Přehled lyžařských areálů a vleků na území MAS Rozvoj Tanvaldska

Obec	Název ski areálu, vleků
Albrechtice v Jizerských horách	Ski areál Albrechtice v Jizerských horách
	Lyžařský vlek U Tomáše
	Lyžařský vlek U kapličky – Mariánská hora

	Ski areál Selský dvůr
Desná	Ski areál Černá říčka
	Ski areál Parlament
Josefův Důl	Ski areál Lucifer a Peklo
	Pomí skicentrum
	Ski areál Bulovka
Lučany nad Nisou	Lyžařský vleč U pily
Nová Ves nad Nisou	Ski areál Pohoda
Harrachov	Ski areál Harrachov – Čertova hora
	Ski areál - Zákoutí
	Ski areál Amálka
Smržovka	Ski areál Filip - Smržovka
Tanvald	Ski areál Tanvaldský špičák
	Ski areál Tanvald Výšina - Pionýrka
	Dětský svět Tanvaldský Špičák
Kořenov	Ski areál Rejdice
	Lyžařský vleč Lesní chata
	Ski areál Příchovice U čápa
	Lyžařský vleč Sport Ski - Mýtiny
	Lyžařský vleč Pod Štěpánkou
	Lyžařský vleč Bavorák
Plavy	Ski areál Plavy
Zásada	SKI CENTRUM
Zlatá Olešnice	SKI a SNB areál Zlatá Olešnice

Zdroj: www.tanvaldsko.cz, internetové stránky obcí

Z komunitního projednání vyplynula následující témata k řešení v rámci SCLLD:

- potřeba modernizace a doplnění vybavení sportovních a kulturních zařízení (vybavenost objektů je zastaralá, nefunkční, neplní svůj účel z hlediska potřeb obyvatel i bezpečnosti)
- doplnění a rozvoj infrastruktury pro venkovní trávení volného času

2.7.5. Zdravotnictví a sociální služby

V obcích MAS Rozvoj Tanvaldska je zajištěna základní lékařská péče ve všech obcích kromě Albrechtic v Jizerských horách. Dostupnost dalších zdravotnických zařízení a specialistů, včetně nemocnic je spádově zajišťována ve městě Tanvald a ve Statutárním městě Jablonec nad Nisou.

Sociální služby (dle výstupu z dotazníkového šetření) jsou na území MAS zastoupeny v těchto obcích:

- Desná (dům s pečovatelskou službou - DPS)
- Držkov (dům s penzionovanou službou)
- Harrachov (penzion seniorů s docházkou pečovatelské služby)
- Jiřetín pod Bukovou (DPS)
- Josefův Důl (DPS)
- Lučany nad Nisou (domov seniorů – Lučany n.N., ústav sociální péče pro dospělé – H. Maxov, terénní sociální služby)
- Smržovka (domov seniorů, nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, sociální poradna)
- Tanvald (léčebna dlouhodobě nemocných)
- Velké Hamry (domov seniorů, 3 DPS, terénní sociální služby)
- Zásada (DPS, terénní sociální služby)
- Zlatá Olešnice (DPS, terénní sociální služby)

Nejčastějším zařízením sociálních služeb v oblasti MAS je dům s pečovatelskou službou (8 zařízení).

Z komunitního projednání vyplynula následující témata k řešení v rámci SCLLD:

- i přes poměrně značný počet provozovaných zařízení s pečovatelskou službou je třeba navýšit kapacitu s ohledem na sociální a demografický vývoj v oblasti

Lze odhadovat, že na území MAS Rozvoj Tanvaldska žije cca 1000 osob v sociálně vyloučených lokalitách. Nástrojem k řešení tohoto problému jsou především služby sociální prevence zaměřené na cílovou skupinu obyvatel SVL a na osoby sociálním vyloučením ohrožené. Takové služby může poskytovat obec či město stejně jako neziskové organizace, v ideálním případě pak na jejich realizaci tyto subjekty spolupracují. Posláním těchto služeb je napomáhat rodinám a jednotlivcům v nouzi, v krizových a složitých životních situacích, často v přirozeném prostředí cílové skupiny, tedy v jejich domovech. Jde v první řadě o terénní sociální práci, kdy je klientským rodinám nabízena asistence při jednání s úřady a v jiných důležitých situacích. Stabilizaci rodin významně pomáhá sociálně-aktivizační služba, zaměřená na komplexní práci s rodinami s dětmi. Významná je také služba nízkoprahových center pro děti a mládež, resp. aktivity zaměřené na cílovou skupinu dětí a mládeže ze sociálně vyloučených lokalit. Programy cílené na posílení finanční gramotnosti mohou pomoci lidem vybědnout z dluhů, praktickým nástrojem pro ně pak může být protidluhové poradenství. V regionu MAS Rozvoj Tanvaldska tyto služby realizuje Oblastní Charita Most (nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Tanvald, se sídlem ve Smržovce), dále občanské sdružení D.R.A.K. (sociálně-aktivizační služba, se sídlem v Liberci) a také občanské sdružení Most k naději (terénní služba se zaměřením na protidrogovou prevenci, se sídlem v Jablonci nad Nisou), nicméně vzhledem k velikosti cílové skupiny je pokrytí těmito službami zcela neuspokojující (viz Analýza dostupnosti 2013). Velké Hamry jsou jedinou obcí v rámci Tanvaldska, která nabízí službu terénního pracovníka, jehož cílovou skupinou jsou obyvatelé sociálně vyloučených lokalit a obyvatelé vyloučením ohrožení. Na tuto pozici lze získat dotaci Rady vlády pro záležitosti romské menšiny, která pokryje 70% v odůvodněných případech až 100% nákladů. Další možností pro menší projekty je podpora komunitní práce a komunitních pracovníků. Nedostatečné pokrytí regionu adekvátními službami souvisí i s problémem personálního zajištění těchto služeb, neboť obvykle vyžadují kvalifikovanou pracovní sílu, které se zde nedostává.

Na území Tanvaldska se nachází celá řada lokalit, které lze označit jako tzv. sociálně vyloučené. Jedná se o jednotlivé domy, části ulic a městských čtvrtí, kde žije větší množství obyvatelstva, pro které je charakteristická především nízká vzdělanost, vysoká nezaměstnanost a existenční závislost na sociálních dávkách. Tyto lokality vznikly a vznikají často sestěhováním chudých rodin do objektů vlastněných soukromými majiteli, kteří jsou k tomu motivováni inkasováním dávek určených na krytí nákladů na bydlení, prostřednictvím přemrštěných nájmu. Současně je obvyklé, že do údržby domů majitelé neinvestují a kvalita bydlení v nich je na hranici únosnosti. Příhraniční oblast Tanvaldska s velkým množstvím neobývaných či nevyužívaných objektů je bohužel vyhledávána spekulanty, kteří domy využívají k uvedenému účelu. V těchto sociálně vyloučených lokalitách (dále jen SVL) žijí převážně etničtí Romové, kteří jsou v České republice skupinou dlouhodobě nejvíce ohroženou sociálním vyloučením. Současně v SVL ale často bydlí také chudí příslušníci majority.

Obyvatelé vyloučených lokalit spolu sdílí vzorce tzv. kultury chudoby², které jsou předávány z generace na generaci, a které jsou často v rozporu se vzorci kultury majoritní. Rodiny nejsou zvyklé hospodařit s finančními prostředky a dlouhodobě plánovat. Vzhledem k většinou nestabilním podmínkám, ve kterých žijí, se soustředí na okamžitou spotřebu. Tradičně nízká role je zde přisuzována vzdělání, což však souvisí s tím, že v ČR byly děti z prostředí sociálně slabých rodin až donedávna systematicky umísťovány povětšinou mimo hlavní vzdělávací proud, do zvláštních resp. speciálních škol. Preferovány jsou alternativní zdroje obživy včetně kriminogenních aktivit. Obyvatelé těchto lokalit mají větší sklon k sociálním patologiím, k závislostem na drogách a jiných návykových látkách. Proto jsou tyto sociálně vyloučené lokality často zdrojem napětí v soužití s ostatním obyvatelstvem, které se jejich existencí cítí ohroženo. Vzájemná interakce sociálně vyloučených lokalit s okolím na bázi sousedských vztahů nebo zapojení do běžných každodenních činností je obvykle minimální.

Mapa sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených lokalit na území MAS Rozvoj Tanvaldska

Zdroj: http://www.esfcr.cz/mapa/int_lib.html

² K teorii kultury chudoby Oscara Lewise více na: www.ksa.zcu.cz/studium/podklady/tk/kf.rtf

Na existenci sociálně vyloučených lokalit má významný vliv migrace, která je u chudých rodin motivována především možností získat někde přístřeší, i když třeba pouze dočasně řešící jejich bytovou nouzi. Nelze tak vyloučit vznik zcela nových SVL, nejčastěji na základě odprodeje nemovitosti z obecního fondu do rukou spekulantů, překupováním nemovitostí atd. V kombinaci s omezenou nabídkou pracovních příležitostí a dále také zejména s nedostatečnou nabídkou adekvátních sociálních služeb, určených pro sanaci problémů této cílové skupiny (terénní práce, sociálně-aktivizační služby, sociální byty, azylové domy a domy pro matky s dětmi) tento faktor výrazně ovlivňuje další možnosti rozvoje Tanvaldska.

Zatím jediný komplexní výzkum zaměřený na zmapování sociálně vyloučených lokalit v celé ČR vznikl v roce 2006 a je širší veřejnosti znám jako tzv. Gabalova zpráva. Na území působnosti MAS Rozvoj Tanvaldska identifikovala sociálně vyloučené lokality v Tanvaldu a ve Velkých Hamrech. Z roku 2013 pak pochází studie *Analýza sociálně vyloučených lokalit a dostupnosti sociálních služeb prevence v těchto lokalitách v Libereckém kraji*³ (zpracoval SocioFaktor v roce 2013 pro potřeby Krajského úřadu Libereckého kraje) a zde je uvedeno více lokalit: vedle Tanvaldu (zde jde o jednotlivé domy, ubytovny i části sídliště – celkem v SVL žije cca 400 osob) a Velkých Hamrů (jednotlivé domy – celkem v SVL žije cca 100 osob) identifikuje analýza tyto lokality také ve Smržovce (jednotlivé domy), menší lokality pak i v Lučanech nad Nisou. Z poznatků z poslední doby lze usoudit, že nová lokalita vznikla v Kořenově na ubytovně Beruška⁴. Lokality, kterým sociální vyloučení hrozí, lze pak nalézt například v Desné (jednotlivé domy).

Agentura pro sociální začleňování, která od roku 2013 působí ve Velkých Hamrech, v tomtéž roce publikovala tzv. *Situační analýzu obce Velké Hamry*⁵, která se věnuje problematice sociálního vyloučení na území této obce, a obsahuje také specifickou studii zaměřenou na migraci sociálně vyloučených obyvatel s širším přesahem do regionu (Desná, Plavy, Železný Brod). Na základě všech těchto údajů lze kvalifikovaně odhadovat, že v sociálně vyloučených lokalitách žije na území MAS Rozvoj Tanvaldska zhruba 1000 osob, z celkového počtu 25.000 osob žijících ve sledovaném území.

2.7.6. Komerční občanská vybavenost

Občanská vybavenost je do značné míry odrazem velikosti obce. Na základě dotazníkového šetření v obcích a z dat ČSÚ bylo zjištěno, že v obcích s větším počtem obyvatel, jako je Desná, Tanvald a Smržovka je velmi dobrý stav služeb občanské vybavenosti. Ve všech obcích kromě Albrechtic v J.h. je možné navštívit praktického lékaře. V 9 obcích je ordinace dětského lékaře, v 7 obcích stomatologa, ve 2 obcích gynekologa. Lékaře specialistu je možné navštívit pouze v Tanvaldu. V obci Tanvald se nachází také nemocnice. Lékárna je zastoupena v 5 obcích ze 14. V obci Velké Hamry se nachází výjezdové stanoviště zdravotnické záchranné služby.

Ve všech 15 obcích je obchod s potravinami, velké zastoupení mají také pobočky pošty (13) a autoservisy (13), popř. pneuservisy (7). Kadeřnictví lze navštívit v 10 obcích. Knihovna je ve všech obcích, kromě Kořenova. Dále téměř ve všech obcích stojí kostel (mimo obce Jiřetín pod Bukovou a Plavy). Hřbitov je ve všech obcích MAS. Početné zastoupení v obcích mají také jednotky svazu dobrovolných hasičů (JSDH -21 jednotek) a spolkové a kulturní domy (10 obcí). Sběrný dvůr má 7 obcí. Nejméně zastoupená jsou v obcích mateřská a rodinná centra (Smržovka, Tanvald) a domy dětí a mládeže (Tanvald), které lze již považovat za služby vyšší vybavenosti. Služby drobného charakteru (autoservis, pneuservis, kadeřnictví) jsou plně závislé na ekonomických možnostech obyvatelstva. Existence obchodů s potravinami je do značné míry ovlivněna zastoupením supermarketů ve větších městech. Obyvateli MAS je hojně využívána trojice supermarketů v centru Tanvaldu (Billa, Lidl, Penny Market).

3 odbor-socialni.kraj-lbc.cz/getFile/case:show/id:206646

4 Viz také Zpráva o stavu romské menšiny v kraji za rok 2013, Krajský úřad Libereckého kraje 2014

5 Viz <http://www.socialni-zaclenovani.cz/dokumenty/velke-hamry>

Přehled základní komerční občanské vybavenosti v obcích MAS Rozvoj Tanvaldska

Obec	Obchod - potraviny	Pošta	Autoservis/ pneuservis	Kadeřnictví
Albrechtice v Jizerských horách	X	X	-	-
Desná	X	X	X	X
Držkov	X	X	-	X
Harrachov	X	X	X	X
Jiřetín pod Bukovou	X	-	X	X
Josefův Důl	X	X	X	-
Kořenov	X	X	-	-
Lučany nad Nisou	X	X	X	X
Nová Ves nad Nisou	X	X	X	-
Plavy	X	X	X	X
Smržovka	X	X	X	X
Tanvald	X	X	X	X
Velké Hamry	X	X	X	X
Zásada	X	X	-	-
Zlatá Olešnice	X	X	X	X

Vysvětlivky: X – služba v obci zastoupena

Zdroj: Dotazníkové šetření v obcích, ČSÚ

Všechny obce MAS v dotazníkovém šetření uvedly, že se v jejich obci nachází nějaký řemeslník. V několika obcích působí výrobci regionálních produktů, nejvíce ve Smržovce (7 výrobců). Pouze v obci Zásada se nachází zemědělský podnik, 10 obcí uvedlo soukromé zemědělce. Výrobce potravin uvedlo na svém území 5 obcí. Z dotazníkového šetření vyplynulo, že nejvíce dojíždějí obyvatelé za službami do Tanvaldu, Smržovky, Jablonce nad Nisou a Železného Brodu.

Tabulka č.45: SWOT analýza - **Život v obcích**

Silné stránky	Slabé stránky
• Poměrně dobrá síť mateřských škol a základních škol • Dostatečná síť základních služeb v obcích • Četné zastoupení sociálních služeb (DPS, domov seniorů, terénní sociální služby) • Množství neziskových organizací a spolků • Značné množství kulturních a sportovních akcí, včetně těch s regionálním významem • Dostatek osob dobrovolně vytvářejících společenský život v obcích • Snaha o návrat tradic, rozvoj řemesel, uplatnění místních produktů • Množství kulturních i sportovních akcí regionálního i nadregionálního významu • Dobrá práce neziskových organizací v sociální oblasti i v oblasti spolkového života v obcích • Hustá síť knihoven a dostatek dalších kulturních zařízení na území • Existence dětských hřišť a dalších sportovních ploch ve většině obcí • Ochota obcí řešit sociální problémy občanů	• Špatný technický stav některých sportovních a kulturních zařízení • Nedostatek multifunkčních hřišť, odpočinkových zón a míst setkávání • Výskyt lokalit sociálního vyloučení • Nedostačující zajištění služeb sociální prevence a prevence kriminality • Vyšší kriminalita • Nedostatečná kapacita pečovatelské služby • Nižší míra služeb pro klienty cílové skupiny osoby ohrožené sociálním vyloučením • Nižší vybavenost odborných učeben na venkovských základních školách
Příležitosti	Hrozby
• Dobudování MŠ v Držkově a Jiřetíně pod Bukovou • Podpora rozvoje služeb v oblasti sociální prevence a komunitní práce • Podpora prevence kriminality • Rozšíření nabídky míst setkávání pro rodiny s dětmi a mládež (mateřská centra, dětská hřiště) • Spolupráce obcí při zajištění občanské vybavenosti a její dostupnosti • Využití možností finanční podpory kultury a sportu ze strany EU, různých nadací • Možnost rozvoje spolupráce (mezi obcemi, ale i meziregionální a mezinárodní) v různých oblastech (kultura a sport, občanská vybavenost) • Podpora lokálního patriotismu, pocitu sounáležitosti se svou obcí, regionem • Obnova místních tradic, vznik nových a rozvoj stávajících kulturních a sportovních akcí • Obnova drobných památek • Přeměna brownfields na plochy pro bydlení	• Možná redukce sítě škol všech stupňů • Možné uzavírání vesnických pošt • Další krácení finančních prostředků na kulturu a sport ze strany obcí, kraje, státu • Pokles zájmu obyvatel o společenské dění, kulturu a sport v obcích, apatie, celospolečenská frustrace • Další stárnutí obyvatel, jejich odchod do míst s větší nabídkou pracovních příležitostí • Degradace sociální infrastruktury a základních služeb na venkově • Zhoršení bezpečnostní situace, možnost vzniku sociální a etnických konfliktů • Požadavky na individuální výstavbu mimo rozvojové oblasti a osy na úkor kvality krajiny a životního prostředí • Nedostatek financí pro sociální i zdravotní služby • Hrozící úbytek zdravotnických zařízení na venkově • Uzavření malých škol

• Podpora komunitního bydlení (cohousing) • Možnost rozvoje spolupráce mezi obcemi, svazky obcí, ale i meziregionální spolupráce • Využívání financování sociálních služeb, kultury a sportu z fondů EU • Podpora sociálního podnikání • Meziobecní spolupráce u ambulantních a terénních služeb • Aktivní činnost občanských sdružení v sociální oblasti • Potřeba mapování, odstraňování a nevytváření bariér, které znesnadňují život zdravotně postiženým • Zkvalitnění a rozšíření služeb včetně vzdělávání zaměstnanců, získávání zaměstnanců pro poskytování sociálních služeb • Rozšíření nabídky mimoškolních aktivit • Motivační programy pro pracovníky školství • Zlepšení informovanosti a propagace školy • Zkvalitňování školské infrastruktury (vybavení tříd ad.) • Rozvoj meziobecní spolupráce v oblasti školství a vzdělávání • Rozšiřování nabídky středoškolských studijních oborů v moderních směrech	
---	--

2.8. Podnikání, výroba, zaměstnanost

2.8.1. Ekonomická aktivita obyvatel

Tabulka č.46: Ekonomická aktivita v obcích MAS Rozvoj Tanvaldska v roce 2011

Obec	Celkem obyvatel	v tom					Míra ekonom. aktivity
		ek. aktivní	v tom		ek. neaktivní	nezjištěn o	
			zaměstnan í	nezaměstnan í			
Albrechtice v Jizerských horách	351	164	144	20	167	20	46,72
Desná	3 130	1 430	1 259	171	1 470	230	45,69
Držkov	534	250	221	29	261	23	46,82
Harrachov	1 643	880	817	63	675	88	53,56
Jiřetín pod Bukovou	516	238	205	33	242	36	46,12
Josefův Důl	904	405	358	47	439	60	44,80
Kořenov	956	441	378	63	461	54	46,13
Lučany nad Nisou	1 716	804	725	79	820	92	46,85
Nová Ves nad Nisou	743	370	333	37	322	51	49,80
Plavy	1 034	472	403	69	493	69	45,65
Smržovka	3 541	1 696	1 485	211	1 644	201	47,90
Tanvald	6 435	2 810	2 426	384	3 106	519	43,67
Velké Hamry	2 811	1 155	1 018	137	1 490	166	41,09
Zásada	858	398	372	26	414	46	46,39
Zlatá Olešnice	488	220	190	30	243	25	45,08
CELKEM	26 199	12 001	10 582	1 419	12 502	1 696	45,81
Liberecký kraj	432 439	208 512	185 944	22 568	198 712	25 215	48,22
Česká republika	10 436 560	5 080 573	4 580 714	499 859	4 784 923	571 064	48,68

Zdroj: <http://www.czso.cz/sldb2011/redakce.nsf/i/home>

Výše uvedená tabulka zobrazuje ekonomickou aktivitu obyvatelstva v jednotlivých obcích MAS. Celkově má MAS mírně podprůměrnou hodnotu ekonomické aktivity, což může souviset s nižším podílem produktivní složky populace (věková skupina 15 - 64 let). Míru ekonomické aktivity samozřejmě ovlivňují i další faktory, hlavně podíl důchodců, žáků, studentů a učňů. Mezi jednotlivými obcemi nejsou příliš velké rozdíly. Nejvyšší ekonomické aktivity dosahuje Harrachov a nejnižší Velké Hamry. Celkově obce MAS vykazují nižší ekonomickou aktivitu, než činí průměr za Liberecký kraj a ČR.

Tabulka č.47: Hlavní směry vyjížděky a saldo dojížděky k datu sčítání v roce 2011

obec	vyjíždějící do zaměstnání		vyjíždějící do školy		dojíždějící do		saldo dojížděky v %	
	celkem	hlavní centra dojížděky	celkem	hlavní centra dojížděky	zaměstnání	školy	do zaměstnání	do školy
Albrechtice v Jizerských horách	34	JB 11, T 3	25	JB 3, T 11	19	8	-44,1	-68,0
Desná	324	JB 107, T 69, LB 45, P 21, H 14, S 12, K 13, J 10	112	JB 22, T 21, LB 25, P 14, H 3, S 3	252	21	-22,2	-81,3
Držkov	75	JB 24, Z 9, T 7, LB 7	24	JB 3, Z 12, T 9, LB 7	51	0	-32,0	-100,0
Harrachov	78	P 25, LB 5, HK 2, RNJ 8	75	P 10, LB 19, HK 8, RNJ 2	188	38	141,0	-49,3
Jiřetín pod Bukovou	70	JB 26, T 6, S 7, LB 6	34	JB 2, T 10, S 8, LB 6	44	0	-37,1	-100,0
Josefův Důl	73	JB 24, LB 13	26	JB 6, LB 8	18	1	-75,3	-96,2
Kořenov	107	T 12, H 18, P 13, D 12, J 16, JB 8, LB 7	45	T 14, H 5, P 4, D 4, JB 4, LB 3	47	4	-56,1	-91,1
Lučany nad Nisou	226	JB 136, LB 32, P 16, S 6	101	JB 47 LB 29, P 6, S 6	107	18	-52,7	-82,2
Plavy	151	T 35, VH 22, JB 28, LB 10, ZB 7	69	T 35, VH 22, JB 28, LB 10, ZB 7	76	0	-49,7	-100,0
Smržovka	468	JB 224, LB 75, T 55, P 16, D 20, LN 11	158	MH 17	224	29	-52,1	-81,6
Tanvald	685	JB 240, LB 82, D 81, P 42, S 60, VH 18, PL 22, H 15, JPB 13, ZB 11	216	JB 40, LB 50, D 13, P 34, S 3, VH 7, H 5, ZB 2	437	232	-36,2	7,4
Velké Hamry	375	T 89, JB 99, LB 23, D 44, P 16, PL 24, S 16, TUR 7, Z 9	154	T 37, JB 21, LB 30, P 16, TUR 7, Z 3	78	32	-79,2	-79,2
Zásada	113	JB 50, LB 10	31	JB 10, LB 6	109	35	-3,5	12,9
Zlatá Olešnice	55	T 12, P 4	43	T 20, P 6	8	0	-85,5	-100,0

Zdroj: <http://www.czso.cz/sldb2011/redakce.nsf/i/home>

Vysvětlivky: JB - Jablonec nad Nisou, T - Tanvald, LB - Liberec, P - Praha, H - Harrachov, S - Smržovka, K - Kořenov, J - Jilemnice, Z - Zásada, D - Desná, VH - Velké Hamry, ZB - Železný Brod, LN - Lučany nad Nisou, PL - Plavy, JPB - Jiřetín pod Bukovou, TUR - Turnov, HK - Hradec Králové, RNJ - Rokytnice nad Jizerou

Pozn.: saldo dojížděky = (počet dojíždějících – počet vyjíždějících) / počet vyjíždějících

Výše uvedená tabulka udává celkové počty vyjíždějících a dojíždějících osob do zaměstnání a do škol k datu sčítání lidu v roce 2011. Počet vyjíždějících do zaměstnání mimo obec souvisí s charakterem osídlení v MAS, kde neexistují velká města s dostatkem pracovních příležitostí. Známá je přitom obecná zákonitost, kdy s rostoucí velikostí obce (a tedy obecně i počtu pracovních příležitostí) klesá podíl vyjíždějících za prací

mimo obec na celkovém počtu zaměstnaných. Největšího podílu vyjíždějících tak dosahuje Zlatá Olešnice a vzhledem ke své velikosti poněkud překvapivě i Velké Hamry. V zásadě je počet obyvatel vyjíždějících i dojíždějících za prací téměř vyrovnaný, vysoce kladné saldo dojížděky má Harrachov, což je způsobeno jeho charakterem jako významného turistického střediska s velkým množstvím návazných služeb. Dojížděka do škol je zcela závislá na dostupnosti škol v jednotlivých obcích. Z obcí, které nemají školu, proto musí vyjíždět všechny děti (blíže viz kapitola 1.3.9). Držkov, Jiřetín pod Bukovou, Plavy a Zlatá Olešnice mají absolutní záporné saldo dojížděky, žádné dítě proto do těchto obcí do školy nedojíždí nebo zde škola ani neexistuje (Držkov a Jiřetín pod Bukovou). Pouze Tanvald má mírně kladné saldo dojížděky do škol.

2.8.2. Zaměstnanost

Hospodářské podmínky v oblasti jsou nepříznivě ovlivněny postupným útlumem výroby velkých zaměstnavatelů v regionu. Zvýšila se tak poptávka po pracovních příležitostech a s ní související migrace obyvatelstva. Nejvýznamnějším hospodářským odvětvím se stává oblast poskytování služeb v souvislosti s turistickým ruchem a rekreací. Orientace na tuto ekonomickou oblast způsobuje značné sezónní výkyvy v nabídce pracovních příležitostí a tím i nevyrovnanost ekonomické situace obyvatel (zdroj. Komunitní plán Tanvald). Jak už bylo uvedeno v kap. 1.3.4., v území existují drobní zemědělci a výrobci. Zároveň se v území také vyskytují zástupci obchodních řetězců, kteří nejenže přispívají k vyhlazení center měst, přitahují automobilovou dopravu a zatěžují dopravní systém, ale i ničí tradiční síť drobných obchodníků. Pokud některých z nich dodává své produkty do těchto obchodních řetězců, je často vystaven velkému tlaku na stlačování svých nákladů na minimum, aby dostáli všem požadavkům, potýkají se se zpožděním plateb za dodané zboží. Obdobná situace je v celé ČR.

Rozdělení firem podle odvětví národního hospodářství

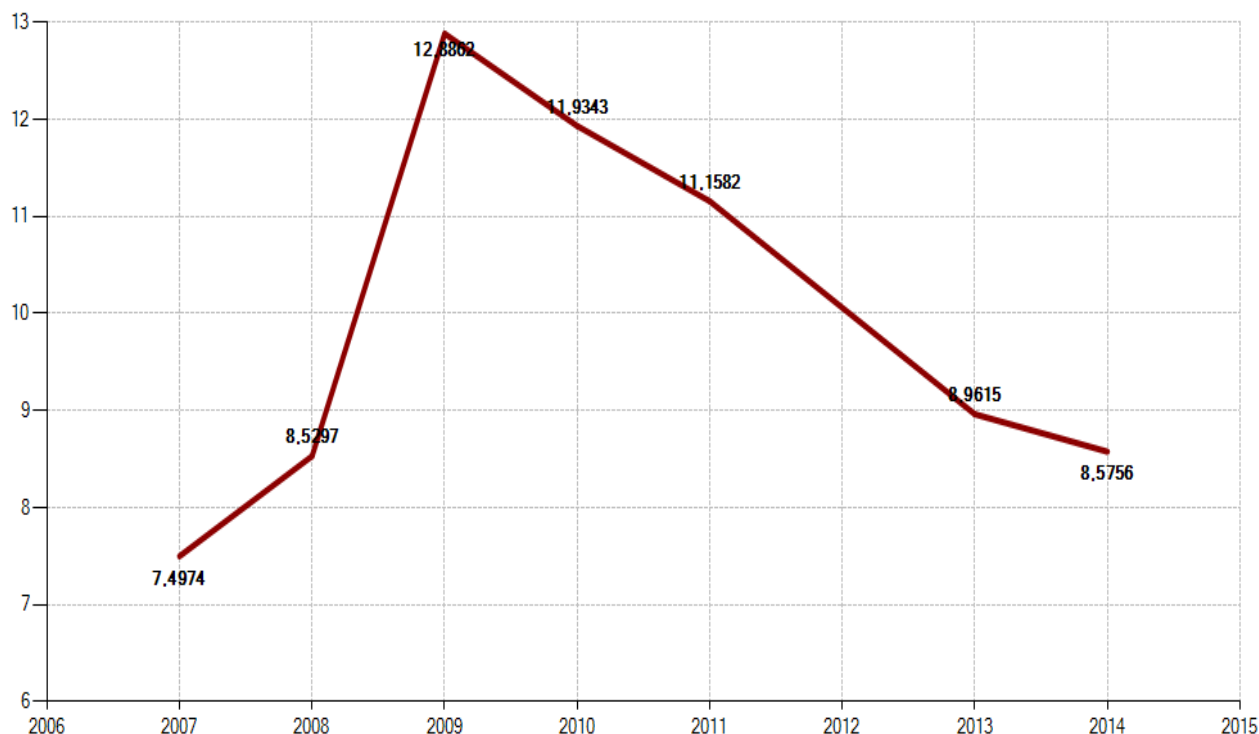
Český statistický úřad evidoval v oblasti k 31.12.2011 celkem 6 888 ekonomických subjektů. Nejvíce jich bylo v Tanvaldu (1557 tedy 22,6 %) a Smržovce (1015 tedy 14,74 %). Nejvíce je firem z oblasti velkoobchod a maloobchod (22,3 %) a průmysl (16,0 %). Největší podíl firem v oblasti velkoobchod a maloobchod je v Tanvaldu (28,97 %) a Smržovce (14,13 %). V těchto dvou obcích jsou také nadprůměrně zastoupeny ekonomické subjekty z průmyslu. V ČR představuje tento podíl 12,3 %.

Třetí nejpočetnější jsou ekonomické subjekty ve stavebnictví (14,33 %, v ČR 12,1 %), které mají nejvyšší podíl v Tanvaldu (27,25 %). Čtvrtá nejpočetnější je díky horskému a turistickému charakteru oblasti skupina ekonomických subjektů v ubytování, jejíž podíl činí 12 %. Největší podíl nalezneme v Harrachově (28,88 %).

79,08 % ekonomických subjektů v MAS tvořili v roce 2011, podle právní formy, živnostníci. 5,92 % tvořily obchodní společnosti.

Nezaměstnanost

Graf č.6: Podíl nezaměstnaných osob od roku 2007 do roku 2014 v Rozvoj Tanvaldska

Zdroj: ČSÚ

V míře nezaměstnanosti existují mezi obcemi velké rozdíly. Největší nezaměstnanost byla v roce 2011 ve Velkých Hamrech (14,22 %). Celkově byla míra nezaměstnanosti v oblasti dosti vysoká, když v celkem 9 obcích ze 14 byla více než 10 %. To může do značné míry souviset s úpadkem textilního a sklářského průmyslu, které byly významnými zaměstnavateli. Jen za poslední 25 let na Tanvaldsku ukončilo svoji činnost šest textilních továren. Evidentní je také naprostý nedostatek volných pracovních míst.

Z dlouhodobého hlediska je nezaměstnanost nejvyšší v Plavech, Smržovce a Tanvaldu, nejnižší v Zásadě. Míra nezaměstnanosti i v rámci jednotlivých obcí podléhá velkým výkyvům. K největším výkyvům v nezaměstnanosti došlo v letech 2008-2009 v obcích Jiřetín pod Bukovou (8,7 procentních bodů) a Velké Hamry (7 procentních bodů). Od roku 2008 je míra nezaměstnanosti v oblasti vyšší, než je průměr ČR, což souvisí hlavně s ekonomickými problémy místního sklářského a textilního průmyslu.

V regionu MAS Rozvoj Tanvaldska se vyskytuje několik sociálně vyloučených lokalit, kde žijí obyvatelé, pro které je charakteristická vysoká nezaměstnanost a existenční závislost na sociálních dávkách. Jedna z možností, jak začlenit tyto obyvatele na trh práce, je vznik sociálních firem či podniků. Tyto druhy podniků usilují o vytváření ekonomického zisku, ale vedle toho také dosahují sociálních a environmentálních cílů, hrají důležitou roli v místním rozvoji a často vytváří pracovní příležitosti pro osoby se zdravotním nebo společenským znevýhodněním. Zisk těchto podniků je z větší části použit pro další rozvoj sociálního podniku. Pro sociální podnik je stejně důležité dosahování zisku i zvýšení veřejného prospěchu.

Tabulka č. 48: Práce a nezaměstnanost pro rok 2014 v území MAS Rozvoj Tanvaldska

Obec	Počet uchazečů o zaměstnání	Podíl nezaměstnaných osob	Počet obyvatel v aktivním věku
Celkem	1507	8,5756	17573
Albrechtice v Jizerských horách	13	5,9908	217
Desná	198	9,0993	2176
Držkov	29	7,5916	382
Harrachov	43	4,0376	1065
Jiřetín pod Bukovou	23	6,1828	372
Josefův Důl	66	11,2054	589
Kořenov	61	9,2705	658
Lučany nad Nisou	64	5,2588	1217
Nová Ves nad Nisou	37	6,9418	533
Plavy	48	6,9364	692
Smržovka	235	9,4835	2478
Tanvald	473	10,7232	4411
Velké Hamry	162	8,7948	1842
Zásada	31	5,2013	596

Obec	Počet uchazečů o zaměstnání	Podíl nezaměstnaných osob	Počet obyvatel v aktivním věku
Zlatá Olešnice	24	6,9565	345

Nejvýznamnější ekonomické subjekty

Tabulka č.49: Nejvýznamnější ekonomické subjekty v obcích MAS podle vyjádření jednotlivých obcí

Obec	Významné podnikatelské subjekty	Oblast podnikání
Albrechtice v Jizerských horách	Technické služby Albrechtice, s.r.o.	Stavební a zemní práce, autodoprava
	Ing. Bubeníček	Hipoturistika
	Ing. Pospíšil	Zemědělství
Desná	Jablonex group, a.s.	Sklářský průmysl
	Jizerská porcelánka, s.r.o.	Výroba porcelánu
	Desko, a.s.	Strojní zařízení pro sklářský průmysl
	ELSKLO, s.r.o.	Průmyslové a laboratorní pece
Držkov	Technosklo, s.r.o.	Sklářský průmysl
	Řemeslná pekárna držkovská, s.r.o.	Pekárna
	ŠCH Držkov, s.r.o.	Zemědělská výroba
Harrachov	Sklárna Novosad a syn	Sklářský průmysl
	OREA Vital Hotel Sklář	Ubytování, stravování
	Hotel Svornost	Ubytování, stravování
	Hotel Fit Fun	Ubytování, stravování
	AVE Harrachov	Svoz a odstranění komunálního odpadu, recyklace sutí, údržba veřejné zeleně, údržba komunikací
	Sportovní areál Harrachov, a.s.	Sportovní činnost
Jiřetín pod Bukovou	DETOA Albrechtice, s.r.o.	Dřevařská výroba
Kořenov	Zemědělské družstvo Příchovice	Výroba rostlinných a zemědělských produktů
	U Čápa s.r.o.	Lyžařský areál, cestovní ruch
	Ranč pod Štěpánkou	Chov koní
Lučany	Euro Car Vik s.r.o.	Autoservis, prodej vozů
	Cyklo Žitný s.r.o.	Velkoobchod s cyklokomponenty
	ALDIT s.r.o.	Sklářská výroba – vánoční ozdoby
	MOAS CZ s.r.o.	Výrobce hliníkových profilů
	Farma Na Gruntě	Zemědělství
	Farma U rybí sádky	Chov ryb

Nová Ves nad Nisou	MONTI-ART	reklama
	KOVOVÝROBA LUBAS	kovovýroba
Smržovka	Alutex, s.r.o.	Výroba odlitků z lehkých neželezných kovů
	Teneo 3000, s.r.o.	Povrchová úprava a zušlechťování kovů
	Titan Multiplast s.r.o.	Výroba pryžových a plastových výrobků
	Peuker Strojírna, s.r.o.	Strojírenství
	Kaipan, s.r.o.	Vývoj a výroba osobních automobilů
Plavy	Kümpers textil s.r.o.	Textilní průmysl
	LEVELS s.r.o.	Vzduchotechnika
	INCENTRUM Haratice s.r.o.	Výroba pro automobilový průmysl
	AIFEL 3	Tesařské, výškové a pokrývačské práce
	Farma Filoun	Zemědělství, biofarma, penzion
Tanvald	Nemocnice Tanvald s.r.o.	Zdravotnictví
	ELSKLO spol. s.r.o.	Průmyslové a laboratorní pece, servis a modernizace
	SILROC CZ, a.s.	Výrobce silikonových produktů
	Sato Tanvald, s.r.o.	Stavebnictví
	Jan Hamřík, lustry	Výroba svítidel a lustrů
	Okna Tanvald, s.r.o.	Výroba a montáž plastových oken, dveří i zimních zahrad
Velké Hamry	SIZ s.r.o.	Stavebnictví
	TFH s.r.o.	Stavebnictví
	Truhlářství – Miček Petr	Truhlářské práce
	Preciosa Ornela, a.s.	Sklářská výroba
Zásada	p. Žloutek	Výroba varhan
	ATLAS – Konopková Květoslava	Výroba bižuterie
	Laurinová Libuše	Výroba ozdob
	Style Bohemia, s.r.o.	Pálenice, výroba a prodej sklářských výrobků
Zlatá Olešnice	Farma Doleneč	Zemědělství, výroba potravin
	Pila Zlatá Olešnice	Dřevomateriál, lesnické práce

Zdroj: Dotazníkové šetření v obcích, Strategie rozvoje mikroregionu Tanvaldska

V regionu MAS Rozvoj Tanvaldska je poměrně rozvinutá oblast zemědělské prvovýroby. Problematická a zcela nedostatečná je však návaznost na další zpracovatelské aktivity produktů zemědělské výroby (vzdálenost a dopravní dostupnost). V rámci tohoto venkovského regionu je ekonomická aktivita vázaná na zemědělství velmi důležitá, a to jak z pohledu ekonomické výkonnosti hospodářsky slabé oblasti, tak z pohledu rozvoje zaměstnanosti i s vazbou na aktivity turistického ruchu.

Na území MAS podnikají subjekty, které jsou zároveň členy sdružení MAS Rozvoj Tanvaldska a aktivně se podílejí na činnostech MAS. Jedná se o níže uvedené subjekty.

Tabulka č.50: Podnikatelské subjekty - členové MAS Rozvoj Tanvaldska

Obec	Podnikatelský subjekt	Oblast podnikání
Desná	Tilion, s.r.o.	Výroba a prodej pohonných hmot
Držkov	ŠCH Držkov, s.r.o. (Jan Feix)	Provozování zemědělské výroby
Jiřetín pod Bukovou	Centrum služeb Jiřetín, s.r.o.	Specializovaný maloobchod, živočišná výroba
	Martin Reček	Výroba a opravy pianin
	DETOA Albrechtice, s.r.o.	Dřevařská výroba
Kořenov	Vladimír Lacina	Ubytování
Tanvald	Vít Pícek	Zemědělství, chovatelství
Zlatá Olešnice	Zdeněk Šourek	Zpracování dřeva
	Ing. Kateřina Preusslerová	projektová manažerka

Zdroj: Dotazníkové šetření v obcích

Na území regionu existují také podnikatelské subjekty, které jsou nositeli značky Regionální produkt Jizerské hory. Tato značka vznikla v roce 2010 a je znamením původu výrobků v regionu, originality, ekologické šetrnosti a podílu ruční práce při vzniku místních produktů. Nositeli této značky staly tyto subjekty:

- Maškovo pekařství s.r.o., Smržovka – produkt Smržovský chléb
- Lukáš Róka, Smržovka – produkt Dřevořezby ze Smržovky
- DETOA Albrechtice, s.r.o. , Jiřetín pod Bukovou – produkt Dřevěné hry a hračky
- Kartonážka Preussler, Desná v Jizerských horách – produkt Vánoční ozdoby z kartonu
- Helababy – Helena Sibřinová, Smržovka – produkt textilní výrobky ze Smržovky
- Ludmila Široká, Smržovka – produkt Vlnohrátky ze Smržovky
- Rostislav Rakušan, Smržovka – produkt Maturitní a pamětní prsteny ze Smržovky
- Lucie Rotová, Smržovka – produkt Ručně pletené a háčkové výrobky z vlny
- Pavlína Jůnová, Lučany nad Nisou – produkt Umělecká replika lidové podmalby na skle
- Sklárna a minipivovar Novosad a syn Harrachov s.r.o., Harrachov – produkt Kvasnicové pivo
- Domov Maxov, Horní Maxov – produkt Výrobky z ručního papíru, proutí a pedigu z Horního Maxova, Tkalcovské výrobky z Horního Maxova, Keramika z Horního Maxova, Svíčky z včelího vosku z Horního Maxova
- Siegfried Kittler, Smržovka – produkt Dřevěné hračky ze Smržovky
- Petr Klamt, Zásada – produkt Skleněné perle ze Zásady
- Sdružení DEKOR SPECIAL, Desná v Jizerských horách – produkt Foukané a dekorační sklo z Desné v Jizerských horách
- Libuše Laurinová, Zásada – produkt Veselá světýlka ze Zásady
- Martin Hybler, Zásada - produkt Nože a křesadla ze Zásady
- Petr Blahoun, Desná v Jizerských horách, produkt – Šperky z drahých kamenů a polodrahokamů

Podnikatelské subjekty se sídlem na území MAS Rozvoj Tanvaldska by měly být v budoucnu neustále informovány a vyzývány k aktivní spolupráci při řešení jednotlivých kroků procesu Místní agendy 21 (dále jen MA 21), viz kap. 1.3.10. K tomu je zapotřebí nejprve provést analýzu podnikatelských subjektů v regionu a následně subjekty oslovit za účelem spolupráce. Výše uvedené tabulky byly sestavené na základě dotazníkového šetření v jednotlivých obcích a dokumentů MAS Rozvoj Tanvaldska. Nelze je však považovat za podrobnou analýzu podnikatelského prostředí a provedený screening je nutné podrobněji rozpracovat.

S ohledem na existenci vyloučených lokalit v regionu a na zvýšenou sociální problémovost způsobenou mj. i vyšší mírou nezaměstnanosti, nízké kvalifikace obyvatel a nižší uplatnitelnosti obyvatel na trhu práce je třeba podpořit ekonomickou aktivitu prostřednictvím zakládání a fungování sociálních podniků. Dle oficiální

databáze webu České sociální podnikání je na území MAS Tanvaldsko provozován pouze jeden sociální podnik v Josefově Dole.

Z komunitního projednání vyplynula následující témata k řešení v rámci SCLLD:

- s ohledem na nízkou ekonomickou výkonnost regionu, vysokou míru nezaměstnanosti, kvalifikovanost pracovní síly a sociální problémovost je třeba posilovat efektivní spolupráci veřejného a soukromého sektoru zejména v oblasti cestovního ruchu, zemědělské a návazné nezemědělské výroby, v oblasti sociálního podnikání a v tradičních odvětvích charakteristických pro region, tj. textilní a sklářský průmysl.

Tabulka č. 51: SWOT analýza – Podnikání, výroba, zaměstnanost

Silné stránky	Slabé stránky
• Existence drobných řemeslníků a živnostníků i v malých obcích • Oblast rekreace a cestovního ruchu jako zdroj pracovních příležitostí a příjmů do veřejných rozpočtů • Prostředky z fondů EU na podporu rozvoje podnikání • Významné zdroje přírodních materiálů pro dřevovýrobu, sklářství apod. • Významné obnovitelné zdroje energie • Existence místních výrobců potravin	• Vysoká míra nezaměstnanosti • Úpadek tradičního textilního a sklářského průmyslu • Orientace na poskytování sezónních služeb • Malé zastoupení sociálních podniků • Malý podíl orné půdy v území • Velké množství nevyužívaných nebo jen částečně využívaných objektů typu brownfields, velké tovární areály • Nedostatečná spolupráce veřejného a soukromého sektoru na rozvoji území • Nedostatek zpracovatelských kapacit pro místní produkci, nízká finalizace zemědělské výroby
Příležitosti	Hrozby
• Investice obcí do ploch pro bydlení • Rozvoj a podpora podnikání (využití brownfields, volných ploch, příchod zahraničních investorů) • Využití dotací EU na rozvoj podnikání • Rozvoj ekologických a mimoprodukčních forem zemědělství • Produkce místních potravin • Přímé zapojení zemědělců do péče o krajinu a komerční partnerství s municipalitami • Větší využití alternativních zdrojů energie • Rozvoj ekologických a mimoprodukčních forem zemědělství • Regionální zpracování zemědělských produktů	• Zhoršení ekonomické situace – snížení koupěschopnosti, ztráta pracovních míst, zánik ekonomických subjektů, vznik dalších lokalit typu brownfields • Další zvyšování míry nezaměstnanosti, odliv obyvatel do míst s vyšší nabídkou pracovních příležitostí • Snižování příjmů obecních rozpočtů v důsledku odlivu obyvatelstva • Ekonomika orientovaná víceméně na terciární sektor • Stále stoupající dovoz levné zemědělské produkce a tlaky obchodních řetězců na nízké ceny zemědělských výrobků • Nedostatek rozvojových záměrů pro lokality brownfields, pokračující nezájem

• Modernizace zemědělských podniků • Vzdělávání spotřebitelů ve prospěch spotřeby potravin s vysokým podílem místních surovin (s důrazem na aspekty domácí zaměstnanosti a kvality) • Podpora aktivní politiky zaměstnanosti vč. osob obtížně umísťitelných na trhu práce • Podpora sociálního podnikání • Využití příznivých podmínek pro rozvoj agroturistiky, hipoturistiky, venkovského ubytování, ozdravných pobytů	investorů s negativním dopadem na stav lokalit • Vysoké početní stavy divoké zvěře a rostoucí škody způsobené zvěří • Extrémní výkyvy počasí
--	--

2.9. Řízení obcí, informovanost, spolupráce

Veřejná správa – MA 21

Dne 16.4.2014 se MAS Rozvoj Tanvaldska přihlásila k MA21 (metoda zvyšování kvality ve veřejné správě), dlouhodobého koncepčního procesu udržitelného rozvoje, ve kterém hlavní roli hraje kvalitní správa veřejných věcí. Veřejná správa sama však kvalitní místní Agendu 21 nezajistí. Protože jde o proces participativní, tedy účastenský, nezbytně k tomu potřebuje spolupráci s různými složkami místní společnosti – neziskovými organizacemi a spolky, podnikateli, provozovateli služeb, či třeba školskými zařízeními, zdravotnickými institucemi a řadou dalších subjektů, včetně široké neorganizované veřejnosti. MAS Rozvoj Tanvaldska je prozatím na začátku celého procesu a je odhodlána prostřednictvím svých členských obcí zkvalitňovat výkon správy věcí veřejných, tj. zlepšovat práci místních samospráv i orgánů státní správy, včetně rozvíjení regionu ve spolupráci s občany a to dle strategických rozvojových dokumentů postavených na základech udržitelného rozvoje regionu.

Do procesu MA21 mohou spadat například následující činnosti:

- obnova památek
- ožívování a zachovávání tradičních zvyklostí a řemesel
- udržitelná turistika
- územní plánování založené na integrovaném přístupu a vhodná výstavba
- péče o krajinu
- péče o starší občany
- strategické plánování k rozvoji místa
- praktické práce v místě, tzv. práce "zdola" v rámci místního společenství, jako např. výsadba stromů, údržba parků
- projekty, které se zabývají konkrétní problematikou např. dopravou,
- kulturní a společenské akce, akce pro veřejnost (slavnosti, jarmarky, poutě),
- výchovné a vzdělávací programy
- podpora vhodného podnikání
- vlastní práce místních orgánů, zapracování principů udržitelného rozvoje do koncepcí, plánů i každodenní agendy
- environmentální systémy řízení pro podniky, místní úřady a další instituce,
- ekologické vytápění

- nákupy respektující udržitelnost spotřeby a řada dalších.

Jak již bylo zmíněno v předchozích kapitolách na začátku procesu je zapotřebí provést analýzy samotné veřejné správy, NNO, podnikatelských subjektů, školských zařízení. Problémem je však nedostatek finančních prostředků, které má MAS Rozvoj Tanvaldska k dispozici na provádění již konkrétních aktivit, jež pomáhají k upevňování myšlenek, zásad a principů udržitelného rozvoje a MA21 v denním životě regionu.

Hospodaření obcí

Problematika hospodaření obcí je složitá záležitost a výše příjmů a výdajů podléhá mezi lety značným výkyvům, jež souvisí např. s realizací různých investičních akcí a příjmy z dotací na tyto akce. Z mnoha ukazatelů proto lze za nejdůležitější považovat ty, které každoročně sleduje Ministerstvo financí ČR v Monitoringu hospodaření obcí. Těmi jsou především výše uvedené podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům a celková likvidita.

Ze 14 obcí MAS jich celkem 6 hospodařilo v roce 2011 bez dluhů. Jako rizikové hodnotí Ministerstvo financí obce, u nichž celková likvidita je menší než 1 (tedy, že krátkodobé likvidní prostředky – peníze na bankovních účtech a hotovost – ani nepokryjí krátkodobé závazky) a zároveň, že podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (tedy de facto poměr zadlužení k celkovému majetku obce) je vyšší než 25 %. Jako riziková je podle těchto kritérií hodnocena obec Kořenov. Ukazatel celkové likvidity měly pod hodnotou 1 v roce 2011 celkem 4 obce – Jiřetín pod Bukovou, Josefův Důl, Kořenov a Harrachov. Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům byl nejvyšší v Kořenově. Žádná další obec nepřekročila v roce 2011 rizikovou hranici 25 %. Město Desná mělo v absolutním vyjádření zdaleka nejvyšší zadluženost – téměř 20 mil.Kč! Druhý nejvyšší objem dluhů měla Smržovka (15,7 mil.Kč) a třetí Velké Hamry (7,81 mil.Kč). Ukazatel podílu cizích zdrojů k celkovým aktivům může podléhat velkým meziročním výkyvům, což může být způsobeno postupným splácením starých a naopak uzavíráním nových bankovních úvěrů. Ve Smržovce tak byl v roce 2010 podíl cizích zdrojů 21,42 %, o rok později jen necelých 8,28 %. Naopak v Kořenově byl v roce 2010 podíl cizích zdrojů jen 8,04 % a o rok později již 32,13 %.

Tabulka č.52: Hospodaření obcí v MAS Rozvoj Tanvaldska v letech 2010-2011

Obec	2011					2010				
	Celkové příjmy (tis. Kč)	Ukazatel dluhové služby (%)	Zadluženost (tis.Kč)	Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (%)	Celková likvidita	Celkové příjmy (tis. Kč)	Ukazatel dluhové služby (%)	Zadluženost (tis.Kč)	Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (%)	Celková likvidita
Albrechtice v Jizerských horách	11091,33	0	0	5,46	5,47	11849,71	0	0	4,85	4,83
Desná	66406,25	8,76	19862,13	9,9	1,67	67603,56	2,45	13850	7,27	0,9
Držkov	5406,74	0	0	0,62	33,45	6220,59	0	0	0,48	28,1
Jiřetín pod Bukovou	9976,12	38,4	4193,19	8,75	0,58	10038,86	7,24	3221	8,32	0,65
Josefův Důl	19723,59	7,99	332,06	9,18	0,29	31714,94	51,06	2037	6,63	0,41
Kořenov	37580,3	16,13	0	32,13	0,32	31981,89	0,07	5923	8,04	2,87
Lučany nad Nisou	25729,01	5,26	4088,22	6,97	1,4	23189,89	6,1	5271	6,69	0,85

Nová Ves nad Nisou	8971,39	3,00	125,39	1,64	2,51	6639,58	11,61	1392,28	1,46	3,45
Plavy	12431,92	0	0	2,7	5,77	13788,57	0	0	1,43	3,17
Smržovka	40017,77	3,55	15773,98	8,28	2,07	65751,43	26,1	4000	21,42	1,02
Tanvald	193098,46	0,3	5737,5	3,63	4,38	205301,7	0,28	6188	2,64	4,41
Velké Hamry	40883,7	3,89	7845,22	4,53	1,96	51838,75	16,21	9187	3,74	2,68
Zásada	11250,66	6,04	3388	8,02	1,91	9641,81	16,08	3994	6,66	1,48
Zlatá Olešnice	7032,3	0	0	0,97	8,25	7016,76	0	0	0,44	9,28
Harrachov	35280,85	0	0	7,45	0,84	34997,34	0	0	2,78	1,96

Vysvětlivky:

Ukazatel dluhové služby – poměr mezi dluhovou službou (součet úroků, splátek jistin, dluhopisů a leasingu) a dluhovou základnou (součet daňových a nedaňových příjmů a přijatých dotací)

Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům – poměr zadlužení k celkovému majetku obce, za rizikovou hodnotu je považován ukazatel 25 procent a víc.

Celková likvidita - poměr, kterým je obec schopna krýt své krátkodobé závazky, porovnávají se především prostředky na bankovních účtech a hotovost s krátkodobými závazky, za rizikovou hodnotu se považuje hodnota menší než 1

Zdroj: <http://data.blog.ihned.cz/c1-58868120-mapa-dluhu-vsech-6-246-obecnich-uradu-hrozi-vasemu-mestu-ci-vesnici-krach>
data převzata z <http://www.info.mfcr.cz/cgi-bin/ufis/iufismon/index.pl> - ÚFIS - Monitoring hospodaření obcí Ministerstva financí

Informovanost

Obecní kronika existuje ve všech obcích MAS, kromě obce Kořenov. Významným informačním zdrojem pro obyvatele je obecní zpravodaj, který existuje v obcích, Albrechtice v J.h. (2x ročně), Desná (1x za měsíc, zdarma), Držkov (občasník, zdarma), Harrachov (1x za měsíc), Josefův Důl (6x za rok, zdarma), Kořenov (4x za rok), Lučany nad Nisou (6x za rok), Smržovka (1x za měsíc), Tanvald (1x za měsíc), Velké Hamry (6x za rok ročně), Zásada (4x ročně, zdarma). Obec Zlatá Olešnice využívá k informovanosti obyvatel SMS. Jak již bylo uvedeno v kapitole Technická infrastruktura, celkem 8 obcí má k dispozici obecní rozhlas a tři obce kabelovou televizi.

Všechny obce v MAS mají své internetové stránky.

Tabulka č.53: Internetové stránky obcí MAS Rozvoj Tanvaldska

Obec	Internetové stránky
Albrechtice v Jizerských horách	http://www.albrechtice-jh.cz/
Desná	http://www.mesto-desna.cz/
Držkov	http://www.drzkov.cz/
Harrachov	http://www.harrachov-info.cz
Jiřetín pod Bukovou	http://www.jiretinpb.cz
Josefův Důl	http://www.josefuvdul.cz
Kořenov	http://www.korenov.cz/
Lučany nad Nisou	http://www.lucany.cz
Nová Ves nad Nisou	http://novavesnn.cz/
Plavy	http://www.plavy.cz

Smržovka	http://www.smrzovka.cz
Tanvald	http://www.tanvald.cz
Velké Hamry	http://www.velkehamry.cz
Zásada	http://www.zasada.cz
Zlatá Olešnice	http://zlata-olesnice.c

Zdroj: Internetové stránky obcí

Spolupráce

MAS Rozvoj Tanvaldska spolupracuje s LAG Podralsko a MASiF Frýdlansko. S oběma partnery byla v roce 2012 dohodnuta spolupráce ve formě konzultantů a patronů při realizaci projektu Získání dovednostní, animace a provádění z opatření programu rozvoje venkova III. 4.1. pro doposud nepodpořené místní akční skupiny. Od 21.1.2012 je MAS Rozvoj Tanvaldska členem Celostátní sítě MAS ČR, která poskytuje informační servis a připravuje dokumenty pro další plánovací období 2012-2020. MAS Rozvoj Tanvaldska spolupracuje s místní akční skupinou „LGD Partnestwo Izerskie“ v rámci přeshraniční spolupráce. Na území MAS Rozvoj Tanvaldska působí, více jak deset let, také sdružení obcí Mikroregion Tanvaldsko, jehož cílem je vzájemná spolupráce a koordinace činností rozvoje regionu. Členské obce Mikroregionu jsou zároveň i členskými obcemi MAS. Jedná se o tyto obce: Tanvald, Harrachov, Desná, Kořenov, Velké Hamry, Plavy, Zlatá Olešnice, Smržovka, Jiřetín pod Bukovou, Albrechtice v Jizerských horách, Josefův Důl a Zásada. Mikroregionu Tanvaldsko se daří sdružovat finanční prostředky a během existence organizace již bylo úspěšně realizováno několik projektů nejen v rámci mikroregionu, ale i projektů s přeshraničním dopadem.

Příklady projektů:

- Vytvoření systému separace bioodpadů v Mikroregionu Tanvaldsko
- Optimalizace a propagace cyklotras česko – polského cyklistického areálu (partnerem projektu je polské město Szklarska Poreba)
- Společná propagace a marketing cestovního ruchu (projekt česko – polské přeshraniční spolupráce, partnerem projektu je Obec Stara Kamienica)
- Doprovodná turistická infrastruktura Tanvaldska (vytvoření nové cyklotrasy č.3025 Tanvald a kompletně vybavené sportovně rekreační doprovodné infrastruktury)
- Zlepšení dopravní obslužnosti území Mikroregionu Tanvaldsko (výstavba 4 nových zastávek drážní dopravy a modernizace 18 zastávek autobusové dopravy)
- Euroregion Nisa na kole: Česko – polský cyklistický areál (kompletní a úplné vyznačení všech cyklotras v česko – polském regionu, navazujících na známé lokality Českého Ráje, Jablonecka, Krkonoš a Polska)⁶.

Některé obce MAS Rozvoj Tanvaldsko mají uzavřené smlouvy s partnerskými městy.

Tabulka č.54: Partnerská města obcí v MAS Rozvoj Tanvaldsko

Obec	Partnerské město
Albrechtice v Jizerských horách	Wleń a Mściwojów, Polsko
Desná	Malschwitz, Německo

⁶ Zdroj:<http://www.tanvaldsko.info/cs/projekty/11.html>

Harrachov	Szklarska Poręba, Polsko
Josefův Důl	Wleń a Mściwojów, Polsko Kladno-Švermov Vysoká nad Kysucou, Slovensko
Jiřetín pod Bukovou	Wleń a Mściwojów, Polsko
Kořenov	Stará Kamenice, Polsko
Smržovka	Weidenberg, Německo Rammenau, Německo
Tanvald	Burbach, Německo Wittichenau, Německo Lubomierz, , Polsko
Plavy	Paszowice, Polsko
Zásada	Deauville, Francie - Normandie
Zlatá Olešnice	Osiecznica, Polsko
Lučany nad Nisou	Neschwitz, Německo

Zdroj: Dotazníkové šetření v obcích, internetové stránky obcí

Tabulka č.55: SWOT analýza – Řízení obcí, informovanost, spolupráce

Silné stránky	Slabé stránky
• Dobré hospodaření obcí • Pravidelné vedení kroniky u většiny obcí • Dobrá informovanost občanů prostřednictvím obecních zpravodajů • Existence internetových stránek u všech obcí • Aktivní sdružení obcí v území • Mezinárodní partnerství některých obcí	
Příležitosti	Hrozby
• Další rozvoj meziobecní spolupráce • Lepší využití komunikačních technologií ve veřejné správě • Využití výstupů z projektu meziobecní spolupráce obcí	• Další růst administrativy na obcích • Pokles zájmu občanů o účast na dění a rozhodování v obcích • Zhoršení finanční situace hlavně malých obcí • Protekce ORP u státních orgánů před přirozenými mikroregiony

2.10. Cestovní ruch

2.10.1. Popis území

Pro oblast Tanvaldska je charakteristická její průmyslová minulost. V 19. a 20. století byl zdejší kraj právem považován za jednu z nejprůmyslovějších oblastí republiky. Rozvíjel se zde hlavně sklářský a textilní průmysl, pozadu nebylo ani strojírenství. Postupem času však došlo k útlumu a na mnoha místech k úplnému zániku výroby, a tak ze sklářské a textilní éry (až na některé výjimky), zbyla mnohdy jen zajímavá industriální architektura⁷.

Obecně jsou památky industriálního charakteru mnohem mladší, než jiné stavby, které jsou památkově chráněné, což často vede k tomu, že jejich význam není doceněn. Industriální památky jsou mnohdy brownfields, vnímané často jako chátrající pozůstatky minulosti, což mnohdy brání vidět v nich jejich potenciál. Často jsou to areály s nevyjasněnými majetkoprávními vztahy, ekologickou zátěží, což značně komplikuje snahu o jejich záchranu. Obecně méně problémů mají technické památky, které přibližují život předků ještě před průmyslovou revolucí. Jsou to např. vodní mlýny, zajímavě konstruované mosty, nebo železniční nádraží. Industriální památky mají však velký potenciál stát se předmětem zájmu nejen odborníků, ale především i oblíbeným cílem návštěvníků. Aby se tento celosvětový trend mohl plně rozvíjet i v oblasti MAS Rozvoj Tanvaldska, je zapotřebí objekty chránit, udržovat a propagovat. To vyžaduje především velké množství finančních prostředků, kterých se v současné době na tuto oblast nedostává, a tak mnohé zajímavé objekty industriální architektury jsou bez využití a chátrají.

Návštěvníci regionu si mohou připomenout nejen průmyslovou minulost, ale i život předků před průmyslovou revolucí v několika muzeích v území MAS Rozvoj Tanvaldska, jako např.: Muzeum místní historie – Riedlova vila v Desné, Muzeum ozubnicové trati v Kořenově, Muzeum Jizerských hor v Kořenově, Muzeum místní historie ve Smržovce, Muzeum skla s minipivovarem v Harrachově, Muzeum místní historie v Josefově Dole, Muzeum Šindelka v Harrachově, Muzeum místní historie - Funkcionalistická vila Schowanek v Jiřetíně pod Bukovou, Muzeum výroby hraček DETOA v Jiřetíně pod Bukovou, Muzeum hornické historie v Harrachově.

Příklady zajímavých industriálních objektů na území MAS Rozvoj Tanvaldska:

- Ozubnicová trať Tanvald – Harrachov („Zubačka“)
- Viadukt, Smržovka
- Huť v Dolním Polubném, Desná
- Sklárna Novosad, Harrachov
- Kamenická huť v Josefově dole
- Sklárna, Josefův Důl – Dolní Maxov
- Huť Marie, Josefův důl – Dolní Maxov
- Brusírna optického skla, Tanvald – Žďár
- Textilní továrna, Velké Hamry – Svárov
- Textilní přádelna, barevna a brusírna skla, Plavy
- Přádelna „Kláster“, Smržovka
- Mechanická tkalcovna a továrna provaznického zboží, Josefův Důl
- Továrna na výrobu porcelánu, Desná
- Továrna na plechové obaly, Smržovka
- Továrna na výrobu dřevěných hraček, Jiřetín pod Bukovou
- Malá vodní elektrárna, Tanvald
- Soušská přehrada, Desná
- Protržená přehrada na Bílé Desné, Albrechtice v Jizerských horách
- Josefodolská přehrada, Josefův Důl
- Most na Mýtě, Kořenov
- Mosty přes Jizeru (Kořenov, Martinské údolí)

⁷ Zdroj: Líba Novotná, Stezky kulturního a historického dědictví Tanvaldska

- Železniční stanice Tanvald, Dolní Polubný, Kořenov, Smržovka

Naučné stezky a turistické trasy MAS Rozvoj Tanvaldsko

Kromě husté sítě cyklotras a pěších tras, které byly podrobně popsány v kapitole 1.3.3, existuje v oblasti i několik turisticky vyhledávaných naučných stezek a turistických tras.

Tabulka č.56: Naučné stezky a turistické trasy na území MAS

Název	Délka v km	Počet zastavení	Naučná stezka / turistická trasa	Dotčená obec
Včelí naučná stezka Jana hraběte Harrachov	3,5	11	naučná stezka	Harrachov
Tajemná místa Jizerských hor	5		turistická trasa	Kořenov
Okruh Jizerkou	20,5		turistická trasa	Kořenov
K vodopádům na Černé Desné	10,5		turistická trasa	Kořenov
Harrachov – prameny Labe	24		turistická trasa	Harrachov
Harrachov – Mumlavský vodopád	15,5		turistická trasa	Harrachov
Josefův Důl - Kristiánov	15		turistická trasa	Josefův Důl
Josefův Důl - Jedlová	22		turistická trasa	Josefův Důl
Kořenov - Bukovec	15		turistická trasa	Kořenov
Kořenov – přehrada Souš – Horní Polubný	11		turistická trasa	Kořenov
Kořenov – rozhledna Štěpánka	16,5		turistická trasa	Kořenov
Smržovka – Tanvaldský Špičák - Tanvald	9,5		turistická trasa	Smržovka, Tanvald
Po stopách skláře Riedela	4		turistická trasa	Desná
Výcházková trasa Liška	20	5	naučná stezka	Harrachov
Naučná stezka Tři izeríny	8	16	naučná stezka	Kořenov
Naučná stezka Protržená přehrada v Jizerských horách	1	6	naučná stezka	Desná
Naučná stezka Jedlový důl – vodopád Jedlové	2	9	naučná stezka	Josefův Důl
Tanvaldský vyhlídkový kruh	15		turistická trasa	Tanvald
Černostudničním hřebenem na Terezínku	13		turistická trasa	Smržovka
Na Bukovou a na Bramberk	16,5		turistická trasa	Smržovka
Z Harrachova podél Mumlavy na Krakonošovu snídani	11		turistická trasa	Harrachov
Za Desnou jako na dlani	10,8		turistická trasa	Desná
K mokřadu Zásada	4,6	8	naučná stezka	Zásada, Džkov
Krajem zlatých olší			naučná stezka	Zlatá Olešnice
Ze Smědavy na Jizerku	14,5		turistická trasa pro vozíčkáře	Josefův Důl
Okolo Smědavské hory	16		turistická trasa pro vozíčkáře	Josefův Důl

Zdroj: www.tanvaldsko.cz, KÚLK

Obyvatelé a návštěvníci mají možnost v území MAS provozovat i další druhy turistiky, jak již bylo podrobně popsáno v kapitole 1.3.7.

2.10.2. Památky v území

Celá oblast se vyznačuje značným množstvím kulturních památek, které ztrácejí celou území. V oblasti byla vyhlášena i jedna vesnická památková rezervace - Jizerka. Soupis nejvýznamnějších z nich udávají následující tabulky. Kompletní soupis všech památkově chráněných objektů je v příloze. Vedle velkého množství památkově chráněných objektů existuje i značné množství objektů, které památkovou ochranu nemají, přesto je jejich role pro zachování historického a kulturního dědictví místa důležitá (objekty lidové architektury, drobná církevní architektura – křížky, boží muka apod.). Na území MAS dle statistik NPÚ nejsou žádné národní kulturní památky, městské, vesnické, či krajinné památkové zóny, památky UNESCO.

Tabulka č.57: Významné nemovité kulturní památky na území MAS

Památky	Obec
Kulturní památky	
Protržená přehrada na Bílé Desné	Albrechtice v Jizerských horách
Kostel Nanebevzetí Panny Marie	Desná – Desná I.
Starokatolický kostel Nanebevstoupení Páně a fara	Desná – Desná I.
Riedlova pohřební kaple	Desná – Desná II.
Riedlova vila	Desná – Desná II.
Kotrčova vila	Desná – Desná II.
Kaplička na Novině	Desná – Desná III.
Kostel sv. Bartoloměje	Držkov
Socha Anděla strážce	Držkov
Železniční ozubnicová trať s provozními objekty	Kořenov
Kostel navštívení P. Marie	Lučany nad Nisou
Kostel sv. Jana Křtitele	Kořenov – Polubný
Kostel sv. Františka Serafinského	Tanvald – Šumburk nad Desnou
Sklárna – panský dům, brusárna, vzorkovna	Harrachov
Kostel sv. Vincence de Paula	Albrechtice v Jizerských horách
Sousoší Piety	Velké Hamry – Bohdalovice
Pomník katastrofy na Bílé Desné	Desná – Desná I.
Pomník Svárovské stávky	Držkov
Rozhledna Slovanka	Lučany nad Nisou – Horní Maxov
Kaple navštívení P. Marie se studánkou	Josefův Důl – Karlov
Hrad Navarov, zřícenina	Zlatá Olešnice – Navarov
Zámek Navarov s parkem	Zlatá Olešnice – Navarov
Socha sv. Františka Serafinského	Lučany nad Nisou
Pomník sklářské podvázky	Lučany nad Nisou
Kostel sv. Víta	Kořenov - Příchovice
Rozhledna Hvězda (Štěpánka)	Kořenov – Příchovice
Socha sv. Jana Nepomuckého	Kořenov – Příchovice
Kaplička	Kořenov - Rejdice
Socha sv. Antonína Paduánského	Kořenov - Rejdice
Socha sv. Jana Nepomuckého	Kořenov – Rejdice

Kostel Archanděla Michaela	Smržovka
Kříž (Jelení kout u č.p.157)	Smržovka
Venkovská usedlost e.č.24	Smržovka
Socha sv. Anny	Zlatá Olešnice - Stanový
Sousoší největší trojice	Zlatá Olešnice - Stanový
Venkovská usedlost Antala Staška	Zlatá Olešnice – Stanový
Pomník Svárovské stávky	Velké Hamry - Svárov
Socha sv. Josefa	Tanvald – Šumburk nad Desnou
Kaplička sv. Anny	Tanvald
Kostel sv. Martina	Zlatá Olešnice
Sousoší piety	Zlatá Olešnice
Kostel sv. Václava	Harrachov
Brusírna skla č.p.73	Harrachov
Kaplička na Horní Černé Studnici	Nová Ves nad Nisou
Památník 1. sv. války na HČS	Nová Ves nad Nisou
Kostel panny Marie pomocnice křesťanů	Nová Ves nad Nisou
Kostel Gustava Adolfa	Nová Ves nad Nisou
Vesnické památkové rezervace	
Jizerka	Kořenov - Jizerka

Zdroj: www.monumnet.npu.cz

Tabulka č.58: Další významné památky a turistické zajímavosti na území MAS Rozvoj Tanvaldska

Obec	Turistické zajímavosti, přírodní a kulturní památky
Albrechtice v Jizerských horách	Mauzoleum – Schowankova rodinná hrobka, Kaplička Panny Marie, Mariánskohorské boudy
Desná	Karnetův vodní mlýn, Komarova vila, Kostel Nanebevzetí Panny Marie, Vodopády na Čemé Desné, Vodní nádrž Souš, Schody na Mariánskou Horu, památná lípa,
Držkov	Kaplička sv. Trojice
Harrachov	Mumlavský vodopád, Kaple sv. Alžběty, lyžařské muzeum, Anenské údolí, Socha sv. Jana
Josefův Důl	Vodopády Jedlová
Jiřetín pod Bukovou	Čertova komora na vrcholu hory Buková, rodiště firmy Swarovski, kreativní dílny Detoa, vila Schowanek
Kořenov	Rozhledna Štěpánka, Tesařovská kaple, kaple sv. Gotharda – Příchovice, osada Jizerka, přírodní rezervace v oblasti prameniště Jizery, Expozice lehkého opevnění z roku 1938, hraniční přechod Jizerka – Orle, Jizerská oblast tmavé oblohy, Maják Jáchyma Cimrmana s rozhlednou a muzeem - Příchovice
Lučany nad Nisou	Rozhledna Bramberk, Kostel Nejsvětějšího srdce Ježíšova – Horní Maxov
Nová Ves nad Nisou	pramen Nisy
Nová Ves nad Nisou	Boží Muka
Nová Ves nad Nisou	Křížek u Anastázových Tondy
Plavy	Palackého stezka
Smržovka	Rozhledna Černá studnice, sáňkařská dráha, vyhlídka Finkstein, Muzeum obrněné techniky

Tanvald	chata s rozhlednou Špičák, secesní radnice
Velké Hamry	Muchov, Muzeum obnovitelných zdrojů energie
Zlatá Olešnice	památná lípa Lhotka,

Zdroj: Dotazníkové šetření v obcích, www.tanvaldsko.cz, internetové stránky obcí

2.10.3. Ubytování a infocentra

Na území MAS existuje velké množství zařízení různého charakteru pro hromadné ubytování osob. Níže uvedená tabulka je souhrnem hromadných ubytovacích zařízení, jak ji vede Český statistický úřad.

Tabulka č.59: Počet hromadných ubytovacích zařízení

Obec	Počet celkem	Typ zařízení								Počet pokojů		Počet míst pro stany a karavany
		Hotel *	Hotel **	Hotel ***	Hotel ****	Hotel garni	Penzion	Turistická ubytovna	Ostatní zařízení jinde nespecifikovaná	10 a méně (počet objektů)	11 až 50 (počet objektů)	
Albrechtice v Jizerských horách	20	1					13	1	5	12	8	
Desná	15			3			8		5	11	4	
Držkov	1								1		1	
Harrachov	62		2	15	4	1	25		10	30	23, 3x 100 a více, 2x 51-100	11-50
Jiřetín pod Bukovou	3						2	1			2	
Josefův Důl	25	1		3			12	1	8	24	11	
Kořenov	60			8			23	3	26	42	18	
Lučany nad Nisou	13			1			5	2	5	7	6	
Nová Ves nad Nisou	3			1	1		1			1	2	
Plavy	2						1		1	1	1	
Smržovka	4	1	1				2			2	3	
Tanvald	10		1				5		4	9	1	
Velké Hamry	3						2	1		3		
Zásada	2						1	1		2		
Zlatá Olešnice	3						3			3		
Celkem	226	3	4	31	5	1	102	10	64	147	79, 3x100a více, 2x 51-100	

Zdroj: Hromadná ubytovací zařízení České republiky, <http://www.czso.cz/lexikon/uz.nsf/index>, aktualizace 2013, dotazníkové šetření v obcích.

Z předchozí tabulky je zřejmé, že nejvíce objektů hromadné rekreace mají obce, které leží v území turisticky vyhledávaných Jizerských hor (Kořenov, Albrechtice v Jizerských horách, Josefův Důl) a Krkonoš (Harrachov). Dalším typem ubytovacích zařízení je ubytování v soukromí. Bohužel k tomuto typu ubytování se jen velmi obtížně získávají souhrnná data a ne všechny obce tato data uvedla v dotazníkovém šetření. V obcích, které svých územím zasahují do nejvytíženější oblasti Jizerských hor (Josefův Důl, Albrechtice v Jizerských horách, Kořenov, Desná, Jiřetín pod Bukovou, Lučany nad Nisou, Tanvald) se podíl lůžek v objektech individuální rekreace pohybuje mezi 40 a 70%. V obcích Smržovka a Plavy je to 70-79 %. U Ostatních obcí MAS je to 80 a více %. Pro udržitelný rozvoj regionu je žádoucí, bude-li se tento podíl zmenšovat. Objekty individuální rekreace negenerují pro obce žádný zisk, naopak představují pro dopravní

a technickou infrastrukturu zátěž. Jejich výstavba rozšiřuje zastavěné území sídel na úkor přírodně hodnotného okolí, aniž by to mělo pro obec dostatečný hospodářský přínos (*Studie rozvoje cestovního ruchu Jizerské hory, 2013*).

Služby v oblasti cestovního ruchu byly hodnoceny též na základě dotazníkového šetření v obcích. Výsledky z tohoto šetření jsou následující. Bohužel, k ubytování se ne všechny obce vyjádřily, u některých bylo pouze uvedeno, že se ubytování vyskytuje. Vzhledem k tomu, že se na území nachází velmi turisticky lákavé oblasti (Jizerské hory, Krkonoše), je největší výskyt ubytovacích kapacit logicky v obcích, které jsou turistickými středisky těchto oblastí. Nejvíce ubytovacích zařízení uvedla obec Harrachov (192 ubytování v soukromí – 3161 lůžek, 47 penzionů – 935 lůžek, 22 hotelů – 2471 lůžek, 1 kemp – 74 lůžek, 80 míst pro stany/karavany).

Celkem 7 obcí uvádí, že se na jejich území nachází rychlé občerstvení (11 zařízení). Nejčastějším typem stravovacího zařízení je hospoda/restaurace s kuchyní (13 obcí – 98 zařízení), přičemž největší koncentrace je v obcích s rozšířeným turistickým ruchem (Kořenov, Harrachov). Typ zařízení hospoda/restaurace bez kuchyně je v 10 obcích – (28 zařízení) a restaurace součástí ubytovacího zařízení v 11 obcích (72 zařízení). Cukrárna je přítomna v 9 obcích (11 zařízení), kavárna je pouze v obci Tanvald.

Tabulka č.60: Infocentra na území MAS Rozvoj Tanvaldska

Obec	Informační centrum
Albrechtice v Jizerských horách	Infocentrum Albrechtice
Desná	Kulturní a informační středisko Riedlova vila Desná
Harrachov	Informační centrum KRMAP Harrachov
Harrachov	Turistické informační centrum Harrachov
Josefův Důl	Informační centrum Josefův Důl
Kořenov	Informační centrum Jizerky pro Vás
Lučany	Informační centrum v knihovně MěÚ
Smržovka	Turistické informační centrum Novasol
Smržovka	Městská knihovna a infocentrum Smržovka
Tanvald	Infocentrum Tanvald

Vybavenost infocentry je velmi dobrá, vyplývá z významu cestovního ruchu pro celou oblast. Kromě informačních center zajišťuje území svůj turistický marketing zejména prostřednictvím internetových prezentací, a to hlavně na frekventovaných stránkách www.tanvaldsko.cz a www.jizerky.cz.

Základní turistická nabídka území MAS Rozvoj Tanvaldska obsahuje pouze standardní aktivity zejména zimní sezóny cestovního ruchu, tj. běžecké a sjezdové lyžování. V letní sezóně jsou turistům k dispozici pěší turistické trasy a poměrně rozsáhlá síť cyklotras. Zásadním nedostatkem v nabídce turistických atraktivit je absence tzv. turistických produktových balíčků, které by zajistily zejména mimosezónní zájem o cestovní ruch v této oblasti.

Tabulka č.61: SWOT analýza - **Cestovní ruch, životní prostředí**

Silné stránky	Slabé stránky
• Dobré podmínky pro CR - atraktivní přírodní prostředí převážně pro zimní sporty, pěší a cykloturistiku • Hustá síť turistických tras a cyklotras, přítomnost koridorů mezinárodního významu • Existence skibusů, cyklobusů a vlakových spojů s možností přepravy kol • Potenciál pro rozvoj dalších forem trávení volného času – hippoturistika, golf, rafting, nabídka pro děti • Výhodná dopravní poloha území, dobrá dopravní dostupnost území jako celku z okolních regionů • Propagace oblasti přes informačně obsáhlé stránky www.tanvaldsko.cz, www.jizerky.cz • Existence informačních center • Pestrá nabídka programů na památkách a v muzeích	• Omezení rozvoje území významnými limity přírodního charakteru (CHKO Jizerské hory, KRNP) • Nevyvážená turistická nabídka v turistických centrech MAS (převaha návštěvníků) a jižní částí MAS, nízký stupeň koordinace rekreačních aktivit nepříznivě ovlivňující intenzitu návštěvnosti některých méně známých rekreačních oblastí • Nevyrovnaná nabídka ubytovacích a stravovacích kapacit – koncentrace do několika lokalit, omezená nabídka ubytování vyšší kategorie a pro větší skupiny osob • Jednostranná orientace na zimní sezónu a omezená nabídka v případě špatného počasí • Omezená síť půjčoven sportovního vybavení • Vysoká zátěž území individuální automobilovou dopravou • Chybějící tematické balíčky služeb cestovního ruchu
Příležitosti	Hrozby
• Využití potenciálu jižní části MAS k cestovnímu ruchu • Rozšíření nabídky cestovního ruchu v letní sezóně, potenciál rozvoje • Zvyšující se zájem domácích návštěvníků o dovolenou v České republice • Získání dotací na rozvoj cestovního ruchu v MAS • Budování naučných stezek, hipostezek, oddělení pěších turistů a cyklistů • Rozšíření sítě informačních center na atraktivní místa • Rozšíření možností pro agroturistiku a hipoturistiku (při respektování ochrany životního prostředí) • Rozšíření možností pro parkování u turistických atraktivit • Využití finančních prostředků i z EU na zvýšení kvality služeb • Podpora spolupráce mezi obcemi i mezi regiony v cestovním ruchu • Příprava balíčků cestovního ruchu pro jednotlivé uživatelské skupiny • Zvýšení přínosu cestovního ruchu pro	• Chátrání významných turistických atraktivit • Nedostatek finančních prostředků na rozvoj cestovního ruchu i ve vztahu k novému programovacímu období EU (snížení objemu prostředků, náročnější administrativa) • Negativní vnímání turistů v malých obcích, antagonismus mezi místními a chalupáři • Nadměrné využití území pro rekreaci a sporty (nekoordinovaná výstavba) • Nezájem obcí o rozvoj cestovního ruchu • Nedostatečná nabídka aktivit pro rodiny s dětmi • Nenavázání a neudržení spolupráce a komunikace mezi subjekty cestovního ruchu • Snižování počtu návštěvníků a jejich přesun do atraktivnějších regionů

místní obyvatelé v oblasti ekonomické, sociální i environmentální (praktická opatření, vnitřní marketing). • Rostoucí poptávka po volnočasových aktivitách • Rozvoj spolupráce s dalšími MAS a SČR. vznik společné komplexní vize o rozvoji území • Zlepšení přístupnosti některých turistických atraktivit • Navázání spolupráce s dalšími informačními centry a turistickými webovými portály	
--	--

2.11. Vyhodnocení rozvojového potenciálu území

2.11.1. Územní plánování

Tabulka č.63: Vybavenost obcí MAS Rozvoj Tanvaldska územními plány

Obec	Územní plán			
	Druh	Poslední aktualizace	Zhotovitel	Poznámka
Albrechtice v Jizerských horách	ÚPO	2000	Ing. arch. Miloslav Štěpánek - ARCH SERVIS, Liberec	2006 schválena 2. změna ÚPO, 2009 schváleno zadání ÚP, zpracoval Ing. arch. Storch Jan, Praha
Desná	ÚPSÚ	1998	Ing. arch. Miloslav Štěpánek - ARCH SERVIS, Liberec	2008 schválena 5. změna ÚPSÚ, 2010 schváleno zadání ÚP, zpracoval Žaluda, projektová kancelář, Praha, do konce r.2013 zapracování připomínek
Držkov	ÚPSÚ	1998	SAUL, s.r.o, Liberec	schválen, 2012 schváleno zadání ÚPO, zpracoval Ing. arch. Miloslav Štěpánek - ARCH SERVIS, Liberec
Harrachov	ÚPSÚ	1994	Atelier AUREA, spol. s r.o, Praha	2012 schválena 10.změna, 2012 schváleno zadání ÚP, zpracoval Ing. arch. Jan Buchar, Jesenice, schválen návrh ÚP, probíhá připomínkování
Jiřetín pod Bukovou	ÚP	2011	SURPMO, a.s, Praha	schválen
Josefův Důl	ÚPO	2000	Ing. arch. Miloslav Štěpánek - ARCH SERVIS, Liberec	schválen, 2012 projednán návrh ÚP, zpracoval Žaluda, projektová kancelář, Praha
Kořenov	ÚPSÚ	1996	Atelier AUREA, spol. s r.o, Praha	2005 schválená 3.změna ÚPSÚ, 2009 schváleno zadání ÚP, probíhá zpracování ÚP, zpracovatel Žaluda, projektová kancelář
Lučany nad Nisou	ÚPSÚ	2000	Ing. arch. Jiří Vít - Atelier CONTEC, Praha	2012 schváleny Pokyny pro zpracování návrhu ÚP, probíhá projednávání

Nová ves nad Nisou	ÚP	2015	Ing. arch. M. Štěpánek, ARCH SEVIS	schválen
Plavy	ÚP	2011	Kadlec K.K. Nusle, spol. s r.o., Praha	schválen
Smržovka	ÚPSÚ	2000	Ing. arch. Miroslav Ulmann, Liberec	schválen, 2012 schválena 5. Změna, zpracoval Ing. arch. Miloslav Štěpánek - ARCH SERVIS, Liberec
Tanvald	ÚP	2010	Ing. arch. Storch Jan, Praha	schválen 2010, projednává se 1. změna, zpracoval Žaluda, projektová kancelář, Praha
Velké Hamry	ÚP	2011	Ing. arch. Miloslav Štěpánek - ARCH SERVIS, Liberec	schválen
Zásada	ÚP	2009	Ing. arch. Miloslav Štěpánek - ARCH SERVIS, Liberec	schválen, 2012 zahájení projednání návrhu 1.změny
Zlatá Olešnice	ÚPO	2006	Atelier AUREA, spol. s.r.o, Praha	schválen, 2013 návrh k veřejnému projednání

Vysvětlivky: ÚP – územní plán, ÚPO – územní plán obce, ÚPSÚ – územní plán sídelního útvaru

Zdroj: <http://www.uur.cz/iLAS>, dotazníkové šetření na obcích

Všech 15 obcí má schválený územní plán, celkem 8 obcí si zároveň pořizuje nový územní plán, jde výhradně o obce, které se doposud řídí starším typem územního plánu (ÚPO, ÚPSÚ). Žádná obec nemá zpracovanou urbanistickou studii území. Významná část zpracovatelů územních plánů nepochází z regionu, často jde o ateliéry z Prahy. Nejstarší územní plán má nyní obec Harrachov (z roku 1994), která již ale projednává návrh nového ÚP. Obcí, která se řídí nejstarším územním plánem a zároveň nepořizuje nový je Smržovka (ÚPSÚ z roku 2000). Všeobecně platným problémem je kvalita zpracování územních plánů, rozhodujícím kritériem pro výběr zpracovatele zůstává často výhradně cena. Špatně zpracovaný územní plán přitom může výrazně negativně ovlivnit rozvojové možnosti obce na dlouhá léta.

2.11.2. Rozvojová území

Lokality brownfields

Specifickým problémem MAS, souvisejícím s nedávným úpadkem textilního a sklářského průmyslu, je vysoký počet nevyužívaných nebo jen částečně využívaných objektů typu brownfields. Výčet výše uvedených lokalit není zdaleka úplný, lze předpokládat výrazně větší množství lokalit brownfields v celé MAS, bohužel pro tento parametr neexistují dostupná data. Z databáze brownfields Libereckého kraje a dotazníkového šetření vyplývá, že nejčastěji jde o průmyslové objekty. Je evidentní, že tento soubor nevyužívaných objektů by mohl představovat značný potenciál pro rozvoj. Tomu však často brání významné překážky, především vysoké finanční náklady na revitalizaci, nejasné majetkové a právní vztahy, nevýhodná dopravní poloha apod.

Tabulka č.64: Seznam lokalit typu brownfields na území MAS Rozvoj Tanvaldska

Obec	Název	Rozloha v m ²	Využití
Desná III	Areál - bývalé autodopravy	13440	nevyužíváno částečně
Desná II	Areál – bývalá porcelána č.p. 491, 319	10700	nevyužíváno
Desná III	Objekt bývalé školy	4800	nevyužíváno
Desná II	Úložiště lehkého topného oleje a motorové nafty	2270	nevyužíváno
Harrachov	ISŠ Lesnická	17000	nevyužíváno
Harrachov	Blechárna	658	nevyužíváno
Harrachov	Hubertus	2504	nevyužíváno
Harrachov	Duch hor	2840	nevyužíváno
Jiřetín pod Bukovou	Ubytovna DETOA	650	nevyužíváno, připraveno k rekonstrukci
Josefův Důl	Kamenická huť - sklárna	8450	nevyužíváno
Josefův Důl	Velká sklárna textilka	25900	původně průmyslová výroba, v současnosti jiné
Josefův Důl	Kamenická huť - sklárna	8450	původně průmyslová výroba, nevyužíváno
Josefův Důl	Starý bytový dům	4000	nevyužíváno
Josefův Důl – Dolní Maxov	Sklářská huť	1884	původně průmyslová výroba, nevyužíváno
Kořenov	Výtopna parních lokomotiv čp.806	808	nevyužíváno
Kořenov	Areál Liaz	2697	nevyužíváno
Lučany nad Nisou	Dům č.p.502	887	původně sklady, v současnosti jiné
Nová Ves nad Nisou	Několik budov po JZD	1000	Nejsou využity
Smržovka	Areál u hlavního Roseweltova	1800	občanská vybavenost
Smržovka	SEBA T – závod 06	16124	nevyužíváno
Smržovka	Výrobně skladovací objekt – starý sklad a depo u nádraží čp. 1343, 1344	6192	sklady
Smržovka	Rekreační chata Sigma čp. 74	1194	nevyužíváno
Smržovka	Motel u hlavní čp. 65,174	1164	nevyužíváno
Smržovka	Přádelna	16065	nevyužíváno
Tanvald	SEBAT, závod 01, č.p. 154,358		nevyužíváno
Tanvald	LITMAS, č.p. 149		částečně využívaný pro strojírenskou výrobu
Velké Hamry	SEBA T – závod 02,03	32767	sklady
Velké Hamry - Bohdalovice	Areál p.č.453/14,465,466,469,470/1	6693	průmyslová výroba, sklady

Zdroj: Databáze brownfields Libereckého kraje, dotazníkové šetření v obcích

Greenfields

Na území MAS je evidována pouze jedna lokalita typu greenfields, která je na okraji Smržovky směrem na Novou Ves nad Nisou, na křižovatce silnic Jana Švermy a ul. Jablonecká. Jedná se o plochu o rozloze 25 000 m².

Tabulka č.65: Připravenost obcí pro bytovou výstavbu

Obec	Jsou připraveny pozemky pro výstavbu pro bydlení?		Jsou pozemky zainvestovány a jak?								
	ANO/NE	pro kolik domů	ANO/NE	vodovod	kanalizace	elektřina	plyn	telefon	internet	silnice	jiné - co?
Albrechtice v J.h.	ANO	6	NE								
Desná	NE		NE								
Držkov	ANO	4 RD	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO			ANO	
Harrachov	ANO	0,5 ha, 3RD	NE								
Jiřetín pod Bukovou	NE										
Josefův Důl	ANO		NE								
Kořenov	ANO	30	NE								
Lučany nad Nisou	NE		NE								
Nová Ves nad Nisou	Ano	4	Ne	Ano (část)	Ano (část)	Ano	Ne	Ano	Ano	Ano (část)	
Plavy	ANO	10 ha, 25 RD, 2 BD	Některé ano								
Smržovka	ANO	60RD, 3 BD	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	
Tanvald	ANO	3,4 ha, 12 RD	NE								
Velké Hamry	ANO		NE								
Zásada	ANO	5RD	NE								
Zlatá Olešnice	NE		NE								

Vysvětlivky: RD- rodinný dům, BD – bytový dům,

Zdroj: Dotazníkové šetření v obcích

Připravenost obcí pro bytovou výstavbu je nedostatečná. Z 15 obcí MAS, které se zúčastnily dotazníkového šetření, jich 10 uvedlo, že má pozemky pro bytovou výstavbu připraveno. Zásíťovány jsou ale pozemky jen

v Držkově a Smržovce a v Plavech část pozemků. Nejvíce pozemků připravených pro výstavbu je ve Smržovce a jsou nejlépe zasíťovány.

2.11.3. Oblasti s lidským potenciálem

V MAS Rozvoj Tanvaldsko evidoval Český statistický úřad k 31.12.2011 celkem 6 888 ekonomických subjektů (viz kapitola 1.3.8). Stejně jako v jiných částech ČR jde v drtivé většině o fyzické osoby, nebo firmy s malým počtem zaměstnanců. Na území MAS ale existuje i několik významných firem, které zaměstnávají větší počet lidí, viz tabulka níže.

Tabulka č.66: Největší podniky dle tržeb, které mají své sídlo v MAS Rozvoj Tanvaldska

Podnik	Sídlo	Tržby v mil.Kč	Počet zaměstnanců	Obor činnosti
DETOA Albrechtice, s.r.o.	Jiřetín pod Bukovou	193 (rok 2013)	148	Dřevařská výroba
Titan – Multiplast, s.r.o.	Smržovka	157 (rok 2012)	33	Výroba pryžových a plastových výrobků
Nemocnice Tanvald s.r.o.	Tanvald	152 (rok 2012)	198	Zdravotnictví
Preciosa Ornela, a.s.	Zásada	82 (rok 2012)	871	Sklářská výroba
Technosklo, s.r.o.	Držkov	79 (rok 2011)	100	Výroba a zpracování ostatního skla vč. technického
Jizerská porcelánka, s.r.o.	Desná I.	41 (rok 2012)	61	Výroba ostatních technických keramických výrobků
Sportovní areál Harrachov, a.s.	Harrachov	10 (rok 2011/2012)	20-49	Provozování sportovních zařízení
Kümpers Textil, s.r.o.	Plavy	16,7 (rok 2011/2012)	100	Textilní průmysl

Zdroj: Dotazníkové šetření, www.justice.cz, <http://registry.czso.cz>

Pozn.: Údaje o tržbách a počtech zaměstnanců pochází z poslední zveřejněné výroční zprávy nebo účetní závěrky (nejčastěji za rok 2012) na www.justice.cz.

Přestože význam výše uvedených firem především pro zaměstnanost v oblasti je nezpochybnitelný, mají pro ekonomický rozvoj oblasti zásadní význam především malé firmy.

Ne všechny aktivity, které je nutné v rámci udržitelného rozvoje provést, se odehrávají na bázi podnikání či na bázi výkonu správy věcí veřejných. Mnoho potřebných aktivit je závislých na dobrovolném výkonu jedinců či organizovaných skupin občanů, tj. na nestátních neziskových organizacích. Na území MAS Rozvoj Tanvaldsko existuje množství různých spolků a občanských sdružení, jejichž škála je velmi široká. Jde hlavně o sdružení dobrovolných hasičů a myslivců a různě zaměřené sportovní kluby a tělovýchovné jednoty. Všechna tato sdružení plní nezbytnou roli při zajištění volného času místních obyvatel a jsou základním prvkem pro kulturní a sportovní život v obcích. Činnost spolků závisí na dobrovolné práci jednotlivců v jejich volném čase, bez jejich nadšení by dále nemohly aktivně vyvíjet činnost. Pro své fungování a rozvoj mohou tato sdružení využít různé granty a dotace, byť jejich objem je stále nedostatečný a překážkou je často i složitá administrativa spojená s poskytnutím dotace. Kulturní a sportovní život v území MAS proto do velké míry závisí na nadšení a nezištné práci členů jednotlivých neziskových organizací.

Níže uvedený seznam NNO byl sestaven na základě dotazníkového šetření v obcích, informací z dostupných databází a následné selekci ze strany zástupců jednotlivých obcí. V tabulce jsou uvedeny pouze ty NNO, o kterých je známo, že jsou aktivní. Vzhledem k tomu, že MAS Rozvoj Tanvaldska je zapojena do procesu MA 21 je zapotřebí podrobně zpracovat analýzu NNO působících v území, zmapovat jejich činnost a následně aktivní NNO vyzývat k aktivní spolupráci a zapojovat do procesu udržitelného rozvoje regionu.

Tabulka č.67: Seznam nejvýznamnějších neziskových organizací v obcích MAS Rozvoj Tanvaldsko

Název organizace	Obec	Činnost/člen MAS RT	Zdroj
Naděje 2011	Albrechtice v J.h.	humanitární činnost	www.mvcr.cz
Jezdecký oddíl HOOBY Albrechtice	Albrechtice v J.h.	jezdectví, sportovní aktivity	www.mvcr.cz
Jizerské Albrechtice o.s.	Albrechtice v J.h.	spolková činnost, environmentální činnost	www.mvcr.cz
Naše Albrechtice	Albrechtice v J.h.	spolková činnost	www.mvcr.cz
Klub psích sportů, o.s.	Desná II	sportovní činnost	www.mvcr.cz
KARVELA SERVIS	Desná I.	sdužení osob, spolková činnost	www.mvcr.cz
Myslivecké sdružení Kořenov – Desná	Desná	myslivecké sdružení	www.mvcr.cz
Občanské sdružení Děti duhy	Držkov	pomoc sociálně slabším dětem z dětských domovů či stacionářům a zdravotně postiženým	www.firmy.cz
Myslivecké sdružení Držkov	Držkov	myslivecká činnost	www.mvcr.cz
TJ Sokol Držkov	Držkov	sportovní činnost	www.firmy.cz
Český klub lyžařů Harrachov	Harrachov	sportovní činnost	www.mvcr.cz
Golf club Harrachov	Harrachov	sportovní činnost	www.mvcr.cz
Musherš club Harrachov	Harrachov	sportovní činnost	www.mvcr.cz
Oddíl lyžování Jiskra Harrachov, o.s.	Harrachov	sportovní činnost	www.mvcr.cz
Sdružení pro rozvoj cestovního ruchu v Harrachově	Harrachov	sportovní činnost	www.mvcr.cz
SKI klub Harrachov	Harrachov	sportovní činnost	www.mvcr.cz
TJ Albrechtice/Jiřetín pod Bukovou	Jiřetín pod Bukovou	sportovní činnost / člen MAS RT	výroční zpráva 2012 MAS RT
Spolek Patron	Jiřetín pod Bukovou	dokumentace, opravy a ochrana drobných památek Jizerských hor/člen MAS RT	výroční zpráva 2012 MAS RT
Divadelní spolek J.K.Tyl	Josefův Důl	divadelní činnost	www.mvcr.cz
Občanské sdružení Pepikáček, o.s.	Josefův Důl	výchovná a vzdělávací činnost	www.mvcr.cz
TJ Jiskra Josefův Důl	Josefův Důl	sportovní činnost	www.mvcr.cz
Křižovatka	Kořenov	nadační fond	www.mvcr.cz
Spolek přátel osady Jizerka, o.s.	Kořenov	spolková činnost	www.mvcr.cz
Sport klub Čáp	Kořenov	sportovní činnost	www.mvcr.cz
Aportovní klub all-izol Polubný,	Kořenov	sportovní činnost	www.mvcr.cz
TJ Slavoj Kořenov	Kořenov	sportovní činnost	www.mvcr.cz
MTB Team Příchovice	Kořenov	sportovní činnost	www.mvcr.cz
Jizerky pro Vás o.p.s.	Kořenov	koordinační činnost při zajišťování kulturního a sportovního života v oblasti Jizerských hor, péče o krajinu a drobné památky	www.jizerkyprovas.cz
Svaz tělesně postižených lidí v České republice, .místní organizace č.4	Lučany nad Nisou	sdužování osob se zdravotním, zejména tělesným, postižením hájí potřeby a zájmy OZP a seniorů	www.firmy.cz
Hasiči PP	Lučany nad Nisou	hasičská činnost	www.mvcr.cz
Koně pro Jizerské hory	Lučany nad Nisou	spolková činnost	www.mvcr.cz
MTB cyklokros team	Lučany nad Nisou	sportovní činnost	www.mvcr.cz

Myslivecké sdružení Nisa	Lučany nad Nisou	myslivecká činnost	www.mvcr.cz
TJ Lučany nad Nisou	Lučany nad Nisou	sportovní činnost	www.mvcr.cz
Spolek pro volný čas Novovesan	Nová Ves nad Nisou	Budování a revitalizace zón pro volnočasové aktivity dětí a mládeže, prevence bezpečnosti ...	www.novovesan.cz
Novoveský okrašlovací spolek	Nová Ves nad Nisou	Oprava a údržba významných míst a památek v obci, volnočasové aktivity dětí a mládeže, ekologické aktivity ...	www.novoveskyokra slovacispolek.cz
TJ Vesko Nová Ves	Nová Ves nad Nisou	Spoluúčast na kulturních akcích, fotbalový oddíl mužů – okresní soutěže	www.mvcr.cz
Sdružení rodičů a přátel školy	Nová Ves nad Nisou	Podpora školy a školky, kulturní a sportovní akce ...	www.mvcr.cz
Sbor dobrovolných hasičů	Nová Ves nad Nisou	Požární soutěže, spoluúčast na pořádání kulturních akcí	www.mvcr.cz
KVH Muzeum Československé armády, o.s.	Plavy	spolková činnost	www.mvcr.cz
TJ Sokol Plavy	Plavy	sportovní činnost	www.mvcr.cz
Tradice a inovace o.p.s.	Plavy	činnost za záchranu objektu obce	www.mvcr.cz
Evropské výtvarné centrum Sněženka	Smržovka	výtvarné a rekreační pobyty pro tělesně postižené děti a jejich rodiče	www.firmy.cz
Oblastní charita Most, církevní org.	Smržovka	nízkoprahové zařízení pro mládež ve věku od 15 do 26 let, sociální poradna	www.firmy.cz
Myslivecké sdružení Černá Studnice	Smržovka	myslivost/ člen MAS RT	výroční zpráva 2012 MAS RT
Partnerský spolek Smržovka	Smržovka	spolková činnost, rozvoj spolupráce s jinými městy/člen MAS RT	výroční zpráva 2012 MAS RT
MO Český rybářský svaz	Tanvald	rybářství/ člen MAS RT	výroční zpráva 2012 MAS RT
Mateřské a dětské centrum Maják	Tanvald	výchovná a vzdělávací činnost, sociální poradenství, oblast prevence	Průvodce sociálních služeb na Tanvaldsku
Občanské sdružení zdravotně postižených Tanvald	Tanvald	rekondice, kulturní a vzdělávací program, činnost se zdravotně postiženými občany regionu	Průvodce sociálních služeb na Tanvaldsku
Železniční společnost Tanvald, o.p.s.	Tanvald	obnova kulturní památky	www.zubacka.cz
Zubačka, o.s.	Tanvald	obnova kulturní památky	www.zubacka.cz
Myslivecké sdružení BÁROV	Velké Hamry	myslivost	www.mvcr.cz
TJ Velké Hamry	Velké Hamry	sportovní činnost	www.mvcr.cz
S.O.S Zvony	Velké Hamry	člen MAS RT	výroční zpráva 2012 MAS RT
Svaz tělesně postižených lidí v České republice, místní organizace	Velké Hamry	sdružování osob se zdravotním, zejména tělesným, postižením hájí potřeby a zájmy OZP a seniorů	Průvodce sociálních služeb na Tanvaldsku
Letci Zásada, o.s.	Zásada	Činnosti na podporu rekreační a zájmové činnosti	www.mvcr.cz
Myslivecké sdružení zásada	Zásada	myslivecká činnost	www.mvcr.cz
TJ Sokol	Zásada	sportovní činnost	www.mvcr.cz
TJ	Zásada	sportovní činnost	www.mvcr.cz
TJ Sokol	Zlatá Olešnice	sportovní činnost/ člen MAS RT	výroční zpráva 2012 MAS RT
DH-FR Racing Tanvald	Tanvald	Sportovní činnost / člen MASRT	www.dhfr-racing- tanvald.cz
Myslivecké sdružení ZLATNÍK	Zlatá Olešnice	myslivecká činnost	www.mvcr.cz

Zdroj: Dotazníkové šetření v obcích, www.firmy.cz, Výroční zpráva MAS Rozvoj Tanvaldska 2012, <http://aplikace.mvcr.cz/seznam-obcanskych-sdruzeni/SearchResult.aspx>, Průvodce sociálních služeb na Tanvaldsku

V současné má MAS Rozvoj Tanvaldska 44 členů, z toho 18 jsou zástupci veřejného sektoru (obcí, měst a městysů a jimi zřízenými společnostmi), 26 jsou zástupci soukromého sektoru (především občanská sdružení a obchodní společnosti). Soukromí podnikatelé a firmy podnikající v zemědělství, cestovním ruchu a také výrobní firmy.

Obecně však platí, že většina občanů se málo angažuje ve společenském dění v obcích, nenavštěvují zasedání obecních zastupitelstev a nezajímají se o obecní záležitosti. To odpovídá i výsledkům dotazníkového šetření ohledně zapojení jednotlivých subjektů do činnosti MAS, kdy většina členů se angažuje především z důvodu možnosti získání dotací. Možnost získání dotací byla také hlavním motivem jednotlivých obcí, proč se stát členem MAS.

2.11.4. Oblasti s rozvojovým potenciálem

Dotazníkové šetření provedené mezi představiteli jednotlivých obcí dokazuje, že obce sužuje řada problémů, které omezují jejich rozvoj. Zcela dominujícími tématy jsou problémy s dopravou (z 13 obcí, jež zodpověděly tuto otázku, jich dopravu označilo za problém 8) a s technickou infrastrukturou (10 obcí).

V oblasti dopravy je nejzávažnějším problémem stav místních komunikací, na jejichž údržbu a opravy nemají obce dostatečné finanční prostředky, ale předmětem velké kritiky napříč celým územím MAS je i stav komunikací především III. třídy, které jsou v majetku kraje. Akcentovány jsou ale i další problémy, nejvýraznější jsou chybějící chodníky a stav parkovišť. Silniční infrastruktura tedy trpí vysokou podinvestovaností a silniční doprava proto nemůže využít svého potenciálu pro rozvoj oblasti.

Druhým nejčastěji zmiňovaným problémem je špatný stav technické infrastruktury a nedobudovaný systém vodovodů a kanalizací v potřebném rozsahu. Jako negativum jsou nejčastěji zmiňovány chybějící plynofikace, vodovody a kanalizace v okrajových částech obcí, ČOV. Obec Velké Hamry v dotazníkovém šetření uvedla problém v návratu používání tuhých paliv k topení. Několik obcí zmiňuje i špatný stav stávající infrastruktury. Podrobněji jsou záměry obcí v oblasti uvedeny v kapitole 1.3.2.

Výrazným faktorem kvality života hlavně v malých obcích je úroveň občanské vybavenosti. V obcích je zajištění základních služeb poměrně dobré. Velkým problémem, podle četnosti vyjádření obcí, je špatný technický stav stávajících zařízení. Obce uváděly jako problém stav obecních budov, chybějící plochy pro volnočasové aktivity (multifunkční hřiště), špatný stav sportovišť.

V oblasti kultury je poměrně dobrá vybavenost obcí nejzákladnějšími kulturními zařízeními, jakými jsou knihovna a spolkový dům. Obecní knihovna je ve 13 obcích ze 14, spolkový dům v 10 obcích. Nedostatečně zastoupená jsou zařízení, zaměřená na rodiny s malými dětmi (např. mateřská centra), popř. zařízení pro volnočasové aktivity mládeže. Mateřské centrum je pouze v obcích Smržovka a Tanvald, dům dětí a mládeže je pouze v Tanvaldu.

Přes nedostačující kvalitu sportovních a kulturních zařízení a celospolečenskou apatii a frustraci značné části obyvatel se v jednotlivých obcích pořádá řada kulturních a sportovních akcí. Konají se prakticky ve všech obcích a některé svým významem přesahují i hranice regionu. Ve větším zapojení obyvatel do společenského dění a zlepšení infrastruktury pro trávení volného času lze spatřovat značný rozvojový potenciál.

Obce se také potýkají s nedostatečnou péčí a špatným stav památkových objektů. Památkových objektů je přitom v oblasti vysoké množství. Národní památkový ústav eviduje v MAS celkem 54 nemovitých památek, a jednu vesnickou památkovou rezervaci. Nejvíce nemovitých památek je v obci Desná.

Pro obce je klíčové udržet stávající síť mateřských a základních škol, neboť představují zásadní prvek občanské vybavenosti a mají výrazný vliv na migrační atraktivitu jednotlivých obcí. Základní školy a MŠ se nachází v 11 obcích (chybí v Držkově a Jiřetíně pod Bukovou), ale pouze v 9 největších obcích existují základní školy se všemi 9 ročníky. Kromě své primární vzdělávací funkce hrají školy rovněž nezanedbatelnou roli v kulturním a sportovním životě obcí. Jejich existence je tak jedním z ukazatelů kvality života na venkově a jejich případné rušení může mít negativní dopady na migrační atraktivitu obcí. Školství je tak faktor, který při své absenci může nepříznivě ovlivnit rozvojový potenciál obcí.

Klíčovým faktorem pro rozvoj obcí je dostatečné množství rozvojových ploch pro bydlení i podnikání. Z dotazníkového šetření v obcích vyplývá, že téměř všechny obce (10 z 14) mají připravené pozemky pro bytovou výstavbu, plně zasíťované jsou však pouze ve 2 obcích (Držkov a Smržovka). Obec Plavy má zasíťované pozemky pouze částečně. Nedostatek využitelných stavebních pozemků je proto dalším z klíčových faktorů rozvoje celé MAS a může výrazným způsobem negativně ovlivnit demografickou situaci obcí.

Úpadek textilního a sklářského průmyslu v území má přímý dopad i na velmi omezenou nabídku pracovních příležitostí a vysokou vyjížďku za prací (i mimo území MAS), jak dokazuje kapitola 2.8. Na tuto situaci však upozorňuje pouze 6 obcí, ostatní ji zřejmě berou jako fakt, s kterým se nedá příliš hnout.

MAS Rozvoj Tanvaldska leží v území turisticky velmi vyhledávaných oblastí Jizerské hory a Krkonoše. Oblast je protkána hustou sítí pěších tras a cyklotras, na své si zde přijdou příznivci lyžování, raftingu, golfu, rozvíjí se hipoturistika. Handicapem je především minimální nabídka přes letní období a velmi výrazný rozdíl (v návštěvnosti i nabídce CR) v severní a jižní části MAS. Oblast je využívána převážně pro individuální a rodinnou turistiku a turistiku malých skupin, které patří mezi střední a nižší příjmové skupiny. Převažují zde penziony, apartmány, ubytování v soukromí. Nabídka pro skupiny s vyššími příjmy (hotely vyšších kategorií) je převážně v centru turistického ruchu Krkonoš - Harrachov. Orientaci na skupiny s nižšími a středními příjmy odpovídá i struktura stravovacích zařízení (převažují hospody či restaurace s kuchyní i bez kuchyně). Lze konstatovat, že ubytovací i stravovací kapacita je v území dostačující, je však důležité zlepšovat jejich kvalitu. Některé obce v dotazníkovém šetření uvedly, že vidí problém v nedostatečném využití ubytovacích kapacit mimo hlavní sezónu. Příležitostí k zlepšení této situace by mohlo být např. zaměření na zajištění služeb pro školy v přírodě. Důležitým prvkem v poskytování služeb v ubytování je také zajištění kvality služeb, což bývá (dle výpovědí zástupců obcí) mnohdy problém v takových zařízeních, která provozují nájemci a majitelé nemají na zvyšování kvality zájem.

Problémem je i nedostatečná nebo chybějící komunikace a spolupráce mezi provozovateli aktivit, ubytovacích a stravovacích služeb a dalších servisních služeb. Cestovní ruch lze považovat za jednu z hlavních rozvojových oblastí MAS. K rozvoji tohoto odvětví je nutný cílený marketing i na okraje turisticky nejatraktivnější oblasti, spolupráce jednotlivých aktérů na poli cestovního ruchu a rozvoj turistické infrastruktury.

2.11.5. Využití vlastních prostředků v území k rozvoji

Tabulka 68: Výdaje jednotlivých obecních rozpočtů na investice v letech 2011 a 2012 v Kč

obec	2012			2011			podíl investic na celkových výdajích	
	výdaje celkové	výdaje na investice	výdaje na investice na obyv.	výdaje celkové	výdaje na investice	výdaje na investice na obyv.	2012	2011
Albrechtice v Jizerských horách	13 783 230	4 310 380	12 457	11 419 950	2 615 450	7 581	31,27	22,90
Desná	70 477 520	24 817 070	21 665	72 894 480	28 553 150	8 743	35,21	39,17
Držkov	9 437 300	198 000	930	4 739 960	0	0	2,10	0,00
Harrachov	35 597 880	79 500	51	35 748 300	210 910	132	0,22	0,59
Jiřetín pod Bukovou	9 893 150	1 080 680	1 943	10 666 450	601 480	1 066	10,92	5,64
Josefův Důl	15 286 160	489 470	535	18 711 260	1 100 040	1 203	3,20	5,88
Kořenov	108 010 600	102 663 780	105 404	32 433 740	16 614 990	17 200	95,05	51,23
Lučany nad Nisou	29 746 670	7 984 160	4 562	22 955 210	2 808 530	1 593	26,84	12,23
Nová Ves nad Nisou	13 944 260	5 339 290	84 000	8 785 840	2 639 920	221 880	38,29	30,05
Plavy	9 901 140	998 470	956	9 829 730	722 030	687	10,08	7,35
Smržovka	41 058 580	2 671 120	727	54 034 510	4 037 020	1 096	6,51	7,47
Tanvald	142 262 680	42 201 640	6 293	200 582 330	33 716 500	4 981	29,66	16,81
Velké Hamry	36 541 030	2 890 200	1 015	40 086 290	8 083 630	2 832	7,91	20,17
Zásada	106 212 850	1 278 290	1 436	9 396 740	425 780	477	1,20	4,53
Zlatá Olešnice	6 921 140	0	0	5 510 670	192 980	376	0,00	3,50
Celkem	649 074 190	197 002 050	91 493	537 795 460	102 322 410	225 807	30,35	19,03

Zdroj: www.rozpocetobce.cz

Jednotlivé obecní rozpočty se vyznačují velkými rozdíly v podílu investic na celkových rozpočtových výdajích. Tento ukazatel je do značné míry závislý na realizaci jednotlivých investičních akcí. V době realizace takové investice pořizované často s dotační podporou dochází ke skokovému nárůstu výdajů na investice a podílu těchto výdajů na celkových výdajích. Např. obec Harrachov měla v letech 2011 a 2012 podíl investic na celkových výdajích pouze 0,22 resp. 0,59 %, ale v roce 2008 byl podíl investic na celkových výdajích 32 %, což bylo dáno větší investicí (20 mil. Kč) do sportovního zařízení. Podobně v obci Kořenov podíl investic na celkových výdajích v roce 2012 byl 95 % a v roce 2011 téměř o polovinu méně - 51 %. Tento výkyv byl způsobený investicí do odvádění a čištění odpadních vod v obci v roce 2012. Malé rozdíly ve výši investic mezi jednotlivými lety jsou zřejmé pouze u obce Tanvald. V roce 2011 obec Držkov neměla žádné investiční výdaje, stejně tak tomu bylo v obci Zlatá Olešnice v roce 2012. Nelze však obecně říci, že obce s malým počtem obyvatel mají nejnížší podíly investic. Malé obce jsou však limitovány omezenými

rozpočtovými prostředky a do větších investičních akcí se pouští ojediněle. Některé obce se také potýkají s nedostatkem financí na opravy a údržbu svého majetku.

Celkově lze tedy prohlásit, že v území je možné sdružit vlastní prostředky, byť finanční možnosti zejména menších obcí jsou velmi omezené. U dalších obcí mohou být další výdaje limitované právě probíhajícími významnými investičními akcemi, které znemožňují alokovat finanční prostředky do dalších oblastí. Hendikepem může být i výše dluhů, to se však v MAS Rozvoj Tanvaldska týká pouze Desné a Smržovky.

Z Dotačního fondu Libereckého kraje, který byl zřízen usnesením Zastupitelstva Libereckého kraje č. 43/13/ZK ze dne 26. 2. 2013, lze žádat o dotace na různé typy činností. Dotační fond je rozdělen na 8 hlavních oblastí: 1. požární ochrana, 2. Program obnovy venkova, inovace, územní plánování, příprava a administrace projektů, podpora regionálních produktů, 3. zdravotnictví, tělovýchova a sport, 4. školství, mládež a zaměstnanost, 5. sociální služby, 6. Doprava, 7. cestovní ruch, památková péče a kultura, 8. životní prostředí a zemědělství. Na činnost různých spolků a sdružení a pořádání různých akcí přispívají i jednotlivé obce, většinou jde o částky v řádu tisíců Kč.

Jednotlivé subjekty v území mohou rovněž využít řady dalších dotačních titulů, především z Fondů EU přes jednotlivé operační programy. Využíváný je i Program rozvoje venkova.

2.12. Celková SWOT analýza

Tabulka č.62: Celková SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
- Významné zdroje povrchové pitné vody (vodárenské nádrže Desná – Souš a Josefův Důl), území je soběstačné v zásobování pitnou vodou - Značná část území leží v CHKO Jizerské hory a KRNP, existence národních přírodních a přírodních rezervací, přírodních památek a evropsky významných lokalit NATURA - Nadprůměrná vybavenost technickou infrastrukturou, vysoký podíl objektů napojených na kanalizaci a ČOV, vysoká plynofikace území. - Dobrý signál mobilních sítí v celém území - Výhodná geografická poloha – poloha na hlavních dopravních – silničních i železničních osách. Dobrá dopravní dostupnost vyšších správních center – Jablonec nad Nisou a Liberec. - Dobrá dopravní obslužnost i z okolních regionů, velké množství vlakových spojů, existence skibusové a cyklobusové dopravy, dobré spojení i za hranice (PL) - Hustá síť turistických tras a cyklotras, přítomnost koridorů mezinárodního významu - Dobrá občanská vybavenost v oblasti základních služeb - Četné zastoupení sociálních služeb - Dobré zajištění odpadového hospodářství s důrazem na třídění odpadu, síť sběrných míst s kompostéry pro separaci odpadu - Poměrně dobrá kvalita ovzduší a vodních toků - Existence alternativních zdrojů energie, MVE na vodních tocích - Existence řady kulturních a sportovních akcí, a to i s regionálním významem - Dobré podmínky pro CR - atraktivní přírodní prostředí převážně pro zimní sporty, pěší a cykloturistiku - Potenciál pro rozvoj dalších forem trávení volného času – hippoturistika, golf, rafting, nabídka pro děti - Snaha o návrat tradic, rozvoj řemesel, uplatnění místních produktů	- Vysoká či střední kategorie radonového indexu geologického podloží v převážné části území - Postupné snižování počtu obyvatel (stárnutí populace) - Omezení rozvoje území významnými limity přírodního charakteru (CHKO Jizerské hory, KRNP) - Špatná kvalita a vysoké náklady na údržbu husté sítě krajských a místních komunikací - Nedostatečná kvalita a technické parametry železničních tratí - Nedostatečná kvalita povrchových vod - Záplavová území, částečně zasahující do zastavěného území - Malý podíl orné půdy v území - Úpadek tradičního textilního a sklářského průmyslu - Vysoká míra nezaměstnanosti - Silná intenzita dopravy (včetně nákladní) průtah silnice I/10 a I/14 zastavěným územím (hluk, znečištění prostředí), úseky vysoce zatížené tranzitní dopravou - Území s vyšší kriminalitou - Území se sociálně vyloučenými lokalitami - Nedostatečné pokrytí území službami sociální prevence a prevence kriminality - Malé zastoupení sociálních podniků - Množství nevyužívaných nebo jen částečně využívaných objektů typu brownfields, velké tovární areály - Nedostačující nebo špatný technický stav infrastruktury pro sportovní a kulturní využití - Malá zástíťovanost ploch pro bydlení - Nevyvážená turistická nabídka v turistických centrech MAS (přetlak návštěvníků) a jižní částí MAS - Nevyrovnaná nabídka ubytovacích a stravovacích kapacit – koncentrace do několika lokalit, omezená nabídka ubytování vyšší kategorie a pro větší skupiny osob - Jednostranná orientace na zimní sezónu a omezená nabídka v případě špatného

• Velké množství neziskových organizací a osob v nich dobrovolně působících • Snaha o udržení řemesel, existence místních produktů	počasí • Nedostatek zpracovatelských kapacit pro místní produkci, nízká finalizace zemědělské výroby
Příležitosti	Hrozby
• Přeložka silnice I/10,14 • Protipovodňová opatření na tocích se stanoveným záplavovým územím • Rozšíření počtu MVE na vodních tocích • Rozšíření doprovodné infrastruktury pro aktivity v oblasti CR • Přebytek poptávky po pracovních příležitostech nad nabídkou – možnost rozvoje výroby • Prostředky z fondů EU na podporu rozvoje různých oblastí • Oprava železnice Liberec – Tanvald • Rozvoj cyklistické dopravy, zkvalitnění infrastruktury v SKI areálech • Koordinace zájmů ochrany přírody a krajiny se zájmy vlastníků a uživatelů území • Možnost rozvoje spolupráce (mezi obcemi, ale i meziregionální a mezinárodní) v různých oblastech (kultura a sport, občanská vybavenost, cestovní ruch apod.) • Rozvoj a podpora podnikání (využití brownfields, volných ploch, příchod zahraničních investorů) • Přeměna brownfields na plochy pro bydlení • Podpora komunitního bydlení (cohousing) • Rozšíření nabídky cestovního ruchu v letní sezóně, potenciál rozvoje • Dobudování doprovodné infrastruktury CR (infocentra, parkoviště apod.) • Plány obcí na rozvoj technické infrastruktury • Investice obcí do ploch pro bydlení • Rozvoj ekologických a mimoprodukčních forem zemědělství • Produkce místních potravin • Přímé zapojení zemědělců do péče o krajinu a komerční partnerství s municipalitami • Využití potenciálu i jižní části MAS k cestovnímu ruchu • Zvyšující se zájem domácích návštěvníků o dovolenou v České republice • Rozšíření infrastruktury cestovního ruchu (naučné stezky, infocentra, alternativní formy turistiky, doprovodné služby)	• Nárůst využívání tuhých paliv k topení, znečištění ovzduší • Ohrožení území lokálními povodněmi • Nárůst zátěže z tranzitní a individuální dopravy • Nadměrné využití území pro rekreaci a sporty (nekoordinovaná výstavba) • Zhoršování kvality dopravních sítí a sítí technické infrastruktury • Útlum veřejné dopravy hlavně do malých obcí, v důsledku snižování veřejné podpory • Pokles zájmu o trvalé bydlení v důsledku snižování nabídky pracovních příležitostí • Snižování příjmů do rozpočtů měst a obcí v důsledku odlivu obyvatelstva • Další nekontrolovaný růst individuální automobilové dopravy (IAD) a pohybu rekreatantů používajících IAD • Krácení finančních prostředků na kulturu, sport • Zánik vesnických pošt • Zhoršení ekonomické situace – snížení koupěschopnosti, ztráta pracovních míst, zánik ekonomických subjektů • Odliv obyvatel do míst s vyšší nabídkou pracovních příležitostí • Ekonomika orientovaná víceméně na terciární sektor • Pokles zájmu obyvatel o společenské dění, kulturu a sport v obcích, apatie, celospolečenská frustrace • Nedostatek rozvojových záměrů pro lokality brownfields, pokračující nezáměr investorů s negativním dopadem na stav lokalit • Nárůst počtu lokalit brownfields • Degradace sociální infrastruktury a základních služeb na venkově • Snižování počtu návštěvníků, pokles jejich koupěschopnosti a jejich přesun do atraktivnějších regionů • Zhoršení bezpečnostní situace, možnost vzniku sociální a etnických konfliktů • Nedostatečný zájem občanů o veřejné

• Zvýšení přínosu cestovního ruchu pro místní obyvatele v oblasti ekonomické, sociální i environmentální (praktická opatření, vnitřní marketing). • Posilování pocitu sounáležitosti s územím a odpovědnosti za jeho stav a budoucí rozvoj mezi místními obyvateli (participace, celoživotní vzdělávání, místně zakotvené učení)	záležitosti a nízká identifikace s místním společenstvím
---	--

2.12.1. Interpretace závěrů SWOT analýzy

Na základě specifikace zásadních závěrů dílčích analytických kapitol byly formulovány klíčové výroky celkové SWOT analýzy a SWOT analýz ve vybraných oblastech rozvoje, které shrnují všechny relevantní rozvojové oblasti na území MAS Rozvoj Tanvaldska. Tyto výroky byly aktéry regionálního rozvoje v území hodnoceny (bodovány) z hlediska jejich důležitosti pro komplexní rozvoj regionu. Výstupem je celkové zobecněné hodnocení území MAS Rozvoj Tanvaldska z hlediska klíčových rozvojových parametrů a funkcí. Toto hodnocení je zároveň vstupem pro formulaci návrhové části SCLLD a je logickým převodovým můstkem mezi analytickou a návrhovou částí Strategie.

SILNÉ STRÁNKY

Území MAS Rozvoj Tanvaldska je z hlediska silných stránek charakterizováno zejména funkcí obytnou a rekreační. Společnými silnými stránkami těchto funkcí se profilují následující prioritizované závěry. Velmi silný důraz je kladen na pozitivní atributy životního prostředí, jehož kvalitu podtrhuje existence CHKO Jizerské hory, KRNP, NATURA, včetně vodárenské nádrže Desná – Souš a Josefův Důl. Velmi silně vnímanou silnou stránkou se jeví dopravní dostupnost a obslužnost území a jeho napojení na sousední regiony (i přeshraniční), včetně dostupnosti spádových center obslužného charakteru.

Obytnou funkci z hlediska vnímaných pozitiv lze charakterizovat jako území se zajištěnou základní strukturou služeb sociální vybavenosti, aktivním volnočasovým společenským životem s prvky rozvíjející se již existující občanské společnosti.

Funkce rekreační je pro území typickou funkcí a její důležitost je vnímána především v kombinaci s perspektivou ekonomického rozvoje a přínosu pro lokálně významné výrobce a poskytovatele služeb (regionální produkty Jizerské hory, značka místní produkce). Kladně je hodnocena nabídka atraktivit cestovního ruchu se zajištěným informačním servisem, hustou sítí turistických tras, cyklotras. Převážně je tak prioritizován cestovní ruch – zimní sporty, pěší turistika a cykloturistika.

SLABÉ STRÁNKY

Zásadním problémem regionu je ekonomická stagnace. Hodnocené výroky SWOT analýz poukazují ve zvýšené míře na problematiku nezaměstnanosti, úpadku tradičního textilního a sklářského průmyslu a obtížnou ekonomickou situaci zemědělských prvovýrobců (zpoždování plateb, nedostatek investičních zdrojů). Za dále vnímané slabé stránky lze také označit skupinu výroků, které svou podstatou navazují na již zmíněné. Jedná se o výskyt lokalit sociálního vyloučení, vyšší kriminalitu, nedostačené zajištění služeb sociální prevence a prevence kriminality, absence rozvinutého sociálního podnikání, nedostatečně zdrojově zajištěny činnosti neziskových organizací a spolků.

V oblasti dopravní infrastruktury je problematický zejména stav místních komunikací a komunikací II. a III. třídy (vlastnictví Libereckého kraje). V oblastech s návazností na cestovní ruch je zřejmá problematika dopravy v klidu - nedostatečné kapacity parkovišť pro návštěvníky. Se stavem a systémem komunikací též souvisí negativně hodnocená problematika bezpečnosti silničního provozu zapříčiněná silnou intenzitou tranzitní dopravy a nadměrnou zátěží území individuální automobilovou dopravou, včetně vedení většiny cyklotras po silnicích III. Tříd s neodpovídající kvalitou.

PŘÍLEŽITOSTI

Hodnocení rozvojových příležitostí potvrzuje pozitivně vnímaný rozvojový trend území, které se soustředí zejména na: (i) bydlení, (ii) hospodářství a (iii) cestovní ruch. Z hlediska bydlení jde zejména o rozvoj občanské vybavenosti, včetně sdílení, dobudování základní infrastruktury a bezpečnost (dopravní i obecnou) s cílem stabilizovat obyvatelstvo v území. Příležitostí pro rozvoj území je též posílení ekonomické základny a zvýšení zaměstnanosti v území a s tím související zvýšení příjmů obyvatel a tedy jejich koupěschopnosti s vazbou na další rozvoj vybavenosti a služeb v území. (Vzhledem k tomu, že jako zásadní příležitost je vnímán rozvoj cestovního ruchu, může být jeho cílená (řízení organizace / ekonomizace) i významnou hospodářskou příležitostí pro MAS Rozvoj Tanvaldska. Průnikem rozvojových příležitostí území je spolupráce v obecné, tak různě specifikované podobě – (meziregionální, meziobecní, přeshraniční, mezi soukromým a veřejným sektorem).

HROZBY

Hodnocení dílčích hrozeb lze interpretovat jako velmi silně vnímané riziko ztráty funkčního zakotvení regionu a jeho izolaci v širším zázemí. Největší hrozby jsou z tohoto pohledu v oblasti hospodářské s úzkou vazbou na funkci obytnou, resp. na odliv obyvatelstva z regionu (nízká ekonomická úroveň a nestabilita území → nízká koupěschopnost obyvatel → úpadek vybavenosti území → nízká úroveň investic do území → stagnace demografické základny.

2.13. Analýza problémů a potřeb

Do analýzy problémů a potřeb vstupují:

- socioekonomická analýza (vč. výstupů z komunitních projednání)
- závěry z celkové SWOT analýzy
- monitoring rozvojových potřeb

2.13.1. Monitoring rozvojových potřeb

V rámci zpracování strategie probíhal průběžný monitoring rozvojových potřeb v území. Byly do něj zapojeny jak obce, tak i podnikatelské subjekty, neziskové organizace a široká veřejnost. Na jeho základě byly zjištěny směry hlavních rozvojových potřeb území Mas Rozvoj Tanvaldska. Největší potřeba vznikla v oblasti života v obcích, jejíž zaměření je velmi široké. Odráží tak nutnost zajištění základních obytných funkcí území jakožto důležitého faktoru rozvoje MAS. Dále byla průzkumem zjištěna potřeba zlepšení podmínek v oblasti podnikání, výroby a zaměstnanosti a v oblasti dopravní infrastruktury a obslužnosti.

Monitoring byl realizován v souladu s principem „bottom – up“

- Zapojení široké veřejnosti – členové MAS Rozvoj Tanvaldska, podnikatelé, neziskové organizace, obce, zájmové skupiny, občané.

- Zajištěna informovanost dostupnými informačními a komunikačními médii – webové stránky, zpravodaje, vývěsky, e-mail, SMS.
- Podněty a náměty získávané - elektronickou formou od široké veřejnosti, řízenou diskusí u kulatého stolu, komunitním projednáváním.
- Získané informace jsou podkladem pro vymezení absorpční kapacity oblastí na základě monitoringu rozvojových potřeb a záměrů v území.

Níže uvedené vymezení rozvojových potřeb území je řazeno sestupně dle důležitosti potřeb. Monitoring probíhal průběžně, po celou dobu realizace.

Život v obcích - tato potřeba obsahuje širokou základnu aktivit, které vytvářejí základ obytné funkce území. Jedná se především o sociální a zdravotní péči (dostupná zdravotnická zařízení a sociální služby), školství a vzdělávání (podpora stávajících školských zařízení, jejich modernizace, dostupnost a kapacita), kulturu a sport (podpora komunitního života v obcích, podpora spolkového života, kulturních a společenských akcí, výstavba a rekonstrukce oddychových zón, sportovišť, vodních ploch), bezpečnost (modernizace či zavedení kamerových systémů, výstavba či opravy chodníků, přechody pro chodce, bezbariérové obce, rekonstrukce komunikací), a patří sem také aktivity ohledně vzhledu obcí (úpravy veřejných prostranství, péče o zeleň). Z území zjištěná potřeba soustředit se především na tuto oblast dokresluje výstupy analytické části a výsledky komunitního projednávání. Zaměření v sociální a zdravotní péči se týká péče o seniory jak v pobytových zařízeních (byty pro seniory, domy s pečovatelskou službou), tak i doma (terénní pečovatelská služba). Dále je poptávka po nízkoprahových zařízeních, komunitních polyfunkčních centrech, sociálním bydlení, bytech „napůl cesty“, službách pro nezaměstnané a rekonstrukci zdravotních středisek.

Podnikání, výroba, zaměstnanost - Zaměření aktivit přímo na tuto oblast se soustředí zejména na realizaci aktivit souvisejících např. s regionálními produkty, rozvojem podnikání, sociálními podniky či vybavením podniků. Zájem zejména o vybavení v rostlinné i živočišné výrobě a rekonstrukci skladových prostor a hal projevují rovněž drobní zemědělci z území.

Doprava - dopravní infrastruktura a dopravní obslužnost, je zde potřeba rekonstruovat místní komunikace, včetně chodníků, mostů, autobusových a vlakových zastávek a také cyklostezek včetně doprovodného zázemí, jako jsou parkoviště, kolové úschovny apod., a zároveň aktivně spolupracovat s Libereckým krajem na obnově komunikací I., II. a III. třídy v majetku kraje. Zároveň je nutné podporovat hromadnou dopravu a minimálně zachovat její rozsah, zejména v menších obcích.

Technická infrastruktura - zde je potřeba rekonstrukce vodovodních řadů, hledání alternativních zdrojů vody v období sucha, zachování kvality pitné vody, budování či rekonstrukce kanalizací, čistíren odpadních vod. S ohledem na nákladnost výše uvedených záměrů, je nutné vždy zvážit ekonomickou výhodnost plánovaných akcí a v případě vysoké nákladovosti přistoupit k individuálním řešení např. DČOV apod.

Turistický ruch - aktivity v úseku cestovního ruchu úzce souvisí se životem v obcích. Je zde předpoklad rozšíření ubytovacích a stravovacích zařízení v souvislosti s rozšířením turisticky méně využívaných míst, rozvoj doplňkových aktivit (stavby rozhleden, účelových parků, horolezeckých stěn, využití ski areálů v letní sezóně, apod.) a cílený marketing turistických aktivit.

Vzdělávání, školství – zde je zájem zejména o modernizaci škol a školských zařízení a zázemí (školní družiny, kluby, toalety, kuchyně), rekonstrukce odborných učeben a stavby venkovních učeben, bezbariérový vstup do budov, kvalitní a moderní učební pomůcky a spolupráce škol na mimoškolních aktivitách pro děti i dospělé. Dále je zájem o zřízení řemeslné školy a provoz středisek environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty.

Životní prostředí – zde je potřeba zejména zajistit kvalitní péči o všechny kategorie chráněných území, údržbu a prostupnost krajiny. Další oblastí, které je potřeba se věnovat, je kvalita povrchových i podzemních vod, kvalita ovzduší (jedná se zejména o lokální topeniště) a snížení energetické náročnosti soukromých i veřejných budov. Patří sem i revitalizace vodních toků a ploch (potoků, řek, rybníků, studánek, nádrží a náhonů), výstavba či obnova sběrných dvorů a míst a aktivity zabývající se zvýšením separace využitelných složek odpadů.

Řízení obcí, informovanost, spolupráce - tady mají obce zájem především o rekonstrukce veřejného osvětlení, zvýšení rychlosti internetového připojení a rozšíření pokrytí území, zvýšení kvality služeb poskytovaných veřejnosti formou elektronizace úřadu či zlepšení propagace obce nebo zefektivnění práce hasičských jednotek.

2.13.2. Souhrnná rekapitulace výstupů analýzy problémů a potřeb

Tabulka č.63: souhrnná rekapitulace problémů a potřeb včetně financování z ESIF

Vymezení problému / potřeb	Návrh řešení problému / potřeb	Předpoklad financování z ESIF
Zanedbaná a nedostačující veřejná občanská vybavenost	- rozšíření nabídky a kapacity sociálních služeb	ANO
	- modernizace a doplnění infrastruktury školských zařízení (vnitřní vybavení)	ANO
Nedostatečná obnova a nová výstavba bytového fondu, nedostatečná bytová nabídka pro cílovou skupinu: sociálně slabí a sociálně vyloučení	- výstavba sociálních bytů	ANO
	- komunitní bydlení	NE
	- obnova bytového fondu měst a obcí	NE
Kvalita stávajícího zázemí a absence nových forem zařízení pro trávení volného času.	- modernizace a vybavení sportovních a kulturních objektů	NE
	- doplnění nové moderní infrastruktury pro volný čas	ANO
	- rozvoj infrastrukturního zázemí pro spolkovou činnost	ANO
Problematická dopravní bezpečnost.	- humanizace dopravy (údržba komunikací)	ANO
	- řešení dopravy v klidu (řešení parkování v exponovaných místech)	NE
	- řešení kolizních míst cyklo a pěší dopravy	ANO
Zvýšená míra kriminality	- preventivní a osvětová činnost	NE
Efektivnost veřejné správy	- rozvoj meziobecní spolupráce	NE
	- realizace modelu Smart administration	NE
	- elektronizace veřejné správy	NE
Stagnující ekonomická výkonnost regionu	- revitalizace brownfields	NE
	- sociální podnikání	ANO

	- revitalizace tradičních regionálních odvětví - zpracování produktů ze zdrojů místní prvovýroby	ANO ANO
Zanedbané místní komunikace	- údržba a rekonstrukce místních komunikací	NE
Nekvalitní, zastaralá železniční infrastruktura	- rekonstrukce a obnova železniční infrastruktury (zejména zabezpečovací systém)	NE
Snížení dopravní obslužnosti území	- zajištění optimální obslužnosti veřejnou hromadnou dopravou	NE
Zastaralost (havarijní stavy) infrastrukturních sítí	- rekonstrukce infrastrukturních sítí	NE
Nerozvinuté informační a komunikační technologie pro správu obcí v území	- pořízení informačních a komunikačních technologií pro řízení obce (bezpečnost obyvatel, správní agenda – elektronizace)	NE
Udržení sezónního cestovního ruchu a rozvoj mimosezónního cestovního ruchu	- tvorba inovativních turistických produktů - realizace marketingových aktivit v cestovním ruchu - rozvoj služeb v cestovním ruchu - podpora rozvoje nezemědělských činností v oblasti cestovního ruchu	NE NE NE ANO
Problematická údržba krajiny	- rozvoj zemědělské a lesnické infrastruktury - údržba veřejné zeleně - osvětová činnosti v oblasti zemědělství a životního prostředí	ANO NE ANO
Problematika odpadového hospodářství	- vybudování zázemí pro recyklaci odpadů	NE

3. Strategická část

Mise

Strategie je zpracována jako ucelený materiál, definující na základě detailní analýzy konkrétní potřeby pro zajištění harmonického a udržitelného rozvoje regionu. Na strategické úrovni jsou definovány strategické cíle, k nim jsou následně přiřazeny cíle specifické. V konkrétní podobě jsou ke každému specifickému cíli přiřazena opatření s přiblížením možností konkrétních projektů, kterými lze v budoucím období tyto definované cíle naplňovat. Strategie je proto promyšleným prostředkem pro zlepšení situace v regionu a zejména pro koordinovaný postup při realizaci představy (vize) o budoucí podobě území. V neposlední řadě je strategie materiálem definujícím nároky na organizační a finanční

zajištění při realizaci potřebných kroků.

Vlastní naplňování strategie bude probíhat při uplatnění následujících základních a podstatných principů, jimiž jsou:

- principy udržitelného rozvoje
- zachování přírodního, krajinného, kulturního bohatství
- spolupráce a partnerství nejen mezi regionálními subjekty a účastníky, využití synergie efektů
- transparentnost postupů při rozhodovací praxi

Vize

Vize jsou vyjádřením cílového stavu, který je popsán prostřednictvím jednotlivých strategických a specifických cílů a kterého chceme dosáhnout prostřednictvím opatření a konkrétních projektů.

Vize území MAS Rozvoj Tanvaldska:

- dostupný region Jizerských hor, Krkonoš a Podkrkonoší
- centrum šetrné turistiky, sportovního a kulturního vyžití s rozvinutou infrastrukturou služeb
- místo příjemné pro život se zachováním přírodních a krajinných hodnot území
- ekonomicky prosperující region
- komunitně spravovaný region v souladu s principy udržitelného rozvoje

3.1. Strategické, specifické cíle, indikátory SCLLD

Následující text ukazuje přehled strategických a specifických cílů dokumentu včetně indikátorů v této struktuře:

Strategický cíl

specifický cíl

⇒ *indikátor*

Strategický cíl A. Kvalitní podmínky pro život obyvatel v území

A.1: Zajištěná dostatečná kapacita a kvalita zařízení občanské vybavenosti a služeb

⇒ *Počet podpořených projektů zaměřených na podporu sociálních služeb (počet)*

- ⇒ Plocha nově vybudovaných objektů pro zájmové a volnočasové aktivity (m²)
- ⇒ Počet podpořených projektů zaměřených na podporu vzdělávání (počet)
- ⇒ Počet podpořených projektů na podporu zdravotnictví (počet)
- ⇒ Plocha regenerovaného a revitalizovaného území celkem (ha)
- ⇒ Plocha nově založené nebo rekonstruované veřejné zeleně (ha)

A.2: Vytvořené podmínky pro rozvoj bydlení (obytnou funkci obcí)

- ⇒ Počet projektů zlepšující stav bytových domů (počet)
- ⇒ Počet podpořených osob v nouzi - získání bytu (počet)

A.3: Pestrý výběr volnočasových aktivit, realizace projektů v oblasti kultury, sportu a společenského života

- ⇒ Počet podpořených kulturních akcí (počet)
- ⇒ Počet podpořených projektů zaměřených na podporu kultury a volnočasových aktivit (počet)

A.4: Zajištěná bezpečnost obyvatel a majetku, bezpečnost dopravy

- ⇒ Počet zařízení a technologií vedoucí ke zvýšení bezpečnosti a ochrany zdraví a majetků (počet)
- ⇒ Změna počtu dopravních nehod na úsecích dotčených intervencí (%)

Specifický cíl A.5: Efektivní veřejná správa

- ⇒ Počet projektů v oblasti veřejných služeb (počet)
- ⇒ Počet podpořených projektů tvorby rozvojových strategií (počet)

Strategický cíl B. Příznivé podmínky pro podnikání/ekonomický rozvoj

B.1: Připravené plochy, objekty (vč. brownfields) pro podnikání, podmínky pro podnikání

- ⇒ Míra zaměstnanosti v regionu celkem (%) – zvýšení
- ⇒ Počet projektů na podporu MSP (počet)
- ⇒ Počet podnikatelů celkem (počet) – zvýšení

Strategický cíl C: Rozvinutá infrastruktura

C.1: Kvalitní dopravní infrastruktura na území MAS, dostatečná dopravní obslužnost území

- ⇒ Délka nových a rekonstruovaných místních komunikací celkem (km)
- ⇒ Počet obyvatel obsluhovaných zlepšenou veřejnou dopravou (počet)
- ⇒ Počet vytvořených parkovacích míst (ha)
- ⇒ Přírůstek počtu osob přepravených veřejnou dopravou celkem (tis. osob)
- ⇒ Délka nově vybudovaných nebo rekonstruovaných cyklostezek a cyklotras (km)
- ⇒ Délka nově vyznačených cyklotras (km)
- ⇒ Počet podpořených projektů zavádění ekologicky šetrné motorové dopravy (počet)

C.2: Dobudovaná technická a informační infrastruktura na území MAS

- ⇒ Počet obyvatel nově připojených na vodovod (počet)
- ⇒ Počet obyvatel nově připojených na kanalizaci (počet)
- ⇒ Délka nových a rekonstruovaných kanalizačních řadů (km)

Strategický cíl D: Rozvinutý cestovní ruch

D.1: Pestrá síť základních a doplňkových služeb pro cestovní ruch

- ⇒ Délka podpořených turistických tras (km)
- ⇒ Kapacita ubytovacích zařízení cestovního ruchu - lůžek (počet) – zvýšení
- ⇒ Počet nových a technicky zhodnocených objektů turistické infrastruktury (počet)

D.2: Široká nabídka atraktivit a produktů cestovního ruchu

- ⇒ Počet vytvořených produktů pro orientaci a směřování návštěvníků (počet)
- ⇒ Počet vytvořených marketingových produktů pro cestovní ruch (počet)

D.3: Řízení, organizace a společný marketing v cestovním ruchu

- ⇒ Počet vytvořených propagačních nebo marketingových produktů pro cestovní ruch (počet)
- ⇒ Počet propagačních kampaní na produkty v oblasti cestovního ruchu (počet)

Strategický cíl E: Kvalitní životní prostředí

E.1: Čisté životní prostředí, udržovaná krajina a veřejná zeleň

- ⇒ Počet realizovaných opatření v souvislosti s omezováním rizika povodní (počet)
- ⇒ Celková délka revitalizovaného toku (m)
- ⇒ Celková délka upravovaného úseku koryta (m)

E.2: Vyřešení klíčových oblastí ochrany životního prostředí

- ⇒ Podíl recyklovaných odpadů (%) – zvýšení
- ⇒ Počet rekultivovaných starých skládek (počet)
- ⇒ Plocha odstraněných starých ekologických zátěží (m²)
- ⇒ Počet podpořených projektů zaměřených na snižování energetické náročnosti (počet)

3.2. Rozvojová opatření

Popis v hierarchii: Strategický cíl → Specifický cíl → Opatření → Podopatření/Aktivita

Strategický cíl A. Kvalitní podmínky pro život obyvatel v území

Specifický cíl A.1: Zajištěná dostatečná kapacita a kvalita zařízení občanské vybavenosti a služeb

Opatření:

A.1.1: Dostupná síť služeb občanské vybavenosti

- Optimalizace sítě školských zařízení (dostupnost, vybavenost, kapacita) na území MAS i vzhledem k širšímu zázemí regionu
- Vyhovující síť, kvalita služeb a kapacita zařízení zajišťujících sociální, zdravotní péči

A.1.2: Rozvoj kvality vzdělávání, celoživotního vzdělávání a osvěty

- Zvyšování kvality a efektivity vzdělávání, osvěta
- Rovné příležitosti ke vzdělávání a poradenský systém
- Posilování rolí škol a kompetencí pedagogických pracovníků

A.1.3: Podpora kvalitativního rozvoje zdravotních a sociálních služeb

- Zkvalitňování zdravotních služeb
- Zkvalitňování sociálních služeb
- Zvyšování osobních zodpovědností za zdraví, zdravý životní styl

Specifický cíl A.2: Vytvořené podmínky pro rozvoj bydlení (obytnou funkci obcí)

Opatření:

A.2.1: Dostupné bydlení pro občany

- regenerace bytového fondu měst a obcí
- zajištění existence zdravého a cenově dostupného bydlení pro občany v bytové nouzi, včetně sociálních a startovacích bytů

Specifický cíl A.3: Pestrý výběr volnočasových aktivit, realizace projektů v oblasti kultury, sportu a společenského života

Opatření:

A.3.1: Podpora rozvoje spolkové činnosti a volnočasových aktivit

- Provozní podpora činnosti místních spolků
- Zajištění kvalitní nabídky volnočasových aktivit pro široké spektrum obyvatelstva
- Podpora kulturních, společenských a osvětových akcí
- Podpora aktivit pro obnovu a udržování tradic či kulturního dědictví

- Podpora aktivit posilující aktivní občanství

Specifický cíl A.4: Zajištěná bezpečnost obyvatel a majetku, bezpečnost dopravy

Opatření:

A.4.1: Humanizace a zvyšování bezpečnosti silniční dopravy

- Zajištění bezpečnosti pěších i cyklistů
- Zajištění plynulosti dopravy na problematických místech

A.4.2: Posilování bezpečnosti veřejného prostoru

- Podpora osvětových akcí zaměřených na prevenci kriminality
- Podpora aktivit a kooperace místních aktérů se zaměřením na revitalizaci a prevenci vzniku sociálně vyloučených lokalit
- Zavedení a rozšíření kamerových systémů v obcích

Specifický cíl A.5: Efektivní veřejná správa

Opatření:

A.5.1: Zavádění prvků Smart administration do organizace a řízení samospráv

- Vytváření podmínek pro zapojování občanů do rozhodovacích procesů v obcích (komunitní rozhodování)
- Zlepšení komunikace od úřadu směrem k obyvatelům, podnikatelům i neziskovým organizacím
- Zajištění efektivního hospodaření s obecním majetkem, zkvalitňování veřejné správy
- Rozvoj partnerství, meziobecní spolupráce v oblasti řízení a administrativy obcí
- Rozvoj spolupráce mezi soukromým a veřejným sektorem (např. PPP projekty)
- Podpora realizace strategických rozvojových dokumentů – koncepční rozvoj

Strategický cíl B. Příznivé podmínky pro podnikání/ekonomický rozvoj

Specifický cíl B.1: Připravené plochy, objekty (vč. brownfields) pro podnikání, podmínky pro podnikání

Opatření:

B.1.1: Příprava ploch vhodných pro podnikání

- Eliminace/revitalizace brownfields a nevyužívaných nemovitostí a ploch

B.1.2: Podpora podnikání v obcích, spolupráce s podnikateli, snižování nezaměstnanosti

- Podpora vzniku nových a udržení stávajících pracovních míst v obcích (ohrožené skupiny na trhu práce)
- Podpora místních podnikatelů (místní produkty a služby)
- Podpora současných a vznik nových podnikatelských aktivit (rozvoj podnikatelského a inovativního prostředí, nových forem podnikání např. sociální podnikání)
- Zapojení místních zaměstnavatelů do odborné přípravy studentů a pedagogů (dle potřeb trhu práce)

B.1.3: Podpora podnikání v zemědělství

- Podpora stávajících zemědělských podnikatelů
- Podpora rozvoje nových zemědělských subjektů

Strategický cíl C: Rozvinutá infrastruktura

Specifický cíl C.1: Kvalitní dopravní infrastruktura na území MAS, dostatečná dopravní obslužnost území

Opatření:

C.1.1: Zlepšení stavu místních komunikací a jejich údržba

- Zlepšení stavu místních komunikací (*silnice, chodníky, propustky*)
- Zajištění dostatečného počtu parkovacích míst
- Zajištění podmínek pro kvalitní údržbu místních komunikací

C.1.2: Zkvalitnění železniční dopravy a optimalizace propojení s ostatními druhy dopravy

- Zkvalitňování a rozšiřování využívání stávající železniční infrastruktury, rozšiřování spolupráce s jejím provozovatelem
- Rozšíření sítě přestupních bodů mezi železnicí a ostatními druhy dopravy, modernizace přestupních bodů

C.1.3: Zajištění dostatečné dopravní obslužnosti území

- Udržování optimální dopravní obslužnosti a její kvality
- Zajištění dostatečného objemu veřejné dopravy na území MAS

C.1.4: Rozvoj ekologicky šetrné dopravy

- Podpora rozvoje ekologicky šetrných forem motorové dopravy vybudováním infrastruktury umožňující využívání alternativních energií v dopravě
- Koordinované doplnění a rekonstrukce sítí bezmotorové dopravy, včetně doprovodné infrastruktury

Specifický cíl C.2: Dobudovaná technická a informační infrastruktura na území MAS

Opatření:

C.2.1: Dobudování vodovodní a kanalizační sítě na území MAS, včetně protipovodňové infrastruktury

- Vybudování kanalizace na potřebných místech v území MAS (kritérium – ekonomická efektivnost)
- Rekonstrukce/modernizace stávajících sítí technické infrastruktury v nevyhovujícím stavu
- Vybudování nových částí vodovodních sítí v místech, kde žádná neexistuje a kde je to ekonomicky efektivní
- Systémové řešení čištění a likvidace odpadních vod (obecní čistírny, individuální domácí čistírny, lokální domácí čistírny)
- Vybudování relevantně potřebné protipovodňové infrastruktury

C.2.2: Rozvinuté informační a komunikační technologie

- Zavedení monitorovacích opatření s cílem prevence škod a podpory rozvoje různých tematických oblastí (monitoring složek životního prostředí a veřejného zdraví, protipovodňový monitoring, sběr dat a hodnocení různých oblastí)

Strategický cíl D: Rozvinutý cestovní ruch

Specifický cíl D.1: Pestrá síť základních i doplňkových služeb pro cestovní ruch

Opatření:

D.1.1: Podpora rozvoje základních a doplňkových služeb cestovního ruchu

- Vytváření podmínek pro rozvoj základních služeb cestovního ruchu (*ubytování a stravování*)
- Vytváření podmínek pro rozvoj doplňkových služeb cestovního ruchu

Specifický cíl D.2: Široká nabídka atraktivit a produktů CR

Opatření:

D.2.1: Podpora tvorby společných produktů cestovního ruchu

- -Zmapování a specifikace nabídky atraktivit pro CR (*kulturně-historické, přírodní, technické, společenské*), vzájemné funkční propojení turistických atraktivit s ohledem na definované cílové skupiny návštěvníků
- Příprava a realizace společných turistických produktů (*se zaměřením na různě definované cílové skupiny*)

Specifický cíl D.3: Řízení, organizace a společný marketing v cestovním ruchu

Opatření:

D.3.1: Propagace obcí i území MAS jako celku

- Aktivní propagace obcí, činností obecních spolků a společenských akcí a její koordinace napříč územím (*informační a propagační materiály - i vícejazyčné, webové stránky obcí*)
- Koordinace a spolufinancování aktivit informačních center v propagaci území MAS

D.3.2: Koordinovaný management cestovního ruchu

- Zlepšení vzájemné komunikace a spolupráce v sektoru služeb (*ubytování, stravování, doprava, doplňkové služby*)
- Podpora spolupráce místních i regionálně a celostátně působících organizací v oblasti cestovního ruchu
- Zavádění společných metodických a technických prvků v oblasti řízení cestovního ruchu (*informační systémy, propojené webové stránky, rezervační systém*)

Strategický cíl E: Kvalitní životní prostředí

Specifický cíl E.1: Čisté životní prostředí, udržovaná krajina a veřejná zeleň

Opatření:

E.1.1: Ochrana životního prostředí

- Ochrana vod (ekologické aktivity v oblasti vodních zdrojů)
- Ochrana ovzduší (minimalizace emisí např. znečišťování z lokálních topenišť)

E.1.2: Péče o krajinu

- Šetrné využívání přírodního potenciálu (turistika a volnočasové aktivity v lesích, šetrný rozvoj bydlení)
- Revitalizace vodních ploch a jejich okolí (údržba říčních koryt, údržba březních porostů, protipovodňová ochrana)
- Ochrana rázu krajiny
- Podpora lesnické a zemědělské infrastruktury (obnova, rekonstrukce přístupové infrastruktury)
- Podpora biodiverzity
- Péče o veřejná prostranství

Specifický cíl E.2: Vyřešení klíčových oblastí ochrany životního prostředí

Opatření:

E.2.1: Zajištění likvidace odpadů a zabezpečení možnosti třídění odpadů

- Zvýšení podílu využitelných složek komunálního odpadu v obcích (dostatek nádob na tříděný odpad)
- Zajištění likvidace odpadů (sběrné dvory)

E.2.2: Odstranění starých ekologických zátěží

- Podpora aktivit vedoucích k odstranění starých ekologických zátěží na území MAS
- Podpora preventivních aktivit vedoucích k zamezení vzniku ekologických zátěží

E.2.3: Podpora realizace ekologické osvěty

- Posilování ekologického povědomí obyvatel, ekologická osvěta

E.2.4: Efektivní hospodaření s energiemi

- Zlepšení tepelně izolačních vlastností budov (zateplení)
- Podpora ekologicky šetrného vytápění
- Podpora využívání alternativních zdrojů

3.3. Priorizace návrhové části SCLLD MAS

Výše uvedená návrhová část byla zpracována na základě všech dostupných datových a koncepčních vstupů, závěrů komunitních projednávání se všemi relevantními územními aktéry regionálního rozvoje. Formulované strategické cíle, specifické cíle a opatření jsou interpretací žádoucích atributů rozvoje MAS v programovacím období 2014 – 2020. Dílčí opatření byla podrobena prioritizaci v rámci řešitelského týmu a taktéž s využitím bodovací metody v širší skupině regionálních aktérů. Níže je uvedena specifikace výsledků prioritizace opatření MAS.

V rámci stanovování priorit jednotlivým opatřením návrhové části lze konstatovat dominantní postavení tří základních oblastí resp. strategických cílů:

- **Příznivé podmínky pro podnikání/ekonomický rozvoj**
- **Kvalitní podmínky pro život obyvatel**
- **Rozvinutá infrastruktura**

Tato prioritizace zcela odpovídá všem zpracovaným a interpretovaným analytickým výstupům a identifikuje tak reálné potřeby a problémy řešeného území.

3.3.1. Příznivé podmínky pro podnikání/ekonomický rozvoj

Nejvíce prioritizovaný strategický cíl SCLLD. Nejvíce hodnocená opatření v rámci tohoto strategického cíle se týkají snižování nezaměstnanosti s orientací na cílové skupiny, které jsou znevýhodněné na trhu práce. Další specifickou prioritizovanou oblastí je podpora stávajících podnikatelských subjektů a podnikatelského prostředí jako takového. Jedná se například o podporu výrobků a služeb s tradiční místní hodnotou. Pozitivně je také hodnocena podpora nových či inovativních forem podnikání (např. sociální podnikání), která řeší místní problematiku nezaměstnanosti. Za důležité jsou považovány aktivity směřující ke kooperaci zaměstnavatelů se vzdělávacími zařízeními, a to z důvodu reflexe potřeb trhu práce a následného uplatnění studentů.

3.3.2. Kvalitní podmínky pro život obyvatel

Nejvíce hodnocená opatření v rámci tohoto strategického cíle se týkají rozvoje a zajištění dostatečného pokrytí služeb občanské vybavenosti. Jedná se především o dostupnost a vybavenost školských zařízení, služeb sociální a zdravotní péče. Další vysoce hodnocenou oblastí jsou opatření mající vliv na posílení bezpečnosti obyvatel a majetku. Třetí oblastí s vysokou prioritizací je rozvoj a podpora volnočasových aktivit a spolkové činnosti.

3.3.3. Rozvinutá infrastruktura

Třetím prioritizovaným strategickým cílem je rozvinutá infrastruktura. V této oblasti jsou prioritizována opatření zabývající se zlepšením stavu místních komunikací, včetně zajištění podmínek pro jejich kvalitní celoroční údržbu. Dále se jedná o zajištění dostatečné dopravní obslužnosti území MAS (včetně okrajových částí), a to z hlediska objemu veřejné dopravy a její kvalitativní stránky. V tomto ohledu je pro území důležité i řešení železniční dopravy a infrastruktury, včetně řešení problematiky propojenosti s ostatními druhy dopravy. Srovnatelně je hodnoceno resp. nahlíženo na realizaci opatření řešící technickou infrastrukturu. V tomto směru se jedná o rekonstrukci/modernizaci stávajících sítí a dobudování infrastruktury v potřebných lokalitách.

3.4. Vazba na horizontální témata

Tabulka č.64: Vazba specifických cílů strategie na horizontální témata definovaná Evropskou komisí

SCLLD MAS Rozvoj Tanvaldska specifické cíle	Rovnost mezi muži a ženami	Nediskriminace	Udržitelný rozvoj
A.1	pozitivní	pozitivní	pozitivní
A.2	pozitivní	pozitivní	neutrální
A.3	pozitivní	pozitivní	pozitivní
A.4	pozitivní	pozitivní	pozitivní
A.5	pozitivní	pozitivní	neutrální
B.1	neutrální	pozitivní	pozitivní
C.1	neutrální	pozitivní	neutrální
C.2	neutrální	pozitivní	neutrální
D.1	pozitivní	pozitivní	pozitivní
D.2	pozitivní	pozitivní	pozitivní
D.3	pozitivní	pozitivní	pozitivní
E.1	neutrální	pozitivní	pozitivní
E.2	pozitivní	pozitivní	pozitivní

Zdroj: Vlastní zpracování

3.5. Integrované a inovativní prvky v SCLLD

Zpracovaná SCLLD MAS je komplexně pojatá jako integrovaná. Metodicky to tedy znamená, že většina opatření návrhové části směřuje do oblastí s přidanou hodnotou pro celé území MAS nebo pro definované specifické oblasti MAS nebo pro vymezené cílové skupiny obyvatel, návštěvníků, podnikatelů, organizací. Integrovanost je tedy definována funkčně (obsahově) nebo územně. Významným prvkem pro zajištění integrovaného přístupu je rozvinutá spolupráce všech klíčových aktérů územního rozvoje – tento kooperativní komunitní přístup vstupuje zejména do oblastí cestovního ruchu, rozvoje dopravní infrastruktury a obslužnosti a budování systému smart administration. Za zásadní lze v oblasti integrovaného přístupu považovat tzv. sdílení občanské vybavenosti, jako např. kulturních zařízení, sportovních areálů, školských zařízení, zařízení sociálních služeb. Tento prvek lze též považovat za značně inovativní v aktuálních podmínkách rozvoje území nepříliš aplikovaný.

Inovativním prvkem je též kooperativní přístup a jednotná organizace aktivit v regionu a jejich propagace, a to nejen v oblasti cestovního ruchu. V oblasti rozvoje turistiky je žádoucí koordinovat přípravu produktů cestovního ruchu napříč územím a zajistit společný marketing a propagaci a klíčovou organizaci v území (rezervační systémy, přímé oslovení konkrétních cílových skupin, koordinovaná nabídka cestovním kancelářím a jiným organizacím zajišťující příjezdový cestovní ruch).

Tabulka č.65: Vzájemná provázanost opatření SCLLD

	A.1.1	A.1.2	A.1.3	A.2.1	A.3.1	A.4.1	A.4.2	A.5.1	B.1.1	B.1.2	B.1.3	C.1.1	C.1.2	C.1.3	C.1.4	C.2.1	C.2.2	D.1.1	D.2.1	D.3.1	D.3.2	E.1.1	E.1.2	E.2.1	E.2.2	E.2.3	E.2.4
A.1.1																											
A.1.2																											
A.1.3																											
A.2.1																											
A.3.1																											
A.4.1																											
A.4.2																											
A.5.1																											
B.1.1																											
B.1.2																											
B.1.3																											
C.1.1																											
C.1.2																											
C.1.3																											
C.1.4																											
C.2.1																											
C.2.2																											
D.1.1																											
D.2.1																											
D.3.1																											
D.3.2																											
E.1.1																											
E.1.2																											
E.2.1																											
E.2.2																											
E.2.3																											
E.2.4																											

Celá řada opatření návrhové části SCLLD také směřuje do oblasti rozvoje efektivní veřejné správy a budování systému smart administration společným postupem na celém území MAS, což vede k posilování důležitého partnerství veřejného a soukromého sektoru a k posilování funkcí občanské společnosti.

Komplexní přehled integrace je uveden v matici vztahů. Pro znázornění je využita úroveň opatření, což zajišťuje detailní přehled o vztazích integrace strategie jako celku.

3.6. Vazba na strategické dokumenty

Krajské:

- Program rozvoje Libereckého kraje 2007-2013
- Program rozvoje Libereckého kraje 2014-2020 – pracovní verze
- Strategie rozvoje Libereckého kraje 2006-2020 aktualizovaná
- Strategie udržitelného rozvoje Libereckého kraje
- Program rozvoje cestovního ruchu Libereckého kraje
- Koncepce účinnější podpory památkové péče v Libereckém kraji
- Analýza stavu dopravy na území Libereckého kraje (verze 2014)
- Plán dopravní obslužnosti Libereckého kraje pro období let 2012 až 2016
- Program rozvoje cyklistické dopravy v LK pro období 2008 - 2013
- Územně energetická koncepce Libereckého kraje
- Koncept snižování emisí a imisí znečišťujících látek v Libereckém kraji (KSEI) - návrhová část (listopad 2003)
- Plán odpadového hospodářství Libereckého kraje (POH LK)
- Koncepce ochrany přírody a krajiny Libereckého kraje (aktualizace 2014)
- Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Libereckého kraje
- Krajský lesnický program Libereckého kraje
- Koncepce ochrany před povodněmi Libereckého kraje
- Povodňový plán Libereckého kraje
- Koncepce EVVO Libereckého kraje pro období 2011 - 2020 a Akční plán pro období 2011 – 2013
- Krajská koncepce zemědělství Libereckého kraje
- Regionální surovinová politika Libereckého kraje 2011
- Regionální inovační strategie Libereckého kraje
- RIS3 Strategie inteligentní specializace – Liberecký kraj
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Libereckého kraje 2008
- Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Libereckém kraji na období 2014 - 2017
- Zdravotní politika Libereckého kraje
- Zásady územního rozvoje Libereckého kraje (Územní plán kraje)
- Koncepce prevence kriminality Libereckého kraje na období 2012 až 2016

Regionální:

- Komunitní plán sociálních služeb Mikroregionu Tanvaldsko 2011-2015
- Strategie rozvoje mikroregionu Tanvaldsko - 2004
- Strategie rozvoje cestovního ruchu turistického regionu Jizerské hory – 2007
- Komunitní plán sociálních a souvisejících služeb Jablonecka 20012-2015
- Integrovaná strategie rozvoje regionu Krkonoše (2013)
- Plán péče – Krkonošský národní park a jeho ochranné pásmo (2010-2020)
- Plán péče - CHKO Jizerské hory (2011-2020)

Obecní:

- Albrechtice v Jizerských horách - Strategický plán rozvoje obce do roku 2015
- Desná – Plán rozvoje města 2010 - 2020
- Desná - Koncepce rozvoje cestovního ruchu v Desné – 2003
- Desná - Komunitní plán zdraví a kvality života – 2007
- Desná – Plán bytového fondu města Desná 2006 – 2010
- Velké Hamry - Strategický plán sociálního začleňování pro město Velké Hamry - 2013
- Harrachov – Strategický plán rozvoje města Harrachov
- Smržovka – Strategický plán rozvoje Smržovky 2008-2013

Tabulka č.66: Vazba SCLLD MAS Rozvoj Tanvaldska na zásadní rozvojové koncepční dokumenty

SCLLD MAS Rozvoj Tanvaldska specifické cíle	Program rozvoje Libereckého kraje 2014 – 2020 (vazba na specifické cíle)	Strategie regionálního rozvoje ČR na období 2014 -2020 (vazba na opatření)
A.1	B1 Podpora celoživotního učení s důrazem na kvalitu života, B3 Zajištění dostupnosti a kvality zdravotní péče a sociálních služeb, podpora zdravého životního stylu.	P.3,O.3.1 Zvýšení kvality a vybavenosti veřejnými službami.
A.2	B6 Zajištění dostupnosti a kvality bydlení, pracovního a veřejného prostředí	P.3, O.3.3 Podpora bydlení jako nástroje sociální soudržnosti
A.3	B4 Podpora kulturních služeb, sportovních zařízení a zájmové činnosti obyvatel	P.3, O.3.2 Rozvoj a zlepšování podmínek pro volnočasové aktivity obyvatel a pro využití kulturního potenciálu
A.4	B7 Zajištění bezpečnosti obyvatel a majetku	
A.5	E6 Zkvalitnění veřejné správy, E1 Rozvoj všestranné spolupráce včetně posílení spolupráce meziřesortní a přeshraniční	P.9., O.9.2 Podpora meziobecní a regionální spolupráce
B.1	A1 Zvýšení konkurenceschopnosti ekonomiky a podpora podnikatelského prostředí, B2 Zvýšení zaměstnanosti azaměstnanosti obyvatel	P.1, O.1.5 Adaptabilita trhu práce P.8, O8.3 informační a komunikační podpora fungování územní veřejné správy
C.1	C1 Průběžné zkvalitňování dopravní infrastruktury a její optimalizace, C2 Optimalizace dopravních systémů včetně jejich alternativ a zlepšení dopravní obslužnosti.	P. 4, O.4.2 Zlepšení vnitřní a vnější obslužnosti území
C.2	C3 Průběžné budování a modernizace technické infrastruktury včetně alternativních zdrojů	P.1, O Rozšíření a zkvalitnění infrastruktury
D.1	A4 Rozvoj cestovního ruchu jako významného sektoru ekonomiky kraje	
D.2		
D.3		
E.1	D1 Snižování škodlivých vlivů na životní prostředí a zdraví obyvatel, D3 Péče o krajinu, trvale udržitelné	P.7, O.7.1 Zlepšení kvality prostředí v sídlech, ochrana a rozvoj krajinných hodnot.

	využívání krajinného a přírodního potenciálu.	
E.2	D1 Snižování škodlivých vlivů na životní prostředí a zdraví obyvatel, D4 Posilování ekologického povědomí obyvatel.	P.6, O.6.1 Odstraňování starých ekologických zátěží, revitalizace brownfields a území po bývalé těžbě nerostných surovin, O.6.2 Snížení produkce komunálních odpadů a zvýšení jejich materiálového využití.

Zdroj: Program rozvoje Libereckého kraje 2014 – 2020, Strategie regionálního rozvoje ČR na období 2014 -2020, vlastní zpracování

3.7. Akční plán s popisem programových rámců

Pro každý z relevantních operačních programů podporovaných z ESI fondů je v rámci SCLLD MAS ROZVOJ TANVALDSKA vypracován samostatný programový rámec, který je v souladu s příslušnými operačními programy na období 2014+.

MAS ROZVOJ TANVALDSKA využije pro financování části své strategie tři operační programy s předpokládanou alokací, která bude čerpána v rozpočtovém období 2014 – 2020 dle pravidel (především dle pravidla n+3). V jednotlivých programových rámcích jsou specifikována opatření SCLLD, která jednak vycházejí z rozvojových potřeb regionu a zároveň jsou v souladu s tématy vybraných operačních programů resp. programových dokumentů.

V rámci alokace pro MAS ROZVOJ TANVALDSKA jsou indikovány finanční rozvojové prostředky jednotlivých OP. Rozsah těchto prostředků je předpokládán v těchto finančních částkách:

Integrovaný regionální operační program (IROP): 34 700,00 tis. Kč

Program rozvoje venkova (PRV): z 19.2.1 – 14 304,28 tis. Kč, z 19.3.1 – 682,47 tis. Kč

Operační program zaměstnanost (OPZ): 9 870,00 tis. Kč

3.7.1. Programový rámec Integrovaný regionální operační program

V rámci předpokládaného financování z prostředků IROP je vybráno 5 opatření SCLLD. Názvy opatření jsou identická s názvy opatření ve strategické části SCLLD. pokud je opatření financováno zároveň z jiného OP, je v přílohových tabulkách e), g) a ISKP14+ uvedeno jako podopatření s číselným zařazením o úroveň nižším. V programovém rámci je číselné označení doplněno v závorce u názvu opatření.

Vybraná opatření se zabývají a jsou směřována do oblastí dopravní bezpečnosti, vzdělávání, sociální oblasti (komunitní centra, sociální bydlení, sociální podnikání)

Název opatření	A.4.1 Humanizace a zvyšování bezpečnosti silniční dopravy
Vazba na cíle SCLLD	Strategický cíl A. Kvalitní podmínky pro život obyvatel v území Specifický cíl A. 4 Zajištěná bezpečnost obyvatel a majetku, bezpečnost dopravy.
Vazba na specifický cíl IROP	Specifický cíl 4. 1 Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu. Tematicky zaměřeno na specifický cíl: 1. 2 Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy
Cíl opatření	Cílem opatření je mimo jiné zvýšit bezpečnost dopravy v obcích a tím v maximální možné míře eliminovat rizika nehod spojené se střetem motorové dopravy a chodců či cyklistů.
Možná témata projektů	Eliminace rizikových oblastí bezpečnosti chodců se zaměřením na funkční přístup k prvkům dopravní infrastruktury. Témata projektů jsou zaměřena na bezbariérové přístupy, komplexní řešení exponovaných rizikových úseků (např. v blízkosti MŠ či ZŠ). Zvyšování bezpečnosti dopravy lze podpořit např. u chodníků podél silnic I., II, a III. třídy a místních komunikací přizpůsobených osobám s omezenou schopností pohybu a orientace.
Možní příjemci dotace	Obce; dobrovolné svazky obcí; organizace zřizované nebo zakládané obcemi; organizace zřizované nebo zakládané dobrovolnými svazky obcí
Minimální a maximální hranice celkových způsobilých výdajů	MAS předpokládá stanovení limitů a bude o nich informovat ve své výzvě.
Principy pro určení preferenčních kritérií	Preferenční kritéria budou nastavena ve výzvě MAS.

Indikátor výstupů	
Kód indikátoru	název
7 50 01	Počet realizací vedoucích ke zvýšení bezpečnosti v dopravě

Indikátor výsledků	
Kód indikátoru	název
7 51 20	Podíl veřejné osobní dopravy na celkových výkonech v osobní dopravě

Název opatření	A.1.1 Dostupná síť služeb občanské vybavenosti (podopatření A.1.1.1)
Vazba na cíle SCLLD	Strategický cíl A. Kvalitní podmínky pro život obyvatel v území Specifický cíl A. 1 Zajištěná dostatečná kapacita a kvalita zařízení občanské vybavenosti a služeb
Vazba na specifický cíl IROP	Specifický cíl 4. 1 Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu. Tematicky zaměřeno na specifický cíl: 2. 4 Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení
Cíl opatření	Cílem opatření je stabilizovat a rozvíjet kvalitativně a kapacitně oblast předškolního a základního vzdělávání. Opatření se zaměřuje jednak na zkvalitnění a modernizaci vybavení, které umožní soulad s aktuálními trendy ve výuce a vzdělávání a také na přizpůsobení prostor pro realizaci vzdělávání. Podpora infrastruktury ZŠ je vázána na rozvoj žáků v těchto klíčových kompetencích: komunikace v cizích jazycích, technické a řemeslné obory, přírodní vědy a schopnost práce s digitálními technologiemi. Rozšiřování kapacit ZŠ mimo vazbu na klíčové kompetence je možné pouze na území správního obvodu ORP se sociálně vyloučenou lokalitou – SO ORP Tanvald.
Možná témata projektů	Rozšíření kapacity mateřských škol a jejich adekvátní vybavení. Rekonstrukce, stavební úpravy budov základních škol. <i>(vazba na rozvoj žáků v oblasti klíčových kompetencí, viz specifikace cíle opatření).</i> Pořízení vybavení učeben základních škol v klíčových kompetencích.
Možní příjemci dotace	Školy a školská zařízení v oblasti předškolního a základního vzdělávání, další subjekty podílející se na realizaci vzdělávacích aktivit, obce, organizace zřizované nebo zakládané obcemi, nestátní neziskové organizace
Minimální a maximální hranice celkových způsobilých výdajů	MAS předpokládá stanovení limitů a bude o nich informovat ve své výzvě.
Principy pro určení preferenčních kritérií	Preferenční kritéria budou nastavena ve výzvě MAS.

Indikátor výstupů	
Kód indikátoru	název
5 00 00	Počet podpořených vzdělávacích zařízení
5 00 01	Kapacita podporovaných zařízení péče o děti nebo vzdělávacích zařízení

Indikátor výsledků	
Kód indikátoru	název
5 00 20	Podíl tříletých dětí umístěných v předškolním zařízení
5 00 30	Podíl osob předčasně opouštějících vzdělávací systém

Název opatření	A.3.1 Podpora rozvoje spolkové činnosti a volnočasových aktivit (podopatření A.3.1.1)
Vazba na cíle SCLLD	Strategický cíl A. Kvalitní podmínky pro život obyvatel v území Specifický cíl A. 3 Pestrý výběr volnočasových aktivit, realizace projektů v oblasti kultury, sportu a společenského života
Vazba na specifický cíl IROP	Specifický cíl 4. 1 Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu. Tematicky zaměřeno na specifický cíl: 2.1 Zvýšení kvality a dostupnosti služeb vedoucí k sociální inkluzi
Cíl opatření	Opatření řeší oblast komunitní práce s cílovými skupinami, které jsou ohrožené sociálním vyloučením nebo již se v této situaci nacházejí. Cílem je zajistit, podpořit prostory (komunitní centra), ve kterých je tato nezastupitelná aktivita vykonávána včetně potřebného vybavení. Opatření je též směřováno k podpoře sociálních služeb dle zákona o sociálních službách č. 108/2006 Sb. Podporovány budou výhradně terénní a ambulantní sociální služby, které odpovídají současným principům sociálního začleňování. Ve vazbě na potřebnost území se jedná primárně o Odborné sociální poradenství, Terénní programy, Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež.
Možná témata projektů	Výstavba či rekonstrukce budov – komunitních center Pořízení vybavení pro rozvoj infrastruktury komunitních center již existujících či nových. Infrastruktura pro dostupnost a rozvoj sociálních služeb dle zákona o sociálních službách č. 108/2006 Sb, nákup objektů, zařízení a vybavení a stavební úpravy, které vytvoří podmínky pro kvalitní poskytování sociálních služeb, obnovu a zkvalitnění materiálně-technické základny stávajících služeb sociální práce s cílovými skupinami.
Možní příjemci dotace	Nestátní neziskové organizace; organizační složky státu; příspěvkové organizace organizačních složek státu; organizace zřizované nebo zakládané krajem, obce; organizace zřizované nebo zakládané obcemi; dobrovolné svazky obcí; organizace zřizované nebo zakládané dobrovolnými svazky obcí; církve; církevní organizace
Minimální a maximální hranice celkových způsobilých výdajů	MAS předpokládá stanovení limitů a bude o nich informovat ve své výzvě.
Principy pro určení preferenčních kritérií	Preferenční kritéria budou nastavena ve výzvě MAS.

Indikátor výstupů	
Kód indikátoru	název
5 54 01	Počet podpořených zázemí pro služby a sociální práci
5 54 02	Počet poskytovaných druhů sociálních služeb

Indikátor výsledků	
Kód indikátoru	název
6 75 10	Kapacita služeb a sociální práce

Název opatření	A.2.1 Dostupné bydlení pro občany
Vazba na cíle SCLLD	Strategický cíl A. Kvalitní podmínky pro život obyvatel v území Specifický cíl A. 2 Vytvořené podmínky pro rozvoj bydlení (obytnou funkci)
Vazba na specifický cíl IROP	Specifický cíl 4. 1 Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu. Tematicky zaměřeno na specifický cíl: 2.1 Zvýšení kvality a dostupnosti služeb vedoucí k sociální inkluzi
Cíl opatření	Cílem opatření je zajistit dostupné bydlení (sociální bydlení) pro občany, kteří jsou ohroženi sociálním vyloučením nebo se v této situaci již nacházejí.
Možná témata projektů	Pořízení bytů (nebo nebytových prostor a jejich adaptace pro potřeby soc. bydlení) pro potřeby sociálního bydlení a pořízení nezbytného vybavení. Projekty nesmí být zaměřené pouze na cílovou skupinu Seniorů.
Možní příjemci dotace	Obce, nestátní neziskové organizace, církve, církevní organizace.
Minimální a maximální hranice celkových způsobilých výdajů	MAS předpokládá stanovení limitů a bude o nich informovat ve své výzvě.
Principy pro určení preferenčních kritérií	Preferenční kritéria budou nastavena ve výzvě MAS.

Indikátor výstupů	
Kód indikátoru	název
5 53 01	Počet podpořených bytů pro sociální bydlení

Indikátor výsledků	
Kód indikátoru	název
5 53 10	Nárůst kapacity sociálních bytů
5 53 20	Průměrný počet osob využívajících sociální bydlení

Název opatření	B.1.2 Podpora podnikání v obcích, spolupráce s podnikateli, snižování nezaměstnanosti (podopatření B.1.2.1)
Vazba na cíle SCLLD	Strategický cíl B. Příznivé podmínky pro podnikání/ekonomický rozvoj Specifický cíl B. 1 Připravené plochy, objekty (vč. Brownfields) pro podnikání, podmínky pro podnikání
Vazba na specifický cíl IROP	Specifický cíl 4. 1 Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu. Tematicky zaměřeno na specifický cíl: 2.2 Vznik nových a rozvoj existujících podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání
Cíl opatření	Cílem opatření je podporovat vznik nových pracovních míst prostřednictvím sociálních podniků. Opatření je zaměřeno na podporu vzniku nových sociálních podniků. Podnik musí přispívat k podpoře sociálního začleňování a min. 30% zaměstnanců z celkového počtu zaměstnanců sociálního podniku musí pocházet z cílové skupiny.
Možná témata projektů	Vytvoření (vznik nového) sociálního podniku včetně vybavení.
Možní příjemci dotace	OSVČ, malé a střední podniky, obce, kraje, organizace zřizované nebo zakládané kraji, organizace zřizované nebo zakládané obcemi, DSO, organizace zřizované nebo zakládané DSO, nestátní neziskové organizace, církve, církevní organizace.
Minimální a maximální hranice celkových způsobilých výdajů	MAS předpokládá stanovení limitů a bude o nich informovat ve své výzvě.
Principy pro určení preferenčních kritérií	Preferenční kritéria budou nastavena ve výzvě MAS.

Indikátor výstupů	
Kód indikátoru	Název
1 00 00	Počet podniků pobírající podporu
1 01 02	Počet podniků pobírající granty
1 01 05	Počet nových podniků, které dostávají podporu
1 04 00	Zvýšení zaměstnanosti v podporovaných podnicích
1 03 00	Soukromé investice odpovídající veřejné podpoře podniků (granty)
1 04 03	Zvýšení zaměstnanosti v podporovaných podnicích se zaměřením na znevýhodněné skupiny

Indikátor výsledků	
Kód indikátoru	název
1 04 11	Míra nezaměstnanosti osob s nejnižším vzděláním

3.7.2. Programový rámec Operační program zaměstnanost

V rámci předpokládaného financování z prostředků OPZ jsou vybrány 3 opatření SCLLD. Názvy opatření jsou identická s názvy opatření ve strategické části SCLLD. Pokud je opatření financováno zároveň z jiného OP, je v přílohových tabulkách e), g) a ISKP14+ uvedeno jako podopatření s číselným zařazením o úroveň nižším. V programovém rámci je číselné označení doplněno v závorce u názvu opatření.

Vybraná opatření se zabývají a jsou směřována do oblastí podpory sociálních služeb, komunitní práce, komunitních center, sociálního podnikání a prorodinných opatření.

Název opatření	A.1.3 Podpora kvalitativního rozvoje zdravotních a sociálních služeb
Specifický cíl SCLLD	Specifický cíl A. 1 Zajištěná dostatečná kapacita a kvalita zařízení občanské vybavenosti a služeb
Popis vazby opatření na specifický cíl 2.3.1 OPZ	Opatření je ve vazbě v těchto záměrech a aktivitách: Podpora sociálního začleňování osob sociálně vyloučených či sociálním vyloučením ohrožených prostřednictvím aktivit zaměřených na prevenci sociálního vyloučení osob, služeb poskytovaných terénní a ambulantní formou, podpora komunitní sociální práce; Vznik a rozvoj specifických nástrojů k prevenci a řešení problémů v sociálně vyloučených lokalitách (zohledňující rovněž kriminalitu a veřejný pořádek) s využitím znalosti lokálního prostředí.
Popis cíle opatření	Cílem opatření je řešení problematice oblasti sociálního vyloučení osob z cílových skupin a též řešení preventivních aktivit pro cílové skupiny ohrožených sociálním vyloučením. Na území MAS je tento problém aktuálně nedostatečně řešen realizací projektů s odpovídajícím rozsahem a naplněním kapacit služeb. Doplněním kapacit a služeb bude možné rozvinout oblasti podpory pro cílové skupiny a zapojit je aktivně (včetně participace) do řešení nepříznivých životních situací a tím působit jak na jedince, tak na celé komunity. Problematice je věnována ve strategii kapitola 2.7.5. Zdravotnictví a sociální služby.
Popis provázanosti navrhovaných opatření, a to včetně provázanosti na ostatní OP	Opatření je provázáno prostřednictvím SCLLD na opatření komplexně řešící strategický cíl A. Kvalitní podmínky pro život obyvatel v území. Prostřednictvím opatření je pak vazba na opatření A.1.1, A.1.2, A.3.1, A.5.1. Tematicky jsou opatření provázána oblastmi zasahující do kvality společenského života a dostupnosti služeb. Jedná se o témata kvality a dostupnosti vzdělávání, sociálních služeb, rozvoje společenského života. Provázanost je patrná s navrženým financováním z IROP SC 2.1 Zvýšení kvality a dostupnosti služeb vedoucí k sociální inkluzi prostřednictvím opatření SCLLD A 3. 1. Podpora rozvoje spolkové činnosti a volnočasových aktivit. Opatření se tematicky doplňují a řeší primárně cílové skupiny osob sociálně vyloučených nebo ohrožených sociálním vyloučením. V rámci opatření IROP je též vazba s podopatřením B.1.2.2 Podpora podnikání v obcích, spolupráce s podnikateli, snižování nezaměstnanosti, ve kterém je

	řešena problematika sociálního podnikání a zvyšování zaměstnanosti osob z cílových skupin. V oblasti řešení sociálně vyloučených osob a nízké míře dostupnosti služeb je vazba patrná s podopatřením OPZ A. 1.1.2 Dostupná síť služeb občanské vybavenosti a navazuje také na aktivity s přímým vlivem na podporu prarodinných opatření.
Priorizace navrhovaných opatření	Opatření financováno z alokované částky.
Časový harmonogram realizace opatření ve vazbě na finanční plán	Realizace opatření: 2017 – 2019 Vyhlášení výzev: 4Q/2017 Celková alokace opatření: 5 729, 41 tis. Kč. Čerpání podpory dle finančního plánu: rok 2018 – 2 864,70 tis. Kč rok 2019 – 2 864,71 tis. Kč Doba realizace projektů v rámci opatření je nastavena na max. 24 měsíců. Vyhlášení výzev a následné financování je nastaveno v souvislosti s předpokládaným termínem schválení/podpory strategie (do 09/2017).
Popis možných zaměření projektů	Zaměření podporovaných projektů a aktivit: Terénní a ambulantní sociální služby s cílem sociálního začlenění a prevence sociálního vyloučení osob sociálně vyloučených či sociálním vyloučením ohrožených (v souladu se zákonem č. 108/2006 Sb.; i nad rámec či mimo režim zákona č. 108/2006 Sb. se společensky prospěšným charakterem, nikoli komerčním). Podporované druhy sociálních služeb dle zákona 108/2006 Sb. o sociálních službách: § 37 – Odborné sociální poradenství § 69 – Terénní programy § 65 – Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi § 62 – Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež Podporované zaměření programů a činností nad rámec základních činností sociálních služeb podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách: - aktivity zaměřené na předcházení ekonomické nestability osob z cílových skupin (posilování finanční gramotnosti osob ohrožených předlužeností, dluhové poradenství atd.), - aktivity místních samospráv při optimalizaci zajištění činností a výkonu sociální práce na svém území (podpora obcí typu I. ve výkonu sociální práce, dostatečné personální zajištění výkonu sociální práce), pokrytí území MAS sociálními a dalšími navazujícími službami, - aktivity směřující k podpoře mladých lidí ze sociálně znevýhodněného prostředí při vstupu do samostatného života po ukončení nebo i v průběhu jejich vzdělávání, - aktivizační, asistenční a motivační programy přispívající k sociálnímu začlenění nebo k prevenci sociálního vyloučení (např. získávání základních sociálních a profesních dovedností, pracovní rehabilitace atd.), - aktivity a programy sekundární a terciární prevence pro osoby ohrožené závislostmi (včetně patologického hráčství) nebo osoby závislé na návykových látkách, mimo zdravotnické služby a péči, - Aktivity přispívající k boji s diskriminací (vzdělávací aktivity zaměřené na destigmatizaci cílové skupiny, na informování o příčinách, formách

	diskriminace a způsobech prevence a odstraňování diskriminace, poskytování poradenství cílovým skupinám týkající se nediskriminace a rozvoj různých forem služeb pro oběti diskriminace Podporovány jsou projekty zaměřené na komunitní sociální práci a komunitní centra jako prostředků sociálního začleňování nebo prevence sociálního vyloučení. Aktivita podporované v rámci komunitní sociální práce musí mít přímou vazbu na sociální začleňování nebo prevenci sociálního vyloučení osob.
Podporované cílové skupiny	Podporované cílové skupiny jsou zejména osoby sociálně vyloučené a osoby sociálním vyloučením ohrožené, např. osoby se zdravotním postižením, osoby s kombinovanými diagnózami, osoby ohrožené domácím násilím a závislostmi, oběti trestné činnosti, osoby ohrožené předlužeností, osoby ohrožené vícenásobnými riziky, osoby žijící v sociálně vyloučených lokalitách, osoby opouštějící institucionální zařízení, bezdomovci a osoby žijící v nevyhovujícím nebo nejistém ubytování, osoby pečující o jiné závislé osoby, neformální pečovatelé atd.
Typy příjemců podpory	U aktivit zaměřených na podporu sociální služby v oblasti registrovaných sociálních služeb podle zákona 108/2006 Sb. Je možným příjemcem podpory pouze: Poskytovatelé sociálních služeb registrovaní dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách U ostatních aktivit jsou možní příjemci: Poskytovatelé sociálních služeb registrovaní dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách; Nestátní neziskové organizace Obce dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích; Organizace zřizované obcemi Dobrovolné svazky obcí Místní akční skupina; Organizace zřizované kraji; Příspěvkové organizace; Poradenské a vzdělávací instituce; Sociální partneři; Školy a školská zařízení.
Absorpční kapacita MAS	Dle informací obsažených v kapitole kap. 2.7.5. Zdravotnictví a sociální služby se poskytování sociálních služeb na území MAS věnují převážně nestátní neziskové organizace a příspěvkové organizace obcí, které převážně sídlí mimo území MAS, ale poskytují zde své služby (terénní programy, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, odborné sociální poradenství aj.), a proto je nutné je do absorpční kapacity zahrnout. Předpoklad podpory – 3 subjekty (nestátní neziskové organizace), 1 organizace zřizované obcemi. Informace jsou podpořeny konzultací s poskytovateli služeb a diskusemi s profesně zaměřenou komunitou.
Vliv opatření na naplňování horizontálních témat OPZ	Rovné příležitosti a ochrana před diskriminací – pozitivní vliv. Opatření je zaměřeno na zvýšení kvality sociálních služeb a sociální inkluzi (terénní a ambulantní sociální). Podporované budou cílové skupiny, které se potýkají většinou s nerovnými příležitostmi a diskriminací. Realizované projekty budou podpořeny jen s dopadem pozitivního vlivu pro všechny dotčené

	sociální skupiny. Rovnost žen a mužů – neutrální vliv. Udržitelný rozvoj - neutrální vliv.
Principy pro určení preferenčních kritérií	Počet podpořených uživatelů z cílových skupin, Podporované cílové skupiny, Druh sociální služby Účelnost a potřebnost projektu Proveditelnost projektu Inovativnost a integrovanost projektu Efektivnost a hospodárnost projektu Výše požadované dotace Soulad s horizontálními principy

Indikátor výstupů

Kód indikátoru	název	Výchozí stav	Cílový stav
6 70 01	Kapacita podpořených služeb	0	48
6 00 00	Celkový počet účastníků	0	296
5 51 02	Počet podpořených komunitních center	0	1

Indikátor výsledků

Kód indikátoru	název	Výchozí stav	Cílový stav
6 70 10	Využívání podpořených služeb	0	80
6 73 10	Bývalí účastníci projektu, u nichž intervence formou sociální práce naplnila svůj účel	0	60
6 73 15	Bývalí účastníci projektu v oblasti sociálních služeb, u nichž služba naplnila svůj účel	0	50

Název opatření	A.1.1 Dostupná síť služeb občanské vybavenosti (podopatření A.1.1.2)
Specifický cíl SCLLD	Specifický cíl A. 1 Zajištěná dostatečná kapacita a kvalita zařízení občanské vybavenosti a služeb.
Popis vazby opatření na specifický cíl 2.3.1 OPZ	Opatření je ve vazbě v těchto záměrech a aktivitách: Podpora prarodinných opatření obcí a dalších aktérů na místní úrovni; Podpora spolupráce aktérů na místní úrovni při řešení lokální nezaměstnanosti, zjišťování potřeb lokálních zaměstnavatelů.
Popis cíle opatření	Cílem opatření je doplnit kapacitu současných institucionálních forem zařízení a diverzifikovat služby (příměstské tábory, družiny), které umožní občanům (především rodičům) efektivněji sladit pracovní a rodinný život. Realizace opatření obecně směřuje k podpoře rodiny a k předcházení sociálního vyloučení osob včetně jejich uplatnitelnosti na trhu práce.
Popis provázanosti navrhovaných opatření, a to včetně provázanosti na ostatní OP	Opatření je provázáno prostřednictvím SCLLD na opatření komplexně řešící strategický cíl A Kvalitní podmínky pro život obyvatel v území. předně pak na opatření A.1.2., A.1.3, které jsou orientovány na oblast kvality vzdělávání a sociálních služeb. S opatřením A.3.1 je opatření ve vazbě se zajištěním smysluplného trávení volného času a podpory spolků. Dále je opatření vázáno na opatření A.5.1. v oblasti zapojení občanů do rozhodování a vytváření podmínek pro spolupráci s vedením obcí na specifických tématech. V rámci provázanosti na ostatní OP je opatření vázáno na podopatření IROP A.1.1.1, které naplňuje specifický cíl IROP 2. 4 Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení. Společným tématem je oblast školství se zaměřením na děti, žáky a rodiče. Dále je patrná vazba v rámci programového rámce OPZ na opatření A.1.3 Podpora kvalitativního rozvoje zdravotních a sociálních služeb, kde společným tématem je řešení problematiky osob sociálně vyloučením a prevence sociálního vyloučení.
Priorizace navrhovaných opatření	Opatření financováno z alokované částky.
Časový harmonogram realizace opatření ve vazbě na finanční plán	Realizace opatření: 2017 – 2019 Vyhlášení výzev: 4Q/2017 Celková alokace opatření: 2 352,94 tis. Kč. Čerpání podpory dle finančního plánu: rok 2018 – 1 176,47tis. Kč rok 2019 – 1 176,47tis. Kč Doba realizace projektů v rámci opatření je nastavena na max. 24 měsíců. Vyhlášení výzev a následné financování je nastaveno v souvislosti s předpokládaným termínem schválení/podpory strategie (do 09/2017).
Popis možných zaměření projektů	Projekty zaměřené na realizaci příměstských táborů; Projekty na podporu zařízení typu školní družiny a kluby.
Podporované cílové skupiny	Osoby pečující o malé děti; Osoby vracející se na trh práce po návratu z mateřské/rodičovské dovolené.
Typy příjemců podpory	Nestátní neziskové organizace; Obce dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích; Organizace zřizované obcemi a kraji; Dobrovolné svazky obcí; Školy a školská zařízení.
Absorpční kapacita	Na území MAS vykonávají svou činnost subjekty se zájmem o rozšíření

MAS	služeb, resp. se zájmem realizovat projekty specifikované v tomto opatření. Jedná se o školská zařízení (ZŠ) – 16 subjektů a také NNO a příspěvkové organizace obcí. V rámci realizace opatření se předpokládá podpora projektů 3 subjekty typu obce, organizace zřizované obcemi a 2 subjektů NNO.
Vliv opatření na naplňování horizontálních témat OPZ	Rovné příležitosti a ochrana před diskriminací – pozitivní vliv. Opatření je zaměřeno na sladění potřeb rodiny a trhu práce, které pomůže odstranit diskriminaci zejména žen s malými dětmi. Rovnost žen a mužů – pozitivní vliv. Opatření je orientováno na rodinu s převahou na cílovou skupiny tvořící ženy, které péči o dítě často nenacházejí pozice na trhu práce. Udržitelný rozvoj - neutrální vliv.
Principy pro určení preferenčních kritérií	Podpora zaměstnanosti. Počet podpořených uživatelů z cílových skupin, Účelnost a potřebnost projektu Proveditelnost projektu Inovativnost a integrovanost projektu Efektivnost a hospodárnost projektu Výše požadované dotace Soulad s horizontálními principy

Indikátor výstupů

Kód indikátoru	název	Výchozí stav	Cílový stav
6 00 00	Celkový počet účastníků	0	270
5 00 01	Kapacita podpořených zařízení péče o děti nebo vzdělávací zařízení	0	90

Indikátor výsledků

Kód indikátoru	název	Výchozí stav	Cílový stav
6 26 00	Účastníci, kteří získali kvalifikaci po ukončení své účasti	0	9
6 27 00	Účastníci zaměstnaní po ukončení své účasti, včetně OSVČ	0	9
6 28 00	Znevýhodnění účastníci, kteří po ukončení své účasti hledají zaměstnání, jsou v procesu vzdělávání/ odborné přípravy, rozšiřují si kvalifikaci nebo jsou zaměstnaní, a to i OSVČ	0	9

Název opatření	B.1.2 Podpora podnikání v obcích, spolupráce s podnikateli, snižování nezaměstnanosti (podopatření B.1.2.2)
Specifický cíl SCLLD	Specifický cíl B. 1 Připravené plochy, objekty (vč. Brownfields) pro podnikání, podmínky pro podnikání.
Popis vazby opatření na specifický cíl 2.3.1 OPZ	Opatření je ve vazbě v těchto záměrech a aktivitách: Podpora a vytváření podmínek pro vznik a rozvoj sociálních podniků; Podpora vytváření nových pracovních míst na lokální úrovni; Podpora spolupráce aktérů na místní úrovni při řešení lokální nezaměstnanosti, zjišťování potřeb lokálních zaměstnavatelů.
Popis cíle opatření	Cílem opatření je podporovat diverzifikaci ekonomických subjektů v regionu vytvořením podniků, které vytvoří pracovní místa pro cílové skupiny znevýhodněných občanů.
Popis provázanosti navrhovaných opatření, a to včetně provázanosti na ostatní OP	Opatření je provázáno prostřednictvím SCLLD na opatření komplexně řešící strategický cíl B. Příznivé podmínky pro podnikání/ekonomický rozvoj. Jedná se opatření B.1.1 a B.1.3, která řeší problematiku podpory zaměstnanosti, rozvoj podnikatelského prostředí se zaměřením na lokální prostředí, aktivizace místních zaměstnavatelů do problematiky trhu práce a skupin ohrožených na trhu práce. V rámci provázanosti na ostatní OP je opatření vázáno úzce na opatření IROP - B.1.2.1, které je orientováno na investiční aktivity v oblasti sociálního podnikání a naplňuje SC IROP 2.2 Vznik nových a rozvoj existujících podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání. Silná vazba je též s opatřením PRV - B.1.2.3, které se zabývá podporou investic na založení nebo rozvoj nezemědělských činností. Dílčí tematická provázanost je s opatřením IROP - A.1.3 Podpora kvalitativního rozvoje zdravotních a sociálních služeb (v oblasti sociálního začleňování či prevence), dále s opatřením PRV – B.1.3 Podpora podnikání v zemědělství a lesnictví.
Priorizace navrhovaných opatření	Opatření financováno z alokované částky.
Časový harmonogram realizace opatření ve vazbě na finanční plán	Realizace opatření: 2017 – 2019 Vyhlášení výzev: 4Q/2017 Celková alokace opatření: 3 529,41tis. Kč. Čerpání podpory dle finančního plánu: rok 2018 – 1 764,71tis. Kč rok 2019 – 1 764,70tis. Kč Doba realizace projektů v rámci opatření je nastavena na max. 24 měsíců. Vyhlášení výzev a následné financování je nastaveno v souvislosti s předpokládaným termínem schválení/podpory strategie (do 09/2017).
Popis možných zaměření projektů	Vznik nových sociálních podniků a jejich provoz, a to jak integračních, tak environmentálních Vytvoření a zachování pracovních míst pro zaměstnance z cílových skupin; V rámci projektů budou řešeny vzdělávací a marketingové aktivity.
Podporované cílové skupiny	Cílové skupiny pro integrační sociální podnik: 1. Osoby dlouhodobě či opakovaně nezaměstnané. 2. Osoby se zdravotním postižením. 3. Osoby v nebo po výkonu trestu. 4. Osoby opouštějící institucionální zařízení. 5. Azylové skupiny do 12 měsíců od získání azylu, kteří jsou současně uchazeči o

	zaměstnání evidovanými na Úřadu práce ČR. Cílové skupiny pro environmentální sociální podnik: Cílové skupiny 1. – 5. Integrovaného podniku + 6. Neaktivní osoby. 7. Osoby pečující o malé děti. 8. Uchazeči a zájemce o zaměstnání a neaktivní osoby ve věku 50 a více let. 9. Lidé mladší 30 let, kteří nejsou v zaměstnání, ve vzdělávání nebo v profesní přípravě. 10. Osoby vracející se na trh práce po návratu z mateřské/rodičovské dovolené 11. Osoby pečující o jiné závislé osoby.
Typy příjemců podpory	Osoby samostatně výdělečně činné dle zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění; Obchodní korporace vymezené zákonem č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích; Nestátní neziskové organizace.
Absorpční kapacita MAS	V oblasti sociálního podnikání je na území MAS skrytý značný potenciál. Tato oblast nebyla dosud v území více rozvíjena (viz kap. 2.8.2 Zaměstnanost). Problematika nezaměstnanosti znevýhodněných osob z cílových skupin se odráží i v existenci sociálně vyloučených lokalit. Možnosti, které nabízí realizace sociálního podnikání je v území vítána, jakožto jeden z možných nástrojů zvýšení zaměstnanosti a má pozitivní dopady do sociálních témat. V rámci projednávání možných podporovaných témat a zjišťování očekávaných záměrů k realizaci v území MAS předpokládá vznik dvou nových sociálních podniků díky podpoře z OPZ s tím, že předpokládaným příjemce podpory budou obchodní korporace.
Vliv opatření na naplňování horizontálních témat OPZ	Rovné příležitosti a ochrana před diskriminací – pozitivní vliv. Opatření řeší uplatitelnost osob znevýhodněných na trhu práce, kteří jsou právě diskriminací a nerovnými příležitostmi přímo negativně ovlivněni. Rovnost žen a mužů – neutrální vliv. Udržitelný rozvoj - neutrální vliv.
Principy pro určení preferenčních kritérií	Podpora zaměstnanosti Počet vytvořených pracovních míst Podporované cílové skupiny Účelnost a potřebnost projektu Proveditelnost projektu Inovativnost a integrovanost projektu Efektivnost a hospodárnost projektu Výše požadované dotace Soulad s horizontálními principy

Indikátor výstupů

Kód indikátoru	název	Výchozí stav	Cílový stav
6 00 00	Celkový počet účastníků	0	5
1 02 13	Počet sociálních podniků vzniklých díky podpoře	0	2

Indikátor výsledků

Kód indikátoru	název	Výchozí stav	Cílový stav
1 02 11	Počet sociálních podniků vzniklých díky podpoře, které fungují i po ukončení podpory	0	2
6 26 00	Účastníci, kteří získali kvalifikaci po ukončení své účasti	0	5
6 27 00	Účastníci zaměstnaní po ukončení své účasti, včetně OSVČ	0	2
6 28 00	Znevýhodnění účastníci, kteří po ukončení své účasti hledají zaměstnání, jsou v procesu vzdělávání/ odborné přípravy, rozšiřují si kvalifikaci nebo jsou zaměstnaní, a to i OSVČ	0	2
6 32 00	Zvýhodnění účastníci zaměstnaní 6 měsíců po ukončení své účasti, včetně OSVČ	0	2

3.7.3. Programový rámec Program rozvoje venkova

V rámci předpokládaného financování z prostředků PRV je vybráno 7 fichí. Vybraná opatření se zabývají a jsou směřována do oblastí odborného vzdělávání, investic do zemědělských podniků, investic do lesnické a zemědělské infrastruktury, investic do vybraných nezemědělských činností, neproduktivních investic v lesích. V rámci programového rámce je řešena i činnost spolupráce v rámci iniciativy LEADER (projekty realizované pouze MAS).

Fiche zaměřená na podporu zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů nebyla do programového rámce MAS Rozvoj Tanvaldska zařazena, jelikož oblast, kterou řeší, nebyla v rámci komunitního plánování a při omezené alokaci přidělena dostatečná priorita. Jedním z důvodů byl nezájem subjektů o podporu.

Identifikace Fiche	
Název Fiche	A.1.2 Rozvoj kvality vzdělávání, celoživotního vzdělávání a osvěty
Vazba na článek nařízení PRV	14. Předávání znalostí a informační akce

Vymezení Fiche	
Stručný popis Fiche	Podpora zahrnuje činnosti v oblasti odborného vzdělávání a získávání dovedností a informační akce. Podpora je určena pro osoby pracující v odvětvích zemědělství, potravinářství a lesnictví, uživatele půdy a jiné hospodářské subjekty, jež jsou malými nebo středními podniky působícími ve venkovských oblastech. Podpora přispívá k naplňování Priority 1 Podpora předávání poznatků a inovací v zemědělství, lesnictví a ve venkovských oblastech, zejména prioritní oblasti 1A Podpora inovací, spolupráce a rozvoje znalostní základny ve venkovských oblastech a prioritní oblasti 1C Podpora celoživotního vzdělávání a odborné přípravy v odvětvích zemědělství a lesnictví.
Vazba na cíle SCLLD	Strategický cíl A. Kvalitní podmínky pro život obyvatel v území Specifický cíl A. 1 Zajištěná dostatečná kapacita a kvalita zařízení občanské vybavenosti a služeb.

Oblasti podpory	Činnosti v oblasti odborného vzdělávání a získávání dovedností mohou zahrnovat vzdělávací kurzy a workshopy. Podpora se nevztahuje na vzdělávací kurzy a kurzy odborné přípravy, které tvoří součást běžných vzdělávacích programů nebo systémů středního a vyššího vzdělávání. Subjekty zajišťující předávání znalostí a informační služby musí mít k plnění tohoto úkolu příslušné kapacity v podobě kvalifikovaných zaměstnanců a pravidelné odborné přípravy. Způsobilými výdaji mohou být náklady na organizaci a zajištění vzdělávacích akcí (do 15 účastníků) nebo informačních akcí (15 a více účastníků), včetně exkurzí pořádaných v souvislosti s projektem. Témata vzdělávacích a informačních akcí musí být zaměřena na aktivity podporované v rámci PRV.
-----------------	---

Definice příjemce dotace	Subjekt zajišťující odborné vzdělávání či jiné předávání znalostí a informační akce.
--------------------------	--

Výše způsobilých výdajů	Min. 50 000,-Kč
	Max. 5 000 000,-Kč

Principy pro stanovení preferenčních kritérií	Celková kapacita projektu – počet účastníků; Inovativnost projektu.
--	--

Indikátory výstupů	
číslo	9 23 01
název	Počet účastníků vzdělávání
výchozí stav	0
hodnota mid-term (r. 2018)	55
cílový stav	105

Indikátory výsledků	
číslo	9 20 30
název	T3 Celkový počet vyškolených účastníků podle čl.14 nařízení EU č. 1305/2013
výchozí stav	0
hodnota mid-term (r. 2018)	50
cílový stav	85

Identifikace Fiche	
Název Fiche	B.1.3 Podpora podnikání v zemědělství
Vazba na článek nařízení PRV	17.1.a. Investice do zemědělských podniků

Vymezení Fiche	
Stručný popis Fiche	Podpora je zaměřena na zvýšení celkové výkonnosti a udržitelnosti zemědělského podniku. Podpora přispívá k naplňování Priority 2 Zvýšení životaschopnosti zemědělských podniků a konkurenceschopnosti všech druhů zemědělské činnosti ve všech regionech a podpora inovativních zemědělských technologií a udržitelného obhospodařování lesů, zejména prioritní oblasti 2A Zlepšení hospodářské výkonnosti všech zemědělských podniků a usnadnění jejich restrukturalizace a modernizace, zejména za účelem zvýšení míry účasti na trhu a orientace na trh, jakož i diverzifikace zemědělských činností.
Vazba na cíle SCLLD	Strategický cíl B. Příznivé podmínky pro podnikání/ekonomický rozvoj Specifický cíl B. 1 Připravené plochy, objekty (vč. Brownfields) pro podnikání, podmínky pro podnikání.

Oblasti podpory	Podpora zahrnuje hmotné a nehmotné investice v živočišné a rostlinné výrobě, je určena na investice do zemědělských staveb a technologií pro živočišnou a rostlinnou výrobu a pro školkařskou produkci. Podporovány budou též investice na pořízení mobilních strojů pro zemědělskou výrobu a investice do pořízení peletovacích zařízení pro vlastní spotřebu v zemědělském podniku. V rámci této Fiche nelze podpořit investice pro živočišnou výrobu týkající se včel a rybolovu. Investice pro rostlinnou výrobu se nesmí týkat obnovy nosných konstrukcí vinic, oplocení vinic a oplocení sadů. Podpora nemůže být poskytnuta na pořízení kotlů na biomasu.
-----------------	--

Definice příjemce dotace	Zemědělský podnikatel
--------------------------	-----------------------

Výše způsobilých výdajů	Min. 50 000,-Kč
	Max. 5 000 000,-Kč

Principy pro stanovení preferenčních kritérií	Vytvoření trvalého pracovního místa; Velikostní kategorie žadatele; Velikost obce (počet obyvatel); Využití stávajících budov nebo staveb; Délka realizace projektu.
---	---

Indikátory výstupů	
číslo	9 37 01
název	Počet podpořených zemědělských podniků/příjemců
výchozí stav	0
hodnota mid-term (r. 2018)	2
cílový stav	5

Indikátory výsledků	
číslo	9 48 00
název	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader)
výchozí stav	0
hodnota mid-term (r. 2018)	0
cílový stav	1

Identifikace Fiche	
Název Fiche	E.1.2.1 Péče o krajinu – lesnická infrastruktura
Vazba na článek nařízení PRV	17.1.c. Lesnická infrastruktura

Vymezení Fiche	
Stručný popis Fiche	Podpora je zaměřena na investice, které se týkají infrastruktury související s rozvojem, modernizací nebo přizpůsobením se lesnictví, včetně přístupu k lesní půdě. Podpora přispívá k naplňování Priority 2 Zvýšení životaschopnosti zemědělských podniků a konkurenceschopnosti všech druhů zemědělské činnosti ve všech regionech a podpora inovativních zemědělských technologií a udržitelného obhospodařování lesů, zejména prioritní oblasti 2C Zlepšení ekonomické výkonnosti lesního hospodářství.
Vazba na cíle SCLLD	Strategický cíl E. Kvalitní životní prostředí Specifický cíl E. 1 Čisté životní prostředí, udržovaná krajina a veřejná zeleň

Oblasti podpory	Podpora zahrnuje hmotné nebo nehmotné investice, které souvisejí s rekonstrukcí a budováním lesnické infrastruktury vedoucí ke zlepšení kvality či zvýšení hustoty lesních cest. Kromě rekonstrukce a výstavby lesních cest bude podporována i obnova či nová výstavba souvisejících objektů a technického vybavení.
-----------------	--

Definice příjemce dotace	Fyzické nebo právnické osoby hospodařící v lesích, které jsou ve vlastnictví soukromých osob nebo jejich sdružení nebo spolků s právní osobností, vysokých škol, obcí nebo jejich svazků.
--------------------------	---

Výše způsobilých výdajů	Min. 50 000,-Kč
	Max. 5 000 000,-Kč

Principy pro stanovení preferenčních kritérií	Délka rekonstruovaných nebo nových lesních cest; Velikostní kategorie žadatele; Využití stávajících budov nebo staveb; Délka realizace projektu.
--	---

Indikátory výstupů	
číslo	9 37 01
název	Počet podpořených zemědělských podniků/příjemců
výchozí stav	0
hodnota mid-term (r. 2018)	2
cílový stav	4

Indikátory výsledků	
číslo	9 43 02
název	Celková délka lesních cest (km)
výchozí stav	0
hodnota mid-term (r. 2018)	1
cílový stav	3

Identifikace Fiche	
Název Fiche	E.1.2.2 Péče o krajinu – zemědělská infrastruktura
Vazba na článek nařízení PRV	17.1.c. Zemědělská infrastruktura

Vymezení Fiche	
Stručný popis Fiche	Podpora je zaměřena na investice, které se týkají infrastruktury související s rozvojem, modernizací nebo přizpůsobením se zemědělství, včetně přístupu k zemědělské půdě. Podpora přispívá k naplňování Priority 2 Zvýšení životaschopnosti zemědělských podniků a konkurenceschopnosti všech druhů zemědělské činnosti ve všech regionech a podpora inovativních zemědělských technologií a udržitelného obhospodařování lesů, zejména prioritní oblasti 2A Zlepšení hospodářské výkonnosti všech zemědělských podniků a usnadnění jejich restrukturalizace a modernizace, zejména za účelem zvýšení míry účasti na trhu a orientace na trh, jakož i diverzifikace zemědělských činností.
Vazba na cíle SCLLD	Strategický cíl E. Kvalitní životní prostředí Specifický cíl E. 1 Čisté životní prostředí, udržovaná krajina a veřejná zeleň

Oblasti podpory	Podpora zahrnuje hmotné nebo nehmotné investice, které souvisejí s rekonstrukcí a budováním zemědělské infrastruktury vedoucí ke zlepšení kvality či zvýšení hustoty polních cest. Kromě rekonstrukce a výstavby polních cest bude podporována i obnova či nová výstavba souvisejících objektů a technického vybavení. Polní cesty musí být realizovány na území, kde byly dokončeny pozemkové úpravy, a mimo intravilán obce.
------------------------	--

Definice příjemce dotace	Obec nebo zemědělský podnikatel
---------------------------------	---------------------------------

Výše způsobilých výdajů	Min. 50 000,-Kč
	Max. 5 000 000,-Kč

Principy pro stanovení preferenčních kritérií	Délka rekonstruovaných nebo nových polních cest; Velikostní kategorie žadatele; Velikost obce (počet obyvatel); Využití stávajících budov nebo staveb; Délka realizace projektu;
--	--

Indikátory výstupů	
číslo	9 37 01
název	Počet podpořených zemědělských podniků/příjemců
výchozí stav	0
hodnota mid-term (r. 2018)	1
cílový stav	3

Identifikace Fiche	
Název Fiche	B.1.2.3 Podpora podnikání v obcích, spolupráce s podnikateli, snižování nezaměstnanosti
Vazba na článek nařízení PRV	19.1.b. Podpora investic na založení nebo rozvoj nezemědělských činností

Vymezení Fiche	
Stručný popis Fiche	Podpora v rámci tohoto článku zahrnuje investice na založení a rozvoj nezemědělských činností. Podpora přispívá k naplňování Priority 6 Podpora sociálního začleňování, snižování chudoby a podpora hospodářského rozvoje ve venkovských oblastech, zejména prioritní oblasti 6A Usnadnění diverzifikace, vytváření malých podniků a pracovních míst.
Vazba na cíle SCLLD	Strategický cíl B. Příznivé podmínky pro podnikání/ekonomický rozvoj Specifický cíl B. 1 Připravené plochy, objekty (vč. Brownfields) pro podnikání, podmínky pro podnikání. Strategický cíl D: Rozvinutý cestovní ruch Specifický cíl D. 1: Pestrá síť základních i doplňkových služeb pro cestovní ruch

Oblasti podpory	Podporovány budou investice do vybraných nezemědělských činností dle Klasifikace ekonomických činností (CZ-NACE)4: C (Zpracovatelský průmysl s výjimkou činností v odvětví oceli, v uhelném průmyslu, v odvětví stavby lodí, v odvětví výroby syntetických vláken dle čl. 13 písm. a) NK (EU) č. 651/2014, a dále s výjimkou tříd 12.00 Výroba tabákových výrobků a 25.40 Výroba zbraní a střeliva), F (Stavebnictví s výjimkou skupiny 41.1 Developerská činnost), G (Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel s výjimkou oddílu 46 a skupiny 47.3 Maloobchod s pohonnými hmotami ve specializovaných prodejnách), I (Ubytování, stravování a pohostinství), J (Informační a komunikační činnosti s výjimkou oddílů 60 a 61), M (Profesní, vědecké a technické činnosti s výjimkou oddílu 70), N 79 (Činnosti cestovních kanceláří a agentur a ostatní rezervační služby), N 81 (Činnosti související se stavbami a úpravou krajiny s výjimkou skupiny 81.1), N 82.1 (Administrativní a kancelářské činnosti), N 82.3 (Pořádání konferencí a hospodářských výstav), N 82.92 (Balicí činnosti), P 85.59 (Ostatní vzdělávání j. n.), R 93 (Sportovní, zábavní a rekreační činnosti), S 95 (Opravy počítačů a výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost) a S 96 (Poskytování ostatních osobních služeb). V případě uvádění produktů na trh jsou na trh uváděny produkty, které nejsou uvedeny v příloze I Smlouvy o fungování EU, případně v kombinaci s produkty uvedenými v příloze I Smlouvy o fungování EU (převažovat musí produkty neuvedené v příloze I Smlouvy o fungování EU). V případě zpracování produktů jsou výstupem procesu produkty, které nejsou uvedeny v příloze I Smlouvy o fungování EU. Činnosti R 93 (Sportovní, zábavní a rekreační činnosti) a I 56 (Stravování a pohostinství) mohou být realizovány pouze ve vazbě na venkovskou turistiku a ubytovací kapacitu.
-----------------	---

Definice příjemce dotace	Podnikatelské subjekty (FO a PO) - mikropodniky a malé podniky ve venkovských oblastech, jakož i zemědělci
---------------------------------	--

Výše způsobilých výdajů	Min. 50 000,-Kč
	Max. 5 000 000,-Kč

Principy pro stanovení preferenčních kritérií	Vytvoření trvalého pracovního místa; Typ žadatele; Velikost obce (počet obyvatel); Využití stávajících budov nebo staveb; Spolupráce s regionálními subjekty; Délka realizace projektu.
--	--

Indikátory výstupů	
číslo	9 37 01
název	Počet podpořených zemědělských podniků/příjemců
výchozí stav	0
hodnota mid-term (r. 2018)	2
cílový stav	5

Indikátory výsledků	
číslo	9 48 00
název	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader)
výchozí stav	0
hodnota mid-term (r. 2018)	0
cílový stav	1

Identifikace Fiche	
Název Fiche	E.1.2.3 Péče o krajinu – rozvoj společenských funkcí lesa
Vazba na článek nařízení PRV	25. Neproduktivní investice v lesích

Vymezení Fiche	
Stručný popis Fiche	Podpora v rámci tohoto článku zahrnuje investice ke zvyšování environmentálních a společenských funkcí lesa podporou činností využívajících společenského potenciálu lesů. Podpora přispívá k naplňování Priority 4 Podpora obnovy, zachování a zlepšení ekosystémů závislých na zemědělství a lesnictví, zejména prioritní oblasti 4C Předcházení erozi půdy a lepší hospodaření s půdou, podpora má vedlejší efekt na prioritní oblast 4A Obnova, zachování a posílení biologické rozmanitosti, včetně oblastí sítě Natura 2000, oblastí s přírodními či jinými zvláštními omezeními a zemědělství vysoké přírodní hodnoty, i stavu evropské krajiny.
Vazba na cíle SCLLD	Strategický cíl E. Kvalitní životní prostředí Specifický cíl E. 1 Čisté životní prostředí, udržovaná krajina a veřejná zeleň Strategický cíl D: Rozvinutý cestovní ruch Specifický cíl D. 1: Pestrá síť základních i doplňkových služeb pro cestovní ruch

Oblasti podpory	Způsobilé pro podporu jsou projekty zaměřené na posílení rekreační funkce lesa, např. značení, výstavba a rekonstrukce stezek pro turisty (do šíře 2 m), značení významných přírodních prvků, výstavba herních a naučných prvků, fitness prvků. Podporovány budou též aktivity vedoucí k usměrňování návštěvnosti území, např. zřizování odpočinkových stanovišť, přístřešků, informačních tabulí, závor. Realizovat lze také opatření k údržbě lesního prostředí, např. zařízení k odkládání odpadků a opatření k zajištění bezpečnosti návštěvníků lesa, např. mostky, lávky, zábradlí, stupně. Projekty musí být realizovány na PUPFL s výjimkou zvláště chráněných území a oblastí Natura 2000. Žadatel na PUPFL, na které žádá o podporu, hospodaří podle platného lesního hospodářského plánu, nebo podle převzaté platné lesní hospodářské osnovy.
------------------------	--

Definice příjemce dotace	Soukromí a veřejní držitelé lesů a jiné soukromoprávní a veřejnoprávní subjekty a jejich sdružení.
---------------------------------	--

Výše způsobilých výdajů	Min. 50 000,-Kč
	Max. 5 000 000,-Kč

Principy pro stanovení preferenčních kritérií	Dotčená velikost území projektem; Charakter aktivit projektu; Využití stávajících budov nebo staveb; Velikost obce (počet obyvatel); Délka realizace projektu.
--	--

Indikátory výstupů	
číslo	9 27 02
název	Počet podpořených akcí/operací
výchozí stav	0
hodnota mid-term (r. 2018)	3
cílový stav	6

Indikátory výstupů	
číslo	9 30 01
název	Celková (podpořená) plocha (ha)
výchozí stav	0
hodnota mid-term (r. 2018)	2
cílový stav	5

Identifikace Fiche	
Název Fiche	A.3.1.2 Podpora rozvoje spolkové činnosti a volnočasových aktivit
Vazba na článek nařízení PRV	44. Činnosti spolupráce v rámci iniciativy LEADER

Vymezení Fiche	
Stručný popis Fiche	Projekty musí vykazovat hodnotu přidanou spoluprací, tzn., že výstupy projektu by bez této spolupráce v takové podobě nevznikly. MAS může spolupracovat i s jinými partnerstvími, avšak způsobilé pro podporu budou pouze výdaje realizované MAS, jejíž SCLLD byla schválena z PRV.
Vazba na cíle SCLLD	Strategický cíl A. Kvalitní podmínky pro život obyvatel v území Specifický cíl A. 3 Pestrý výběr volnočasových aktivit, realizace projektů v oblasti kultury, sportu a společenského života Strategický cíl D: Rozvinutý cestovní ruch Specifický cíl D. 1: Pestrá síť základních i doplňkových služeb pro cestovní ruch

Oblasti podpory	Oblast podpory bude vymezovat popis témat projektů spolupráce, které musí být v souladu se SCLLD MAS. V rámci projektu lze realizovat měkké akce (propagační, informační, vzdělávací a volnočasové) zaměřené na témata, která jsou řešena v SCLLD daných MAS. Jako hmotné a nehmotné investice včetně stavebních úprav je možné realizovat pouze následující výdaje: - investice týkající se zajištění odbytu místní produkce včetně zavedení značení místních výrobků a služeb, - investice související se vzdělávacími aktivitami, - investice do informačních a turistických center. Výdaje do investic jsou způsobilé pouze za předpokladu, že jsou společně provozovány spolupracujícími subjekty.
-----------------	--

	Za měkké akce lze považovat především pořádání konferencí, festivalů, workshopů, exkurzí, výstav, přenosů příkladů správné praxe, včetně produktů s tím spojených (publikace, brožury, letáky apod.). Investice mohou být realizovány pouze takové, které budou provozovat po celou dobu lhůty vázanosti projektu na účel samy MAS. Způsobilá pro podporu je i předběžná technická podpora projektů spolupráce, kdy MAS musí prokázat, že plánovala provedení konkrétního projektu. Na předběžnou technickou podporu projektů spolupráce může MAS využít maximálně 10 % z alokace přidělené MAS na realizaci projektů spolupráce. Zaměření projektů spolupráce MAS Rozvoj Tanvaldska: 1) Informační a turistická centra – podpora stávajících a vznik nových center, propojení v území a zároveň v sousedních MAS. Společná propagace, materiály a koordinace. 2) Podpora tradic na venkově – řemesla a společenské akce, sportovní a vzdělávací akce, regionální producenti 3) Festivaly, sympozia – s vazbou na kulturní a spol. akce
--	--

Definice příjemce dotace	Příjemcem dotace může být pouze MAS, jejíž SCLLD byla schválena z PRV. Kromě jiných místních akčních skupin (tzn. MAS, jejíž SCLLD nebyla schválena z PRV či zahraniční MAS) může MAS spolupracovat se: a) skupinou místních veřejných a soukromých partnerů na venkovském území, která provádí strategii místního rozvoje v rámci EU či mimo ni; b) skupinou místních veřejných a soukromých partnerů na jiném než venkovském území, která provádí strategii místního rozvoje v rámci EU
---------------------------------	---

Výše způsobilých výdajů	Min. 50 000,-Kč
	Max. 5 000 000,-Kč resp. dle stanovené alokace MAS.

Indikátory výstupů	
číslo	9 25 01
název	Celkové veřejné výdaje
výchozí stav	0
hodnota mid-term (r. 2018)	-
cílový stav	25 232 EUR

3.7.4. Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání neumožňuje realizaci komunitně vedeného místního rozvoje stejným způsobem jako je tomu v případě Integrovaného regionálního operačního programu, Programu rozvoje venkova, Operačního programu zaměstnanost a Operačního programu životní prostředí. Umožňuje však aktivity tzv. animace území. Dále se mohou MAS podílet na realizaci tohoto operačního programu v rámci aktivit Prioritní osy 3 - Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání, a to konkrétně zpracováním Místních akčních plánů zahrnujících obce s rozšířenou působností na území MAS Rozvoj Tanvaldska. Místní akční plán vzdělávání bude prioritně zaměřen na rozvoj kvalitního a inkluzivního vzdělávání dětí a žáků do 15-ti let. Zahrnuje oblasti včasné péče, předškolního a základního vzdělávání a zájmového a neformálního vzdělávání. V OP VVV i IROP je v oblasti základního školství soulad s akčními plány rozvoje vzdělávání specifickým kritériem přijatelnosti při podávání žádostí o dotace.

Při projednáváních SCLLD a realizovaných dotazníkových šetřeních byla zjištěna zásadní potřeba systematického a především komplexního řešení problematiky kvalitního vzdělávání. Jak vyplynulo z analytické části SCLLD, jedním z největších problémů území MAS Rozvoj Tanvaldska je podíl nejen nezaměstnaných obyvatel s pouze základním (někdy neukončeným) vzděláním a s tím spojená míra nezaměstnanosti, která se sice postupně snižuje, téma vzdělání je však stále jedním z klíčových pro území MAS Rozvoj Tanvaldska.

Z analýzy oblasti „Vzdělávání a školství“ vyplynulo, že malotřídní školy zejména v malých obcích mají snahu nabízet žákům zajímavé výukové programy, nadstandardní prorodinný a individuální přístup, ve snaze k zachování dostatečného počtu žáků pro udržení a další fungování školy. Většina rodičů přesto dává přednost vzdělávání svých dětí v základních školách ve větších městech. Přispívá k tomu domněnka větší kvalifikovanosti pedagogického sboru, lepší výukové podmínky či větší nabídka mimoškolních aktivit. Skutečnost taková nebývá. Malotřídní školy jsou kvalifikací učitelů i výukovými programy již srovnatelné s velkými školami. Výjimku tvoří v některých případech technický stav budov a vnitřní zařízení škol. Zde mají velké základní školy většinou lepší technické vybavení a zázemí, než školy vesnické. Z řady škol byl však zaznamenán požadavek rekonstrukce a vybavení odborných učeben, např. přírodovědných a jazykových, školy mají rovněž zájem o pořizování venkovních učeben. Tam, kde je malá kapacita školních družin, mají školy zájem o vznik dětských klubů. Právě potřeby škol jak v oblasti zvyšování kvalifikace pedagogů, tak i v oblasti investic do mateřských a základních škol mají být pomocí animace území a realizace místních akčních plánů řešeny.

Cíle MAS Rozvoj Tanvaldska v oblasti školství a vzdělávání:

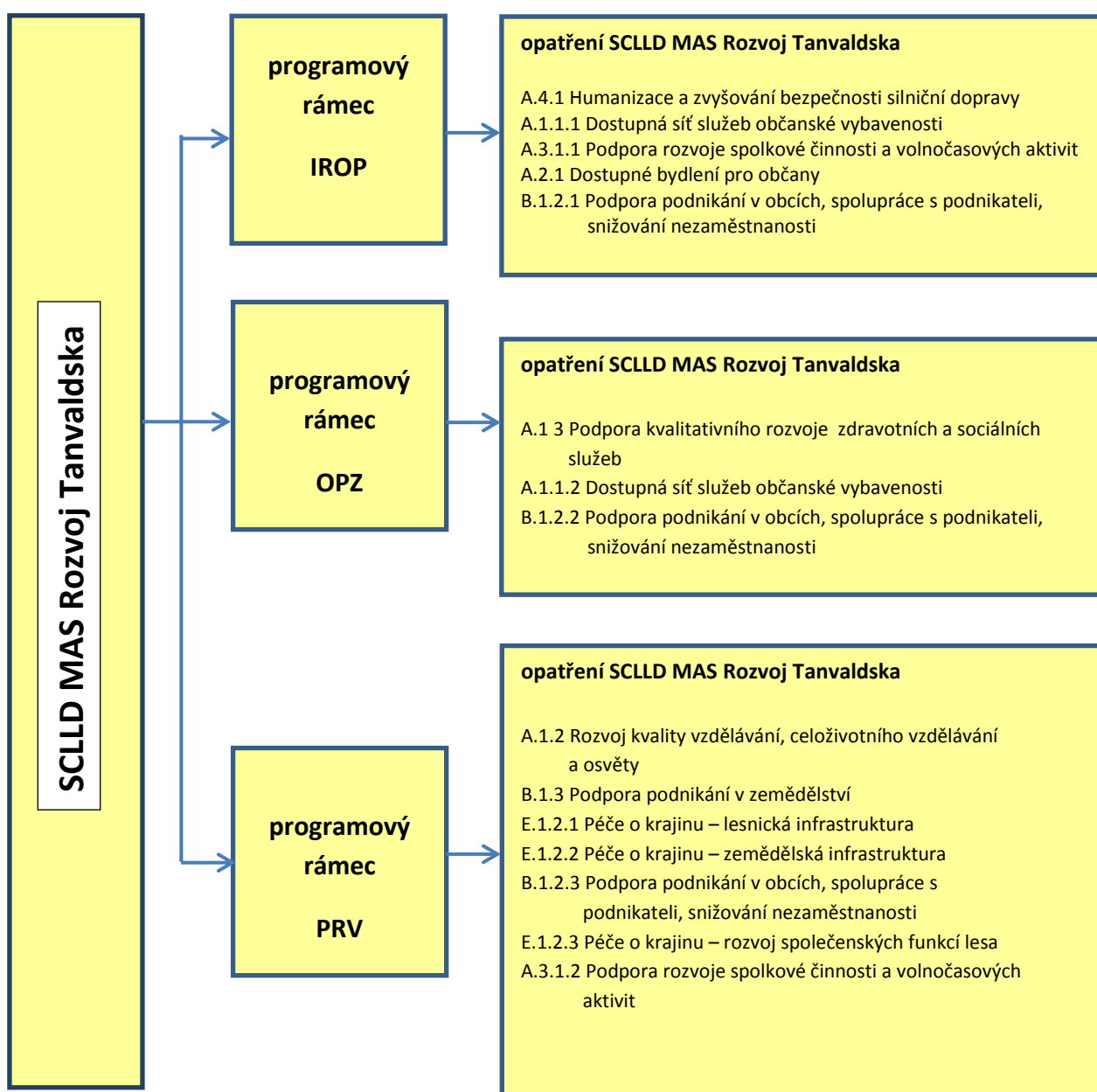
- dialog a spolupráce všech relevantních aktérů na území MAS Rozvoj Tanvaldska
- zjištění potřeb předškolních, školních i mimoškolních vzdělávacích zařízení a návrh opatření pro jejich realizaci
- zjištění potřeb dalších aktérů procesu vzdělávání, tedy žáků, rodičů, veřejnosti a návrh opatření pro jejich realizaci
- vytvoření místního akčního plánu (MAP) pro zajištění kvalitního vzdělávání na území MAS Rozvoj Tanvaldska
- motivace všech aktérů pro proaktivní a pozitivní přístup pro spolupráci všech relevantních aktérů na území a při realizaci opatření pro zkvalitnění vzdělávání, zajištění inkluze a podpory všech dětí

Animace území a pomoc školám při dosahování jejich projektových plánů a realizaci aktivit, které povedou ke všem výše uvedeným cílům, bude realizována prostřednictvím podpůrných aktivit, jako jsou zejména:

- metodická pomoc ZŠ s výběrem vhodných šablon pro ZŠ/MŠ, aby byly v souladu s MAP resp. nositele regionální strategie území, zajištění správnosti projektové žádosti;
- zaškolení realizátorů ZŠ/MŠ (monitorovací systém, příručka pro žadatele a příjemce, ...);

- průběžná konzultační činnost při realizaci projektu, sledování a dodržování povinné publicity, VZ, monitorovacích indikátorů;
- metodická pomoc ZŠ/MŠ při zpracování monitorovacích zpráv, zadávání do monitorovacího systému, zajištění správnosti předávaných výstupů, sledování průběhu realizace projektu, dodržování časového harmonogramu atd.;
- metodická pomoc s vypořádáním případných připomínek k MZ od ŘO;
- metodická pomoc při komunikaci mezi zřizovateli a ZŠ/MŠ tak, aby nedocházelo jako v současném období k zadržování financí ze strany zřizovatelů nebo naopak nepředávání informací o projektu ze strany ředitelů škol;
- metodická pomoc při kontrole na místě;
- metodická pomoc při ukončování projektu a závěrečné MZ.

3.7.5. Grafické znázornění struktury programových rámců

Tabulka č.67: Znázornění integračních vazeb opatření strategie na opatření z programových rámců

	A.1.1	A.1.2	A.1.3	A.2.1	A.3.1	A.4.1	A.4.2	A.5.1	B.1.1	B.1.2	B.1.3	C.1.1	C.1.2	C.1.3	C.1.4	C.2.1	C.2.2	D.1.1	D.2.1	D.3.1	D.3.2	E.1.1	E.1.2	E.2.1	E.2.2	E.2.3	E.2.4
A.1.1																											
A.1.2																											
A.1.3																											
A.2.1																											
A.3.1																											
A.4.1																											
A.4.2																											
A.5.1																											
B.1.1																											
B.1.2																											
B.1.3																											
C.1.1																											
C.1.2																											
C.1.3																											
C.1.4																											
C.2.1																											
C.2.2																											
D.1.1																											
D.2.1																											
D.3.1																											
D.3.2																											
E.1.1																											
E.1.2																											
E.2.1																											
E.2.2																											
E.2.3																											
E.2.4																											
	Silná integrační vazba opatření						Slabá integrační vazba opatření																				
	Opatření PR IROP			Opatření PR OPZ			Opatření PR PRV			Opatření PR IROP a PR OPZ			Opatření PR IROP a PR PRV														

4. Implementační část

Implementační část strategie popisuje organizační strukturu a způsob řízení MAS. Věnuje se popisu administrativních postupů pro vyhlašování výzev MAS, hodnocení a výběru projektů s plánováním personálních kapacit. Dále popisuje animační aktivity na svém území, spolupráci mezi MAS a to jak na národní, mezinárodní úrovni i v rámci přeshraniční spolupráce. Implementační část SCLLD je dána základními standardy práce MAS, kde jsou popsány činnosti povinných orgánů MAS, jejich povinnosti, úkoly a odpovědnosti.

MAS jako nositel integrovaného nástroje je odpovědná za to, že se aktivity realizují v daném časovém a finančním harmonogramu. V zásadě je možné plnit integrovaný nástroj dříve oproti plánu, pozdější realizace však může zakládat možnost odebrání části rezervované alokace pro daný integrovaný nástroj z toho specifického cíle, jehož aktivity a cíle nejsou dle plánu naplňovány. Pokud nastane odchylka od schváleného harmonogramu IN (časového harmonogramu nebo finančního plánu), bude nutné, aby takovou změnu schválil příslušný ŘO, kterého se změna týká, pokud se nejedná o změnu nepodstatnou.

4.1. Popis řízení strategie

4.1.1. Řídící struktura a odpovědnosti

Místní akční skupina Rozvoj Tanvaldska z.s. je zapsaným spolkem podle zákona č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník. Působnost spolku v aktivitách realizovaných metodikou Strategie komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD) je na katastrálním území obcí, které vyslovily prostřednictvím příslušných usnesení zastupitelstev měst a obcí souhlas s působením MAS Rozvoj Tanvaldska z.s. na svém území.

MAS Rozvoj Tanvaldska tvoří právnické a fyzické osoby soukromého i veřejného sektoru, kteří zastupují veřejné a soukromé zájmy. V oblasti tvorby a realizace SCLLD je pojem člen spolku rovný pojmu partner dle metodiky Strategie komunitně vedeného místního rozvoje.

Poměr zástupců členů veřejného a soukromého sektoru v Místní akční skupině musí být vždy maximálně 49 % zástupců z veřejného sektoru (obce, kraje, státní organizace a orgány a jimi zřízené příspěvkové a jiné organizace), alespoň 51 % zástupců ze soukromého sektoru (nestátní neziskové organizace, podnikatelské subjekty, fyzické osoby). Žádná ze zájmových skupin nesmí mít v rozhodovacích a kontrolních orgánech převahu.

Člen spolku (partner) musí splnit tyto základní podmínky:

- musí být fyzickou osobou starší 18 let, která se ztotožňuje s cíli spolku a má trvalé bydliště v území MAS Rozvoj Tanvaldska nebo musí být právnickou osobou, která se ztotožňuje s cíli spolku a má v území MAS Rozvoj Tanvaldska sídlo, nebo v tomto území prokazatelně působí
- musí naplňovat program spolku a aktivně v jeho prospěch pracovat
- chránit a pečovat o majetek a dobré jméno spolku
- platit členské příspěvky dle rozhodnutí valné hromady

Orgány místní akční skupiny

- Valná hromada - nejvyšší orgán MAS
- Rada - rozhodovací orgán MAS, plní funkci programového výboru
- Předseda - statutární orgán MAS
- Hodnotící komise - výběrový orgán MAS
- Kontrolní komise MAS - kontrolní orgán MAS, plní funkci monitorovacího výboru

Valná hromada

- Valná hromada je nejvyšším orgánem spolku.
- Valná hromada se koná nejméně jedenkrát do roka a její jednání svolává předseda minimálně 30 kalendářních dní před jednáním.

- Valná hromada je tvořena všemi členy spolku, přičemž veřejný sektor, ani žádná ze zájmových skupin nemá více než 49% hlasovacích práv.
- Jednání valné hromady je upraveno jednacím řádem.
- Valná hromada rozhoduje nadpoloviční většinou všech členů, přičemž každý člen má na valné hromadě jeden hlas. V případě, že při zahájení jednání valné hromady nebude přítomna nadpoloviční většina všech členů, bude jednání valné hromady ukončeno. Předseda spolku svolá náhradní jednání valné hromady. Minimální časový odstup pro náhradní jednání je jedna hodina. Na tomto náhradním jednání valná hromada rozhoduje nadpoloviční většinou přítomných členů, přičemž každý člen má na valné hromadě jeden hlas.
- Valná hromada je informována o výběru projektů předložených výběrovou komisí.
- Z jednání valné hromady je pořizován zápis.
- Valná hromada rozhoduje o všech zásadních otázkách spolku, nerozhoduje-li jiný orgán spolku. Ve výhradní pravomoci valné hromady je:
 - volba členů orgánů spolku: rady, hodnotící komise a kontrolní komise – počet členů povinných orgánů, jejich působnosti a pravomoci, způsob jejich volby a odvolávání a způsob jednání,
 - schválení svého jednacího řádu,
 - schvaluje SCLLD území působnosti spolku a její provádění,
 - nese zodpovědnost za distribuci veřejných prostředků a provádění SCLLD v území působnosti spolku,
 - schválení stanov spolku včetně jejich změn,
 - rozšíření územní působnosti spolku,
 - stanovení výše členských příspěvků,
 - schválení rozvojové koncepce a strategie spolku,
 - schválení rozpočtu spolku na daný rok, schválení výroční zprávy a schválení zprávy o hospodaření za daný rok,
 - rozhodnutí o vytvoření zájmových skupin,
 - rozhodnutí o fúzi nebo zrušení spolku,

Rada

Rada je tvořena devíti členy spolku a je volena valnou hromadou na 4leté funkční období. Jednotlivé obce a města mohou mít v radě zastoupení maximálně 49%, tj. 4 členy spolku. Zároveň musí být dodrženo, že veřejný sektor, ani žádná ze zájmových skupin nebude mít více než 49% hlasovacích práv.

- Rada řídí spolek mezi zasedáními valné hromady.
- Je-li členem rozhodovacího orgánu fyzická osoba, musí být bezúhonná a svéprávná. Je-li členem právnická osoba, musí splňovat tuto podmínku ten, kdo tuto právnickou osobu zastupuje.
- Členové rady volí ze svého středu předsedu spolku.
- Jednání rady se koná minimálně 4x ročně a svolává jej předseda, popřípadě z pověření manažer spolku.
- Rada rozhoduje nadpoloviční většinou všech členů. Každý člen rady má jeden hlas. Z jednání rady se pořizuje zápis.
- Rada jmenuje manažera, na jeho návrh schvaluje zaměstnance kanceláře.
- Zajišťuje zpracování strategických dokumentů spolku (za součinnosti manažera).
- Přijímá nové členy spolku.
- Schvaluje jednací řády dalších komisí nebo výborů, které spolek pro svoji činnost zřizuje.

Rada v aktivitách realizovaných metodikou LEADER plní funkci programového výboru

- Zajišťuje zpracování strategie spolku (za součinnosti manažera), každoročně strategii vyhodnocuje a navrhuje její změny.
- Zajišťuje zpracování projektových záměrů a stanovení výběrových kritérií.

- Programový výbor spolku provádí hodnocení přijatelnosti projektů ve smyslu prokazatelného souladu projektů se strategií spolku, schvaluje výběr projektů výběrovou komisí a informuje o výsledcích valnou hromadu spolku.
- Zajišťuje zpracování strategických dokumentů spolku (za součinnosti manažera), každoročně tyto dokumenty vyhodnocuje a navrhuje jejich změny.
- Zpracování návrhu způsobu hodnocení a výběru projektů spolku, včetně příslušných kritérií, pokud tyto činnosti nejsou zakotveny v příslušných strategických dokumentech. Tento návrh předkládá valné hromadě ke schválení.
- Schvalování výzvy k podávání žádostí a vymezení kritérií výběru (pokud kritéria nejsou zakotvena v příslušných strategických dokumentech).
- Stanovení výše alokace a výběr projektů k realizaci na základě návrhu hodnotící komise.
- Provádění hodnocení přijatelnosti projektů ve smyslu prokazatelného souladu projektů se strategií spolku, schvalování výběru projektů navrženého výběrovou komisí a projednávání výsledků výběru na valné hromadě spolku.

Předseda

- Předseda je statutárním orgánem spolku, zastupuje spolek navenek, podepisuje příslušné dokumenty.
- Předseda je volen radou na dobu čtyř let.
- Svolává valnou hromadu a zajišťuje programově její jednání.
- Svolává a řídí radu.
- Předkládá valné hromadě výroční zprávu.
- Kontroluje činnost hlavního manažera a zaměstnanců kanceláře.
- Předseda je v době nepřítomnosti zastupován pověřeným členem rady.

Hodnotící komise

Hodnotící komise je pětičlenná, přičemž veřejný sektor ani žádná ze zájmových skupin nesmí představovat více než 49%. Hlasovací právo členů hodnotící komise je rovné. Jednotlivé členy hodnotící komise volí valná hromada.

- provádí předvýběr projektů na základě objektivních kritérií
- navrhuje pořadí podle přínosu těchto operací k plnění záměrů SCLLD podle bodové hodnoty.

Kontrolní komise

Ke kontrole hospodaření a nakládání s majetkem spolku volí valná hromada tříčlennou kontrolní komisi a to na období tří let. Jeho činnost řídí předseda, zvolení členy výboru. Výbor je povinen provádět kontrolu spolku minimálně jedenkrát v kalendářním roce. Řídí se obecně platnými právními předpisy. Každý člen kontrolní komise má jeden hlas. Kontrolní komise je usnášeníschopná nadpoloviční většinou členů.

- Kontrolní komise o výsledcích kontroly vyhotovuje vždy písemnou zprávu.

- Kontrolní komise obdrží zápisy a usnesení z jednání valné hromady a rady.
- O výsledcích kontroly a případných nápravných opatřeních informuje předseda komise valnou hromadu.
- Projednává výroční zprávy o činnosti a hospodaření spolku.
- Dohlíží na to, že spolek vyvíjí činnost v souladu se zákony, platnými pravidly, standardy MAS a SCLLD.
- Nahlíží do účetních knih a jiných dokladů organizace týkající se činnosti spolku a kontrola tam obsažených údajů.
- Svolávání mimořádného jednání Valné hromady a Rady, jestliže to vyžadují zájmy spolku.

Kontrolní komise vykonává funkci monitorovacího výboru.

- Provádí hodnocení stanovených cílů a monitorovacích kritérií schválené strategie spolku,
- Navrhuje opatření k zajištění souladu mezi kritérii a skutečností.
- Kontroluje metodiky způsobu výběru projektů spolku a jejího dodržování, včetně vyřizování odvolání žadatelů proti výběru spolku.
- Zodpovídá za monitoring a hodnocení SCLLD (zpracovává a předkládá ke schválení Radě indikátorový a evaluační plán SCLLD).
- Navrhuje opatření k zajištění souladu mezi kritérii a skutečností SCLLD.

4.1.2. Realizační struktura a zamezení střetu zájmů

Kancelář MAS

- Kancelář spolku tvoří manažer a další zaměstnanci.
- Kancelář spolku zajišťuje administrativní, správní a finanční záležitosti spolku.
- Kancelář spolku je řízena manažerem, který zodpovídá za její chod a bezchybné fungování.
- Spolek má zpracované organizační schéma kanceláře, včetně uvedení jednotlivých pracovních pozic.
- Organizační struktura pracovníků kanceláře spolku, vč. uvedení hlavních kompetencí a základních kontaktů je zveřejněna.
- Chod kanceláře kontroluje kontrolní komise.
- Kancelář spolku využívá elektronický podpis a datovou schránku.
- Kancelář spolku je viditelně označena, včetně uvedení konzultační doby pro veřejnost a kontaktů na vybrané pracovníky.
- Kancelář spolku poskytuje konzultace v souvislosti s implementací strategie spolku.
- Účetnictví je zajišťováno externě.

Manažer

Vedoucí zaměstnanec pro realizaci SCLLD má pravomoci a odpovědnost vztahující se k SCLLD. Vykonává funkci v pracovně právním vztahu se spolkem. O uzavření pracovně právního vztahu rozhoduje Rada MAS. Manažer zajišťuje realizaci SCLLD a komunikaci s řídicími orgány jednotlivých OP, jejichž prostřednictvím

realizuje MAS Rozvoj Tanvaldska své projekty. Dále zajišťuje soulad všech činností a dokumentů vč. webových stránek s pravidly jednotlivých programů. Je zároveň určen jako řídicí pracovník pro realizaci SCLLD odpovědný za administrativní náležitosti spojené s udržováním a rozvojem místního partnerství a implementaci SCLLD. Je nadřízeným pracovníkem zaměstnanců realizujících SCLLD v pracovně právním vztahu (vč. DPP, DPČ), s pravomocemi k tomu vyplývajícími.

- Odpovídá za evidenci členů spolku.
- Pomáhá zpracovat projektové záměry a žádosti, spolupracuje na strategii.
- Přijímá a registruje žádosti od žadatelů, provádí jejich administrativní kontrolu a poskytuje potřebnou pomoc a informace žadatelům.
- Zaregistrované projekty předává hodnotící komisi.
- Po výběru a hodnocení projektů předá seznam vybraných náhradních projektů.
- Vede evidenci o projektech a provádí veškerou předepsanou archivaci.
- Vytváří zásadní dokumenty spolku, jako jsou jednací a organizační řády, rozvojové strategie, směrnice apod.
- Vytváří dokumenty v souvislosti s výzvami v rámci programu LEADER, je zodpovědný za zveřejnění výzev a za provedení celého procesu výběru projektů.
- Přípravuje region a všechny eventuální žadatele z regionu pro příjem dotací z programu LEADER a dalších operačních programů.
- Poskytuje odborné konzultace k programu LEADER a dalším operačním programům žadatelům o dotace.
- Provádí kontrolu úplnosti a souladu předložených žádostí o poskytnutí dotace se strategií spolku.
- Zajišťuje všechny činnosti spojené s monitoringem podpořených dílčích projektů tak, jak stanovují podmínky konkrétních a Pravidel LEADER.
- Dbá o pravidelné kontakty spolku s jinými MAS v tuzemsku i zahraničí.
- Vyhledává jiné vhodné dotační programy a informuje o nich případné zájemce.
- Zajišťuje pravidelné kontakty s tematicky blízkými institucemi, jako je MZe, SZIF, MMR, Liberecký kraj, vedení obcí v území spolku aj.
- Zodpovídá za funkčnost kanceláře spolku.
- Zodpovídá za dodržení stanoveného rozpočtu spolku.
- Zodpovídá za účelnou, včasnou a profesionální prezentaci spolku v regionu, v ČR i v zemích EU.
- Zastupuje spolek při činnostech a při jednáních na všech úrovních bez podpisového a rozhodovacího práva.
- Je zodpovědný za finanční zdraví kanceláře, samostatně disponuje s finančními prostředky spolku do výše 5.000,- Kč za jednu finanční operaci, a provádí finanční operace prostřednictvím internetového nebo telefonního bankovníctví.
- Na základě pověření předsedy spolku je oprávněn svolat valnou hromadu spolku.

Rada MAS Rozvoj Tanvaldska jmenovala dne 17. 12. 2014 do funkce vedoucího zaměstnance pro realizaci SCLLD (manažera) Terezu Šolcovou, která se podílela na přípravě a realizaci projektů MAS podpořených v období 2005 -2013. Při jednotlivých projektech pracovala jako projektová manažerka.

Kancelář MAS je v kontaktu s dostatečným počtem zkušených manažerů (2 osoby), kteří budou při realizaci SCLLD odpovídat za jednotlivé Programové rámce. Zároveň kancelář navázala i spolupráci s řadou odborníků z území MAS i mimo něj, kteří se specializují na jednotlivé OP a v případě potřeby budou s MAS

Rozvoj Tanvaldska spolupracovat na DPP nebo DPČ (např. příprava výzev - odborné konzultace, semináře k výzvě, přílohy a podobně).

Pro realizaci SCLLD – jednotlivých programových rámců budou zaměstnanci rozděleni následujícím způsobem:

1. Manažer PR IROP
2. Manažer PR PRV, projekty spolupráce
3. Manažer PR OPZ a animátor OP VVV

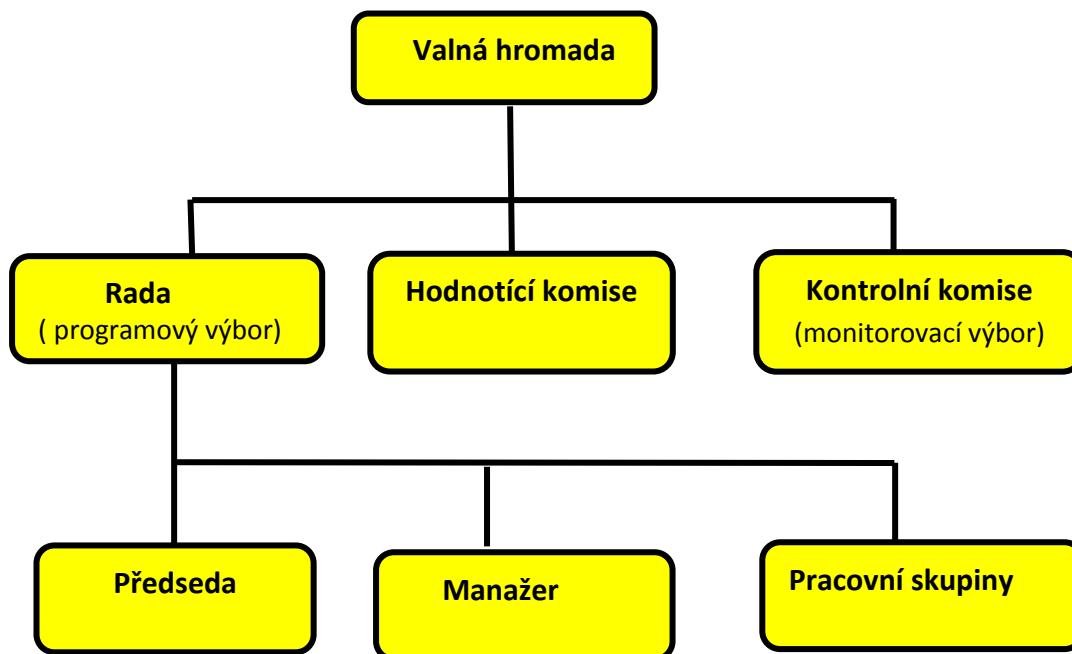
Zastupitelnost je zajištěna vedoucím zaměstnancem CLLD, který je současně manažerem PR PRV. Manažera PR PRV zastupuje manažer PR IROP.

Zamezení střetu zájmů zaměstnanců a členů orgánů

Zaměstnanci podepisují dokument, ve kterém berou na vědomí, že si nesmí vůči žadatelům o dotaci z jednotlivých programových rámců výzev vyhlašovaných MAS Rozvoj Tanvaldska z.s. nárokovat odměnu či jinak definovanou částku (a to i z přiznané dotace) za zpracování, administraci či schválení projektu v rámci realizace SCLLD.

Členové hodnotící komise podepisují před vlastním hodnocením projektů čestné prohlášení týkající se nepodjatosti a zavazují se hodnotit projekty v souladu se Stanovami MAS Rozvoj Tanvaldska z.s. a se schváleným Jednacím řádem hodnotící komise.

Obr. č.3: Řídící a realizační struktura MAS Rozvoj Tanvaldska z.s. – organizační schéma:

4.1.3. Komunikace MAS

MAS:

- každoročně schvaluje Plán činnosti, jehož součástí jsou i konkrétní úkoly v oblasti komunikace MAS
- minimálně 1x za rok informuje veřejnost o plnění SCLLD
- zveřejňuje zápisy z jednání povinných orgánů
- zveřejňuje aktuální seznam členů, zápisů z jednání nebo zpráv o jejich činnosti a kontaktních osobách

Ověřenými postupy pro informování členů MAS i obyvatelstva jsou především:

- informace jsou zveřejňovány na úředních deskách a webových stránkách obecních úřadů
- informace jsou zveřejňovány na internetových stránkách www.masrt.cz
- informace ve Zpravodaji MAS
- zveřejnění v městských a obecních tiskových médiích
- informace jsou zasílány e-mailem členům MAS a všem potenciálním zájemcům, kteří si o informace požádají

4.2. Popis administrativních postupů

- MAS připravuje výzvu na předkládání projektových žádostí a předloží jí ke schválení řídicímu orgánu. Ve výzvě je uveden přesný popis způsobu výběru projektů a v případě Programu rozvoje venkova (PRV) je vymezena alokace na jednotlivé Fiche SCLLD vyhlášené výzvy MAS.
- MAS provádí základní administrativní kontrolu – kontrola formálních náležitostí, přijatelnosti, doložení povinných částí žádosti o podporu projektu.
- MAS hodnotí projekty co do souladu s vyhlášenou výzvou MAS podle preferenčních kritérií schválených ŘO zároveň s příslušnou výzvou MAS a případně dalších kritérií stanovených ŘO na výzvě ŘO. Ke každé výzvě MAS bude navázána jedna sada preferenčních kritérií. Případná kritéria ŘO budou součástí této sady kritérií.
- MAS provádí věcné hodnocení předložených žádostí podle preferenčních kritérií. Na základě bodového hodnocení MAS stanoví pořadí projektů podle přínosu těchto operací k plnění záměrů a cílů strategií za každý specifický cíl SCLLD zvlášť.
- MAS provede výběr projektů - výše jejich podpory nesmí překročit maximální procentuální výši podpory projektu stanovenou v programu, výše podpory projektu může být snížena ve výzvě MAS.
- MAS předá vybrané projekty ŘO (platební agentuře SZIF v případě PRV) k závěrečnému ověření jejich způsobilosti před schválením.
- ŘO (platební agentura SZIF v případě PRV) provádí kontrolu způsobilosti projektů a ověření administrativní kontroly.
- ŘO (platební agentura SZIF v případě PRV) schválí způsobilé projekty v pořadí a ve výši podpory schválené MAS k realizaci (ŘO/SZIF může schválenou výši podpory snížit, pokud o to požádá žadatel, nebo nebudou požadované výdaje způsobilé v plné výši). Není dotčena pravomoc ŘO provést kontrolu procesních postupů MAS. V případě, že ŘO v průběhu hodnocení projektu shledá, že projekt je v zjevném nesouladu s příslušným OP nebo se schválenou integrovanou strategií, ŘO vyvolá jednání s nositelem integrované strategie (dohadovací řízení), jehož výsledkem může být případná úprava projektu a následné schválení nebo vyřazení projektu.
- Je vydán právní akt o poskytnutí/převodu podpory ze strany ŘO programu, platební agentury SZIF v případě PRV, nebo oprávněného zprostředkujícího subjektu.

4.2.1. Vyhlášení výzvy

- Řídicí orgán (ŘO) vyhlásí výzvu na předkládání projektů v rámci SCLLD.
- Rada MAS na svém zasedání rozhodne o Opatřeních SCLLD, která budou vyhlášena a o výši finanční alokace na výzvu s rozdělením na jednotlivá Opatření SCLLD.
- Vedoucí zaměstnanec pro SCLLD vytvoří návrh výzvy, který konzultuje s programovým výborem a připraví ho ke schválení na jednání Rady.
- Rada schválí výzvu a časový harmonogram.
- Vedoucí zaměstnanec pro SCLLD odešle text výzvy na ŘO ke schválení spolu s časovým harmonogramem výzvy.
- Vedoucí zaměstnanec pro realizaci SCLLD spolu s kanceláří MAS připraví Výzvu MAS k příjmu projektů a časový harmonogram a vyhlásí ji prostřednictvím ISKP14+ systému MS2014+. Zároveň zveřejní výzvu na svých webových stránkách www.masrt.cz, a zajistí rozeslání informace o vyhlášení výzvy e-mailem partnerům MAS Rozvoj Tanvaldska a na obecní úřady ve své působnosti.

- Výzva mj. obsahuje kritéria pro hodnocení a výběr projektů a informaci, zda bude MAS zpracovávat seznam náhradních projektů pro případ, že požadavky na dotaci všech projektů, které splnily podmínky věcného hodnocení, převyšují alokaci výzvy.
-

4.2.2. Hodnocení projektů

Školení potenciálních předkladatelů

Po vyhlášení výzvy zveřejní MAS informaci o formě informačních a vzdělávacích seminářů, které budou pro potenciální žadatele pořádány. Tyto semináře budou mít v zásadě tyto formy:

- **Informativní semináře** (termín zveřejněn ve výzvě), obsahem bude seznámení účastníků s SCLLD, aktuální výzvou, s pravidly pro předkládání a realizaci projektů. Zároveň dostanou účastníci semináře potřebné dokumenty a budou jim zodpovězeny případné dotazy. Informativní seminář proběhne vždy v první polovině doby od vyhlášení výzvy k její uzávěrce.
- **Individuální konzultace a poradenství** – pro potenciální žadatele budou na webových stránkách zveřejněny kontakty na pracovníky MAS, se kterými bude možné domluvit individuální konzultaci k připravenému projektu nebo záměru. Tyto konzultace nejsou vázány pouze k vyhlášené výzvě a budou probíhat celoročně.
- **Diskusní fórum** – bude zveřejněno na webových stránkách MAS formou otázek a odpovědí tak, aby bylo volně přístupné i mimo vyhlášené výzvy.

Příjem žádostí

- Příjem žádostí se řídí časovým harmonogramem, je dán den i hodina začátku a konce příjmu žádostí v kanceláři MAS.
- Pracovník kanceláře při příjmu žádosti zaznamená datum a hodinu příjmu žádosti do záznamového listu a provede kontrolu úplnosti projektu včetně případných povinných příloh. Žadatel obdrží kopii záznamového listu s potvrzením o předání projektu.
- Na webových stránkách MAS je do druhého dne po ukončení příjmu žádostí zveřejněn seznam přijatých žádostí.

Administrativní kontrola

- Pracovník kanceláře zaznamená do Katalogu projektů datum zahájení administrativní kontroly. Tato kontrola je provedena do 14 dnů od ukončení příjmu žádostí.
- První hodnocení se provádí z hlediska administrativní úplnosti, platnosti všech potvrzení, dat na ověřených kopiích a na výpisech a výstupech z rejstříků tak, aby byly splněny všechny požadavky, určené Výzvou
- V případě, že se při kontrole zjistí, že projekt nesplňuje požadavky, je učiněn zápis a postupuje se dále podle instrukcí nadřízeného orgánu, v případě neúplnosti žádosti je konečný žadatel vyzván k doplnění žádosti do stanoveného termínu. Doplnění projektu na základě administrativní kontroly je rovněž zaznamenáno do Katalogu projektů. Žadatel má na doplnění podkladů 5 pracovních dnů. V případě nedoplnění podkladů ve stanoveném termínu ukončí MAS administraci z důvodu nesplnění

podmínek administrativní kontroly. Datum ukončení administrativní kontroly je zaznamenáno do Katalogu projektů.

- Po ukončení administrativní kontroly je provedena kontrola přijatelnosti s ohledem na obsah daného opatření SCLLD, vše je zaznamenáno v Katalogu projektů.
- MAS informuje do 5 dnů od ukončení kontroly konečného žadatele písemně. Dopis je podepsán vedoucím zaměstnancem doporučeně, nebo předán proti podpisu osobně.

Všechny úplné žádosti, které splňují kritéria přijatelnosti, jsou předány k hodnocení Hodnotící komisi.

Žadatel má možnost podat žádost o přezkoumání činnosti MAS do 7 pracovních dnů ode dne následujícího po doporučeném odeslání výsledků administrativní kontroly na MAS. Na základě této žádosti je svoláno jednání Kontrolního orgánu MAS, u kterého je přítomen žadatel, který podal žádost a vedoucí zaměstnanec pro SCLLD. V případě, že nedojde při tomto jednání ke shodě, má žadatel právo podat žádost o přezkoumání postupu MAS na ŘO. Pokud tak učiní, má žadatel povinnost o tomto kroku informovat MAS. Odvolání žadatel podává v souladu s Pravidly OP.

4.2.3. Výběr projektů

Hodnotící komise je volena nejvyšším orgánem MAS – Valnou hromadou MAS Rozvoj Tanvaldska z.s. na dobu jednoho roku. Členem hodnotící komise může být zvolen i „nečlen“ nejvyššího orgánu, který prokazatelně místně působí na území působnosti MAS Rozvoj Tanvaldska a to zejména z důvodů jeho odbornosti v hodnocené problematice. Popřípadě si hodnotící komise může takového odborníka přizvat k hodnocení.

Hodnotící komise pracuje podle schváleného jednacího řádu.

- každý člen hodnotící komise se seznámí s předloženými žádostmi, které byly podány v příslušné výzvě a prošly kladně hodnocením přijatelnosti ještě před schůzkou hodnotící komise, na které proběhne vlastní výběr
- hodnotící komise provádí dle vlastního plánu i místní šetření u žadatelů. V případě, že u některého z přijatých projektů dospěje hodnotící komise k názoru, že je projekt nejasný, následuje návštěva komise u žadatele. Tuto návštěvu hodnotící komise nahlásí žadateli minimálně dva dny před jejím uskutečněním,
- podklad k výběru projektů tvoří Hodnocení přijatelnosti, formulář Žádosti o dotaci a povinné přílohy k žádosti dle požadavků jednotlivých výzev,
- na základě získaných poznatků každý člen hodnotící komise individuálně obdívá všechny žádosti do připravených formulářů (toto obdívání slouží pouze jako podklad ke společnému jednání hodnotící komise),
- výběr projektů probíhá na společném jednání tak, že všichni členové hodnotící komise, resp. nadpoloviční většina přítomných členů musí dospět ke konsenzu (shodě) při bodování jednotlivých kritérií,
- při udělení bodů může bodující člen hodnotící komise sdělit důvod svého rozhodnutí, případně na vyžádání kteréhokoliv jiného člena hodnotící komise musí svoje rozhodnutí zdůvodnit, ke každému zdůvodnění je povolena diskuse,
- hodnotící komise provádí hodnocení projektů a určuje pořadí,
- výsledky výběru se prezentují jako názor celé hodnotící komise, o průběhu výběru nesdělují členové hodnotící komise veřejnosti žádné informace,
- jestliže je nositelem projektu člen hodnotící komise, případně jestliže existuje přímá spojitost mezi členem hodnotící komise a nositelem projektu (příbuzenské vztahy, pracovní vztahy apod.), potom tento člen příslušný projekt nehodnotí.
- hodnotící komise před zahájením výběru projektů vyplňuje Čestné prohlášení o nepodjatosti.

Metodický postup výběru projektů:

- hodnotící komise provádí výběr projektů určených k financování metodou LEADER
- vedoucí pracovník SCLLD MAS Rozvoj Tanvaldska zašle všem členům hodnotící komise na popud předsedy hodnotící komise nejpozději 14 dnů před jednáním komise seznam projektů přihlášených do výběru včetně resumé každého projektu
- do výběru mohou být zařazeny jen ty projekty, které splňují všechny administrativní požadavky a jsou přijatelné z hlediska hodnocení přijatelnosti a finančního zdraví
- před jednáním hodnotící komise předseda komise poučí všechny členy o způsobu provádění výběru
- výběr se provádí formou přidělování bodů jednotlivým kritériím na hodnotícím formuláři
- pokud kritérium není splněno, uvede hodnotitel počet bodů 0
- součet bodů všech kritérií určí pořadí výběru
- součet bodů od jednotlivých hodnotitelů se provádí na aktuálním jednání, pokud existují v hodnocení některých kritérií významné rozdíly, jsou daní hodnotitelé požádáni o vysvětlení svého postoje a o kritériu se vede diskuze, jejímž výsledkem může být i korektura původního hodnocení
- jestliže hodnotící komise vzhledem ke specifitě a odbornosti některých projektů posoudí, že může rozhodnout až po prostudování nezávislého odborného posudku, může dané kolo výběru projektů výjimečně přeložit na pozdější termín, nejdéle ovšem o jeden kalendářní měsíc. O přeložení termínu musí být informováni všichni nositelé zúčastněných projektů
- jestliže je nositelem projektu člen hodnotící komise, případně jestliže existuje přímá spojitost mezi členem hodnotící komise a nositelem projektu (příbuzenské vztahy, pracovní vztahy apod.), potom se tento člen aktuálního jednání hodnotící komise nezúčastní.
- jestliže se na jednání nedostaví některý ze členů hodnotící komise, může se hodnotící komise rozhodnout vybírat projekty v menším počtu členů, nejméně ve třech.
- výběr projektů provádějí jen členové hodnotící komise, přítomen je dále vedoucí pracovník SCLLD MAS Rozvoj Tanvaldska z.s., popř. manažer příslušného PR, kteří připravovali a kontrolovali podklady a případní pozvaní specialisté z rozhodnutí předsedy, jako pozorovatelé bez možnosti ovlivňování, dále může být přítomen předseda MAS Rozvoj Tanvaldska za předpokladu, že není nositelem některého z posuzovaných projektů
- o závěrech a výsledcích jednání hodnotící komise a výsledcích předvýběru je pořízen zápis (Hodnotící zpráva hodnotící komise) a do jednoho týdne předložen radě MAS Rozvoj Tanvaldska z.s. ke schválení
- rada MAS Rozvoj Tanvaldska rozhoduje o výsledcích výběru jako o celku
- práce hodnotící komise se řídí Jednacím řádem hodnotící komise, který navrhuje a schvaluje valná hromada
- způsob hodnocení a výběru projektů, zejména výběrová kritéria pro výběr projektů schvaluje valná hromada MAS Rozvoj Tanvaldska

Informování o výběru

- v případě, že projekt nebyl vybrán ke spolufinancování z důvodu nedostatku disponibilních finančních prostředků, či vyřazení z výběru, sdělí tuto skutečnost MAS písemně žadateli do 7 kalendářních dnů po konečném výběru projektů ze strany MAS
- v případě, že projekt vybraný MAS byl schválen ke spolufinancování, je žadatel písemně informován o doporučení k financování, o získaném počtu bodů za jednotlivá kritéria a o závazcích spojených s udělenými body do 7 kalendářních dnů po konečném výběru projektů ze strany MAS
- žadatel je písemně informován o registraci projektu
- do týdne po registraci projektů je vyvěšen na webové stránky seznam doporučených projektů s vyznačením náhradníků

Realizační část

V době realizace jsou projekty průběžně sledovány a vyhodnocovány zaměstnanci kanceláře MAS – manažery jednotlivých PR. Každý manažer má přiděleny projekty, na pravidelných poradách prezentuje stav rozpracovanosti. Každý projekt má svoji složku, do které jsou zakládány všechny další doklady, které k projektu přísluší.

Kontroly organizačně zajišťují příslušní manažeři PR, kteří také včas informují kontrolovaného nositele projektu, případně s ním domlouvají vhodný termín. O kontrole je vždy pořizován protokol, který podepisují všichni účastníci kontroly – zástupci MAS a realizátor projektu.

Kontrola činnosti MAS

Kontrolu činnosti MAS provádí kontrolní komise MAS Rozvoj Tanvaldska. Činnost vedoucího pracovníka SCLLD přímo kontroluje předseda spolku, za činnost dalších pracovníků je zodpovědná manažerka. MAS každý rok vypracovává Výroční zprávu. Výroční zpráva podává přehled nejdůležitějších realizovaných činností a zároveň činností připravovaných pro další období, včetně finanční části.

Archivace

Archivace dokumentace MAS se řídí zákonem o archivaci, pro archivování všech písemností jsou k dispozici vhodné prostory. Technické zázemí pro archivaci je zajištěno v kanceláři MAS Rozvoj Tanvaldska.

Transparentnost a nediskriminace

V celém procesu administrace výzev a administrace projektů konečných žadatelů/příjemců je transparentnost a nediskriminace zajištěna striktním dodržováním výše popsaných postupů a těchto zásad:

- Při realizaci strategie plné uplatňování standardizace MAS
- Rovný přístup k informacím všem členů MAS
- Včasné zveřejňování informací
- Zamezení střetu zájmů při výběru projektů
- Většinové rozhodování
- Přezkoumatelnost hodnocení projektů

4.3. Popis animačních aktivit

Zajištění dostatečné propagace strategie směrem ke členům MAS a zároveň směrem do širšího okolí (subjekty a organizace, kteří nejsou členy MAS).

V rámci propagace strategie bude využíváno webové stránky MAS a ve spolupráci s členy MAS budou relevantní informace zveřejňovány i na jejich webových stránkách. Pro další propagaci v elektronické podobě budou informace ve spolupráci se členy MAS šířeny též novými komunikačními nástroji jako např. facebook. Ve fyzické podobě budou informace přenášeny prostřednictvím tiskovin – obecní zpravodaje, tematické tiskoviny.

Nastavení procesů a usnadnění výměny informací mezi zúčastněnými stranami

Pro úspěšnou realizaci strategie je výměna informací zajišťována především pravidelným mailovým zprávami. Podpora výměny informací bude realizována konáním vzdělávacích seminářů, konzultačními možnostmi přímo v kanceláři MAS.

koordinace směřujících k naplňování SCLLD

Koordinace aktivit směřující k naplnění SCLLD budou zajišťovány kanceláří MAS, jejíž úkolem bude dle aktuálních potřeb koordinovat relevantní subjekty, které jednak budou průběžně spolupracovat na plnění strategie, ale také vytvářet komunikační tematické skupiny řešící danou oblast v rámci SCLLD.

Komunikace realizované v souvislosti s projekty žadatelů

informování o SCLLD a propagace SCLLD pro členy je popsána výše. Podpora potenciálních příjemců v rozvíjení projektových záměrů a přípravě žádostí směřujících k naplňování SCLLD bude realizována prostřednictvím konzultací (zdarma) a vzdělávacích seminářů, diskusního fóra (na webu MAS) případně workshopů (příklady dobré praxe, výměna zkušeností, rozvoj záměrů, aktivizace spolupráce). Tyto aktivity mají pozitivně ovlivňovat zvyšování způsobilosti místních aktérů pro vypracovávání a provádění projektů, včetně jejich schopností v oblasti projektového řízení.

Výčet primárních nástrojů k šíření informací a propagaci SCLLD (podrobněji kap.4.1.3):

- Webové stránky MAS Rozvoj Tanvaldska <http://www.masrt.cz/>
- Webové stránky členů MAS
- Zpravodaj MAS
- E-mail
- Semináře
- Konzultace
- Workshopy
- Tematické kulaté stoly

4.4. Popis spolupráce MAS na národní a mezinárodní úrovni

4.4.1. Historie spolupráce MAS

MAS Rozvoj Tanvaldska z.s. byla v plánovacím období 2007-2013 tzv. nepodpořenou MAS a díky tomu její aktivita spočívala právě v projektech s ostatními MAS. Protože se opětovně aktivizovala až v prosinci 2011 realizovala v letech 2013 – 2015 pouze 2 projekty národní spolupráce s jinými MAS.

Projekty spolupráce s MAS:

Kumštýři na horách i v kraji, r. 2012 - 2013, dotace ve výši 988.800,-Kč

První projekt spolupráce byl s MAS Otevřené zahrady Jičínska. Projekt byl zaměřen na podporu amatérských divadelních spolků a dalších uměleckých aktivit ve dvou blízkých geografických oblastech. Cílem bylo pořízení vybavení divadelních spolků potřebné pro jejich činnost a zvýšení kvality diváckého zážitku, propagace spolků i mimo vlastní území a společné setkávání spolků z různých destinací s výměnou zkušeností a inspirace.

EVALUACE A MONITORING: Příklady dobré praxe z Libereckého kraje 2007 – 2013, r. 2014 – 15, dotace 421.075,-Kč

Projekt spolupráce 7 MAS Lbc. kraje, jehož cílem bylo zlepšit procesy monitoringu a evaluace (hodnocení) rozvojové strategie a činnosti MAS. Výstupem projektu je metodika, v níž MAS hodnotily procesy při monitoringu a hodnocení SPL za období 2007 - 13 a představily příklady z praxe jednotlivých MAS. Dále byl vytvořen společný monitorovací systém, v němž jsou shromážděna data, která umožní sledovat výkony MAS na celém území Libereckého kraje.

4.4.2. Plánovaná spolupráce MAS

V programovém období (2014 – 2020) plánuje MAS Rozvoj Tanvaldska zaměření projektů spolupráce MAS na několik témat, která reflektuje v rámci programového rámce PRV - Činnosti spolupráce v rámci iniciativy LEADER:

- 1) **Informační a turistická centra** – podpora stávajících a vznik nových center, propojení v území a zároveň v sousedních MAS. Společná propagace, materiály a koordinace.
- 2) **Podpora tradic na venkově** – řemesla a společenské akce, sportovní a vzdělávací akce, regionální producenti
- 3) **Festivaly, sympozia** – s vazbou na kulturní a spol. akce

Při realizaci projektů MAS respektuje podmínky spolupráce dle PRV:

Kromě jiných místních akčních skupin (tzn. MAS, jejíž SCLLD nebyla schválena z PRV či zahraniční MAS) může MAS spolupracovat se:

- a) skupinou místních veřejných a soukromých partnerů na venkovském území, která provádí strategii místního rozvoje v rámci EU či mimo ni;
- b) skupinou místních veřejných a soukromých partnerů na jiném než venkovském území, která provádí strategii místního rozvoje v rámci EU

Spolupráce na národní úrovni je plánována především s okolními místními akčními skupinami LAG Podralsko, MASiF Frýdlantsko, MAS Achát a dalšími.

Na mezinárodní úrovni má Rozvoj Tanvaldska připravenou spolupráci s polskými místními akčními skupinami Partnerstwo Ducha Gór, LGD Kwiat Lnu a Stowarzyszenie Klodzka Wstega Sudetów. Se zástupci těchto tří polských MAS byla 16.12.2015 podepsána dohoda o spolupráci v oblasti propagace turistického ruchu a regionálních produktů. Již z předcházejícího období má MAS podepsanou deklaraci o spolupráci s LGD Partnerstwo Izerskie.

4.5. Monitoring a evaluace

Vyhodnocování průběhu a výsledků realizace SCLLD poskytuje MAS zpětnou o plnění obsahu strategie a vlivu tohoto plnění na celkový rozvoj řešeného území. Vyhodnocování SCLLD též umožňuje průběžně kvalifikovaně posuzovat nastavení SCLLD ve vazbě na reálný vývoj klíčových rozvojových parametrů v území a je tak důležitým argumentačním nástrojem pro obhajobu případných úprav (zpřesňování) strategie v průběhu její realizace. Vyhodnocování SCLLD bude tedy probíhat průběžně po celou dobu její realizace.

Vyhodnocování SCLLD bude probíhat ve dvou na sebe navazujících stupních. V prvním stupni bude probíhat komplexní monitoring SCLLD a ve druhém stupni evaluace SCLLD ve vazbě na podklady získané monitoringem. Základním technickým nástrojem monitorování SCLLD je jednotný monitorovací systém pro programové období 2014-2020

4.5.1. Nástroje vyhodnocování SCLLD

MONITORING

V rámci monitoringu dochází ke sběru informací o všech relevantních skutečnostech souvisejících s procesem naplňování a výsledky realizace SCLLD. Monitoring je realizován ve třech rovinách jako:

- a) věcný (obsahový)
- b) finanční
- c) procesní

Věcný monitoring je zaměřen na sledování plnění strategických a specifických cílů SCLLD, resp. plnění jednotlivých rozvojových opatření prostřednictvím realizace aktivit (projektů). Cílem je zajištění přehledu o výstupech, výsledcích a dopadech implementovaných opatření SCLLD ve vztahu k celkovému obsahu a harmonogramu realizace SCLLD.

Finanční monitoring sleduje proces naplňování finančních parametrů SCLLD, tj. zejména míru plánovaného čerpání finančních prostředků na projekty SCLLD ve vazbě na definované programové rámce.

Procesní monitoring je orientován na sledování procesních postupů implementace SCLLD v řešeném území, tj. zejména na administraci výzev a jednotlivých realizovaných projektů určenými orgány a pracovníky MAS, včetně způsobů uplatňování předpisů, vnitřních směrnic a opatření MAS s ohledem na jejich efektivnost ve vztahu k úspěšnému naplňování SCLLD.

EVALUACE

V rámci procesu evaluace příslušná struktura MAS hodnotí monitoringem získané informace. Zaměřuje se na kvalitativní a kvantitativní hodnocení dosažených monitorovacích parametrů, posuzuje míru naplňování SCLLD a identifikuje a specifikuje úzká místa a příčiny nedostatečného plnění SCLLD. Výsledkem evaluace je zhodnocení stavu plnění strategie v hodnoceném období a nastavení (přijetí) nápravných opatření ke zlepšení implementace SCLLD, která povede k dosažení předpokládaných výsledků SCLLD.

4.5.2. Proces monitoringu a vyhodnocování SCLLD

Proces monitoringu

Věcný a finanční monitoring se skládá z monitoringu projektů a monitoringu SCLLD. V obou případech MAS realizuje následující procesní kroky:

1. Zpracování plánu monitoringu

- **věcné vymezení** – specifikace předmětu monitoringu (věcné plnění, financování, účetnictví, publicita, udržitelnost), monitorovacích kritérií (ukazatelů, indikátorů), místa provádění monitoringu (kontrola v terénu), kontrolní perioda, typ kontrol (ex-ante, on-going, ex-post, ad-hoc)
- **časové vymezení** (harmonogram) – stanovován obecně a zpřesňován v průběhu implementace SCLLD ve vazbě na termíny konkrétních výzev a charakter zaměření monitorovaných projektů (aktivit)

Plán monitoringu zpracovává dle organizační a kompetenční struktury MAS Rozvoj Tanvaldska monitorovací výbor (kontrolní komise). Plán monitoringu se zpracovává 1x ročně a je zejména z hlediska časového vymezení aktualizován dle potřeby, resp. harmonogramu implementace jednotlivých etap SCLLD.

2. Vlastní realizace monitoringu

- Sběr, třídění, evidence a zpracování dat relevantních k provedení evaluace SCLLD.

Realizaci monitoringu provádí dle organizační a kompetenční struktury MAS manažerka Tereza Šolcová.

Procesní monitoring mapuje veškeré postupy a činnosti, které souvisí s implementací SCLLD, monitoruje plnění pravidel, směrnic a opatření všemi organizačními strukturami MAS a identifikuje případná procesní pochybení. Procesní monitoring provádí dle organizační a kompetenční struktury MAS Rada.

Povinný monitoring realizace SCLLD probíhá 2x ročně (v souladu s MPIN, resp. pravidly monitoringu integrovaných nástrojů v rámci systému MS2014+). Přípravu podkladů pro monitoring SCLLD zajišťuje dle organizační a kompetenční struktury MAS Rozvoj Tanvaldska kancelář MAS v čele s manažerkou. Monitorovací zpráva je předkládána monitorovacímu výboru a následně radě MAS. Následně v termínech do 15. 1. Vždy s využitím údajů k 31.12. a 15. 7. Vždy s použitím údajů k 30.6. je předkládána Zpráva o plnění integrované strategie Ministerstvu pro místní rozvoj – odboru rozvoje a strategie regionální politiky, který ji následně kontroluje.

Proces evaluace

V průběhu monitoringu jsou shromážděny veškeré informace (vstupy) nutné k provedení hodnocení průběhu a úspěšnosti realizace SCLLD. Nejvýznamnějšími vstupy k hodnocení věcného naplňování SCLLD je zmapovaná úroveň naplňování monitorovacích indikátorů, které se týkají celé návrhové části strategie. Tyto indikátory jsou děleny do 2 kategorií:

- monitorovací indikátory výstupů – hmotné a nehmotné veličiny projektu kvantifikovatelné formou určité jednotky se stanovenými počátečním a konečným stavem
- monitorovací indikátory výsledků – mapují bezprostřední účinky vyvolané přímo či v přímé příčinné souvislosti výstupy projektů (aktivit)

Evaluace se zabývá prostřednictvím monitorovaných ukazatelů, dat, indikátorů výsledky a dopady realizace SCLLD. Úspěšnost realizace SCLLD je posuzována na základě:

- účinnosti (míry, do jaké bylo dosaženo cílů, v jakém rozsahu byla ve sledovaném období naplněna SCLLD a zda tento rozsah odpovídá plánovanému harmonogramu SCLLD),
- efektivity (vztahu mezi použitými prostředky a dosaženými výsledky – zejména s ohledem na efektivnost vynakládání veřejných prostředků),
- relevance (míry, do jaké se cíle podpory vztahují k potřebám a problémům regionu, jak jsou věcně a časově naplňovány priority SCLLD).

Hodnocení (evaluace) se vztahuje nejen na plnění věcné či obsahové náplně SCLLD, zaměřuje se též na správnost finančních toků a administrativní efektivnost vnitřních organizačních procesů MAS. Též se zabývá hodnocením obrazu MAS u veřejnosti (hodnotí ohlasy na činnost a prospěšnost aparátu MAS v území). Evaluace plnění SCLLD probíhá 2x ročně. Dílčí výsledky hodnocení jsou zaznamenávány do hodnotící zprávy. Závěry hodnotících zpráv jsou využívány interně jako podklad pro práci MAS.

V rámci evaluačních aktivit je povinností MAS zpracovat povinnou mid-term evaluaci provádění a plnění své SCLLD s údaji k 31. 12. 2017.

Proces evaluace plnění SCLLD se skládá z těchto postupných kroků:

- provedení hodnocení a zpracování návrhu nápravných opatření (dle organizační a kompetenční struktury MAS zajišťuje monitorovací výbor)
- projednání hodnocení (dle organizační a kompetenční struktury MAS zajišťuje představenstvo)

- schválení hodnocení, včetně uložení nápravných opatření (dle organizační a kompetenční struktury MAS zajišťuje valná hromada)

Smyslem vlastního hodnocení a další práce s výsledky hodnocení je zajištění:

- efektivity SCLLD
- účinnosti SCLLD
- užitečnosti a přidané hodnoty SCLLD
- udržitelnosti realizovaných opatření SCLLD

Schválené evaluační závěry jsou publikovány ve Výroční zprávě MAS.

5. Zdroje dat

1. ČSÚ Liberec
2. Databáze brownfields Libereckého kraje: <http://regionalni-rozvoj.kraj-lbc.cz/page3531>
3. Dotazníkové šetření v obcích územní působnosti Rozvoj Tanvaldska
4. Internetové stránky obcí
5. Internetové stránky významných podnikatelských subjektů
6. Malý lexikon obcí ČR 2012, ČSÚ
7. Ministerstvo vnitra ČR
8. Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Libereckého kraje, Hydroprojekt cz a.s., 2012
9. PROGRAM ROZVOJE Libereckého kraje 2014 – 2020
10. Programové rozvojové dokumenty měst a obcí na území MAS Rozvoj Tanvaldska
11. Územně energetická koncepce Libereckého kraje
12. Územní plány obcí MAS Rozvoj Tanvaldska
13. Veřejná databáze ČSÚ - <http://vdb.czso.cz/vdbvo/>
14. ÚFIS - Monitoring hospodaření obcí MF <http://www.info.mfcr.cz/cgi-bin/ufis/iufismon/index.pl>
15. www.justice.cz
16. <http://www.nature.cz/natura2000-design3/hp.php>
17. <http://www.neisse-nisa-nysa.org/index.php?id=65&L=1>
18. <http://oupsr.kraj-lbc.cz/page2416/Uzemne-planovaci-dokumenty-obci/Uzemne-analyticke-podklady-obc> i
19. <http://portal.uur.cz/nastroje-uzemniho-planovani-v-ceske-republice/upd-a-upp-obci.asp>
20. www.rozpocetobce.cz
21. www.rsd.cz
22. <http://www.solk.cz/>
23. <http://www.smocr.cz/maps/membermap.aspx>
24. Dotazníkové šetření v obcích
25. Internetové stránky obcí
26. Plán odpadového hospodářství Libereckého kraje
27. Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Libereckého kraje
28. Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Královéhradeckého kraje
29. Zásady územního rozvoje libereckého kraje
30. Analýza stavu dopravy na území Libereckého kraje (aktualizace 2013)
31. Studie CR Jizerské hory, KÚLK 2013
32. Cyklomapa Tanvaldskem na kole
33. Strategie rozvoje mikroregionu Tanvaldska
34. Quitt, E. (1971): Klimatické oblasti Československa. Academia, Studia Geographica 16, GÚ ČSAV v Brně, 73 s.
35. K teorii kultury chudoby Oscara Lewise více na: www.ksa.zcu.cz/studium/podklady/tk/kf.rt
36. Zpráva o stavu romské menšiny v kraji za rok 2013, Krajský úřad Libereckého kraje 2014
37. Líba Novotná, Stezky kulturního a historického dědictví Tanvaldska
38. <http://www.socialni-zaclenovani.cz/dokumenty/velke-hamry>
39. www.masrt.cz
40. <http://www.czso.cz>
41. www.tanvaldsko.cz
42. Malý lexikon obcí ČR 2012
43. <http://www.liberecky-kraj.cz/dr-cs/k-turistika/>
44. <http://www.mapy.cz>
45. http://portal.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/isko/ozko/2007-11mapy/index_CZ.html
46. Zdroj: <http://www.pla.cz/planet/projects/planovaniov/files/navrhpop/WEB/index.html>
47. www.pla.cz
48. <http://calla.ecn.cz/atlas/detail.php?id=984>

49. <http://licence.eru.cz/detail.php?lic-id=111219802&sequence=1&total=1>
50. dotazníkové šetření v obcích <http://rejskol.msmt.cz/>,
51. <http://data.blog.ihned.cz/c1-58868120-mapa-dluhu-vsech-6-246-obecnich-uradu-hrozi-vasemu-mestu-ci-vesnici-krach>
52. <http://www.policie.cz/clanek/krajske-reditelstvi-policie-lbk-kontakty-kontakty.aspx>
53. http://www.arr-nisa.cz/iware_cz/index.php?D=66
54. <http://www.mapakriminality.cz>
55. www.monumnet.npu.cz
56. Hromadná ubytovací zařízení České republiky, <http://www.czso.cz/lexikon/uz.nsf/index>
57. http://www.uur.cz/iLAS_dotaznikove_setreni_na_obcich
58. www.justice.cz, <http://registry.czso.cz>
59. <http://aplikace.mvcr.cz/seznam-obcanskych-sdruzeni/SearchResult.aspx>
60. www.rozpocetobce.cz
61. <http://www.cykloserver.cz>
62. <http://www.firmy.cz>
63. <http://www.cyklotrasa-jizerka-jakuszyce.eu/cz/o-projektu>
64. www.jizerskaops.cz
65. Výroční zpráva MAS Rozvoj Tanvaldska 2012
66. Průvodce sociálních služeb na Tanvaldsku
67. <http://www.cohousing.cz/co-je-cohousing/>

6. Seznam příloh

příloha č. 1 - Analýza rizik

příloha č. 2 - Finanční plán a indikátory pro programové rámce

příloha č. 3 - Popis zapojení komunity do tvorby strategie

příloha č. 4 - Seznam obcí na území působnosti MAS Rozvoj Tanvaldska a mapa území

příloha č. 5 - Žádost o standardizaci MAS

příloha č. 6 - Osvědčení o splnění standardů MAS

příloha č. 7 - Čestné prohlášení